

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΛΖ'

Δευτέρα 16 Ιουνίου 2025

ΘΕΜΑΤΑ

A. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Άδεια απουσίας των Βουλευτών κ.κ Ε. Συρίγου, Θ. Ρουσόπουλου, Σ. Τσιρώνη, Γ. Σταμάτη και Δ. Αβραμόπουλου. , σελ. 13953

2. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 13937, 13939, 13945, 13947, 13956, 13957, 13959, 13960, 13961, 13964, 13966, 13969, 13978, 13981

B. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων:

α) Προς τον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου:

i. με θέμα: «Διαχείριση μεταναστευτικών και προσφυγικών ροών στην Κρήτη», σελ. 13937

ii. με θέμα: «Ελλείψεις σε εργατικό δυναμικό και μεταναστευτική πολιτική», σελ. 13942

iii. με θέμα: «Διαχείριση μεταναστευτικών ροών στην Κρήτη, τη Γαύδο και απελάσεις», σελ. 13945

β) Προς τον Αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης και Υπουργό Επικρατείας με θέμα: «Διυπουργική Ρήτρα Δίκαιης Μετάβασης για τη Δυτική Μακεδονία», σελ. 13940

γ) Προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών:

i. με θέμα: «Η ανεξέλεγκτη έκταση της βραχυχρόνιας μίσθωσης κληροδοτεί ποικίλης φύσης προβλήματα στον κοινωνικοοικονομικό σχηματισμό της χώρας», σελ. 13948

ii. με θέμα: «Η πρόωγη αποπληρωμή του δημόσιου χρέους αποστερεί πόρους από την οικονομία», σελ. 13950

δ) Προς τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, με θέμα: «Συμμετοχή Στρατιωτικών Νοσοκομείων στις εφημερίες του ΕΣΥ», σελ. 13953

ε) Προς τον Υπουργό Εσωτερικών:

i. με θέμα: «Ακατάλληλο νερό σε επτά οικισμούς του Δήμου Σερρών», σελ. 13954

ii. με θέμα: «Να παρθούν όλα τα αναγκαία μέτρα τώρα για να εξασφαλιστεί η ασφάλεια των μαθητών και των εκπαιδευτικών στο 7Β° Δημοτικό Σχολείο Ηρακλείου», σελ. 13957

στ) Προς τον Υπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας με θέμα: «Κατεπείγοντα μέτρα και έργα για την αντισεισμική θωράκιση της Κρήτης», σελ. 13958

ζ) Προς την Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, με θέμα: «Καταλληλότητα τίτλου σπουδών προκειμένου για την άσκηση επαγγελματικών δραστηριοτήτων - Δυνατότητα ενεργοποίησης δικαιωμάτων ΠΔ 112/12», σελ. 13961

η) Προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών:

i. με θέμα: «Ανάκληση ένταξης του οδικού άξονα Λαμία-Καρπενήσι-Αγρίνιο-Αστακός από το Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, καθυστερήσεις στη μελέτη του τμήματος Αγρίνιο - Άγιος Βλάσης και στη σύνδεση Αγρινίου με Ιόνια Οδό», σελ. 13962

ii. με θέμα: «Κλείσιμο επιχείρησης στον οικισμό Προβατώνων του Έβρου λόγω του έργου "Κάθετος άξονας Εγνατίας Οδού Αρδανίου - Ορμενίου: εργασίες ολοκλήρωσης παράκαμψης Προβατώνων", σελ. 13964

θ) Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας:

i. με θέμα: «Να μη χάσουν το δικαίωμα οικοδόμησης μικροϊδιοκτησίες κάτω των δύο στρεμμάτων σε οικισμούς με πληθυσμό κάτω των 2.000 κατοίκων», σελ. 13966

ii. με θέμα: «Αντί για Open Mall, στην Άρτα μόνο β β Open

Holes''», σελ. 13968

iii. με θέμα: «Παραμένει το πρόβλημα της ύδρευσης στην Κέρκυρα», σελ. 13969

ι) Προς την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, με θέμα: «Εργατικές κατοικίες στα Καμπόχωρα της Χίου», σελ. 13971

ια) Προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων:

i. με θέμα: «Απαράδεκτη και αδικαιολόγητη η μη ένταξη στο Μέτρο 23 των καλλιεργειών της ελιάς και της κορινθιακής σταφίδας. Να γίνει άμεσα κατάθεση συμπληρωματικού φακέλου για να αποκατασταθεί η μεγάλη αδικία απέναντί τους», σελ. 13973

ii. με θέμα: «Προβλήματα που ανακύπτουν από το Πρόγραμμα Δάσωσης Γεωργικών Γαιών του ν.1257/99», σελ. 13975

iii. με θέμα: «Η διαφθορά στον Οργανισμό Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ) ως γνώρισμα της κυβερνητικής πολιτικής που ενθαρρύνει, συγκαλύπτει και υποθάλλει τα εγκλήματα των ισχυρών», σελ. 13977

ιβ) Προς τον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης με θέμα: «Κίνδυνος ασφάλειας της βάσης δεδομένων του Ελληνικού Κτηματολογίου - Παραιτήσεις προσωπικού του τμήματος Πληροφορικής του Φορέα», σελ. 13979

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Κατάθεση σχεδίου νόμου:

Οι Υπουργοί Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Εσωτερικών, Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Υγείας, Υποδομών και Μεταφορών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ανάπτυξης, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Δικαιοσύνης, Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, καθώς και οι Αναπληρωτές Υπουργοί Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και Υποδομών και Μεταφορών κατέθεσαν στις 13-06-2025 σχέδιο νόμου: «Πλαίσιο για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας: Διατάξεις για την πολιτική προστασία και το Πυροσβεστικό Σώμα», σελ. 13953

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β. , σελ. 13953 - 13970

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο. ,

σελ. 13970 - 13982

ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ Ι. , σελ. 13937 - 13953

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

A. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β. , σελ. 13956, 13957, 13959, 13960, 13961, 13964, 13966, 13969

ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ Ε. ,

σελ. 13978

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο. ,

σελ. 13978, 13981

ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ Ι. , σελ. 13937, 13939, 13945, 13947

B. Επί των επικαίρων ερωτήσεων:

ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ Ε. , σελ. 13937, 13938

ΑΧΜΕΤ Ι. , σελ. 13961, 13962

ΒΛΑΣΗΣ Κ. , σελ. 13961, 13962

ΒΟΡΙΔΗΣ Μ. ,	σελ. 13938, 13939, 13943, 13944, 13945, 13946, 13947
ΒΡΕΤΤΟΣ Ν. ,	σελ. 13945, 13947
ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ Ό. ,	σελ. 13968, 13969
ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Κ. ,	σελ. 13942, 13943, 13944
ΔΑΒΑΚΗΣ Α. ,	σελ. 13953, 13954
ΔΕΛΗΣ Ι. ,	σελ. 13954, 13955, 13956
ΖΑΜΠΑΡΑΣ Μ. ,	σελ. 13970
ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ Α. ,	σελ. 13948, 13949
ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ Ε. ,	σελ. 13977, 13978, 13979, 13980
ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ Κ. ,	σελ. 13972, 13973
ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ Ι. ,	σελ. 13959, 13960, 13961
ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ Π. ,	σελ. 13940, 13941
ΚΤΕΝΑ Α. ,	σελ. 13957, 13958
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ Ζ. ,	σελ. 13939
ΚΩΤΣΗΡΑΣ Γ. ,	σελ. 13948, 13950
ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ Σ. ,	σελ. 13972
ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ Χ. ,	σελ. 13979, 13980
ΜΠΟΥΜΠΑΣ Κ. ,	σελ. 13975
ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ Π. ,	σελ. 13964, 13965
ΠΑΠΠΑΣ Ν. ,	σελ. 13950, 13952
ΠΕΤΡΑΛΙΑΣ Α. ,	σελ. 13951, 13952
ΣΠΑΝΑΚΗΣ Β. ,	σελ. 13955, 13956, 13957, 13958
ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ Δ. ,	σελ. 13973, 13974, 13975, 13976, 13977, 13978, 13979
ΣΤΑΡΑΚΑ Χ. ,	σελ. 13962, 13963
ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ Ε. ,	σελ. 13958, 13959, 13960, 13961, 13966, 13967
ΤΑΓΑΡΑΣ Ν. ,	σελ. 13966, 13967, 13968, 13969, 13971
ΤΑΧΙΑΟΣ Ν. ,	σελ. 13962, 13963, 13964, 13965, 13966
ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Σ. ,	σελ. 13953, 13954
ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ Κ. ,	σελ. 13940, 13942
ΨΥΧΟΓΙΟΣ Γ. ,	σελ. 13975, 13974

Γ. ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ:

ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β. ,	σελ. 13968
ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ Ι. ,	σελ. 13947

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

Κ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΛΖ'

Δευτέρα 16 Ιουνίου 2025

Αθήνα, σήμερα στις 16 Ιουνίου 2025, ημέρα Δευτέρα και ώρα 14.07' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Α' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΙΩΑΝΝΗ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Με έγγραφό της η Γενική Γραμματέας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων ενημερώνει το Σώμα σχετικά με τη συζήτηση των επίκαιρων ερωτήσεων στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού ελέγχου τη Δευτέρα 16 Ιουνίου 2025 ότι οι επίκαιρες ερωτήσεις που θα συζητηθούν είναι οι εξής:

Η υπ' αριθμόν 1038/6-6-2025 επίκαιρη ερώτηση θα απαντηθεί από τον Αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης και Υπουργό Επικρατείας κ. Κωνσταντίνο Χατζηδάκη.

Οι υπ' αριθμ. 1025/5-6-2025, 1031/5-6-2025 και 1033/5-6-2025 επίκαιρες ερωτήσεις θα απαντηθούν από τον Υπουργό Μεταστάσεων και Ασύλου κ. Μαυρουδή Βορίδη.

Η υπ' αριθμόν 1040/6-6-2025 επίκαιρη ερώτηση θα απαντηθεί από τον Υπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας κ. Ιωάννη Κεφαλογιάννη.

Η υπ' αριθμόν 1036/6-6-2025 επίκαιρη ερώτηση θα απαντηθεί από τον Υφυπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Γεώργιο Κώτσηρα.

Η υπ' αριθμόν 1020/4-6-2025 επίκαιρη ερώτηση θα απαντηθεί από τον Υφυπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Αθανάσιο Πετραλιά.

Η υπ' αριθμόν 1013/2-6-2025 επίκαιρη ερώτηση θα απαντηθεί από τον Υφυπουργό Εθνικής Άμυνας κ. Αθανάσιο Δαβάκη.

Οι υπ' αριθμ. 1044/6-6-2025 και 1046/6-6-2025 επίκαιρες ερωτήσεις θα απαντηθούν από τον Υφυπουργό Εσωτερικών κ. Βασίλειο - Πέτρο Σπανάκη.

Η υπ' αριθμόν 3738/26-2-2025 ερώτηση (κατ' άρθρον 130 παράγραφος 5 του Κανονισμού της Βουλής) θα απαντηθεί από τον Υφυπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού κ. Κωνσταντίνου Βλάση.

Οι υπ' αριθμ. 1014/2-6-2025 και 1035/5-6-2025 επίκαιρες ερωτήσεις θα απαντηθούν από τον Υφυπουργό Υποδομών και Μεταφορών κ. Νικόλαο Ταχιάο.

Οι υπ' αριθμ. 1027/5-6-2025, 1029/5-6-2025 και 1043/6-6-2025 επίκαιρες ερωτήσεις και η υπ' αριθμόν 4176/26-3-2025 ερώτηση (κατ' άρθρον 130 παράγραφος 5 του Κανονισμού της Βουλής) θα απαντηθούν από τον Υφυπουργό Περιβάλλοντος και Ενέρ-

γειας κ. Νικόλαο Ταγαρά.

Η υπ' αριθμόν 1018/4-6-2025 επίκαιρη ερώτηση θα απαντηθεί από τον Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης κ. Κωνσταντίνο Καραγκούνη.

Οι υπ' αριθμ. 1012/2-6-2025, 1015/2-6-2025 και 1042/6-6-2025 επίκαιρες ερωτήσεις θα απαντηθούν από τον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Διονύσιο Σταμενίτη.

Η υπ' αριθμόν 1041/6-6-2025 επίκαιρη ερώτηση θα απαντηθεί από τον Υφυπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης κ. Χρήστο Μπουκώρο.

Θα ξεκινήσουμε με την ένατη με αριθμό 1033/5-6-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Ανεξάρτητου Βουλευτή Επικρατείας κ. Ευάγγελου Αποστολάκη προς τον Υπουργό Μεταστάσεων και Ασύλου με θέμα: «Διαχείριση μεταναστευτικών και προσφυγικών ροών στην Κρήτη».

Κύριε Αποστολάκη, έχετε τον λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, έχει γίνει πλέον σαφές ότι η Κρήτη και η Γαύδος υποδέχονται καθημερινά εκατοντάδες μετανάστες και πρόσφυγες. Χαρακτηριστικό είναι το Σαββατοκύριακο 24 με 25 Μαΐου, κατά το οποίο αφίχθησαν στο νησί περί τα χίλια είκοσι οχτώ άτομα. Οι ροές έχουν καθαρά αυξητικές τάσεις, καθώς το 2024 οι λιμενικές αρχές της Κρήτης διαχειρίστηκαν καθ' όλη τη διάρκεια του έτους εκατόν δύο περιστατικά, συνολικά πέντε χιλιάδες εκατό άτομα, ενώ για το 2025 τα αντίστοιχα περιστατικά ανέρχονται ήδη σε ενενήντα επτά και οι αφιχθέντες σε τέσσερις χιλιάδες εξακόσιοι σαράντα έξι. Φαντάζομαι συμφωνούμε στα νούμερα.

Τα στελέχη του Λιμενικού Σώματος έχουν κρούσει επισταμένως τον κώδωνα του κινδύνου, καθώς με βάση τις πληροφορίες που λάμβαναν από τις προανακριτικές διαδικασίες ήδη από το περασμένο έτος στα παράλια της Βόρειας Αφρικής υπήρχαν και υπάρχουν χιλιάδες άνθρωποι που αναμένουν να διασχίσουν τη Μεσόγειο. Λόγω αυτών των δεδομένων, αλλά και του όγκου των καθηκόντων που καλούνται να φέρουν σε πέρας σε μια νησιωτική και ιδιαίτερα τουριστική περιφέρεια, τα στελέχη του Λιμενικού Σώματος έχουν ζητήσει επισταμένως την ενίσχυση των υπηρεσιών τους, τόσο υλικά όσο και στελεχικά, αλλά δεν έχουν εισακουστεί στον αναγκαίο βαθμό.

Διαφαίνεται ότι, παρά τα δεδομένα που υπαγορεύουν στην Κυβέρνηση να λάβει τα αναγκαία μέτρα για τη διαχείριση των μεταναστευτικών και προσφυγικών ροών που έχουν μετατρέψει την Κρήτη σε νέα πύλη εισόδου για την Ευρώπη, η κατάσταση εν πολλοίς παραμένει χωρίς τον απαιτούμενο κυβερνητικό σχεδιασμό. Στο άναρχο τοπίο έρχεται να προστεθεί και η έλλειψη των αναγκαίων υποδομών για τη διενέργεια των διαδικασιών ταυτο-

ποίησης προσφύγων και μεταναστών, καθώς και για την προσωρινή φιλοξενία αυτών. Η ορθή και συντονισμένη διαχείριση του ζητήματος είναι επιτακτική ανάγκη για την Κρήτη, αλλά και για τη χώρα και χρήζει άμεσης και σοβαρής αντιμετώπισης από την πολιτεία.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

Πρώτον, ποια είναι τα πραγματικά αριθμητικά στοιχεία των μεταναστευτικών προσφυγικών ροών προς την Κρήτη για το τρέχον έτος και ποιος είναι ο υφιστάμενος σχεδιασμός διαχείρισης του ζητήματος;

Δεύτερον, υπάρχει συνεργασία με το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής για την ενίσχυση του Λιμενικού Σώματος σε μέσα και προσωπικό και ποια επιπλέον μέτρα προτίθεστε να λάβετε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κ. Αποστολάκη.

Θα απαντήσει ο Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου, ο κ. Μαυρουδής Βορίδης.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κατ' αρχάς να σας δώσω τα στοιχεία τα οποία ζητάτε και αφορούν στις αφίξεις. Έχουν οριστικοποιηθεί τα στοιχεία του Απριλίου. Τα στοιχεία του Μαΐου θα οριστικοποιηθούν τον Ιούνιο, αλλά τα έχουμε, θα σας τα δώσω και αυτά γιατί δεν θα έχουν μεγάλη απόκλιση ή διαφορά από αυτά που θα σας δώσω. Το διάστημα από τον Ιανουάριο μέχρι τον Απρίλιο του 2025 είχαμε δύο χιλιάδες οχτακόσιες εβδομήντα εννιά αφίξεις και τον μήνα Μάιο, μέχρι 31-5-2025, είχαμε χίλιες επτακόσιες είκοσι δύο αφίξεις. Άρα το σύνολο είναι τέσσερις χιλιάδες εξακόσιες μία αφίξεις μέχρι τις 31-5-2025.

Η αλήθεια, λοιπόν, ποια είναι, αν θέλετε να έχουμε και μία συνολική εικόνα της κατάστασης από πλευράς μεταναστευτικών ροών; Έχουμε μία πολύ σημαντική μείωση των ροών στο Ανατολικό Αιγαίο. Έχουμε μία πολύ σημαντική αύξηση των ροών στην Κρήτη. Στο συνολικό ισοζύγιο με στοιχεία Μαΐου ήμασταν 34% κάτω από πέρυσι από πλευράς συνολικών ροών, αλλά υπάρχει μία θεαματική αύξηση της τάξης του 174% στην Κρήτη. Επομένως στην πραγματικότητα έχει ανοίξει αυτό που λέμε η «νότια οδός». Αυτό είναι κάτι το οποίο χρήζει αντιμετώπισης.

Θα ήθελα να βάλω λίγο και τις αρμοδιότητες στη θέση τους. Αυτή είναι μία ερώτηση που απευθύνεται σε εμάς. Όπως ξέρετε, όμως, το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου ουσιαστικά διαχειρίζεται τις μεταναστευτικές ροές από τη στιγμή που αυτές θα έρθουν, θα καταγραφούν ως παράνομη άφιξη είτε από το Λιμενικό είτε από την Αστυνομία και μετά γίνεται η διαχείριση σε εμάς. Η αποτελεσματική φύλαξη των συνόρων και οι πολιτικές ενεργητικής αποτροπής αφορούν το Λιμενικό Σώμα και την Αστυνομία. Τα ζητήματα της σύναψης συμφωνιών, παρότι είναι άμεσου ενδιαφέροντος του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, αφορούν πρωτίστως -και έχει ρόλο- το Υπουργείο Εξωτερικών. Αυτό δεν το λέω για να μην σας απαντήσω. Θα σας απαντήσω σε όλα τα επίπεδα των δράσεων και θα σας πω τα ακόλουθα:

Σε ό,τι αφορά τον ρόλο του Υπουργείου Εξωτερικών ξέρω ότι ο Υπουργός Εξωτερικών ετοιμάζει στο αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα μετάβαση στη Λιβύη προκειμένου να συναντηθεί εκεί με την κυβέρνηση και εν γένει τους κυβερνητικούς παράγοντες της Λιβύης, ώστε να υπάρξει μία συμφωνία αποτροπής ουσιαστικά των κυκλωμάτων των απόπλων, της μετακίνησης, της φυγής και του ελέγχου από την πλευρά της Λιβύης.

Άρα, να υπάρχει συνεργασία του Ελληνικού Λιμενικού Σώματος με την κυβέρνηση της Λιβύης, προκειμένου να σταματήσουν οι ροές. Αυτό είναι κάτι, το οποίο θα επιδιώξει το Υπουργείο Εξωτερικών το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα.

Με ρωτάτε για το Λιμενικό Σώμα. Για το Λιμενικό Σώμα το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου έχει μία στενή και ισχυρή συνεργασία, η οποία στην πραγματικότητα έχει δύο σημεία. Αφενός για την προγραμματική περίοδο '21-'27 από πλευράς ΕΣΠΑ ο προϋπολογισμός υπερβαίνει τα 164 εκατομμύρια. Και μπορώ να σας πω αναλυτικά τι περιέχει αυτό ενδεχομένως σε όσους ενδιαφέρονται, να μου το πείτε για να αναφερθώ σ' αυτό στη δευτερολογία μου.

Σε σχέση με τα προγράμματα ενίσχυσης, που είναι αμιγώς του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, επίσης στην ίδια προγραμματική περίοδο από το ΤΑΜΕΥ έχουμε δεκαεπτά έργα συνολικού προϋπολογισμού 476.384.000, στα οποία, επίσης, μπορώ να αναφερθώ αναλυτικά στο τι περιέχουν. Το λέω αυτό, γιατί η ενίσχυση του Λιμενικού Σώματος από πλευράς Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και συνολικά κυβερνητικής πολιτικής είναι σταθερή και συνεχής.

Και επίσης, μπορώ να αναφερθώ -επαναλαμβάνω ότι είναι λίγο εκτός αρμοδιότητάς μου τώρα αυτή η συζήτηση- στις επιχειρησιακές δυνατότητες που έχει αυτήν τη στιγμή και τα επιχειρησιακά μέσα τα οποία χρησιμοποιεί το Λιμενικό μας Σώμα, προκειμένου να μπορεί κατά το δυνατόν να φυλάσσει αποτελεσματικά τα θαλάσσιά μας σύνορα και στην περιοχή της Κρήτης.

Τέλος, σ' ό,τι αφορά τη διαχείριση μετά την είσοδο αυτό το οποίο έχουμε κάνει μέχρι τώρα είναι ότι ουσιαστικά απομακρύνουμε άμεσα και μετακινούμε αυτούς οι οποίοι εισέρχονται παρ' ονόμαζ και εν συνεχεία ζητούν άσυλο. Αυτούς τους αριθμούς, για τους οποίους συζητήσαμε προηγουμένως, τους μετακινούμε στην ενδοχώρα και συγκεκριμένα σε τρία σημεία, στη Μαλακάσα, στο ΚΥΤ Φυλακίου και στα Διαβατά, προκειμένου εκεί να ακολουθηθούν πια οι διαδικασίες του ασύλου και των όποιων αιτήσεων υποβάλλουν οι συγκεκριμένοι.

Άρα, λοιπόν, αυτό είναι το οποίο κατ' αρχήν γίνεται. Είναι μια δράση σε τρία επίπεδα και στο επίπεδο της εξωτερικής πολιτικής και της συνάψεως συμφωνιών και στο επίπεδο της αποτελεσματικής φυλάξεως των συνόρων και στο επίπεδο της διαχείρισης των ροών από εκεί και πέρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Ορίστε, κύριε Αποστολάκη, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Εγώ θα ήθελα να σημειώσω κάποια σημεία στα οποία θα συμφωνήσουμε ότι είναι θέμα. Η εκτίμηση είναι ότι αναμένεται αύξηση των ροών μέχρι δέκα χιλιάδες άτομα, κατά κάποιους και δώδεκα χιλιάδες άτομα στο επόμενο διάστημα. Επίσης, οι νέες αναταράξεις, που έχουν προκύψει στην περιοχή, δυστυχώς, επιδεινώνουν την κατάσταση και ενδεχομένως να έχουμε και άλλες παραπάνω αφίξεις. Αυτά θα έχουν άμεσο αντίκτυπο και ρωτάω αν έχει ληφθεί υπ' όψιν αυτή η παράμετρος από το Υπουργείο.

Το δεύτερο που θέλω να σημειώσω είναι εάν το σχέδιο διαχείρισης του ζητήματος είναι συμβατό με τις διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας, γιατί όπως ξέρουμε υπάρχουν καταδικαστικές αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου για παράβαση της αρχής μη επαναπροώθησης και υπάρχει και μια ενεργή έρευνα της FRONTEX με επαπειλούμενη παραπομπή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και διακοπή της χρηματοδότησης.

Επίσης, θα ήθελα να πω μία κουβέντα για τους χώρους που γίνεται προσωρινή διαμονή των μεταναστών. Τουλάχιστον στους χώρους που ξέρω η μία είναι στο Ρέθυμνο στο παλιό Λιμεναρχείο και η άλλη στα Χανιά στο Μουσείο της Αγιάς. Οι συνθήκες δεν είναι ό,τι καλύτερο. Και μπορούμε να πούμε ότι οι συνθήκες αυτές παραβιάζουν τα ανθρωπίνως δικαιώματα και ελλοχεύουν κινδύνους για τα στελέχη των αρμόδιων αρχών, αλλά και για τον τοπικό πληθυσμό.

Το άλλο σημείο, που θέλω να τονίσω, είναι ότι έχει εμπλακεί η τοπική αυτοδιοίκηση σε αρμοδιότητες διαμονής και προώθησης των μεταναστών επίσης, με τη όψιση και τη μεταφορά και ρωτάω αν το Υπουργείο έχει κάνει κάτι για την ενίσχυσή τους, γιατί οι προϋπολογισμοί τους δεν αντέχουν. Ξέρω ότι τελευταία έχουν πάρει μια ενίσχυση και το θέτω στα υπ' όψιν σας, πρέπει κάτι να γίνει. Ειδικά τώρα, κύριε Υπουργέ, που μπαίνουμε στην αύξηση της τουριστικής κίνησης στο νησί οι δυνατότητες κατ' αρχήν και για μετακίνηση και για επαναπροώθηση λιγοστεύουν. Τα πλοία είναι γεμάτα, δεν ξέρω πώς θα το χειριστείτε αυτό.

Για το υπόλοιπο, που ήδη κάνατε κουβέντα, είπατε για το Λιμενικό Σώμα, θεωρώ ότι θα πρέπει να πιέσετε λίγο παραπάνω το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας να ενισχύσει τις υπηρεσίες του Λιμενικού Σώματος στην περιοχή με προσωπικό. Ξέρω ότι έχουν

μεταφερθεί κάποια μέσα, κάποια πλωτά στην Κρήτη. Ενδεχομένως να χρειάζεται ακόμα παραπάνω.

Δεν έχω τίποτα άλλο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κ. Αποστολάκη.

Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύ-λου): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κοιτάξτε, κύριε συνάδελφε, η αλήθεια είναι ότι εδώ -ξαναλέω- μπαίνω σε χωράφια άλλων και το κάνω με μια επιφύλαξη αυτό. Εάν σας ενδιαφέρει το θέμα νομίζω ότι θα πρέπει να απευθύνετε μία ερώτηση προς το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας για τα θέματα τα αμειβόμενα επιχειρησιακά, γιατί εκεί θα σας εξηγήσουν ότι υπάρχουν περίπλοκα επιχειρησιακά ζητήματα, τα οποία έχουν να κάνουν κυρίως με την ανοιχτή θάλασσα, με τα διεθνή ύδατα και με υποχρεώσεις, οι οποίες συνδέονται με διεθνείς συνθήκες. Γι' αυτό και κατά τη γνώμη μου το κρίσιμο εδώ, εάν θέλουμε να συζητήσουμε για πραγματική ανάσχεση των ροών, είναι η συμφωνία με τη Λιβύη. Δηλαδή, αυτό είναι το μείζον θέμα το οποίο πρέπει να επιτευχθεί και εκεί είναι που πρέπει να επιμένουμε πολύ.

Και θα σας έλεγα ότι το γεγονός ακριβώς ότι σήμερα έχουμε μία συμφωνία ή μάλλον, εν πάση περιπτώσει, μία συνεννόηση με την τουρκική ακτοφυλακή, η οποία συνεργάζεται με το Ελληνικό Λιμενικό Σώμα, είναι ο λόγος για τον οποίο έχουμε μειώσει πάρα πολύ τις ροές από τα νησιά. Άρα, απαιτείται πάντοτε εδώ μία συνεργασία των υπηρεσιών. Η αρχή της μη επαναπροώθησης εφαρμόζεται εδώ από το ελληνικό Λιμενικό Σώμα και ακριβώς επειδή εφαρμόζεται είναι και η πολύ μεγάλη δυσκολία στην αποτροπή και στην ανάσχεση των ροών αυτών. Άρα, λοιπόν, γι' αυτό λέω ότι ενδεχομένως θα μιλήσετε περισσότερο για τα επιχειρησιακά με το αρμόδιο Σώμα, γιατί αυτά δεν είναι δικά μας.

Τώρα, σε ό,τι μας αφορά να πω το εξής. Οι συνθήκες, ας το διευκρινίσουμε, αφορούν μία ολιγοήμερη παραμονή αυτήν τη στιγμή. Δηλαδή, στην πραγματικότητα, ακόμα δεν έχει διαχειριστεί καν το Υπουργείο Μετανάστευσης. Στη φάση που βρισκόμαστε τώρα βρίσκονται οι συγκεκριμένοι άνθρωποι στη διαχείριση του Λιμενικού Σώματος, το οποίο πράγματι επικουρείται στα θέματα αυτά και από την τοπική αυτοδιοίκηση, γιατί το Υπουργείο Μετανάστευσης αναλαμβάνει κατά τη χρονική στιγμή, πλέον της μετακίνησης και της μεταφοράς τους στο εσωτερικό. Άρα, αυτή είναι η αρχιτεκτονική της διαχείρισης.

Μιλάμε για πολύ λίγες μέρες που μένουν εκεί -ίσως τρεις ή τέσσερις ημέρες, δεν είναι παραπάνω- και γίνεται η μετακίνηση. Και πράγματι έχουμε ενισχύσει τους δήμους, ο Δήμος Χανίων έχει πάρει μια έκτακτη χρηματοδότηση 207.000 ευρώ. Επίσης, περαιτέρω ο Δήμος Χανίων έχει πάρει εγκεκριμένη δαπάνη 250.000 ευρώ. Ο Δήμος Βιάννου έχει πάρει 10.000 ευρώ. Ο Δήμος Γαύδου έχει πάρει 50.000 ευρώ. Ο Δήμος Γαύδου έχει πάρει εγκεκριμένη χρηματοδότηση της οποίας έχει ήδη καταβληθεί το 40%, δηλαδή 120.000 ευρώ. Ο Δήμος Φαιστού έχει πάρει 50.000 ευρώ και ο Δήμος Αγίου Βασιλείου έχει πάρει 100.000 ευρώ. Άρα, βοηθάμε, αυτό θέλω να πω στη διαχείριση.

Επιμένω, όμως, επειδή αυτό είναι πράγματι μείζον, γιατί, όπως είπα, ενώ έχουμε συνολική μείωση των μεταναστευτικών ροών, ενώ έχουμε συνολική μείωση του αριθμού των διαμενόντων στις δομές, ενώ εν γένει έχουμε οδηγήσει, σε αυτό το τρίμηνο που είμαι, μάλιστα, σε μία μείωση και του καθαρού αριθμού των δομών, παρά ταύτα από εκεί είναι το βασικό πρόβλημα, το οποίο έχει σήμερα η χώρα και είναι κάτι για το οποίο ενεργούμε, προκειμένου να το αντιμετωπίσουμε με τους τρόπους που σας είπα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Δεν θα ζητηθεί κατόπιν συνεννόησης η ενδέκατη με αριθμό 1047/6-6-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου της Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Πλεύσης Ελευθερίας και Βουλευτού Βορείου Τομέα Αθηνών κ. Ζωής Κωνσταντοπούλου προς τον Υπουργό Εξωτερικών με θέμα: «Τι θα κάνετε επιτέλους για τα θύματα της γενοκτονίας στη Γάζα της Παλαιστίνης; Θα στηρίξετε και θα προστατεύσετε την ακτιβιστική ανθρωπιστική αποστολή March to Gaza και τον Freedom Flotilla;».

Παρ' όλα αυτά, παρακαλώ, κυρία Πρόεδρε, έχετε τον λόγο.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Σας ευχαριστώ.

Με ειδοποίησε ο κ. Γεραπετρίτης ότι λόγω έκτακτης υποχρέωσής του να εκπροσωπήσει τον Πρωθυπουργό στην Αλβανία, δεν θα μπορούσε να παρίσταται στη συζήτηση της επίκαιρης ερώτησής μου και δεν θα μπορούσε να παρίσταται και κανένας από τους τρεις Υφυπουργούς. Ενημέρωσα τον κ. Γεραπετρίτη ότι ξανακαταθέτω την επίκαιρη ερώτηση -και ήδη την έχω ξανακαταθέσει-, πλην όμως δεν θα ήθελα να παρέλθει εν σιωπή η προγραμματισμένη ημέρα και ώρα συζήτησης της επίκαιρης ερώτησης, γιατί το ζήτημα αφορά εκείνο που κάνουν οι πολίτες από όλο τον κόσμο για τον λαό της Παλαιστίνης, για τους πολίτες της Γάζας, που βρίσκονται αυτήν τη στιγμή σε συνθήκη αποκλεισμού και λιμοκτονίας, σε συνθήκη δηλαδή, ουσιαστικά παρεμποδίστης ακόμη και της σίτισής τους. Από τις αρχές Μαρτίου δεν έχουν μπει στη Γάζα οι απαραίτητες τροφές, νερό, βρεφικά είδη, βρεφικό γάλα, φάρμακα, η τροφοδοσία, δηλαδή, παρεμποδίζεται από το κράτος του Ισραήλ και οι κυβερνήσεις -και δυστυχώς και η δική μας Κυβέρνηση- απέχουν από το να κάνουν τα νόμιμα, τα απολύτως επιβεβλημένα, για να διασωθεί αυτός ο πληθυσμός που θυματοποιείται.

Στη Γάζα διαπράττεται γενοκτονία και αυτήν τη στιγμή έχουν πάρει στην πλάτη τους το χρέος της ανθρωπότητας οι ακτιβιστές από όλον τον κόσμο, οι άνθρωποι που με το Freedom Flotilla προσπάθησαν ήδη με δύο σκάφη να προσεγγίσουν από θαλάσσης τη Γάζα. Ξέρουμε ότι το ένα βομβαρδίστηκε από drones, υπήρχε και Έλληνας μέσα, το άλλο υπέστη ρεσάλτο πειρατείας, απόβαση από ισραηλινές δυνάμεις, σύλληψη του πληρώματος, σύλληψη και των δώδεκα ακτιβιστών, εκ των οποίων και Ευρωβουλευτίνα. Δεν έχουν ακόμη απελευθερωθεί όλοι οι άνθρωποι που βρίσκονταν στο σκάφος Madleen.

Επίσης, από την περασμένη Πέμπτη, κύριε Πρόεδρε, έχει ξεκινήσει ανθρωπιστική αποστολή από όλον τον κόσμο, στην οποία συμμετέχουν περισσότεροι από διακόσιοι Έλληνες πολίτες, ανάμεσά τους και τρία μέλη του Κοινοβουλίου και η Βουλευτίνα της Πλεύσης Ελευθερίας Τζώρτζια Κεφαλά και πάρα πολλοί απλοί άνθρωποι, για να προσεγγίσουν από στεριάς αυτήν τη φορά την αποκλεισμένη Γάζα και να φροντίσουν να μεταφερθεί η ανθρωπιστική βοήθεια που βρίσκεται ήδη εκεί.

Εγώ ρωτώ τον Υπουργό τι θα κάνει και αν θα προστατεύσει τον Στόλο της Ελευθερίας, το Freedom Flotilla και την Πορεία προς τη Γάζα, το March to Gaza. Βεβαίως είμαι σε επικοινωνία μαζί του όλες αυτές τις μέρες, διότι έχουν συμβεί σύλληψη των ακτιβιστών μας στο αεροδρόμιο, απειλές για απελάσεις των ακτιβιστών μας, απειλή άσκησης βίας σε βάρος των ακτιβιστών, απειλές πρόκλησης σωματικών βλαβών από τα αντίστοιχα ΜΑΤ, από τις αντίστοιχες δυνάμεις ασφαλείας της Αιγύπτου.

Είναι μία επίκαιρη ερώτηση που κατατέθηκε στις 6 Ιουνίου, δηλαδή πριν από δέκα μέρες και αυτήν τη στιγμή θα συζητηθεί, αν όλα πάνε καλά, είτε στις 20 είτε στις 23 Ιουνίου και το ζήτημα της διευκόλυνσης των ακτιβιστών και της προστασίας τους δεν μπορεί να περιμένει. Όπως δεν μπορεί να περιμένει και η επιτακτική υποχρέωση της Ελληνικής Κυβέρνησης να συμμορφωθεί στα διεθνή καθήκοντά της με βάση τον Καταστατικό Χάρτη του ΟΗΕ και το καταστατικό του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου.

Μάθαμε ότι ενδεχομένως προσγειώθηκε το πρωθυπουργικό αεροσκάφος του Νετανιάχου στην Ελλάδα πριν από λίγες μέρες. Η συνθήκη είναι πάρα πολύ τεταμένη και κρίσιμη. Οι εξηγήσεις που δίνει η Ελληνική Κυβέρνηση δεν είναι επαρκείς. Θα μου επιτρέψετε να πω ότι ακόμη και το γεγονός ότι δεν προβλέπεται ως προτεραιότητα της Ελληνικής Κυβέρνησης να στερήσει, να αναλάβει πρωτοβουλίες προκειμένου να διασωθούν τα παιδιά στη Γάζα, τα μωρά... Υπάρχουν σκελετωμένα μωρά, μανάδες, πατεράδες που δεν μπορούν να τα ταΐσουν, άνθρωποι που πάνε να πάρουν τροφή και τους πυροβολούν, την ελάχιστη τροφή που διατίθεται και όλο αυτό ενεργοποιήθηκαν για να το αντιμετωπίσουν οι απλοί άνθρωποι, την ώρα που οι κυβερνήσεις δεν πράττουν.

Εχθές έγιναν συγκεντρώσεις σε όλη τη χώρα και εδώ στο Σύνταγμα. Ήμασταν εκεί. Ο κόσμος, ο ελληνικός λαός είναι διαχρο-

νικά αλληλέγγυος στον λαό της Παλαιστίνης και είναι πάντα στο πλευρό των θυμάτων.

Κύριε Πρόεδρε, προφανώς και δεν θα μου απαντήσετε εσείς. Όμως, η ερώτηση μένει ανοιχτή και περιμένω τον Υπουργό Εξωτερικών να την απαντήσει. Πολύ περισσότερο, όμως, περιμένουμε από τον κ. Μητσοτάκη μία εντελώς διαφορετική πολιτική στο πεδίο του Διεθνούς Δικαίου, του Διεθνούς ανθρωπιστικού Δικαίου, του Διεθνούς Ποινικού Δικαίου. Δεν γίνεται η χώρα μας να υποθάλλει διεθνείς εγκληματίες. Δεν γίνεται να διευκολύνει διεθνή εγκλήματα σε βάρος αμάχων, σε βάρος παιδιών.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε, κυρία Πρόεδρε.

Συνεχίζουμε τώρα με τη δωδέκατη με αριθμό 1038/6-8-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Κοζάνης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής κ. Παρασκευά Κουκουλόπουλου προς τον Αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης και Υπουργό Επικρατείας με θέμα: «Διυπουργική Ρήτρα Δίκαιης Μετάβασης για τη δυτική Μακεδονία».

Παρακαλώ, κύριε Κουκουλόπουλε, έχετε τον λόγο.

ΠΑΡΙΣ ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Αντιπρόεδρε της Κυβέρνησης, φέρνω σήμερα με πρωτοβουλία μου για τέταρτη φορά τη ρήτρα δίκαιης μετάβασης για τη δυτική Μακεδονία, δεδομένου ότι οι εξελίξεις την καθιστούν ολοένα και πιο επιτακτική κάθε μέρα που περνάει, κυριολεκτικά. Σήμερα οι εξελίξεις την έχουν καταστήσει ζωτικής σημασίας, όπως θα πω στη συνέχεια. Τη φέρνω, όμως και για τρεις επιπλέον πολύ συγκεκριμένους λόγους.

Ο πρώτος είναι ότι αποτελεί μία κυβερνητική δέσμευση πέντε ετών, την οποία μάλιστα είχατε αναλάβει εσείς προσωπικά τότε ως Υπουργός Ενέργειας, όταν ανακοινώσατε μία πολύ καλή κίνηση εξαιρετικής χρηματοδότησης στο πρόγραμμα «Εξοικονομώ – Αυτονομώ» του Υπουργείου Ενέργειας και ανακοινώσατε ότι θα διευρυνθεί αυτό σε όλα τα Υπουργεία, ιδιαίτερα σε αναπτυξιακές δράσεις, με έμφαση εκεί, με γνώση και σύμφωνη γνώμη, βέβαια, του ίδιου του Πρωθυπουργού.

Έκτοτε η τύχη της αγνοείται. Αγνοείται, μάλιστα, ακόμα και από το Υπουργείο Ενέργειας, μετά τη φυγή σας, αφού σε άλλες δυο-τρεις προκηρύξεις, όπως θα πω στη συνέχεια, που έγιναν από το ίδιο Υπουργείο δεν υπάρχει καν η παραμικρή θετική διάκριση για την οποία είχατε μιλήσει ότι θα πάρει οριζόντιο χαρακτήρα και θα επεκταθεί και σε άλλα Υπουργεία.

Ο δεύτερος λόγος είναι η πορεία των πραγμάτων, στην οποία είπα θα επανέλθω. Η πορεία των πραγμάτων αποτυπώνεται σε δύο πράγματα. Πρώτον, στην εξέλιξη των εμβληματικών επενδύσεων. Την ίδια περίπου περίοδο που είχατε κάνει τις ανακοινώσεις, είχατε ανακοινώσει μαζί με τον κ. Μουσουρούλη τις δεκαέξι εμβληματικές επενδύσεις, από τις οποίες σε δρόμο υλοποίησης είναι μία και όλες οι άλλες μικρότερης εμβέλειας έχουν μακρύ χρόνο ολοκλήρωσης. Αυτό καθιστά επιτακτικότερη την εφαρμογή της ρήτηρας, όπως η κατάσταση καταγράφεται στον ΟΟΣΑ αλλά κυρίως από τους ίδιους τους κατοίκους και τις παραγωγικές τάξεις σε καθημερινή βάση.

Κυριολεκτικά, κύριε Υπουργέ, η κατάσταση βρίσκεται σήμερα στο μη παρέκει. Ακριβώς για αυτό και η πρόταση που έχω καταθέσει εδώ και τέσσερις μήνες έχει από τη μία έναν υποχρεωτικό χαρακτήρα εφαρμογής, έχει τέτοιο χαρακτήρα και όχι δυνητικού ευχολογίου, όπως είχε η μέχρι τώρα υποτίθεται γνωστή δική σας προτροπή, και από την άλλη έχει επιπλέον έναν καθολικό χαρακτήρα.

Δεν στέκεται μόνο στις αυτές καθαυτές αναπτυξιακές δράσεις, αλλά εκτείνεται σε όλες τις δημόσιες πολιτικές κυριολεκτικά. Με αυτά τα στοιχεία πρέπει να πω ότι υιοθετήθηκε από όλους τους φορείς ανεξάρτητα, όλους τους θεσμούς στη δυτική Μακεδονία και θα έχει κεντρική θέση στη συζήτηση του Πρωθυπουργού που γίνεται με πρωτοβουλία της ΠΕΔ. Αταποκρίθηκε, όπως θα ξέρετε, ο Πρωθυπουργός. Θα γίνει εντός του μηνός. Και η ρήτρα θα βρίσκεται στην ατζέντα αυτής της κουβέντας.

Με την ίδια λογική, βέβαια, έχει κερδίσει τη θετική στάση ξεκάθαρα με δημόσιες δηλώσεις του ΤΕΕ, του ΓΕΩΤΕΕ, της ΓΣΕΒΕΕ, της ΓΣΕΕ, της ΕΘΕΑΣ, της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και

άλλων φορέων ενδεικτικά.

Αν έχω κάτι να προσθέσω -και ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε- είναι ότι με τις εξελίξεις των τελευταίων ημερών, κύριε Υπουργέ, ένα θέμα για το οποίο έχουμε μιλήσει πολλές φορές μεταξύ μας και παλαιότερα και επί τηρείας σας στο Υπουργείο Οικονομικών, πρέπει να δείτε ρεαλιστικά κάτι. Οι εξελίξεις στη Μέση Ανατολή για τέταρτη φορά τα τελευταία τέσσερα χρόνια, από την άνοιξη του 2021, απειλούν να εκτροχιάσουν τις τιμές του φυσικού αερίου και καθιστούν έμπρακτα λάθος την επιλογή σας για τη βίαιη απολιγνιτοποίηση. Και αυτό, βέβαια, κάνει ακόμα πιο επιτακτική την ανάγκη να έρθετε να διορθώσετε τις συνέπειες των πράξεών σας, που δεν έγιναν για κανέναν ιερό σκοπό, αλλά ουσιαστικά για μια εθνικά επιζήμια υπόθεση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Κουκουλόπουλο.

Θα απαντήσει ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης και Υπουργός Επικρατείας κ. Κωνσταντίνος Χατζηδάκης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ (Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης και Υπουργός Επικρατείας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Κουκουλόπουλε, ξέρετε ότι η απολιγνιτοποίηση δεν είναι μόνο μια ελληνική πολιτική, μια πολιτική ελληνικής εμπνεύσεως, αν θέλετε. Είναι πολιτική που εφαρμόζεται σε όλη την Ευρώπη, με διαφορετικές ταχύτητες, αλλά πάντως εφαρμόζεται. Και δεν εφαρμόζεται μόνο για λόγους περιβαλλοντικούς και δημόσιας υγείας, που υποθέτω ότι τους γνωρίζετε και είμαι βέβαιος ότι επίσης σας απασχολούν -δεν μπορεί να μη σας απασχολούν για τους κατοίκους της περιοχής σας- αλλά εφαρμόζεται και για λόγους οικονομικούς. Διότι, όπως αποδεικνύουν τα στοιχεία και τα έχουμε παρουσιάσει κατ'επανάληψη στη Βουλή, ο λιγνίτης λόγω των επιβαρύνσεων που έχει διεθνώς από το χρηματιστήριο των ρύπων, με την ευρωπαϊκή νομοθεσία και τις διεθνείς συνθήκες, είναι πολύ περισσότερο κοστοβόρος για όσους τον χρησιμοποιούν από ό,τι οι εναλλακτικές πηγές ενέργειας.

Επομένως, η χρήση του θα οδηγήσει στο να αυξάνεται το κόστος, ας πούμε, της ΔΕΗ ή ακόμη περισσότερο, να αυξάνεται το κόστος για τους καταναλωτές. Αυτή είναι η γενική τάση.

Στην αγορά μπορεί να υπάρχουν εξάρσεις και υφέσεις της τιμής των υδρογονανθράκων, αλλά πάντως, προς τα εκεί οδηγούν τα πράγματα. Και γι' αυτό, η Κυβέρνηση υιοθέτησε από την αρχή το Σχέδιο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης. Υπάρχει, όπως ξέρετε, ειδική υπηρεσία η οποία το χειρίζεται. Ο αρμόδιος Υπουργός είναι ο κ. Παπαθανάσης και έχουν αναληφθεί και είναι σε εξέλιξη μια σειρά από δράσεις, τις οποίες επίσης γνωρίζετε και οι οποίες με την ολοκλήρωσή τους θα έρθουν και θα αλλάξουν το πρόσωπο της δυτικής Μακεδονίας, αλλά και των λιγνιτικών περιοχών.

Εγώ, πράγματι, είχα πει στη Βουλή τον Δεκέμβριο του 2020, στη συζήτηση στην οποία και εσείς αναφερθήκατε, ότι και τα άλλα Υπουργεία με εντολή του Πρωθυπουργού πρέπει να προωθήσουν τέτοιου είδους πολιτικές που να ισοδυναμούν με μια ρήτρα απολιγνιτοποίησης. Το ερώτημα είναι: Το κάναμε ή δεν το κάναμε;».

Μπορεί στη συνέχεια, αν έχουμε χρόνο, να αναφερθώ στο πώς εξελίσσεται το Πρόγραμμα της Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, αλλά εκτός του Προγράμματος της Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, λαμβάνουμε μια ειδική πρόνοια, όπως έχουμε υποχρέωση -δεν υπερηφανευόμαστε- για την Περιφέρεια της Δυτικής Μακεδονίας. Παραδείγματος χάριν, του χρόνου την άνοιξη, θα έχει ολοκληρωθεί ο Ε65, ο οποίος είναι ένα πάγιο αίτημα της περιοχής σας. Για χρόνια καρκινωβατούσε. Τώρα πια παίρνει σάρκα και οστά και θα είναι ολοκληρωμένο το έργο σε μερικούς μήνες πάντως, ξαναλέω, την άνοιξη του 2026.

Για τη στελέχωση των δημοσίων υπηρεσιών, σας υπενθυμίζω ότι διπλασιάστηκε η μοριοδότηση της εντοπιότητας με τον ν.5149/2024 για τους δήμους της δυτικής Μακεδονίας. Επίσης, στον πρόσφατο αναπτυξιακό νόμο, που πέρασε πριν από μερικές μέρες, προβλέφθηκε να υπαχθεί στο ειδικό καθεστώς των υψηλότερων ενισχύσεων η Περιφερειακή Ενότητα Κοζάνης, η οποία, αν ακολουθήσει η τυπική διαδικασία, δεν θα ήταν στην πρώτη ταχύτερα των ενισχύσεων, ακριβώς λόγω αυτής της αντίληψης για

μια ρήτρα απολιγνιτοποίησης.

Επίσης, στην πρωτογενή παραγωγή έχουμε στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης την υψηλότερη κατανομή πόρων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας και την επιλογή του ανώτατου ποσοστού συγχρηματοδότησης για τις κρατικές ενισχύσεις και τις ιδιωτικές επενδύσεις.

Επομένως, έχω και άλλα στοιχεία να σας δώσω και για το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και για άλλες δράσεις. Όμως, το βασικό το οποίο δεν πρέπει να υποτιμά κανείς είναι ότι μέσω του Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, υπάρχει η μεγαλύτερη χρηματοδότηση που υπήρξε ποτέ για την Περιφέρεια της Δυτικής Μακεδονίας, όχι μόνο μέσω του ΠΕΠ, αλλά με πρόσθετα κονδύλια που κινητοποιούν και ιδιωτικές επενδύσεις και με τα οποία γίνονται παρεμβάσεις στις υποδομές, στη χωροταξία, στο περιβάλλον, στην υγεία -έχουμε ανακαινίσεις νοσοκομείων, όπως ξέρετε- στην έρευνα και την καινοτομία, στην παιδεία, οι παρεμβάσεις είναι σε εξέλιξη και οι οποίες όλες μαζί προφανώς θα δώσουν μια άλλη εικόνα, για την οποία είμαστε υποχρεωμένοι φυσικά να εργαστούμε στην Περιφέρεια της Δυτικής Μακεδονίας.

Από εκεί και πέρα, το συγκεκριμένο θέμα στο οποίο ουσιαστικά εγώ πιστεύω η Κυβέρνηση είναι εντάξει, είναι ένα ζήτημα το οποίο θα το συζητήσει και ο Πρωθυπουργός στη συνάντηση που θα κάνει με τους δημάρχους και τους τοπικούς φορείς της περιοχής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακωτάκης): Ευχαριστούμε τον κύριο Αντιπρόεδρο.

Παρακαλώ, κύριε Κουκουλόπουλε, έχετε τον λόγο.

ΠΑΡΙΣ ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Αντιπρόεδρε, δεν περίμενα να μου απάντησε με τον Ε65 και τη στελέχωση για την οποία θα σας μιλήσω. Ας ταβάλουμε με τη σειρά.

Κατ' αρχάς, παρότι σήμερα δεν μιλάμε για την απολιγνιτοποίηση, εγώ είπα ότι οι εξελίξεις επιτείνουν την εφαρμογή της ρήτρας. Επιτρέψτε μου να σας πω μόνο μια φράση, επειδή τα παρακολουθώ σε καθημερινή βάση, όπως θέλω να πιστεύω και εσείς. Τους τελευταίους πενήντα μήνες ο λιγνίτης στην ΠΤΟΛΕΜΑΪΔΑ 5 τουλάχιστον, είκοσι επτά με είκοσι οκτώ μήνες είναι φθηνότερος αντίστοιχα από τις μονάδες του αερίου τις πιο σύγχρονες. Δεν λέω για τις παλαιότερες, που είναι και οι παλαιότερες μονάδες του λιγνίτη φθηνότερες, επειδή μιλήσατε για το οικονομικό.

Για τον εκτροχιασμό τιμών του αερίου σας μίλησα. Τον έχουμε ξανά μπροστά μας, από ό,τι φαίνεται, με όσα συμβαίνουν στη Μέση Ανατολή. Θα επανέλθω, όμως, διακριτά για αυτό το θέμα. Δεν είναι αυτό το θέμα μας σήμερα.

Πάμε στη ρήτρα.

Κύριε Υπουργέ, για ποιον λόγο μιλήσατε για ρήτρα στην αρχή; Ακριβώς γιατί ο κάθε νοήμων άνθρωπος αντιλαμβάνεται ότι, όταν κάνεις μια τόσο μεγάλη ένταξη τομή, όταν χτυπάς το 50% του τοπικού ΑΕΠ σε μια περιοχή ή σε μια χώρα, ό,τι μέγεθος και αν αφορά αυτό, τότε χρειάζεσαι κάποια μέτρα άμεσης ανακούφισης, γιατί προφανώς όποιο αναπτυξιακό πρόγραμμα και να βάλεις μπροστά, δεν μπορεί να λειτουργήσει άμεσα. Αυτό ήταν το νόημα της ρήτρας για την οποία είχατε μιλήσει. Το λέτε, μάλιστα, ξεκάθαρα. Είχατε περιορίσει, βέβαια, τότε ενδεικτικά -δεν θέλω να σας αδικήσω- τις αναπτυξιακές δράσεις χωρίς να αποκλείετε και άλλες.

Εγώ μπήκα στον κόπο, γνωρίζω τα πράγματα από κοντά και αξιοποιώντας και την εμπειρία μου, την οποία και εσείς γνωρίζετε, τόσων ετών, πολυεπίπεδη και της έδωσα, όπως είπα, καθολικό χαρακτήρα, γιατί πιστεύω βαθιά ότι η εφαρμογή της με μια μορφή όπως την προτείνω, πραγματικά θα δώσει την αναγκαία ανακούφιση μέχρι να ωριμάσουν οι απαραίτητες επενδύσεις για να βρούμε δρόμο. Αυτό είναι όλο το ζήτημα.

Σήμερα, κύριε Υπουργέ -αυτό θέλω να καταλάβετε- όποιον άνθρωπο κάτω των πενήντα ετών συναντήσετε από αυτούς που έχουν μείνει σου απευθύνει το ερώτημα: «Να μείνω ή δεν έχει νόημα πια;». Είναι δραματική η κατάσταση. Κινδυνεύουμε να υπάρξουν και άλλες επενδύσεις αργότερα και να μη βρίσκουν ανθρώπους με τις κατάλληλες δεξιότητες. Είναι φοβερό αυτό που υφίσταται στο ανθρώπινο δυναμικό και στην ψυχολογία, αλλά και

στην τσέπη, φυσικά, η περιοχή.

Έτσι ενδεικτικά, για να δείτε πώς εφαρμόζεται η λογική της ρήτρας και πόσο επιτακτική είναι η ανάγκη, αφού αφήσατε ένα μικρό παράθυρο αισιοδοξίας για τη συνάντηση της Πέμπτης με τον Πρωθυπουργό, σας λέω ότι ήδη το «Εξοικονομώ» -πλην της δικιάς σας πρώτης προκήρυξης του 2020- όχι απλά δεν την εφήρμοσε ξανά, αλλά έχει βάλει στον «κουβά» όλες τις περιφέρειες, χωρίς καμία ειδική πρόβλεψη για τη δυτική Μακεδονία.

Με το ίδιο Υπουργείο -για να μείνω στην ίδια θεματική ενότητα- θερμοσίφωνα, με το σχετικό πρόγραμμα δεν μπορείτε να αλλάξετε στη δυτική Μακεδονία. Αν μπεις ν' αλλάξεις δεν μπορείς, σε πετάει έξω το πρόγραμμα.

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, για το οποίο μιλήσατε, πρόσφατα έκανε μια γενναία κίνηση με το Μέτρο 23, για 142,8 εκατομμύρια. Ξέρετε τι μου απάντησε ο κ. Σταμενίτης πριν από μία εβδομάδα; Έμειναν απ' έξω 12 εκατομμύρια ευρώ, όσον αφορά αποζημιώσεις για τη δυτική Μακεδονία. Μου είπε ότι δεν χώρεσαν. Τόσο «θετική» διάκριση υπέρ της δυτικής Μακεδονίας!

Το ίδιο Υπουργείο στα θερμοκήπια μας ενέταξε με τη Θεσσαλία και μία σειρά άλλες περιοχές. Όχι ιδιαίτερα θετική διάκριση. Είμαστε σε μία μεγάλη ομάδα. Δεν είμαστε στον πάτο, αλλά στη μέση.

Αντιχαλαζική προστασία. Είμαστε εκτός.

Μιλήσατε για οδικά έργα. Τον Γενάρτη του 2024 το Υπουργικό Συμβούλιο έστειλε τον Σιδηρόδρομο το 2044, την γραμμή Κοζάνη-Καλαμπάκα που συνδέει την περιφέρειά μας με το εθνικό δίκτυο. Είναι ένα έργο που πρέπει να σας πω ότι είχαμε προτείνει στην Κυβέρνηση που υπηρετούσαμε μαζί το 2014 ως έργο πρώτης εθνικής προτεραιότητας αμέσως μετά την 717, στο Εθνικό Πρόγραμμα Σιδηροδρόμων τέλη του 2014 αρχές του 2015. Και σήμερα έχει πάει το 2044!

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης πρόσφατα κατήργησε -λέει θα το επαναφέρει, περιμένουμε- την Ιατροδικαστική Υπηρεσία από τη μία και μόνη Περιφέρεια που στερείται Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας, τη Δυτική Μακεδονία. Καταργήθηκε με πράξη της Κυβέρνησης.

Το Υπουργείο Εσωτερικών έχει προβεί μέχρι τώρα σε εκατόν δώδεκα χιλιάδες προσλήψεις κατά τα τελευταία πέντε χρόνια, το πληθυσμιακό όμως ποσοστό να ελάμβανε υπ' όψιν δεν θα μας άφηνε με τρεις χιλιάδες κενά που έχουμε. Θα μπορούσαν να είχαν καλυφθεί στο σύνολο. Τώρα «τρέχουν» προσλήψεις. Πάρτε μια πρωτοβουλία, κύριε Αντιπρόεδρε, να υπάρξει κατά προτεραιότητα κάλυψη των κενών. Το έχω ζητήσει από την κ. Χαράλαμπογιάννη και τον κ. Λιβάνιο επιτακτικά και κατ' επανάληψη και με πρόσφατη γραπτή μου ερώτηση. Έχει ζωτική σημασία κυρίως νευραλγικές για την ανάπτυξη υπηρεσίες να τις στελεχώσουμε.

Τα κενά μας στη δημόσια υγεία είναι τραγικά. Η υποστελέχωση των δομών υγείας στην περιοχή είναι πραγματικά δραματική και στο πρόγραμμα της δημογραφικής ανάπτυξης που εφαρμόζεται -σωστά- στον Έβρο -δεν έχουμε καμία αντίρρηση- ζήτησα με δύο γραπτές ερωτήσεις να επεκταθεί αυτή η πρωτοβουλία και στη δυτική Μακεδονία και μου απαντούν με σιωπή.

Το Πανεπιστήμιό μας είναι το πιο δραματικά υποστελεχωμένο και το πιο δραματικά υποχρηματοδοτούμενο, με τη χειρότερη σχέση διδασκομένων και διδασκόντων σε όλη την Ελλάδα.

Στην Πολιτική Προστασία μείναμε έξω από τις αντιπυρικές ζώνες και στην ψηφιακή διακυβέρνηση μένουν αναπάντητα τα ερωτήματά μου για ευρυζωνικά δίκτυα, κυρίως στην ύπαιθρο, για να προσελκύσουν ψηφιακούς νομάδες.

Τέλος, οι εμπορικοί σύλλογοι της περιοχής, πρόσφατα, με κοινή επιστολή τους στις 22 Μαΐου είπαν στον Πρωθυπουργό -αυτοί το λένε- ότι αυτό που απομένει είναι να κρεμάσουν τα κλειδιά των καταστημάτων τους στην Πλατεία Συντάγματος. Αυτή είναι η κατάσταση.

Τελικά όχι ρήτρα δίκαιης μετάβασης δεν εφαρμόζετε, αλλά το γεγονός ότι είναι η ενεργειακή καρδιά της Ελλάδας η δυτική Μακεδονία και στήριξε στην πλάτη της για εβδομήντα ολόκληρα χρόνια τη χώρα έχει επιφέρει ποινική ρήτρα σε βάρος της περιοχής. Περί αυτού πρόκειται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακωτάκης): Ευχαριστούμε τον κ. Κουκουλόπουλο.

Ορίστε, κύριε Αντιπρόεδρε, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ (Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης και Υπουργός Επικρατείας): Κύριε Κουκουλόπουλε, δεν ξέρω αν επιθυμείτε να ξαναγυρίσουμε στο 2019, αλλά είμαι βέβαιος ότι και οι ψηφοφόροι σας δεν επιθυμούν να συμβεί κάτι τέτοιο, διότι τότε πολύ απλά -για να σταθώ σε ένα μόνο μέγεθος- η ανεργία στη δυτική Μακεδονία ήταν μεγαλύτερη απ' ό,τι είναι σήμερα. Εγώ προφανώς αντιλαμβάνομαι το βάρος της ευθύνης της Κυβέρνησης, καθώς εφαρμόζουμε αυτό το πρόγραμμα της απολιγνιτοποίησης και φυσικά πρέπει να είμαστε εντάξει στις υποχρεώσεις μας απέναντι στους Έλληνες και τις Ελληνίδες της δυτικής Μακεδονίας, στους πολίτες.

Θέλω, λοιπόν, να σας πω -και το γνωρίζετε, παρουσιάστηκαν άλλωστε τα στοιχεία και ο σχετικός προγραμματισμός και πρόσφατα από τον κ. Παπαθανάση και τον κ. Κοντογεώργη- ότι αυτήν την ώρα υπάρχει ένα σχέδιο ύψους 3,7 δισεκατομμυρίων ευρώ κονδύλια τα οποία δαπανώνται και σχεδιάζεται να δαπανηθούν στην ευρύτερη περιοχή, σε συνδυασμό και με το ΣΔΑΜ, το Σχέδιο της Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης.

Πλην όλων είπα, στην ενέργεια το ζήτημα της τηλεθέρμανσης επιλύθηκε. Η δυτική Μακεδονία τριμοδοτείται επιπλέον σε όλα τα προγράμματα εξοικονόμησης και επιδοτήσεων, ενώ προχωρούν τα έργα του φυσικού αερίου και αναπτύσσεται το δίκτυο σε πολλές περιοχές με χρήματα του ΕΣΠΑ και του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων. Νομίζω ότι όλα αυτά που λέω είναι ακριβή.

Για την παιδεία και την υγεία: έχουμε την ανάπτυξη της Πανεπιστημιούπολης, επειδή αναφερθήκατε στο Πανεπιστήμιο. Έχουμε, επίσης, την ανέγερση των νέων φοιτητικών εστιών για τριακόσιες πενήντα κλίνες με ΣΔΙΤ. Έχουμε, επίσης, σε εξέλιξη επεκτάσεις και αναβαθμίσεις στα νοσοκομεία της περιφέρειας, αλλά και τη νέα πτέρυγα στο Γενικό Νοσοκομείο Κοζάνης, η οποία -απ' ό,τι καταλαβαίνω- είναι κοντά στην ολοκλήρωσή της.

Επίσης, έχουμε όχι ένα και δύο, αλλά συγκεκριμένα πεντακόσια εξήντα εννιά επενδυτικά σχέδια για επιχειρήσεις που έχουν ενταχθεί στον σχετικό σχεδιασμό και αυτό αντιστοιχεί σε δυόμισι χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας. Έχουμε ήδη τριάντα μία εντάξεις συνολικού προϋπολογισμού 262 εκατομμυρίων ευρώ για ένα ευρύτατο φάσμα έργων και δράσεων από το Κέντρο Καινοτομίας του υδρογόνου, την αναβάθμιση των ενεργειακών υποδομών σε πέντε νοσοκομεία και βέβαια τα προγράμματα στήριξης απασχόλησης όπου δίνεται μεγάλη έμφαση. Έχουμε επιχορήγηση -ένα ειδικό πρόγραμμα από τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης- σε όσους επιλήψαν από την απολιγνιτοποίηση που προέβλεπε χίλιες νέες θέσεις εργασίας και απορροφήθηκε, ενώ ο Πρωθυπουργός ανακοίνωσε πρόσφατα τη δημιουργία επιπλέον επτακοσίων νέων τέτοιων επιδοτούμενων θέσεων εργασίας. Και, βεβαίως, έχουμε και μεγάλες ιδιωτικές επενδύσεις -έχω εδώ τα ονόματα των επιχειρήσεων οι οποίες έχουν εγκριθεί- και το μεγαλύτερο σχέδιο απ' όλες αυτές τις επιχειρήσεις έχει φυσικά η ΔΕΗ για την παραγωγή και αποθήκευση ενέργειας στην περιοχή και αφετέρου το καινούργιο data center το οποίο ανακοινώθηκε.

Επομένως, δεν είναι λίγα τα προγράμματα τα οποία όχι απλώς έχουν ανακοινωθεί, αλλά εφαρμόζονται στις περιοχές που σχετίζονται με την απολιγνιτοποίηση. Υπάρχουν δεκάδες μεγάλα, μεσαία και μικρά σχέδια τα οποία είναι σε ανάπτυξη. Βεβαίως, δουλειά σας είναι να μας ελέγχετε και η δική μας δουλειά είναι να σας ακούμε και να διορθώνουμε την πορεία, όπου χρειάζεται.

Πάντως, επί της ουσίας, νομίζω κανείς δεν θα διαφωνήσει ότι τόσα χρήματα στη δυτική Μακεδονία, όσα έχουν σχεδιαστεί να πέσουν με το Πρόγραμμα της Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης ποτέ δεν έπεσαν στην ευρύτερη περιοχή. Αν το πρόγραμμα εφαρμοστεί σωστά, θα αλλάξει, πράγματι, το πρόγραμμα της δυτικής Μακεδονίας.

Συμφωνώ μαζί σας για το θέμα της ρήτρας απολιγνιτοποίησης. Πιστεύω, όπως εξήγησα και στην αρχή, ότι ήδη εφαρμόζεται και παρέθεσα μια σειρά από δράσεις που το αποδεικνύουν. Αν θέλετε όμως περαιτέρω εγγυήσεις γι' αυτό είμαστε στη διάθεσή σας και εγώ προσωπικά να συζητήσουμε, αλλά και ο ίδιος ο Πρωθυπουργός στη συνάντηση που θα κάνει με την αυτοδιοίκηση, σύντομα θέλω να πιστεύω.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πακιοτάκης): Ευχαριστούμε τον κύριο Αντιπρόεδρο.

Επανερχόμαστε τώρα στο Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου.

Συνεχίζουμε με τη δεύτερη με αριθμό 1025/5-6-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου της Βουλευτού Β2' Δυτικού Τομέα Αθηνών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής κ. Κωνσταντίνος Γιαννακοπούλου προς τον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου με θέμα: «Ελλείψεις σε εργατικό δυναμικό και μεταναστευτική πολιτική».

Ορίστε, κυρία Γιαννακοπούλου, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Επιτρέψτε μου να ξεκινήσω, γιατί αισθάνομαι ειλικρινά την ανάγκη να το κάνω, με μια τιμητική αναφορά στον Λεντιάν Γκόγκα, που μας συγκίνησε όλες και όλους. Η ηρωική του πράξη, αλλά και η απώλεια των ζωών των δύο μικρών παιδιών νομίζω ότι επαναφέρει με τον πιο τραγικό τρόπο, κύριε Πρόεδρε, την ανθρωπινή διάσταση στο μείζον θέμα της μετανάστευσης. Ζητήσαμε εργατικά χέρια, αλλά ήρθαν άνθρωποι, όπως είχε πει το 1965 ο Ελβετός συγγραφέας Μαξ Φρις.

Κύριε Υπουργέ, κύριε Βορίδη, με βάση τη σχετική πράξη Υπουργικού Συμβουλίου στα τέλη του 2024 -θα την καταθέσω στα Πρακτικά-, για το έτος 2025 προβλέφθηκαν συνολικά ογδόντα εννέα χιλιάδες διακόσιες ενενήντα θέσεις εργασίας για μετανάστες, εποχικούς και μη, εργαζόμενους. Πλησιάζει ο Ιούλιος, κύριε Υπουργέ. Το ερώτημα είναι πόσοι από όλους αυτούς έχουν έρθει ή πότε θα έρθουν.

Διαβάζω σήμερα στην εφημερίδα «Νέα Κρήτη» -θα το καταθέσω και αυτό στα Πρακτικά, κύριε Υπουργέ- για επτά χιλιάδες κενά στον τουριστικό τομέα -στο νησί είναι τα επτά χιλιάδες κενά- και για ογδόντα χιλιάδες κενά πανελλαδικά. Στον δε αγροτικό τομέα τα πράγματα είναι πολύ -πολύ χειρότερα, κύριε Υπουργέ. Χάθηκε ακόμα μια χρονιά, χωρίς να φαίνεται υπαρκτή λύση στον ορίζοντα. Αυτή είναι η πραγματικότητα, κύριε Βορίδη.

Μέχρι σήμερα έχετε μιλήσει για τη μετανάστευση αρνητικά, δίνοντας από τη μία πλευρά έμφαση σε βεβαίως υπαρκτές, αλλά με μεγεθυμένες παθογένειες και, από την άλλη, σε μια κινδυνολογία, επηρεασμένος προφανώς και από τη ρητορική Τραμπ, η οποία δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα.

Οι μετανάστες με χαρτιά και αυτοί οι οποίοι δεν έχουν χαρτιά, όχι μόνο δεν επαρκούν για να καλύψουν τις ανάγκες που έχουμε στην οικονομία μας, αλλά συνεχίζουν να εγκαταλείπουν τη χώρα.

Δηλώνω χαρούμενος που η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν ασχολείται πλέον με την ένταξη και ασχολείται με την καταπολέμηση της παράτυπης μετανάστευσης και τις επιστροφές. Θεωρείτε τις πολιτικές ένταξης κάτι σαν αριστερισμό περίπου, κύριε Υπουργέ, ενώ στην πραγματικότητα είναι πολύ απλά το αυτονόητο.

Βέβαια, για να λέμε τα πράγματα με το όνομά τους, στην Ελλάδα δεν υπάρχει καν μηχανισμός ένταξης. Δεν μοιάζουμε με καμία άλλη από τις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, απ' αυτές που θέλουμε να μοιάζουμε τουλάχιστον. Δεν υπάρχουν καν μαθήματα ελληνικής γλώσσας για τους μετανάστες που έρχονται με μετάνληση. Αυτή είναι η πραγματικότητα, κύριε Υπουργέ, αυτή είναι η αλήθεια.

Νομίζω πως έχετε πει και εσείς πως οι μετανάστες ακολουθούν τη διαδικασία της εποχικής μετανάστευσης, για να φτάσουν όμως τελικά πιο κοντά στον τελικό τους προορισμό, που δεν είναι η Ελλάδα. Φεύγουν παράτυπα και φέρνουν σε δύσκολη θέση ένα ολόκληρο σύστημα. Θα θέλαμε -κανονικά πρέπει να τους γνωρίζετε- τους αριθμούς των εποχικών εργατών που φτάνουν στην Ελλάδα, αλλά τελικά φαίνεται να μην επιστρέφουν στη χώρα τους.

Εν κατακλείδι, θα ήθελα να σας ρωτήσω αν έχετε κάποιο άλλο σχέδιο εκτός από την πολιτική γκασταρμπάιτερ, για την οποία σας ειρωνεύεται -σας ειρωνεύεται!- το γερμανικό περιοδικό «Focus» στο δημοσίευμα που σας ανέφερα στην ερώτησή μου. Σας το καταθέτω και αυτό στα Πρακτικά, κύριε Βορίδη.

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε.

Ρωτώ τι θα κάνετε προκειμένου να υπάρξει βιώσιμη και στα-

θερή λύση στο πρόβλημα της έλλειψης εργατικού δυναμικού στη χώρα μας και αν σχεδιάζετε δράσεις κατάρτισης και ένταξης στην κοινωνία και στην αγορά εργασίας για μετανάστες και για πρόσφυγες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε την κ. Γιαννακοπούλου.

Θα απαντήσει ο Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου κ. Βορίδης.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου): Πάντως, κυρία συνάδελφε, θα σας πω τι δεν θα κάνω για να καλύψω ανάγκες υπαρκτές στην αγορά εργασίας. Δεν πρόκειται να μπω σε μία λογική νομιμοποίησης της παράνομης μετανάστευσης. Αυτό δεν θα το κάνω.

Ειλικρινώς ερωτώ εάν η άποψή σας είναι ότι θα πρέπει όποιος έρχεται εδώ, ανεξαρτήτως του αν είναι νόμιμα εδώ, ανεξαρτήτως του αν του χορηγείται ή του απορρίπτεται η αίτηση ασύλου του, ανεξαρτήτως εάν τελικώς παραμένει παράνομα στην Ελλάδα, αυτός να νομιμοποιείται με την επίκληση της κάλυψης των αναγκών της αγοράς εργασίας. Θα ήθελα να ακούσω τις σκέψεις σας πάνω σε αυτό.

Αντιλαμβάνεστε ότι μια τέτοια προσέγγιση σημαίνει ότι όποιος έρχεται στην Ελλάδα, ανεξαρτήτως του αν μπορεί να παραμείνει νόμιμα στην Ελλάδα ή όχι, πάντως κατ' αποτέλεσμα, και θα βρίσκεται εργασία νομίμως και θα παραμένει στην Ελλάδα νομίμως. Οπότε, αντιλαμβάνεστε ότι η έννοια των συνόρων πια δεν έχει νόημα.

Όλα αυτά τα οποία λέμε, όχι στην Ελλάδα, αλλά τα οποία ευτυχώς έχουμε αρχίσει να τα λέμε στην Ευρώπη και να τα εφαρμόζουμε στην Ευρώπη, όπως η αποτελεσματική φύλαξη των συνόρων, όπως η διασφάλιση της ασφάλειας, όπως ένα συνεκτικό σύστημα ασύλου το οποίο όντως θα αποδίδει άσυλο σε αυτούς που το δικαιούνται, αλλά και θα το απορρίπτει όταν δεν υπάρχουν οι λόγοι για να κηρυχθεί κάποιος πρόσφυγας, δεν έχουν νόημα μετά, κανένα νόημα.

Το σύστημα επιστροφών το οποίο υπερασπίζομαι και η ενίσχυση της αποτελεσματικότητάς του, την οποία υπερασπίζομαι -χαίρομαι γι' αυτήν τη συζήτηση, γιατί ενδεχομένως δεν κατανοούν και οι συμπολίτες μας την αξία των διακρίσεων των πολιτικών, την οποία εδώ την αναδεικνύετε-, είναι στην πραγματικότητα το μόνο το οποίο μπορεί να δώσει νόημα σε οποιαδήποτε μεταναστευτική πολιτική.

Μεταναστευτική πολιτική χωρίς διάκριση νόμιμης και παράνομης μετανάστευσης δεν υπάρχει. Μεταναστευτική πολιτική χωρίς αποτελεσματικό σύστημα επιστροφών δεν υπάρχει. Αν είναι όλοι να μπαίνουν εδώ, και νόμιμοι και παράνομοι να μένουν εδώ, καταλαβαίνετε ότι δεν έχει κανένα νόημα να συζητάμε.

Πολιτική με την οποία να ενισχύουμε τη στρατηγική παράκαμψης του συστήματος προκειμένου τελικώς όλοι να μένουν εδώ, αντιλαμβάνεστε ότι πάλι καθίσταται άνευ αντικειμένου και νοήματος.

Το να συζητήσουμε για τη βελτίωση του συστήματος της νόμιμης μετανάστευσης, εγώ λέω ότι αυτό πρέπει να το κάνουμε ταυτόχρονα και παράλληλα με την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του συστήματος επιστροφών και, άρα, αντιμετώπισης της παράνομης μετανάστευσης.

Λέτε κάτι άλλο; Γιατί ξαναλέω ότι εδώ έχουμε μία στρατηγική συζήτηση που είναι αυτή που σας περιέγραφα και μια συζήτηση για το πώς θα κάνουμε αποτελεσματικότερο το σύστημα της νόμιμης μετάβασης. Αυτή μπορούμε να την κάνουμε και να συζητήσουμε για το τι κάνουμε και για το τι σκεπτόμαστε να κάνουμε.

Εγώ θα ήθελα σε αυτόν τον πρώτο κύκλο να ακούσω την άποψή σας για το στρατηγικό αυτό ζήτημα. Δηλαδή, σε τελευταία ανάλυση με εγκαλέσατε γιατί μιλώ για την παράνομη μετανάστευση και την προτεραιοποιώ και θεωρώ ότι είναι βασικό να την αντιμετωπίσουμε. Αλλά, θέλω να ακούσω αν διαφωνείτε σε αυτό, δηλαδή με την πολιτική αυτή προτεραιότητα και έχετε κάτι άλλο στο μυαλό σας, και να συζητήσουμε εν συνεχεία -εγώ δεν έχω καμία αντίρρηση σε αυτό- για το πώς θα ενισχύσουμε την αποτελεσματικότητα της νόμιμης μετανάστευσης.

Και εκεί θα βάλουμε μία σειρά από παραμέτρους. Θα δούμε για τη σύνδεση με την αγορά εργασίας. Θα συζητήσουμε για την

Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου. Θα συζητήσουμε για τη μετάκληση. Θα συζητήσουμε για την εποχικότητα. Θα συζητήσουμε για πιο μακρές άδειες παραμονής. Θα συζητήσουμε για το αν χρειάζονται καταρτίσεις και τι είδους καταρτίσεις. Θα συζητήσουμε για το πώς παντρεύουμε τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, αλλά ταυτόχρονα να είμαστε και σίγουροι ότι δεν θα χρησιμοποιηθεί αυτός ο μηχανισμός ώστε να παρακαμφθεί η νόμιμη και να μετατραπεί σε παράνομη.

Θα συζητήσουμε λοιπόν γι' αυτά, αλλά είναι σημαντικό να λύσουμε τη στρατηγική συζήτηση, για να ξέρουμε σε ποια βάση μιλάμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Κυρία Γιαννακοπούλου, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Κύριε Υπουργέ, οφείλω να ομολογήσω ότι μας μπερδεύετε γιατί πριν από έναν χρόνο, αν δεν απατώμαι, η δική σας Κυβέρνηση, ο προκάτοχός σας ο κ. Καιρίδης, έφερε τροπολογία εδώ, σε αυτήν τη Βουλή η οποία μάλιστα υπερψηφίστηκε με μια ευρεία πλειοψηφία άνω των διακοσίων πενήντα Βουλευτών, αν θυμάμαι καλά, για τη νομιμοποίηση σαράντα χιλιάδων μεταναστών. Την υπερψηφίσατε, κύριε Βορίδη; Εσείς ο ίδιος την υπερψηφίσατε; Ήταν άλλη η Κυβέρνηση του κ. Μητσοτάκη πριν από έναν χρόνο όταν έφερε αυτήν την τροπολογία; Άλλη η Κυβέρνηση και άλλη η πολιτική, αυτή η κυβέρνηση την οποία βλέπουμε και η οποία όλως τυχαίως έγινε μετά από την εκλογή Τραμπ, την οποία τώρα υπηρετείτε; Για ποιο λόγο λοιπόν; Τελικά, ποια είναι η πολιτική της Κυβέρνησής σας, αυτή ενός χρόνου πριν ή αυτή την οποία φέρνετε εσείς τώρα;

Αντιλαμβάνομαι ότι πολύ θα θέλατε να έχετε απέναντί σας έναν ΣΥΡΙΖΑ, όσον αφορά το ζήτημα της μεταναστευτικής πολιτικής, αλλά ξέρετε το ΠΑΣΟΚ δεν πιστεύει αυτά τα οποία έχουν ακουστεί, ότι έρχονται, λιάζονται ή ότι δεν υπάρχουν σύνορα. Βεβαίως και υπάρχουν σύνορα και βεβαίως πρέπει να υπάρχει έλεγχος, πάντα σεβόμενοι το Διεθνές Δίκαιο. Από την άλλη, όμως, δεν θα δεχτούμε ένα τόσο σοβαρό ζήτημα πολιτικής, όπως είναι το μεταναστευτικό, να χρησιμοποιείται κατά το δοκούν, τα πολιτικά συμφέροντα, την επικοινωνιακή -αν θέλετε- αντιμετώπιση, την οποία εσείς έχετε αυτήν τη στιγμή.

Σας έχω πει και στις επιτροπές ότι οι επιστροφές παράνομων μεταναστών που γίνονται επί Νέας Δημοκρατίας είναι πολύ λιγότερες από αυτές που γίνονταν επί ΣΥΡΙΖΑ. Άρα, αυτό δείχνει την απόλυτη ανεπάρκειά σας πάνω σε αυτό το θέμα.

Να απαντήσω, λοιπόν, για το ζήτημα του θέματος των εργατικών χεριών και του εργατικού δυναμικού. Κατ' αρχάς, διαβάσατε φαντάζομαι, κύριε Υπουργέ, την τοποθέτηση του Γιάννη Στουρνάρα, όσον αφορά το θέμα της μετανάστευσης. Μήνυμα Στουρνάρα σε Βορίδη: «Έχουμε απόλυτη ανάγκη τους μετανάστες για την οικονομία μας». Θα το καταθέσω και αυτό στα Πρακτικά.

Και αυτό ήταν μια έκφραση αγωνίας από έναν άνθρωπο που δεν ανήκει στον χώρο του δικαιωτισμού, κύριε Υπουργέ, αλλά στον χώρο της οικονομίας και επίσης, υπάρχει μια πολύ σοβαρή συζήτηση που δεν θα σας αφήσουμε να γλιτώσετε ή να μην απαντήσετε, όπως επικοινωνιακά θέλετε, πετώντας την μπάλα στην εξέδρα.

Θα απαντήσετε για το ζήτημα της επιστροφής των αναγνωρισμένων προσφύγων από τη Γερμανία και για τις ευθύνες οι οποίες υπάρχουν. Έχει επιστρέψει ήδη ένας μικρός αριθμός, αλλά η Γερμανία πιέζει ασφυκτικά για να επιστρέψουν εκ νέου και άλλοι πρόσφυγες. Ο αριθμός όσων έφυγαν το 2019 είναι εντυπωσιακά μεγάλος και για να εξηγήσουμε ακριβώς τι έχει συμβεί, άνθρωποι με πλήρη δικαιώματα, αναγνωρισμένα δικαιώματα στην Ελλάδα, αποφάσισαν να ρισκάρουν για δεύτερη φορά, ζητώντας άσυλο κυρίως από τη Γερμανία και άλλες ευρωπαϊκές χώρες, ταλαιπωρήθηκαν, αλλά κέρδισαν κάποια δικαιώματα και τελικά βρέθηκαν όλα αυτά γιατί αντιθέτως στη χώρα μας, δυστυχώς, δεν μπόρεσε να υπάρξει επαρκής αντιμετώπιση σε μια σειρά από υποχρεώσεις της. Και ακούστε τώρα σε ποια παραδοξότητα βρισκόμαστε και ζούμε. Ψάχνουμε εργάτες αλλά όχι αυτούς οι οποίοι ήρθαν και έφυγαν και πήγαν στη Γερμανία, γιατί αυτό πολύ απλά θα θεωρηθεί πολιτική ήττα της Κυβέρνησής σας. Αυτό γί-

νεται, αυτό αντιμετωπίζουμε.

Άρα, ναι, υπάρχει ανάγκη να επιλέξουμε τις χώρες προέλευσης μεταναστών. Βεβαίως είναι κάτι το οποίο το συμμαριζόμαστε, όχι μόνο που εμείς το επιθυμούμε αλλά και που οι πολίτες τους επιθυμούν βεβαίως να έρθουν σε εμάς. Αυτά είναι αυτονόητα πράγματα. Και ξέρετε, χρειάζεται να ενισχύσουμε τις κρατικές δομές και εκεί για να δημιουργηθούν συνθήκες αποτελεσματικότητας και αξιοπιστίας και αυτό είναι μια δημόσια πολιτική, στην οποία πρέπει να εμπλακούν οι φορείς, οι κοινωνικοί εταίροι, η αυτοδιοίκηση, η συμμετοχή των μεταναστευτικών κοινοτήτων. Και εδώ πέρα, να επισημάνω και να κλείσω με αυτό, ότι σε αυτήν την προσπάθεια προσέλκυσης εργατικού δυναμικού μην ξεχνάμε ότι υπάρχει και ένας εσωτερικός ανταγωνισμός των διαφόρων κλάδων της οικονομίας μας με τον πρωτογενή τομέα να μειονεκτεί και να βρίσκεται σε ασθενέστερη θέση. Υπό τις παρούσες συνθήκες δεν μπορεί να υποσχεθεί θελκτικές συνθήκες διαβίωσης, άρα, αυτό εδώ είναι κάτι το οποίο πρέπει να δείτε με πάρα πολύ μεγάλη προσοχή γιατί ο αγροτικός κόσμος βρίσκεται σε πάρα πολύ δύσκολη θέση.

Κύριε Υπουργέ, με την έναρξη εφαρμογής του νέου Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο, περισσότεροι πρόσφυγες θα εγκλωβίζονται στις χώρες των συνόρων, άρα και στη δική μας. Άρα, αυτό το οποίο λέτε εσείς, κύριε Βορίδη, ότι θα επιλέγετε εσείς ποιος θα ζησει στη χώρα μας δεν πρόκειται να ισχύει καθόλου, με βάση αυτό το οποίο πρόκειται να ισχύσει.

Αυτή, λοιπόν, είναι η πραγματικότητα την οποία καλείστε να διαχειριστείτε σε ένα έτος από τώρα και το ερώτημα είναι κατά πόσο έχετε σκοπό να κάνετε κάτι διαφορετικό από όσα κάνατε μέχρι σήμερα και τα οποία προφανώς έξι χρόνια διακυβέρνησής σας δεν έχουν αποδώσει. Έτσι δεν είναι; Άρα, για να κάνετε αυτήν τη στροφή αυτήν τη στιγμή, πρέπει να παραδεχτείτε ότι τα προηγούμενα έξι χρόνια ό,τι κάνατε ήταν ατελέσφορο και να μας πείτε τι θα κάνετε προκειμένου να παραμένουν οι πρόσφυγες, να εντάσσονται και να εργάζονται στη χώρα μας και αν θεωρείτε πως έγινε κάτι λάθος μέχρι σήμερα.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Κωνσταντίνα Γιαννακοπούλου καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πακιογιάννης): Ευχαριστούμε την κυρία Γιαννακοπούλου.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου): Να ξεκινήσω με ένα στοιχείο. Η Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου, στην οποία αναφερθήκατε, πράγματι αναφέρει αυτόν τον συγκεκριμένο συνολικό αριθμό. Να πούμε τώρα πόσες είναι όμως οι αιτήσεις που κατατέθηκαν. Αναφερθήκατε, αν θυμάμαι καλά, σε ογδόντα τέσσερις χιλιάδες ή ογδόντα εννέα χιλιάδες στην Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου, σωστά; Ας συνοψίσω αιτήσεις που έχουν κατατεθεί για μετάκληση είναι τριάντα επτά χιλιάδες, πράγμα που σημαίνει ότι είναι ένας αριθμός υποπολλαπλάσιος, που υπεβλήθησαν αυτές οι αιτήσεις από εργοδότες για να γίνουν οι μετακλήσεις εργαζομένων. Θα σας πω για τη νομιμοποίηση σε λίγο, αλλά κοιτάξτε, θα πω το εξής. Πράγματι, η Κυβέρνησή μας στήριξε και ψήφισε μία διάταξη η οποία έδινε τη δυνατότητα νομιμοποίησης σε βραχύτερο χρονικό διάστημα, για μία φορά. Το επιχείρημα ήταν το δικό σας επιχείρημα και υποθέτω και γι' αυτό και την ψηφίσατε, δηλαδή τι;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Τι άλλαξε;

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου): Σωστά. Εκείνο το οποίο άλλαξε είναι το εξής: Ότι, πρώτον, δόθηκε η δυνατότητα της νομιμοποίησης ως τις σαράντα χιλιάδες. Από αυτούς τους σαράντα χιλιάδες που υπέβαλαν αιτήσεις οι δώδεκα χιλιάδες έχουν γίνει δεκτές, οκτώ χιλιάδες έχουν απορριφθεί, ορισμένες εκκρεμούν προς εξέταση. Άρα, λοιπόν, στην πραγματικότητα, εδώ η διαδικασία της νομιμοποίησης έχει ολοκληρωθεί.

Σας λέω ότι θα καταργήσω τη διάταξη αυτή, δεν έχει νόημα να καταργηθεί γιατί ήταν με ημερομηνία λήξεως στις 31 Δεκεμβρίου. Άρα, δεν έχει πλέον εφαρμογή.

Θα καταργήσω και την επταετία, η οποία ήταν μόνιμη διάταξη

και θα το κάνω γιατί -θα σας εξηγήσω γιατί- δεν μπορεί να υπάρχει μία στρατηγική επιβράβευσης και νομιμοποίησης αυτού που παρανόμως βρίσκεται εδώ. Δηλαδή δεν μπορούμε να λέμε ότι αν κάποιος καταφέρει και κοροϊδέψει και νικήσει το σύστημα και μείνει επί επτά χρόνια εδώ, στο τέλος σε αυτόν που τα κατάφερε αποτελεσματικά, εκείνο που του δίνουμε είναι μία άδεια παραμονής. Γιατί αυτό έχει και μια πρόσθετη συνέπεια. Ότι από τη στιγμή που κάποιος ξέρει ότι στην επταετία θα νομιμοποιηθεί ξεκινά να χαράσσει μία πολιτική αποφυγής της επιστροφής του από την πρώτη μέρα, με ό,τι σημαίνει αυτό: Με προσχηματικές αιτήσεις ασύλου, με καταστροφή των ταξιδιωτικών εγγράφων, με ουσιαστικά ενίσχυση της δυσχέρασης για να γίνει αποτελεσματική η δική του επιστροφή. Γιατί; Αφού ξέρει ότι στο τέλος του δρόμου αυτού είναι η νομιμοποίηση, άρα, η διάταξη θα καταργηθεί.

Θα ακούσω και θα περιμένω με ενδιαφέρον την τοποθέτησή σας όταν θα έρθει αυτό.

Επειδή μου λέτε ότι είναι επικοινωνιακά αυτά που κάνω, με συγχωρείτε, αλλά είμαι τρεις μήνες στο Υπουργείο και στους τρεις μήνες παρουσίασα νομοσχέδιο το οποίο έλαβε την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου και αυτό πρόκειται εντός της εβδομάδας να σηκωθεί προς διαβούλευση. Το νομοσχέδιο αφορά πράγματι την αυστηροποίηση της πολιτικής μας στα θέματα των επιστροφών. Τι κάνει; Ουσιαστικά ενσωματώνει σε μεγάλο βαθμό διατάξεις που βρίσκονται προς συζήτηση αυτήν τη στιγμή και είναι πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Αλλά κάνει και κάτι περισσότερο στο οποίο να μην επεκταθούμε περισσότερο. Θα συζητήσουμε γι' αυτό.

Εγώ εκείνο που δεν κατάλαβα είναι γιατί αυτό είναι επικοινωνιακό; Διότι εγώ σας λέω ότι εδώ με αυτά τα μέτρα ενισχύουμε...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Έξι χρόνια τώρα αποτύχατε; Πείτε το: «Αποτύχαμε»!

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου): Θα σας απαντήσω, λοιπόν, διότι αυτό είναι το επιχείρημά σας, στο κατά πόσο υπάρχει μια αλλαγή πολιτικής...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: ... (Δεν ακούστηκε)...

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου): Θα ερμηνεύσετε όπως νομίζετε, απλώς αφήστε με να πω με τον δικό μου τρόπο και με τα δικά μου λόγια αυτά που θέλω να πω. Εσείς θα ερμηνεύσετε ό,τι θέλετε.

Εγώ δεν μίλησα για αλλαγή πολιτικής, μίλησα για μία διαδικασία -πράγματι- νομιμοποίησης που συνέβη με το επιχείρημα το δικό σας. Ήταν μία φορά, έγινε και τώρα -ξαναλέω- είναι η πολιτική μας αυτή η οποία είναι η πάγια πολιτική.

Τώρα, επειδή λέτε τι είναι αυτό το οποίο έχει αλλάξει σε τελευταία ανάλυση κι αν έχει αλλάξει κάτι, ακούστε: Το 2019 οι προκάτοχοί μου είχαν να αντιμετωπίσουν διαφορετικά ζητήματα. Είχαν να αντιμετωπίσουν στην πραγματικότητα μία ανύπαρκτη υποδομή στο ζήτημα της υποδοχής και ταυτοποίησης -τεράστιο ζήτημα για την ασφάλεια- και είχαν να αντιμετωπίσουν την έλλειψη υποδομών στα θέματα της υποδοχής των αιτήσεων ασύλου. Ήταν τεράστια ζητήματα τα οποία πράγματι μπορούσαν να εκθέσουν τη χώρα. Και από πλευράς ανθρωπίνων δικαιωμάτων έπρεπε να οικοδομηθεί ένα αποτελεσματικό σύστημα υποδοχής κι αυτό πήρε και πολλά χρήματα και πολλή ενέργεια και πολλή προσπάθεια.

Εν συνεχεία, οικοδομήθηκε και οικοδομείται ακόμα η ενίσχυση της αποτελεσματικής φύλαξης των συνόρων, που ήταν ανύπαρκτη. Αυτό είναι κάτι που σήμερα μας επιτρέπει -είναι και μια εργώτερη που απάντησα πριν, αλλά και έπειτα- να έχουμε συνολικά μειωμένες ροές την ώρα, παραδείγματος χάριν, που έχουμε πολύ αυξημένες ροές από την Κρήτη. Γιατί έχουμε συνολικά μειωμένες ροές; Διότι ενισχύθηκε η επιχειρησιακή δυνατότητα του Λιμενικού μας. Αυτό είναι πολιτική επιλογή. Είναι πόσα και είναι δέσμευση χρημάτων η ενίσχυση της επιχειρησιακής δυνατότητας.

Άρα, λοιπόν, αυτές οι πολιτικές που μας φέρνουν ως εδώ ήταν οι πολιτικές προτεραιότητες και σωστά ήταν οι πολιτικές προτεραιότητες της Κυβέρνησής μας μέχρις εδώ. Σήμερα όλη η Ευρώπη θέτει ως προτεραιότητά της τις αποτελεσματικές επιστροφές. Εγώ διερωτώμαι: Εσείς λέτε ναι σε αυτό ή όχι; Είναι επικοινωνιακό δικό μου;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ:... (Δεν ακούστηκε)...

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου): Θα συζητήσουμε, λοιπόν, γι' αυτό.

Εγώ σας καλώ σε αυτό και όχι μόνο εσάς, αλλά όλες τις πολιτικές δυνάμεις και το έχω πει. Δεν θα μείνετε απέξω από αυτήν τη συζήτηση. Η συζήτηση δεν θα έχει καταγγελτικό χαρακτήρα. Θέλω από όλους να ακούσω πώς τοποθετούνται στρατηγικά. Ένα κομμάτι της Αριστεράς έχει τοποθετηθεί και δεν τους ενδιαφέρει αυτή η συζήτηση. Η συζήτηση περί επιστροφών δεν τους αγγίζει. Δεν θεωρούν ότι πρέπει να υπάρχει παράνομη μετανάστευση, έχουνε μια πολιτική ανοικτών συνόρων. Εντάξει.

Με όσους δεν μοιράζονται αυτήν την αντίληψη, άρα έχουμε στρατηγική συμφωνία μαζί μας στο θέμα αυτό, θα πρέπει να πάμε συγκεκριμένα τώρα στα τακτικά ζητήματα. Πώς; Εγώ έχω μια άποψη συγκεκριμένη που θα σας παρουσιάσω. Την παρουσίασα στο Υπουργικό Συμβούλιο και θα έρθει. Έχω μία συγκεκριμένη άποψη γι' αυτό και θα κληθούν όλες οι πολιτικές δυνάμεις να τοποθετηθούν επάνω σε αυτό. Και ξαναλέω: Όχι εύκολα και όχι λόγια, αλλά συγκεκριμένα!

Εγώ έχω ένα σχέδιο και θα σας το παρουσιάσω. Το παρουσίασα στο Υπουργικό Συμβούλιο. Έχει νομοθετικό μέρος, έχει κανονιστικό μέρος, έχει διοικητικό μέρος, έχει εκτελεστικό μέρος. Έχει μια σειρά από πράγματα, τα οποία θα γίνουν για να φτάσουμε σ' αυτό το αποτέλεσμα.

Όμως, μιας και θέτετε το ζήτημα «Τι θα γίνει με τις ανάγκες στην αγορά εργασίας», να δούμε πού είναι τα προβλήματα, πού έχει σκαλώσει το πράγμα και τι δεν λειτουργεί καλά. Θα παρουσιάσω εν συνεχεία -και ήδη δουλεύω γι' αυτό- και νομοσχέδιο το οποίο δεν θα προφτάσει αυτό το Υπουργικό Συμβούλιο, αλλά θα είναι στο επόμενο. Μου λέτε για τα επικοινωνιακά! Την ώρα που λέτε για επικοινωνιακά, εμείς παράγουμε συγκεκριμένες νομοθετικές πρωτοβουλίες που αλλάζουν το περιβάλλον.

Θα παρουσιάσω, λοιπόν, τις προτάσεις μας εκεί για να αντιμετωπίσουμε ζητήματα τα οποία πρωτίστως και κυρίως είναι διοικητικά. Δεν χρειαζόμαστε καινούργιο πλαίσιο για τις άδειες. Είναι καλά βαλμένο αυτό. Δεν έχουμε θέμα εκεί. Έχουμε θέματα στη λειτουργία. Έχουμε καθυστερήσεις. Έχουμε ζητήματα τα οποία πρέπει να αντιμετωπιστούν σε επίπεδο προξενικών αρχών, σε επίπεδο αποτελεσματικής πολιτικής στη διοίκηση των θεωρήσεων εισόδου.

Έχουμε, επίσης, θέματα -για να το πούμε και αυτό- αποτελεσματικής εποπτείας της νόμιμης μετανάστευσης και αυτό είναι θέμα, διότι γιατί μιλάμε γι' αυτούς που μένουν παραπάνω, γιατί μιλάμε για τους όρους με τους οποίους χορηγείται η νόμιμη μετανάστευση. Η νόμιμη μετανάστευση στη μεγάλη της πλειοψηφία έχει εποχικό χαρακτήρα. Ο εποχικός χαρακτήρας πρέπει να τηρείται. Έχουμε διακρατικές για τη νόμιμη μετανάστευση. Πρέπει να δώσουμε κάποιο προνόμιο στις διακρατικές για να έχουν νόημα. Επίσης, πρέπει να έχουν και τον όρο της αμοιβαιότητας των επιστροφών, που επίσης πρέπει να προβλέπεται.

Αρα, λοιπόν, εδώ υπάρχει μια συνολική παρέμβαση σε μια σειρά από ζητήματα που στοχεύουν στο να εξορθολογίσουν το σύστημα αυτό. Αρα, έχουμε διαδρομή να κάνουμε. Η εντολή που έχω λάβει από τον Πρωθυπουργό και δουλεύω γι' αυτό είναι: Αποτελεσματικό σύστημα επιστροφών, ενίσχυση των επιστροφών και άρα βελτίωση των παθογενειών. Η κριτική σας εδώ ήταν νομίζω στο επίπεδο της στρατηγικής, αν καταλαβαίνω καλά, διότι δεν άκουσα κάτι άλλο.

Ναι, θέλουμε βελτίωση της νόμιμης μετανάστευσης στο επίπεδο της αποτελεσματικότητας, αλλά η νόμιμη μετανάστευση και προϋποθέσεις έχει και πρέπει να ελέγχεται αυστηρά. Αρα, αυτό το οποίο χρειάζεται...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: ... (Δεν ακούστηκε)...

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου): Κυρία Γιαννακοπούλου, εγώ το δικό σας σας το δίνω. Το ότι αυτήν τη στιγμή το σύστημα επιστροφών που παραλαμβάνουμε είναι προβληματικό και πρέπει να ενισχυθεί, ισχύει. Το ζήτημα είναι εάν εσείς πιστεύετε ότι με τις παρεμβάσεις που κάνει αυτή τη στιγμή το Υπουργείο Μετανάστευσης, βελτιώνει τις συνθήκες του συστήματος επιστροφών ή όχι. Σε αυτό θα κληθείτε να τοποθετηθείτε όχι πολύ αργά από σήμερα, σε μια-δύο εβδομάδες. Εκεί θα τοποθετηθούν οι πολιτικές δυνάμεις.

Τότε θέλω να ακούσω τι θα μου πείτε για τα ποινικά. Να ακούσω τι θα μου πείτε για την επαλληλία διοικητικής διαδικασίας και ποινικής. Να ακούσω το πώς τα σκέφτεστε αυτά.

Αρα, λοιπόν, μέσα στο επόμενο χρονικό διάστημα θα έχουμε να συζητήσουμε γι' αυτού του τύπου τις πολιτικές και θα συζητήσουμε και για τη νόμιμη, αλλά όχι τη νόμιμη η οποία δημιουργεί οδό, όδευση, παράθυρο για να εξελίσσεται σε παράνομη. Για τη νόμιμη μετανάστευση με προϋποθέσεις, με δικλίδες ασφαλείας και με εποπτεία.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κι εμείς ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Προχωράμε στην επόμενη, την πέμπτη με αριθμό 1031/5-6-2025 επίκαιρη ερώτηση δευτέρου κύκλου του Βουλευτή Β3' Νότιου Τομέα Αθηνών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νίκης κ. Νικολάου Βρεττού προς τον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου με θέμα: «Διαχείριση μεταναστευτικών ροών στην Κρήτη, τη Γαύδο και απελάσεις».

Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, η επίκαιρη ερώτηση που θα συζητήσουμε σήμερα θυμίζω ότι έχει κατατεθεί σχεδόν πριν από ένα εικοσαήμερο, αλλά, για να εξυπηρετήσω τις δικές σας υπηρεσιακές ανάγκες, συμφωνήσαμε να τη συζητήσουμε σήμερα.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου): Κάνετε λάθος.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ: Δεν κάνω λάθος. Ήταν εδώ ο νομικός σας σύμβουλος και είπε αυτό. Τώρα αν τον «αδειάζετε», δεν θα είναι η πρώτη φορά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Παραμένει επίκαιρη.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ: Επειδή διαψεύσθηκε, θέλω να το σημειώσω. Τουλάχιστον την τιμιότητα ακόμη την κρατάω για τον εαυτό μου.

Γιατί το λέω αυτό; Διότι μόλις τώρα αναφερθήκατε σε δύο προηγούμενες όμοιες επίκαιρες ερωτήσεις και είπατε ότι ανατρέπεται εσείς ως νέος Υπουργός στο Υπουργείο Μετανάστευσης την πολιτική των προηγούμενων Υπουργών, γιατί αυτή είναι η εντολή του Πρωθυπουργού. Ας το δούμε! Δεν θα είναι η πρώτη φορά που γρήγορα θα αλλάξετε Υπουργείο, άλλωστε.

Επίσης, αποποιθήκατε και τις ευθύνες των προηγούμενων πολιτικών που άσκησαν οι προηγούμενοι Υπουργοί, γιατί κομψά είπατε ότι ήταν αποτυχημένο το σύστημα των επιστροφών. Δεν είπατε αποτυχημένο, είπατε ότι δεν ήταν επιτυχημένο. Σε αυτό σας θαυμάζω κι εγώ όταν μας βρίζετε. Μας βρίζετε πολύ ωραία. Σας θαυμάζω, αλλά η αλήθεια είναι ότι απέτυχε γιατί ήταν θέληση της Κυβέρνησης να μην επιστρέφει κανείς πίσω. Όπως επίσης, είναι και επιλογή της Κυβέρνησης να μην ελέγχεται η νόμιμη από την παράνομη μετανάστευση, γιατί εκεί υπάρχει κόσμος σαν τον Διοικητή της Τραπεζής της Ελλάδος, τον κ. Στουρνάρα, που θέλει εργατικά χέρια με οποιονδήποτε τρόπο.

Είναι γεγονός, επομένως, με την ευκαιρία ακριβώς της δραματικής αύξησης των εισροών από την Κρήτη, Γαύδο και τη Νότια Κρήτη, ότι επανέρχεται στην ελληνική κοινωνία κάτι που μετρίεται και δημοσκοπικά. Θυμίζω τη δημοσκόπηση της Marc για τον «ANT1», που δημοσιεύτηκε στις 25 Μαΐου 2025, που μιλάει για το 70% των Ελλήνων πολιτών, γιατί εμείς γι' αυτούς ενδιαφερόμαστε, γιατί το δικό σας Υπουργείο έρχεται ανθρωπιστικώς να βοηθήσει τους ανθρώπους που μεταναστεύουν για διάφορους λόγους, νόμιμους, στην πατρίδα μας, αλλά ποτέ αυτό να μη γίνεται εις βάρος των Ελλήνων πολιτών. Γιατί αν τελικά οποιονδήποτε πολιτική κι αν εφαρμόζεται είναι εις βάρος των Ελλήνων πολιτών, τότε όσα Υπουργεία Μετανάστευσης και να κάνετε, δωρεά στους φίλους, τους γείτονες είναι και όχι στους Έλληνες πολίτες ωφέλιμη. Επομένως, υπάρχει αυτή η δυσaréσκεια που είναι μετρήσιμη για τη διαχείριση από το Υπουργείο σας αυτού του προβλήματος της νόμιμης ή παράνομης μετανάστευσης.

Εμείς ρωτούμε ποια είναι η πολιτική σας σε αυτούς τους τρεις μήνες που έχετε καταθέσει και ένα σχέδιο, έτσι ώστε να μην τα έχετε καταφέρει τουλάχιστον σε επίπεδο κυβερνητικό, δηλαδή στο επίπεδο της διασποράς της ευθύνης στα άλλα Υπουργεία; Γιατί είπατε πολύ ωραία ότι «έρχονται παράνομες ζωές αυξημέ-

νες, αλλά δεν φταίμε εμείς, πηγαίνετε στον Υπουργό Νησιωτικής Πολιτικής».

Δεν επιστρέφουμε πίσω -όπως δεσμευόμαστε από τις συμφωνίες- όλους τους παράνομους λαθρομετανάστες για εμάς, για εσάς όπως θέλετε, αλλά δεν φταίμε εμείς, φταίει το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη. Ναι μεν νομοθετούμε ότι θα βάλουμε σε δεκαέξι χιλιάδες οικισμούς σε όλη την Ελλάδα κάτω από δύο χιλιάδες ανθρώπους που κατοικούν εκεί, θα «φυτέψουμε» χωριά μέχρι εκατό μετανάστες, λαθρομετανάστες, ισλαμοποιημένους, όπως θέλετε. Αυτό τι είναι; Άλλης κυβέρνησης πολιτική; Για ποιον λόγο αυτή η διασπορά, να τους μοιράζετε σε βάρος των συμβάσεων που έχουμε υπογράψει και έχουμε δεσμευτεί; Για ποιον λόγο το κάνετε;

Εμείς ρωτάμε: Σε αυτούς τους τρεις μήνες που είστε Υπουργός ποιος είναι οι δικές σας ενέργειες, έτσι ώστε αυτούς τους τρεις μήνες να καταθέσετε την πρότασή σας; Οι διακρατικές συμφωνίες που έχουν υπογραφεί μπόρεσαν -σε συνεργασία με το Υπουργείο Εξωτερικών- όσον αφορά τις διακρατικές συμφωνίες, με το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και Νησιωτικής Πολιτικής- να σταματήσουν τα κανάλια ροών από τη Βόρεια Αφρική; Για ποιον λόγο οι συνάδελφοί σας αυτήν την αγωνία δεν την ενστερνίστηκαν;

Και ποια είναι η πρότασή σας σε αυτούς τους τρεις μήνες σχετικά με τις αναποτελεσματικές -όπως εσείς είπατε, αποτυχημένες εμείς, γιατί δεν θέλατε ποτέ να επιτύχουν- άμεσες απελάσεις των παράνομων μεταναστών; Δείξατε κάποιο δείγμα γραφής εσείς, έτσι ώστε να πιέσετε τα αρμόδια Υπουργεία να δείξουν κάτι;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κ. Βρεττό.

Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κοιτάξτε, επειδή στην ερώτησή σας μου θέτετε τα στοιχεία των εισροών από την Κρήτη, να μην τα επαναλάβω γιατί τα ανέφερα προηγουμένως, επομένως έχετε καλυφθεί στο ζήτημα αυτό, το ξέρετε το θέμα.

Όμως, οφείλω να πω ότι εάν θέλουμε να μιλάμε για διαχείριση του μεταναστευτικού, πρέπει να μιλάμε συνολικά. Σωστά; Γιατί; Γιατί, σύμφωνα, υπάρχει αύξηση των ροών από την Κρήτη, υπάρχει όμως, όπως σας είπα, -και δεν είναι σωστό για την ακεραιότητα του λόγου σας να μην το επισημαίνετε και εσείς και εμείς- το γεγονός ότι αντικειμενικά έχουμε μειωμένες συνολικές ροές. Γιατί; Γιατί έχουμε πολύ μικρές ροές πια από τον Έβρο. Γιατί έχουμε μικρές ροές από τον Έβρο; Επειδή κάναμε τον φράχτη. Ποιος τον έκανε τον φράχτη; Τον φράχτη τον κάναμε εμείς, αυτή η Κυβέρνηση, απέναντι σε πάρα πολλούς οι οποίοι ηγωνίζοντο για την διακοπή της χρηματοδοτήσεώς του.

Άρα, έχουμε κάνει το φράχτη και, δεύτερον, έχουμε αποτελεσματική φύλαξη. Και μάλιστα, για να μην αμφισβητείται η πρόθεση, γιατί μου είπατε τώρα για την πρόθεση του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας και του Λιμενικού, ακούστε κάτι. Η πρόθεση μετριέται, δεν είναι λόγια. Όταν έχετε κάθε μέρα σύλληψη διακινητή, τη σύλληψη την κάνει το Λιμενικό, δεν την κάνει κάποιος άλλος. Κάθε μέρα έχει σύλληψη διακινητή, κάθε μέρα. Σήμερα το 20% των κρατούμενων στις ελληνικές φυλακές είναι διακινητές. Ποιος τους έπιασε αυτούς; Αυτό δεν είναι έκφραση της πολιτικής βούλησης; Τι είναι; Είναι η πολιτική του «μπάτε, σκύλοι, αλέστε»; «Μπάτε, σκύλοι, αλέστε» και 20% κρατούμενοι διακινητές δεν πάει μαζί.

Οι δυσκολίες προφανώς που υπάρχουν σε επιχειρησιακό επίπεδο από την πλευρά του Λιμενικού μας Σώματος υπάρχουν. Δεν τις απέκρυψε κανένας. Δεν είναι εύκολες επιχειρήσεις αυτές. Και όποιος το ισοπεδώνει, να ξέρετε ότι θίγει την προσπάθεια ανθρώπων που μοχθούν καθημερινά και έντονα. Και έχουν και σαφή πολιτική κατεύθυνση και η κατεύθυνση είναι η αποτελεσματική φύλαξη. Η κατεύθυνση είναι η αποτροπή. Αυτή είναι η κατεύθυνση και κάνουν ό,τι μπορούν. Τώρα, τα επιχειρησιακά ζητήματα -Ξαναλέω- του Λιμενικού δεν δικά μου. Αυτό είπα, για να μην μπω σε αυτήν τη συζήτηση. Αλλά επειδή είμαι σίγουρος ότι ενδιαφέρεστε, να κάνετε μια ερώτηση για να τα συζητήσετε.

Τώρα, μου λέτε για το θέμα των απελάσεων. Δυο λεπτά. Το πρόβλημα των απελάσεων, των λεγόμενων αναγκαστικών επιστροφών, είναι ένα ζήτημα το οποίο το αντιμετωπίζει η Ελλάδα; Η Γερμανία, παραδείγματος χάριν, δεν το έχει το θέμα αυτό; Η Ιταλία δεν το έχει το θέμα αυτό; Η Γαλλία δεν το έχει; Το Βέλγιο όχι; Η Ολλανδία, η Δανία, η Σουηδία, η Φινλανδία δεν το έχουν; Αυτό υπάρχει παντού. Είναι ένα μεγάλο θέμα.

Γιατί σήμερα προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή νέο κανονισμό, όχι οδηγία πια, κανονισμό, δηλαδή απευθείας εφαρμοζόμενο; Γιατί τον προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, προτείνοντας ευρωπαϊκό σύστημα επιστροφών; Γιατί παρεμβαίνει σε αυτό; Γιατί βλέπει τη δυσκολία. Είναι τόσο απλό; Για να το δούμε, λοιπόν, αν είναι τόσο απλό. Όταν, παραδείγματος χάριν, έχεις κάποιον ο οποίος δεν σου έχει δηλώσει τα στοιχεία, τα στοιχεία όλα είναι κατά δήλωσή του, όπου ουσιαστικά οι πρεσβείες τους αρνούνται να τον πάρουν πίσω, τότε πόσο αποτελεσματικό είναι; Γιατί το κάνετε να ακούγεται σαν να είναι ένα ζήτημα πολιτικής βούλησης, βρε αδερφέ. Δηλαδή, άμα θες, τον δώχνεις.

Θα σας φωνάξω εσάς, θα σας φωνάξω να μου πείτε το κόλπο. Γιατί αν μου το πείτε, δεσμεύομαι να το κάνω αύριο το πρωί. Αύριο το πρωί θα το εφαρμόσω. Θα μου πείτε το κόλπο και θα καθίσετε μαζί με τους αστυνομικούς, θα καθίσετε μαζί με τη δημόσια διοίκηση που ασχολείται με αυτό, να μου πείτε το κόλπο. Εγώ έχω μια πρόταση. Την πρόταση θα τη συζητήσουμε. Πιστεύω ότι θα βελτιώσει πολύ. Θα ακούσω τις προτάσεις σας και τις νομοθετικές και τις κανονιστικές και τις διοικητικές.

Δεν θέλω να αμφισβητείτε τον στόχο. Ο στόχος είναι οι αποτελεσματικές επιστροφές. Εγώ αυτό θέλω να κάνω, αλλά δεν θέλω και να μηδενίζουμε τη δυσκολία. Όποιος πιστεύει ότι υπάρχει ένα κουμπί το οποίο το πατάς και επιστρέφεται ο άλλος, δεν υπάρχει αυτό το κουμπί. Αυτό το κουμπί δεν υπάρχει. Είναι μια σύνθετη και περίπλοκη διοικητική διαδικασία. Προϋποθέτει τη σύλληψη, την ταυτοποίηση, τη διαδικασία αναγκαστικής επιστροφής, την αποδοχή της επιστροφής από το κράτος-μέλος, τη συνοδεία, τα ταξιδιωτικά έγγραφα. Προϋποθέτει την αντιμετώπιση των μεταγενέστερων αιτήσεων ασύλου. Είναι μία σύνθετη διαδικασία.

Εγώ δεν το λέω για να σας πω ότι δεν θα το κάνουμε. Και θα το κάνουμε και θα ενισχύσουμε και θα φέρουμε αποτέλεσμα. Το λέω για να μην παριστάνει κάποιος ότι «εδώ, ρε παιδί μου, δεν είναι και τίποτε, κάτσε να τους πιάσουμε, να πούμε, και την επόμενη μέρα τους βάλαμε σε ένα αεροπλάνο και τους στείλαμε». Δεν γίνεται έτσι. Αλλά αν εσείς νομίζετε ότι γίνεται έτσι, σας καλώ αύριο το πρωί να έρθετε να μου πείτε πώς να το κάνω. Μακάρι να γίνεται έτσι, αλλά δεν γίνεται έτσι. Σας διαβεβαιώ. Άρα, λοιπόν, η πρόθεσή μου είναι σαφής και δηλωμένη και είναι σε αυτήν την κατεύθυνση. Και είναι η κατεύθυνση την οποία σήμερα συζητά ολόκληρη η Ευρώπη. Καλοδεχούμενη κάθε τέτοια προσέγγιση.

Ακούστε τώρα ένα τελευταίο, γιατί το ακούω στη δημόσια συζήτηση. Το ακούσατε, κύριε Πρόεδρε, αυτό φαντάζομαι. Επειδή υπάρχει ένα προεδρικό διάταγμα, το οποίο προβλέπει ως πολεοδομική χρήση τη δυνατότητα δημιουργίας κέντρων υποδοχής μεταναστών σε οικισμούς κάτω των δύο χιλιάδων ανθρώπων, άκουσα τον εξής λογαριασμό: Χίλιοι εξακόσιοι τέτοιοι οικισμοί κάτω των δύο χιλιάδων ανά εκατό, γιατί τόσους επιτρέπει η χρήση, άρα, ετοιμάζονται να φέρουν ένα εκατομμύριο εξακόσιες χιλιάδες μετανάστες και να ιδρύσουν χίλια εξακόσια κέντρα. Σωστά; Αυτά δεν ακούμε στον δημόσιο διάλογο από εφημερίδες, δίνουν έγκριτες και σπουδαίες και σοβαρές; Αυτά δεν ακούμε;

Από τότε υπάρχει η διάταξη αυτή; Από το 2018. Πόσα τέτοια κέντρα έφτιαξε αυτή η Κυβέρνηση από το 2019 που κυβερνάει; Πόσα; Θα γεμίσουν με κέντρα τα χωριά! Πόσα έχουμε φτιάξει; Από το 2019 είμαστε Κυβέρνηση, έξι χρόνια. Πόσα έχουμε κάνει; Μηδέν. Πόσα κέντρα ο συγκεκριμένος Υπουργός έχει κλείσει; Έχει κλείσει τρία. Και μου λέτε ότι εγώ που μόλις χθες έκλεισα τρία κέντρα, θα ανοίξω τώρα χίλια εξακόσια για ένα εκατομμύριο εξακόσιες χιλιάδες μετανάστες. Πόσοι είναι σήμερα στις δομές; Είναι δεκαοκτώ χιλιάδες πεντακόσιοι. Ιστορικό χαμηλό.

Ας γειωθούμε, λοιπόν, λίγο με την πραγματικότητα. Είναι σοβαρό θέμα η μεταναστευτική πολιτική και πρέπει να την αντιμετωπίζουμε συγκροτημένα. Έχουμε μεγάλο περιθώριο για αντιπα-

ράθεση, αλλά, επαναλαμβάνω: τη στρατηγική κατεύθυνση και τα τακτικά ζητήματα να τα βάλουμε κάτω και να δούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Κύριε Βρεττέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ: Κύριε Υπουργέ, δεν ξέρω πόσες έγκριτες εφημερίδες, που τις επικαλείστε εσείς, μεταφέρουν την αλήθεια. Αν ρωτήσετε τον ελληνικό λαό θα σας πει ότι τα «πετσοκρατούμενα» -το λέω για να ακουστεί- Μέσα δεν τον βοήθησαν ούτε στην αποτυχία του πολιτικού συστήματος κατά τη μνημονιακή περίοδο ούτε τώρα στη μεταμνημονιακή.

Εγώ δεν στέκομαι στα δημοσιεύματα. Όμως η κ. Μπακογιάννη ακόμα Βουλευτής δεν είναι; Δεν βγήκε στην τηλεόραση δημόσια και είπε «μην ανησυχείτε, θα πηγαίνουν εκεί που δεν έχουμε κόσμο»; Ωραία ακούγονται τα λόγια τα μαλθακά και ότι πραγματικά θέλετε να μας κάνετε Σουηδία, Δανία, Γερμανία, αλλά δεν είπατε ποιο είναι το βιοτικό επίπεδο των Σουηδών, των Δανών, των Γερμανών, των Γάλλων, των Ιταλών. Δεν είπατε ποια είναι η αγοραστική δύναμή τους. Δεν είπατε πότε θα έρθει ο «Ηρακλής 4» γιατί δεν φτάνει ο «Ηρακλής 3» για να τους πάρει τα σπίτια. Εδώ είναι ένα βασικό θέμα. Δεν έχει σημασία αν εσείς προβάλλετε την προσωπικότητά σας και υπόσχεστε ότι θα αλλάξετε όλα όσα εδώ και έξι χρόνια δεν έκανε η Κυβέρνηση. Δεν ξέρω αν αυτά που λέτε, τα εννοείτε. Η πολιτική είναι πράξη. Θα σας κρατήσουν ως Υπουργό. Κρατήστε το. Πρόβλεψη κάνετε εσείς ότι θα αντιμετωπίσετε αυτά που έξι χρόνια δεν έκαναν οι συνάδελφοί σας και εγώ σας ρωτώ αν θα το κάνετε αυτό από τη στιγμή που θέλουν εργατικά χέρια.

Για μένα τα λόγια σας μπορεί να είναι μαλθακά, αλλά μου φαίνονται ψεύτικα. Περίμενα από εσάς να ακούσω και αληθινά και τσεκουράτα -δεν το λέω αυτό με κανένα υπονοούμενο, μετά σκέφτηκα ότι μπορεί να γίνει συνειρμός- γιατί έτσι πρέπει να είναι οι λόγοι ενός Υπουργού σε ένα Υπουργείο αντιμετώπισης μαζικής εισβολής και αντικατάστασης του ντόπιου πληθυσμού. Εσείς ο ίδιος αναφέρατε ότι δεν γνωρίζετε ακόμα το κράτος ποιοι είναι οι νόμιμοι και ποιοι οι παράνομοι μετανάστες. Αν είχατε αυτόν τον διαχωρισμό, θα μπορούσατε τους παράνομους, όπως έχετε χρέος, να τους διώκετε.

Το Υπουργείο που συνεργάζεται με εσάς, το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, να ξέρετε ότι με τις απελάσεις που δεν εκτελεί κατατασσόμαστε ως χώρα τελευταία στην Ευρώπη όσον αφορά τις απελάσεις. Το είπατε ευγενικά και εσείς. Επίσης, το Υπουργείο Νησιωτικής Πολιτικής δεν μπορεί να αντιμετωπίσει τις μαζικές ροές. Εσείς μας λέτε ότι τις αντιμετωπίζετε και είναι λιγότερες. Θα το δούμε. Οι κρίσεις δεν είναι μεταξύ ενός μήνα και του προηγούμενου, γίνονται συνολικά. Οι ρυθμοί των μαζικών ροών μας απογειώνουν στους πρώτους της Ευρώπης.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Για τις δε συμφωνίες αποτροπής των λαθρομεταναστευτικών ροών τι να πούμε; Γελάει και ο Ερντογάν με τα «ήρεμα νερά» και τη «συμφωνία των Αθηνών». Παρότι η Ευρώπη δίνει έναν σκασμό λεφτά συνολικά, γιατί όντως είναι πρόβλημα της Ευρώπης, αρχικά μάς τους έστειλε από τα νησιά του Βορείου Αιγαίου -θυμάστε εκεί τι γινόνταν με τα ΜΑΤ-, πήγαν μετά στον Έβρο, όπου αντέδρασαν οι Εβρίτες και οι αστυνομικοί προς τιμήν τους και μετά η κοινή γνώμη κατάλαβε τι θα γινόταν. Δεν ήταν πολιτική βούληση της Κυβέρνησης. Ήταν στιγμιαία αντίδραση των Εβριτών που δεν ήθελαν να παραδώσουν τον Έβρο τους. Μετά μας τους έστειλαν στο Ανατολικό Αιγαίο. Μην ξεχνάτε ότι οι ψαράδες στην Κάρυστο βγήκαν. Στη Σάμο βγαίνουν με τα φουσκωτά. Άρα τι μας λέτε τώρα; Θα θέλατε ίσως να είναι καλύτερα. Όσο για τη Γαύδο και την Κρήτη τι να πούμε; Τη συμφωνία με τον Χάφταρ τη χαρίσατε ως δωράκι στα νύχια του Σουλτάνου.

Επομένως από την «κόκκινη κάρτα» στους λαθρομετανάστες, κατανάμε τη χώρα σταδιακά και συστηματικά μωαμεθανικό προτεκτοράτο. Εμείς γι' αυτό φωνάζουμε και γι' αυτό πιέζουμε. Ιδιαίτερα εσείς προσωπικά και το Υπουργείο Μετανάστευσης, όπου υπουργείτε, κατανέμετε τη διασπορά των λαθρομεταναστών σε όλη την ενδοχώρα. Αυτή είναι η φιλοσοφία. Το είπατε. Απλώς κάνετε μια καλύτερη κατανομή από τους προηγούμενους. Κλείνετε

μη παραγωγικά ΚΥΤ και ενισχύετε τα άλλα. Εκεί πηγαίνουν όλοι για να βρουν προσωπικό για να δουλέψουν. Το γνωρίζετε. Στη δική σας ευθύνη είναι. Τα συνεργεία, οι εταιρείες που νοικιάζουν προσωπικό για τα ξενοδοχεία, πηγαίνουν στη Μαλακάσα, παίρνουν συνεντεύξεις αντίστοιχα για να πάρουν προσωπικό. Αυτοί είναι όλοι παράνομοι λαθρομετανάστες.

Και εσείς τι κάνετε; Τους μοιράζετε και σε όλη τη χώρα. Για ποιον λόγο; Για να τους κλειδώνετε, ώστε να μην μπορείτε, ακόμα κι αν θέλετε, να τους επιστρέψετε ποτέ στην Τουρκία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ: Με συγχωρείτε, σε όλους δόθηκε αυτός ο αέρας.

Περιμένετε επίσης «πεσκέσι» τους ογδόντα χιλιάδες της Γερμανίας που βάσει του «Δουβλίνου 3» θα τους κρατήσετε, προκίζοντάς τους μάλιστα με το πρόγραμμα «Helios» -το γνωρίζετε- με όλες τις παροχές που αρνείστε στους Έλληνες και κόβετε από τους πολύτεκνους.

Εσείς, κύριε Υπουργέ, είναι γνωστό -και χαίρομαι που το δηλώνετε και σήμερα- ότι έχετε μια πατριωτική αντιμετώπιση στα θέματα αυτά. Έχετε δηλώσει ότι δεν πιστεύετε ότι το δημογραφικό θα λυθεί με τη λαθρομετανάστευση. Πρέπει να δοθούν κίνητρα έτσι ώστε το δημογραφικό να αντιμετωπιστεί από την ελληνική οικογένεια. Όλες όμως οι νομοθεσίες που έχετε πάρει ως Κυβέρνηση είναι εναντίον του θεσμού της ελληνικής οικογένειας, της φυσικής οικογένειας, εναντίον της ενίσχυσής της.

Δεν γνωρίζετε πόσοι είναι οι μετανάστες, πόσους ακριβώς αντέχει η χώρα μας. Δεν έχει σημασία μόνο το να τους διώξετε, αλλά πρέπει να κάνετε ένα πρόγραμμα, γιατί αυτό είναι ο σκοπός του Υπουργείου σας, να δείτε πόσο αντέχει η χώρα μας, έτσι ώστε να μην διαταραχθεί η κοινωνική συνοχή, αλλά και να μην απεμποληθεί η εθνική της ταυτότητα. Σήμερα δεν γνωρίζουμε πόσους έχουμε επίσημα, πόσους έχουμε ανεπίσημα, πώς, πότε, πόσους θα απελάσετε. Τα έκτροπα άλλωστε του Λος Άντζελες -και τελειώνω, Πρόεδρέ μου, και ευχαριστώ- ήδη έχουν εμφανιστεί και στη χώρα μας, με τα ασύδοτα και ανεξέλεγκτα άσυλα της δικής σας Κυβέρνησης που δίδετε αφειδώς στους εγκληματίες, στους μαφιόζους, στους πράκτορες και στους δολοφθορείς της Τουρκίας. «Πιστολιάζονται» οι υπηρεσίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Παρακαλώ ολοκληρώστε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ: Και όχι μόνο αυτό. Τα λένε τα Μέσα, τα λέει και η κ. Μπακογιάννη. Εσείς νομοθετήσατε τώρα και θέλετε να στείλετε και ένα χωριό με εκατό ισλαμιστές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Από την Κρήτη, ανάλυσάμε όλο το μεταναστευτικό.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ: Όλα, γιατί είναι σημαντικό το Υπουργείο, είναι καινούργιος ο Υπουργός. Ολοκληρώνω.

Επομένως κάθε εποικισμός χωριού και ένα τζαμί, γιατί μετά θα έρθετε ο ίδιος να το παρέχετε. Και δεν σταματάμε στα χωριά. Ας μην μιλήσουμε για τη γκετοποίηση του Αγίου Παντελεήμονα, την εμβληματική πλατεία της Βικτωρίας που έχει μετατραπεί σε πλατεία Ανατολής, για να μην πω τον όρο γιατί δεν θέλω να τον λέω. Καμιά ελληνική επιγραφή, καμιά ελληνική λέξη δεν ακούγεται. Αυτό δεν σας ενδιαφέρει;

Κύριε Υπουργέ, γνωρίζετε ότι οι Έλληνες με την αντιδημογραφική σας πολιτική -στατιστικά αυτό, δεν είναι υποθέσεις- σε λίγα χρόνια, πολύ σύντομα θα είναι στα επτά εκατομμύρια, ενώ οι ισλαμομετανάστες -το λέω εγώ γιατί υπάρχει συγκεκριμένη κατανομή- θα φτάνουν τουλάχιστον τα τέσσερα εκατομμύρια.

Ως θαυμαστής του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη -το δηλώνετε εσείς- θα επιτρέψετε να μετασχηματιστεί από την «ακτιβιστική» Κυβέρνηση -το λέω ευγενικά- η χώρα μας σε οθωμανικό βιλαέτι ή για όσους δεν συμφωνούν μαζί σας θα υπηρετήσετε την ιστορική φράση του Γέρου «φωτιά και τσεκούρι στους προσκυνημένους»;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο. Νομίζω ότι πρέπει να κλείσουμε λίγο σύντομα.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου): Είπατε πολλά και διάφορα. Να προσπαθήσω να συμμάζεψω λίγο τη συζήτηση. Νομίζω ότι έχετε συγκεκριμένα δει-

γματα γραφής για την πρόθεση της Κυβέρνησης και τη στρατηγική την δική μου στα θέματα της μεταναστευτικής πολιτικής, έτσι όπως την έχω διατυπώσει και έτσι όπως έχει εκφραστεί ήδη σε αυτό το πρώτο τρίμηνο.

Πρώτον, επανέφερα αιτιολογημένα την κοινή υπουργική απόφαση με την οποία χαρακτηρίζουμε την Τουρκία ως ασφαλή χώρα, προκειμένου να μπορούμε να κάνουμε επαναπροωθήσεις στην Τουρκία. Δεύτερον, ήδη όπως είπα παρουσίασα στο Υπουργικό Συμβούλιο την πρότασή μου, που θα έρθει στο κοινοβούλιο ως νόμος για τα θέματα των επιστροφών. Και εκεί είναι ξεκάθαρο ότι υπάρχει μια αυστηροποίηση της διαδικασίας.

Σας λέω από τώρα κάτι. Πρώτον, οι πολιτικές δυνάμεις θα τοποθετηθούν και θα κριθούν απέναντι σ' αυτό. Θα σας ακούσω με πάρα πολύ προσοχή. Δεύτερον, εγώ δεν πιστεύω ότι με έναν νόμο τελειώνουμε. Ένας νόμος είναι ένα σημείο εκκινήσεως για να κινηθεί ένας διοικητικός μηχανισμός. Άρα, έχουμε αρκετή δουλειά, προκειμένου να επιτύχουμε αυτό που λέτε εσείς ότι είναι στόχος σας και που θέλω να δω αν θα τον υπηρετήσετε με τη στάση σας. Δηλαδή τι; Το να έχουμε ένα αποτελεσματικό σύστημα επιστροφών και επαναπατρισμού. Τρίτον, χρειαζόμαστε αποτελεσματική νόμιμη μετανάστευση. Γιατί; Για να μπορούμε να καλύψουμε υπαρκτές ανάγκες κάτω από προϋποθέσεις στην αγορά εργασίας. Και αυτό, επίσης, θέλει αποτελεσματικό μηχανισμό ελέγχου. Τέταρτον, επειδή θέσαμε το θέμα του ασύλου, έχω ζητήσει ειδικά άσυλα τα οποία χορηγήθηκαν σε Τούρκους πολίτες να επανεξεταστούν, προκειμένου να δούμε ότι όντως είναι σωστή η διαδικασία και δεν υπάρχει πρόβλημα στη χορήγησή τους. Πέμπτον, θα συζητήσω και για το θέμα του ασύλου, από Σεπτέμβριο αυτό για να έχω χρόνο να μπορέσω να δω μία διαδικασία στην οποία από τη μια μεριά πρέπει να γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα των αιτούντων, γιατί εκεί υπάρχουν πρόσφυγες, υπάρχουν άνθρωποι που χρειάζονται διεθνή προστασία. Από την άλλη μεριά είναι σαφές ότι αυτό πρέπει να έχει καθαρές, αν θέλετε, γραμμές πάνω από τις οποίες θα λαμβάνονται οι αποφάσεις και να μην υπάρχει μία τυποποίηση, η οποία δεν οδηγεί στη λήψη ορθών αποφάσεων αν τυχόν κάπου συμβαίνει αυτό. Άρα, θα ξαναδώ και το σύστημα του ασύλου.

Και επειδή θέσατε και το θέμα των δευτερογενών ροών, τις δευτερογενείς ροές τις έχω αρνηθεί. Προσέξτε. Θα υπάρχουν πολλά ζητήματα που θα εξελιχθούν στη συνέχεια όχι άμεσα, στο μέλλον όμως, όταν θα έχουμε την εφαρμογή του συμφώνου, όπου εκεί θα πρέπει να δούμε τα ζητήματα της ισοκατανομής των βαρών, των ισορροπιών και των νομικών προϋποθέσεων για όλα αυτά.

Άρα, υπάρχει πολλή και απαιτητική δουλειά να γίνει. Μπορούν τα κόμματα να συμβάλουν σε αυτήν, αρκεί -επαναλαμβάνω- την αγωνία του κόσμου, των πολιτών -που εγώ την καταλαβαίνω- που λένε ουσιαστικά ότι θέλουν ακριβώς μια οργανωμένη και συγκροτημένη μεταναστευτική πολιτική να μην την εκχυδαίζουμε και να μην την κάνουμε συνθήματα κενά περιεχομένου.

Στην πράξη θα κριθούν όλα αυτά, γιατί όλα αυτά θα έρθουν για να τα κρίνει η Βουλή και θα κριθούν και οι πολιτικές δυνάμεις γύρω απ' αυτά.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Προχωράμε στην έκτη με αριθμό 1036/6-6-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Α' Αθηνών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Αριστεράς κ. Αθανάσιου Ηλιόπουλου προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Η ανεξέλεγκτη έκταση της βραχυχρόνιας μίσθωσης κληροδοτεί ποικίλης φύσης προβλήματα στον κοινωνικοοικονομικό σχηματισμό της χώρας».

Ορίστε, κύριε Ηλιόπουλε, έχετε τον λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (ΝΑΣΟΣ) ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της βάσης δεδομένων AirDNA τον Μάιο του 2025 μόνο στον Δήμο Αθηναίων -το τονίζω αυτό, αφορά μόνο τον Δήμο Αθηναίων- καταγράφηκαν δεκαοκτώ χιλιάδες καταχωρήσεις βραχυχρόνιας μίσθωσης, παρουσιάζοντας ετήσια αύξηση 15%. Η μεταφορά χιλιάδων ακινήτων από την αγορά της

μακροχρόνιας μίσθωσης σε αυτή της βραχυχρόνιας κατανοείτε ότι έχει άμεση σχέση με την οξυτάτη στεγαστική κρίση, ειδικά στην πρωτεύουσα. Μάλιστα, είναι ενδεικτικό ότι πλέον παρέχονται στη χώρα περισσότερα καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης από όσα παρέχουν οι ξενοδοχειακές μονάδες. Παράλληλα, η μείωση των διαθέσιμων ακινήτων εκτοξεύει τις τιμές των ενοικίων, με αποτέλεσμα τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ να καταγράφουν αύξηση του κόστους ενοικίασης από 70% έως 100% την τελευταία επταετία. Ξαναλέω αυτό το λέει η ΕΛΣΤΑΤ. Και το 2024 ο πληθωρισμός στα ενοίκια να είναι υπερτριπλάσιος του μέσου ευρωπαϊκού όρου.

Προσθετικά, το ποσοστό του εισοδήματος, που διαθέτουν οι συμπολίτες μας για στέγαση, ανέρχεται στο 35,5% με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο να βρίσκεται στο 19,2%. Άλλωστε, η πολεοδομικά άναρχη επέκταση της βραχυχρόνιας μίσθωσης υποβάθμισε ιστορικές γειτονιές της πρωτεύουσας. Όλη η πρωτεύουσα κινδυνεύει να γίνει ένα τεράστιο τουριστικό λούνα παρκ και παραδοσιακές χρήσεις χάνονται. Και ξέρετε και πολύ καλά πλέον, γιατί έχουμε και δεδομένα για αυτό, ότι η αρχική ιδέα του διαμοιρασμού αφορά όλο και λιγότερους ιδιοκτήτες με ένα ή δύο διαμερίσματα, που συμπληρώνουν το εισόδημά τους.

Ένα χαρακτηριστικό στοιχείο, που προέκυψε από την έρευνα που κάναμε στη συγκεκριμένη βάση δεδομένων, είναι ότι μόνο στην Αθήνα τέσσερα νομικά πρόσωπα, τέσσερις εταιρείες έχουν πεντακόσιες ογδόντα οκτώ καταχωρήσεις και αυτό αφορά μόνο τον Δήμο Αθηναίων. Άρα, είναι φανερό πλέον ότι μιλάμε και για μία ισχυρή τάση συγκεντροποίησης σε λίγους ισχυρούς παίκτες.

Από τις αρχές του 2025 εφαρμόζεται μια αναστολή ενός έτους στην έκδοση νέων Αριθμών Μητρώου Ακινήτων σε τρία κορεσμένα διαμερίσματα, αλλά η πρόωγη ανακοίνωσή του μέτρου επέτρεψε την αύξηση των καταχωρήσεων. Χαρακτηριστικά, μόνο στο εμπορικό τρίγωνο η άνοδος έφτασε στο 7%. Τέλος, δεν έχει υιοθετηθεί καμία ουσιαστική πολιτική για τον περιορισμό της συγκέντρωσης ακινήτων και της κερδοσκοπίας από εταιρείες και funds σε βάρος των μόνιμων κατοίκων.

Με βάση αυτά, ρωτάμε το Υπουργείο: Σε ποιες ενέργειες θα προχωρήσει η Κυβέρνηση για την άμεση ρύθμιση της βραχυχρόνιας μίσθωσης, την προστασία των ενοικιαστών και της μακροχρόνιας μίσθωσης, δεδομένου ότι τα οφέλη από την άλωση αυτή που βλέπουμε από μία πολιτική real estate αφορούν όλο και λιγότερους και αν υπάρχει, αν εξετάζεται η πρόσθετη φορολόγηση της βραχυχρόνιας μίσθωσης από τους ΟΤΑ α' βαθμού με στόχο τη διοχέτευση πόρων στην ανακαίνιση δημοτικών κτιρίων και στην ενίσχυση του διαθέσιμου οικιστικού αποθέματος και τέλος, αν θα προχωρήσει η Κυβέρνηση στον περιορισμό της κερδοσκοπικής αγοράς των εταιρειών διαχείρισης και των επενδυτικών funds με την απαγόρευση δραστηριοποίησης νομικών προσώπων στη βραχυχρόνια μίσθωση.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κ. Ηλιόπουλο.

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Γεώργιος Κώτσηρας.

Ορίστε, κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΤΣΗΡΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε συνάδελφε, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι το θέμα της προσπάθειας στέγης, της αγοράς κατοικίας είναι ένα μείζον ζήτημα. Το έχει εκθέσει εξάλλου ο ίδιος ο Πρωθυπουργός τονίζοντας ότι η προσιτή στέγη είναι δικαίωμα των πολιτών και ταυτόχρονα είναι υποχρέωση της πολιτείας. Και γι' αυτόν τον λόγο όλο αυτό το χρονικό διάστημα έχει γίνει μια πολύ μεγάλη προσπάθεια, προκειμένου να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε αυτή τη μείζονα προτεραιότητα, αυτή τη μείζονα κοινωνική ανάγκη, η οποία αφορά το σύνολο της κοινωνίας, αλλά κυρίως τα νοικοκυριά μεσαίων, χαμηλότερων εισοδημάτων και τους νέους.

Όλα αυτά τα χρόνια σε αυτό το σύνθετο περιβάλλον -γιατί αντιλαμβανόμαστε όλοι ότι το θέμα της στέγης είναι ένα πολυεπίπεδο ζήτημα- το αυξημένο κόστος ενέργειας και υλικών το οποίο έχει επηρεάσει προφανώς την αγορά στέγης και τη μίσθωση κατοικιών, αλλά και το ασταθές διεθνές περιβάλλον, είναι ένα περι-

βάλλον πάνω στο οποίο εμείς έχουμε χτίσει πολιτικές, οι οποίες έχουν μέχρι στιγμής αποτελέσματα, αλλά δεν σημαίνει ότι σταματάμε εκεί. Αντιθέτως, αυτό το μείζον ζήτημα συνεχίζουμε να το παρακολουθούμε και να το αντιμετωπίζουμε.

Σε ό,τι έχει να κάνει με τον περιορισμό και τη ρύθμιση της βραχυχρόνιας μίσθωσης, στην οποία αναφερθήκατε, υπενθυμίζω ότι με την τροποποίηση του άρθρου 19α του Κώδικα Φορολογίας από 1-1-2024 το εισόδημα που αποκτάται από φυσικά πρόσωπα από τη βραχυχρόνια μίσθωση θεωρείται εισόδημα από ακίνητη περιουσία, εφόσον εκμισθώνονται μόνο μέχρι δύο ακίνητα, ενώ σε περίπτωση που παρέχονται οποιεσδήποτε άλλες υπηρεσίες ή εκμισθώνονται τρία ή και περισσότερα ακίνητα το εισόδημα αυτό αποτελεί εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα. Είναι προφανές ότι αυτό ισχύει στην περίπτωση νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων, προκειμένου ακριβώς να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε τυχόν καταχρήσεις που γίνονται από φυσικά πρόσωπα.

Επίσης, το τέλος ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση επιβαρύνει και τις βραχυχρόνιες μισθώσεις. Στο πλαίσιο της ενίσχυσης της οικονομίας του διαμοιρασμού προβήκαμε στην τροποποίηση του άρθρου 111 του ν.4446/2016, που αφορά ρυθμίσεις για τη βραχυχρόνια μίσθωση, περιορίζοντας τον ορισμό προκειμένου να είναι πιο αντίστοιχος με τα δεδομένα της οικονομίας, ενώ αν το σύνολο των διαμερισμάτων πολυκατοικίας ή συγκροτήματος κατοικιών εκμισθώνεται με βραχυχρόνιες μισθώσεις ή εν λόγω πολυκατοικία ή συγκρότημα θεωρείται τουριστικό κατάλυμα και πρέπει να διαθέτει ειδικό σήμα λειτουργίας.

Αυστηροποιήθηκαν τα πρόστιμα για μη εγγραφή στο Μητρώο Ακινήτων Βραχυχρόνιας Διαμονής και άλλες παραβάσεις που υπήρξαν κατά περίπτωση με αυστηρό τρόπο, ενώ τέθηκαν για πρώτη φορά και γεωγραφικοί περιορισμοί στη βραχυχρόνια μίσθωση. Αναφερθήκατε και εσείς στην ερώτηση που καταθέσατε στο θέμα του Δήμου Αθηναίων, που από την 1^η Ιανουαρίου 2025 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025 δεν επιτρέπεται η εγγραφή για πρώτη φορά στο Μητρώο Ακινήτων Βραχυχρόνιας Διαμονής για ακίνητα που βρίσκονται στο 1^ο, 2^ο, 3^ο Δημοτικό Διαμέρισμα του Δήμου Αθηναίων, ενώ για τους παραβάτες υπάρχουν πολύ αυστηρές κυρώσεις.

Επίσης, θέσαμε περιορισμούς αναφορικά με τη βραχυχρόνια μίσθωση και στην περίπτωση των golden visa, το οποίο ήταν ένα σημαντικό ζήτημα. Δηλαδή, για ακίνητα που αποκτώνται από πολίτες τρίτων χωρών για την αρχική χορήγηση ή ανανέωση άδειας διαμονής, απαγορεύεται να εκμισθώνονται βραχυχρόνια στο πλαίσιο της οικονομίας του διαμοιρασμού.

Επιπλέον, με προσθήκη του άρθρου 3 του ν.5170/2025 ορίζονται οι προδιαγραφές ακινήτων που αφορούν στη βραχυχρόνια μίσθωση.

Τέλος ένα σημαντικό μέτρο φορολογικού χαρακτήρα, που έφερε η Κυβέρνησή μας, αφορά στη δυνατότητα κινήτρων, προκειμένου η μακροχρόνια μίσθωση να επικρατήσει. Να προβλεπεται, δηλαδή, η δυνατότητα απαλλαγής για τριάντα έξι μήνες για το εισόδημα των φυσικών προσώπων από τη μακροχρόνια μίσθωση που συνάπτεται από τις 8 Σεπτεμβρίου 2024, βάσει του νόμου, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2025 σε περιπτώσεις ακινήτων που δηλώνονταν είτε ως κενά είτε είχαν διατεθεί για βραχυχρόνια μίσθωση. Με τον τρόπο αυτό επιδιώχθηκε -και συνεχίζει προφανώς να επιδιώκεται- η κάλυψη μέρους του κόστους ένταξης των οικιών αυτών στην αγορά στέγης, η αύξηση των προσφερόμενων κατοικιών, που είναι και ο μείζον στόχος τα παραπάνω ακίνητα στην αγορά και κατά συνέπεια, η ικανοποίηση των αυξανόμενων στεγαστικών αναγκών των πολιτών.

Το Υπουργείο προφανώς εξετάζει την εφαρμογή όλης αυτής της κλίμακας και της βεντάλιας μέτρων που έχουν ληφθεί μέχρι τώρα. Είναι προφανές ότι μιλάμε για ένα πολύ σύνθετο θέμα. Γι' αυτόν τον λόγο μαζί με την αξιολόγηση των ήδη ληφθέντων πρωτοβουλιών, είμαστε εδώ παρόντες, προκειμένου και με επιπρόσθετα μέτρα στην πορεία, εφόσον κριθεί ακόμα πιο έντονη η ανάγκη για λήψη νέων μέτρων, να επανέλθουμε, γιατί όπως είπα το θέμα της στέγης είναι ένα πολύ κρίσιμο, πολυεπίπεδο, εντόνως κοινωνικό ζήτημα και προφανώς απασχολεί την Ελληνική Κυβέρνηση. Γι' αυτόν τον λόγο έχουν ληφθεί όλες αυτές οι πρωτο-

βουλίες και είμαστε εδώ παρόντες για να ακούσουμε προτάσεις αλλά και να λάβουμε πρωτοβουλίες στο μέλλον.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Παρακαλώ, κύριε Ηλιοπούλε, έχετε τον λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (ΝΑΣΟΣ) ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, είπατε για ένα σύνθετο περιβάλλον, είπατε ότι το κόστος ενέργειας, το κόστος των υλικών, το ασταθές περιβάλλον ανεβάζουν τα ενοίκια. Να προσπαθήσω να συζητήσουμε. Η βραχυχρόνια μίσθωση ανεβάζει τα νοίκια, ναι ή όχι; Γιατί αυτό δεν το είπατε. Σας ρωτώ: Η βραχυχρόνια μίσθωση και με τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόζεται ανεβάζει τα νοίκια; Είναι σημαντικό να το ξεκαθαρίσετε. Εμείς λέμε ότι τα ανεβάζει.

Δεύτερον, είπατε ότι «αντιμετωπίζουμε το πρόβλημα, έχουμε αποτελέσματα, εφόσον κριθεί, θα πάρουμε νέα μέτρα». Αυτή τη στιγμή ο πληθωρισμός ενοικίων είναι 10,5% στην Ελλάδα και στην Ευρώπη είναι 2,9%. Είναι υπερτριπλάσιος. Μπορείτε να μου πείτε ένα αποτέλεσμα που δείχνει ότι αντιμετωπίζετε το πρόβλημα; Ένα αποτέλεσμα που δείχνει ότι αντιμετωπίζετε το πρόβλημα.

Σας είπα ότι μόνο για τον Δήμο Αθηναίων έχουμε τέσσερις εταιρείες που έχουν πεντακόσιες ογδόντα οκτώ καταχωρήσεις σε βραχυχρόνια μίσθωση. Τέσσερις εταιρείες. Δεν μιλάμε για το παράδειγμα που ένας πολίτης έχει ένα, δύο διαμερίσματα και παίρνει κάποιο παραπάνω εισόδημα. Σας φαίνεται φυσιολογικό τέσσερις εταιρείες μόνο στον Δήμο Αθήνας να έχουμε σχεδόν εξακόσια διαμερίσματα σε βραχυχρόνια μίσθωση; Βγαίνουν πλέον ακόμα και οι ξενοδοχοί και λένε ότι οι κλίνες στη βραχυχρόνια μίσθωση, που έχουν ξεπεράσει το ένα εκατομμύριο, έχουν ξεπεράσει τις κλίνες στα ξενοδοχεία.

Και τι γίνεται μέσα σε όλα; Στα ξενοδοχεία, κουτσά στραβά, με προβλήματα, υπάρχει συλλογική σύμβαση. Ένα εκατομμύριο κλίνες Airbnb δεν αυτοκαθαρίζονται! Αρα μιλάμε για μια τρύπα μαύρης εργασίας εδώ. Όταν το σωματείο στον τουρισμό ζήτησε από τον σύλλογο Airbnb να μπει στη συλλογική σύμβαση, η απάντησή τους ήταν «όχι, εμείς δεν παρέχουμε τουριστική υπηρεσία». Αρα μιλάμε και για τρύπα μαύρης εργασίας. Ξαναλέω, δώστε μου ένα νούμερο, ένα στοιχείο που να δείχνει ότι η πολιτική σας φέρνει αποτέλεσμα. Γιατί αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα το κόστος στέγης καταναλώνει το 35,5% του διαθέσιμου εισοδήματος και στην Ευρώπη είναι το 19,2% και χειροτερεύει. Στην Ευρώπη μειώνεται, στην Ελλάδα αυξάνεται.

Βγαίνει η Alpha Bank -εκτός και αν θέλετε να σας κάνει και η Alpha αντιπολίτευση- και λέει ότι για πολίτες που έχουν εισόδημα έως 1.450 ευρώ, το κόστος στέγης μπορεί να φτάσει μέχρι και το 60% του διαθέσιμου εισοδήματος.

Νομίζω ότι μάλλον έχετε μια εικόνα για το πού είναι τα ενοίκια αυτή τη στιγμή που μιλάμε. Να σας πω τέσσερα ενδεικτικά με ένα εύκολο ψάξιμο: Πειραιάς, εβδομήντα τετραγωνικά μέτρα, 1^{ος} όροφος, 700 ευρώ. Περιστέρι, εβδομήντα πέντε τετραγωνικά μέτρα, 1^{ος} όροφος, 600 ευρώ. Πανόρμου εκατό τετραγωνικά μέτρα, 1^{ος} όροφος, 1.250 ευρώ. Δάφνη, εβδομήντα τετραγωνικά μέτρα, ισόγειο, 550 ευρώ. Ένας δάσκαλος, με 800 ευρώ, μπορεί να ζήσει να πληρώσει αυτό το ενοίκιο; Ένας δάσκαλος, ένας εκπαιδευτικός που τον στέλνουμε να μάθει γράμματα στα παιδιά, μπορεί να ζήσει με αυτό το ενοίκιο;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Και για να γυρίσω στην Αθήνα, αυτή τη στιγμή η Αθήνα γίνεται διαρκώς ένα τουριστικό λούνα παρκ. Στο κέντρο χάνουμε χρήσεις πολιτισμού, όπως βιβλιοπωλεία, όπως κινηματογράφους, παντού Airbnb, παντού τέτοιες μονάδες και αυτό το σχέδιο εσείς το εντείνετε ακόμα περισσότερο. Μία εστία η οποία κανιβαλίζει τις γειτονίες, σκοτώνει το λιανεμπόριο, σκοτώνει άλλες χρήσεις, ανεβάζει διαρκώς τις τιμές, γιατί είναι τιμές για τουρίστες, δεν είναι τιμές για μόνιμους κατοίκους. Αυτό αφορά και την εστίαση και μια σειρά από ζητήματα.

Είπατε για τη μεγάλη πρωτοβουλία ότι απαγορεύσατε στο 1^ο, στο 2^ο και στο 3^ο Διαμέρισμα της Αθήνας. Σας είπα ότι αυτή η απαγόρευση έφερε αύξηση 7% μόνο στο ιστορικό κέντρο. Να σας ρωτήσω: Η Κυψέλη δεν είναι κορεσμένη; Έχετε δει τα ενοί-

για στην Κυψέλη; Έχετε δει ποια είναι η κατάσταση στην Κυψέλη; Και λέτε ότι απλά «πήραμε μέτρα για τρία διαμερίσματα», σε μία πόλη -που ξαναλέω- τέσσερις εταιρείες έχουν εξακόσια διαμερίσματα;

Όντως είναι πολυεπίπεδο το ζήτημα, αλλά υπάρχουν κάποια πρώτα πράγματα που μπορούν να γίνουν και είναι πάρα πολύ απλά. Πρώτον, απαγόρευση της βραχυχρόνιας μίσθωσης για νομικά πρόσωπα. Απαγόρευση. Όποιος θέλει, με τους κανόνες του τουρισμού, όχι χωρίς συλλογική σύμβαση εργασίας, όχι κακοποιώντας την πόλη. Άρα, τα νομικά πρόσωπα εκτός. Πολύ αυστηρό όριο στα φυσικά πρόσωπα: δύο διαμερίσματα.

Εάν αυτά τα μέτρα δεν είναι αρκετά, θα πρέπει να πάμε ακόμα σε πιο αυστηρά μέτρα, έτσι ώστε γρήγορα από αυτό το ένα εκατομμύριο κλίνες που είναι στη βραχυχρόνια μίσθωση, ένα μεγάλο μέρος να επιστρέψει σε μακροχρόνιες μισθώσεις.

Τρίτον, τώρα μέτρα προστασίας για τους ενοικιαστές και με μεγαλύτερα συμβόλαια αλλά και με πλάφον και ελέγχους στα ενοίκια. Το κόστος στέγασης έχει ξεφύγει κυριολεκτικά. Δεν είναι λάθος, δεν είναι αβλεψία. Είναι μία πολιτική real estate που βλέπει τη χώρα απλά ως οικόπεδο προς αξιοποίηση. Δεν είναι στέγαση, αφορά στρατηγικές επενδύσεις που καταστρέφουν τις Κυκλάδες, αφορά την πρότασή σας για τη Θεσσαλονίκη. Αυτή είναι η πολιτική, αλλά όσο βλέπετε τη χώρα απλά ως οικόπεδο προς αξιοποίηση, ο κόσμος δεν θα μπορεί να πληρώσει το ενοίκιο. Και τα μέτρα που κάνετε, δεν έχετε ούτε έναν δείκτη -ούτε έναν δείκτη!- που να δείχνει ότι έχουν φέρει κάποιο αποτέλεσμα για τον κόσμο που ζει στο νοίκι.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κ. Ηλιόπουλο.

Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΤΣΗΡΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Κύριε συνάδελφε, νομίζω ότι στην πρωτολογία μου σας ανέφερα μία δέσμη μέτρων που έχουν ληφθεί όλα αυτά τα χρόνια, ειδικά για τη βραχυχρόνια μίσθωση.

Εάν θεωρούμε τώρα εδώ -και θέλουμε να κάνουμε σοβαρή συζήτηση- ότι το θέμα της στέγης, της πολιτικής της στέγης και της προσίτης στέγης είναι ένα εύκολο αντικείμενο προς επίλυση, νομίζω ότι εθελοτυφλούμε. Είναι πολυεπίπεδο, πολυδιάστατο και γι' αυτόν τον λόγο οι προσπάθειες που κάνει η Κυβέρνηση αφορούν ένα εύρος πολιτικών. Είτε αφορούν τις πρωτοβουλίες με τα προγράμματα «Σπίτι μου Ι» και «Σπίτι μου ΙΙ», είτε την προτεραιοποίηση των ενοικιαστών στα μέτρα που ανακοίνωσε ο Πρωθυπουργός μετά το Πάσχα, ώστε να επιστρέφεται πλέον το 1/12 του ενοικίου κάθε Νοέμβριο με μόνιμο τρόπο -κάθε χρόνο, δηλαδή-, να μπορεί να επιστρέφεται το 1/12 της καταβολής του συνολικού ενοικίου από τους μισθωτές, μία κίνηση που δείχνει ότι η προτεραιότητα της Κυβέρνησης σε αυτή την περίοδο που βρισκόμαστε, είναι ακριβώς να στηριχθούν οι συμπολίτες μας που βρισκονται στο νοίκι, είτε αφορά τη συνεχή προσπάθεια να δώσουμε περισσότερα διαθέσιμα ακίνητα στην αγορά.

Υπενθυμίζω ότι ήδη υπάρχει η έκπτωση φόρου για τις δαπάνες για ανακαίνιση στα ακίνητα και το ίδιο θα επεκταθεί με το νομοσχέδιο που έρχεται το επόμενο χρονικό διάστημα για το 2025 και το 2026. Μια προσπάθεια, λοιπόν, διαρκεί είτε αφορά ad hoc τη βραχυχρόνια μίσθωση είτε συνολικά το θέμα της στέγης.

Αντιλαμβανόμαστε, λοιπόν, ότι όλη αυτή η προσπάθεια μέχρι στιγμής έχει γίνει σε μια μεταβατική περίοδο, γιατί καταλαβαίνετε όλοι ότι το θέμα της στέγης και της ακίνητης περιουσίας συνολικά πέρασε ένα διάστημα όπου είχε φτάσει σε μηδενική επίπεδο την προηγούμενη δεκαετία. Δεν θέλω να υπενθυμίσω πού βρισκόταν η αγορά ακινήτου εκείνη την περίοδο. Προφανώς, η ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας οδήγησε μεταξύ άλλων και αυτή στην αύξηση του κόστους. Αυτό νομίζω ότι το αντιλαμβανόμαστε όλοι και ήταν και ένα προϊόν της ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας.

Ακριβώς, λοιπόν, για να μπορέσουμε να συγκρατήσουμε αυτές τις αυξητικές τάσεις, που είναι προϊόν πολλών παραγόντων -και δεν νομίζω ότι διαφωνείτε σε αυτό που ανέφερα ότι το θέμα της στέγης επηρεάζεται από ένα σύνολο παραμέτρων- φέρουμε όλες τις πρωτοβουλίες που σας ανέφερα στην πρωτολογία μου, προ-

κειμένου να μπορέσουν να αντιμετωπιστούν φαινόμενα στα οποία γίνεται κατάχρηση του νόμου-πλαισίου. Πάντα, προφανώς, υπάρχει το πλαίσιο που ορίζει το εθνικό δίκαιο, το ενωσιακό δίκαιο και πάντα σε σχέση με τις δημοσιονομικές αντοχές της χώρας.

Αυτό, λοιπόν, θα συνεχίσουμε να κάνουμε και ad hoc για τη βραχυχρόνια μίσθωση, που προφανώς και εκεί χρειάζεται επιμέρους πρωτοβουλίες, όπως ήδη έχουν ληφθεί, αλλά και συνολικά στο θέμα της στέγης. Ανέφερα προγράμματα τα οποία τρέχουν από συναρμόδια Υπουργεία, προκειμένου να κάνουν διαθέσιμη την πρόσβαση ειδικότερα των νέων ανθρώπων στη στέγη, προγράμματα που αφορούν στην ανακαίνιση, προκειμένου να πέσουν πιο πολλά ακίνητα στην αγορά, στήριξη των ευάλωτων συμπολιτών μας μέσω της επιστροφής ενοικίου.

Αυτές είναι πρωτοβουλίες οι οποίες έχουν προέλθει από τη σωστή, ορθολογική και μεθοδική διαχείριση που έχει κάνει η ελληνική πολιτεία αυτό το διάστημα και αυτό θα συνεχίσουμε να κάνουμε. Θα υπάρξουν, προφανώς και άλλες δέσμες μέτρων που θα ανακοινωθούν, όταν κρίνει το επιτελείο ότι μπορεί να υπάρξουν περαιτέρω δυνατότητες οικονομικές και αυτά θα ανακοινωθούν και από τον Πρωθυπουργό, προκειμένου το θέμα της στέγης να τύχει μιας ολοκληρωμένης οριζόντιας πολιτικής διαχείρισης.

Αντιλαμβάνεστε ότι αυτή η προσπάθεια που κάνουμε δεν μπορεί να είναι αποσπασματική. Δεν μπορεί με ένα μέτρο να λυθεί ένα τόσο κρίσιμο, δύσκολο και πολυδιάστατο ζήτημα. Ακριβώς επειδή χρειάζεται οριζόντιες δράσεις, ακριβώς για αυτόν τον λόγο, η Ελληνική Κυβέρνηση, με εντολή του ίδιου του Πρωθυπουργού, προσπαθεί να το διαχειριστεί εν τω συνόλω, για να έχει και διάρκεια και αποτελέσματα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Προχωράμε τώρα στη συζήτηση της δεύτερης με αριθμό 1020/4-6-2025 επίκαιρης ερώτησης δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Β3' Νότιου Τομέα Αθηνών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Νικόλαου Παππά προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, με θέμα: «Η πρόωγη αποπληρωμή του δημόσιου χρέους αποστερεί πόρους από την οικονομία».

Παρακαλώ, κύριε Παππά, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΠΑΣ: Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Δύο παρατηρήσεις που έχουν να κάνουν με τις προηγούμενες ερωτήσεις. Είδαμε στην απάντηση του κ. Βορίδη προς τον Βουλευτή της Νίκης κ. Βρεττό ένα τανγκό, θα σας έλεγα, ενδοδεξιά και την αποτύπωση των μεγάλων αδιεξόδων που έχει η λογική της Δεξιάς, όταν συγκρούεται με τις σύγχρονες προκλήσεις.

Ακούσαμε, νομίζω, εδώ πέρα και από τη μεριά της Νίκης ποιου τύπου ήταν η κριτική και την αμυντική στάση του κ. Βορίδη, που έδινε εξηγήσεις ότι θα συμμορφωθεί προς τις υποδείξεις μιας λογικής η οποία είναι απολύτως ατελέσφορη και συγκρούεται και με τις ανάγκες της πρωτογενούς παραγωγής και βεβαίως, έχει δείξει ότι δεν μπορεί σε τίποτα να απαντήσει στο μείζον ζήτημα της δημογραφικής κατάρρευσης. Αυτή είναι η πρώτη παρατήρηση.

Η δεύτερη παρατήρηση είναι η εξής. Για τη στεγαστική κρίση καλό είναι, όταν απαντάει η Κυβέρνηση, να φέρνει και μια αποτίμηση των μέτρων που έχει κάνει, δηλαδή πόσοι είναι οι δικαιούχοι στα προγράμματα τα οποία υποτίθεται ότι αναπτύξατε, εάν οι τιμές πείστηκαν προς τα πάνω και αν έγινε πιο προσίτη η στέγη. Διότι, αν αυτό δεν έχει συμβεί, το μόνο πράγμα που μπορεί να υπογραμμίσει κανένας είναι ότι κάντε κάτι που να μοιάζει σαν αυτό που κάνουν οι προηγούμενες χώρες. Τι; Κοινωνική κατοικία. Το 11% των κατοικιών στην Ευρώπη είναι κοινωνικές. Στην Ελλάδα μηδέν.

Είναι μηδέν, κύριοι!

Και -έρχομαι στο θέμα της ερώτησης και ευχαριστώ για την ανοχή, κύριε Πρόεδρε- έχετε κάνει την επιλογή να αποπληρώσετε πρόωρα το δάνειο του πρώτου μνημονίου. Έτσι δεν είναι. Μάλιστα.

Είναι δάνεια τα οποία κανονικά πληρώνονται από το 2029 μέχρι το 2041, 2,5 δισεκατομμύρια τον χρόνο. Επαναλαμβάνω: Από το

2029 μέχρι το 2041. Μάλιστα. Και εσείς λέτε «όχι». Θα τα πληρώσετε από φέτος μέχρι το 2031, 5 δισεκατομμύρια τον χρόνο. Πού βασίζετε αυτή τη λογική; Τι θα κερδίσουμε; Γιατί, εάν φύγουν 5 δισεκατομμύρια από την ελληνική οικονομία, τα οποία μπορούν να δαπανηθούν εντός της χώρας και να παράξουν αποτελέσματα, θα είναι καλύτερη η συνθήκη για τον ελληνικό λαό; Μη μου πείτε ότι θα μειωθούν οι τόκοι το 2031 και μετά κατά μισό δισεκατομμύριο. Αντισταθμίστε και εσείς ότι αυτή η αριθμητική δεν βγαίνει. Περιμένω να ακούσω μια σχετική τεκμηρίωση.

Και επειδή έχουμε καιρό να συναντηθούμε -δεν ξέρω αν μας κάνει την τιμή και ο κ. Περρακάκης κάποια στιγμή να εμφανιστεί στον κοινοβουλευτικό έλεγχο, θα ήταν ευχής έργον να ανταποκριθεί σε αυτό το καθήκον- θα ήθελα να σας ρωτήσω, κύριε Πετραλιά, το εξής: Υπάρχει στη νέα Ευρωπαϊκή Συνθήκη η ρήτρα του κόφτη δαπανών. Έτσι δεν είναι; Στην έκθεση στην αρχή του έτους από το Συμβούλιο και στις συστάσεις, βλέπουμε στον πίνακα ότι δικαιούμεθα μια αύξηση δαπανών 3,7% από πέρσι. Αν μπορείτε, να μου προσδιορίσετε ποιο είναι ακριβώς αυτό το όριο σε απόλυτο αριθμό.

Και να κλείσω την ερώτησή μου με το εξής. Υπήρξε κάποια μελέτη; Ποιος εισηγήθηκε την πολιτική της πρόωρης αποπληρωμής; Εξετάσατε εναλλακτικά σενάρια, ότι, αν αυτά τα 5 δισεκατομμύρια δεν τα πάρουμε από την οικονομία μας και τα διώξουμε, μπορούμε να κάνουμε αυτό, μπορούμε να κάνουμε το άλλο, μπορούμε να κάνουμε το τρίτο και θα υπάρχουν αυτές οι θετικές επιπτώσεις; Σκεφτήκατε να κάνετε ένα μεγάλο πρόγραμμα στέγης, ας πούμε, ή η επιλογή σας είναι πρόωρη αποπληρωμή ενάντια στη στέγη;

Σας ακούω με ενδιαφέρον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κ. Παππά. Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, ο κ. Αθανάσιος Πετραλιάς.

ΘΑΝΟΣ ΠΕΤΡΑΛΙΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Αξιότιμε κύριε Παππά, κατ' αρχάς, σας ευχαριστώ πολύ που με την ερώτησή σας μου δίνετε την ευκαιρία να αποσαφηνίσω στην Εθνική Αντιπροσωπεία ορισμένα ζητήματα που σχετίζονται με τη διαδικασία αποπληρωμής του δημοσίου χρέους της χώρας.

Στη δεύτερη ερώτησή σας, το 3,7% είναι περίπου 3,7 δισεκατομμύρια. Δηλαδή, οι δαπάνες Γενικής Κυβέρνησης μείον τους τόκους του 2024 ήταν 98,6 δισεκατομμύρια. Άρα, 3,7% αύξηση σημαίνει περίπου 3,7 δισεκατομμύρια αντίστοιχα. Να πω ότι από τα 3,7 δισεκατομμύρια, τα έχουμε ξαναφέρει, περίπου το 1 δισεκατομμύριο είναι η τακτική αύξηση των δαπανών, με βάση τον πληθωρισμό, περίπου 1 δισεκατομμύριο είναι η αύξηση των συντάξεων ετησίως, χωρίς δηλαδή να πάρεις κανένα άλλο μέτρο, με βάση το ΑΕΠ, πληθωρισμό και νέες συνταξιοδοτήσεις. Και έχουμε επιπλέον άλλα μέτρα, όπως περίπου 350 εκατομμύρια αύξηση των μισθών των δημοσίων υπαλλήλων, βάσει του κατώτατου κ.λπ..

Γι' αυτό, άμα δείτε στο Annual Progress Report, βγαίνει αύξηση για το 2025. Επειδή, όμως, καταφέραμε με τα μέτρα φοροδιαφυγής το 2024 και είχαμε μια εξοικονόμηση στον καθαρό δείκτη δαπανών, για το 2025 θα αυξηθεί 4,5%, με βάση τα μέτρα που ήδη έχουν ανακοινωθεί, ακριβώς γιατί μετράει ο αθροιστικός στόχος σε σχέση με πέρσι, το 2024 και 2025 αθροιστικά, να έχεις αυτό το όριο αθροιστικά των δαπανών.

Κατ' αρχάς, να πω ότι η εξόφληση των υποχρεώσεων της χώρας, το Greek Loan Facility, όπως λέγεται, δηλαδή του πρώτου, του ακριβού μνημονίου, που είναι διμερή δάνεια με χώρας της Ευρωζώνης τα συγκεκριμένα, έχει τον χαρακτήρα χρηματοοικονομικής, δηλαδή ταμειακής συναλλαγής.

Τι σημαίνει χρηματοοικονομική συναλλαγή και τι διαφέρει από τις υπόλοιπες συναλλαγές και τις δαπάνες; Δεν είναι δημοσιονομική συναλλαγή. Τι σημαίνει αυτό; Ότι, σύμφωνα με τους κανόνες της Eurostat, το ESA Manual, όπως γνωρίζετε, η χρηματοοικονομική συναλλαγή είναι συναλλαγή που δεν προσμετράται ούτε στο πρωτογενές αποτέλεσμα, ούτε στο συνολικό έλλειμμα, ούτε στους στόχους δαπανών. Αντίθετα, οι υπόλοιπες δημόσιες δαπάνες, αν δώσεις για μέτρα στήριξης ή κάνεις μειώσεις φόρων ή οτιδήποτε ή δαπάνες οτιδήποτε -έχετε στην ερώτηση για παιδεία

ή για οτιδήποτε δαπάνησεις- είναι δημοσιονομικές συναλλαγές, μη χρηματοοικονομικές, όπως λέγονται, non-financial, οι οποίες και μειώνουν το πλεόνασμα και αυξάνουν το συνολικό χρέος και προσμετρώνται στον στόχο δαπανών και αυξάνουν και το χρέος.

Άρα, δεν έχει καμία σχέση η πρόωρη εξόφληση. Απλώς να εξοφλούμε τους κανόνες. Αυτό λέω, όχι κάτι άλλο. Η πρόωρη εξόφληση είναι ταμειακή συναλλαγή, δεν μετράει στον στόχο δαπανών, δεν μετράει στο πρωτογενές πλεόνασμα, δεν μετράει στο συνολικό έλλειμμα, ενώ η αποπληρωμή χρέους είναι ταμειακή συναλλαγή, που ακριβώς μπορείς να την κάνεις, χωρίς να επιβαρυνθεί ο στόχος δαπανών και το πρωτογενές πλεόνασμα. Οι άλλες δαπάνες μετράνε. Αυτή δεν μετράει. Είναι σαφές τι γίνεται.

Άρα δεν μπορείς να υποκαταστήσεις την αποπληρωμή χρέους με άλλες δαπάνες. Στην περίπτωση που το υποκαταστήσεις και κάνεις, για παράδειγμα, 5 δισ. παραπάνω δαπάνες χτυπάει ο στόχος δαπανών, χειροτερεύουν τα αποτελέσματα της Γενικής Κυβέρνησης, αυξάνεται το χρέος και ξέρετε τις συνέπειες, τι προβλέπεται, όπως έγινε γι' άλλες χώρες, με βάση το ευρωπαϊκό πλαίσιο και τους κανόνες και χρειάζεται μετά αντίμετρα κ.λπ.. Άρα, δεν μπορεί να υποκατασταθεί το ένα με το άλλο. Είναι πράγματα ξεχωριστά.

Έρχομαι τώρα στην πολιτική της Κυβέρνησης για το δημόσιο χρέος. Προφανώς η πολιτική αυτή έρχεται κατόπιν εισήγησης του ΟΔΔΧ που κάνει τη διαχείριση του δημοσίου χρέους της χώρας. Το ελληνικό δημόσιο χρέος έχει καταστεί πλέον βιώσιμο και έχει καλύτερους όρους εξυπηρέτησης εξαιτίας αυτής της εξαιρετικής διαχείρισης που κάνει ο Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους σε σχέση με χρέη άλλων κρατών-μελών, καθώς εξυπηρετείται σήμερα με κόστος 1,7% -1,73%- και μεσοσταθμική διάρκεια 18,8 έτη.

Μέχρι τώρα, λοιπόν, το ελληνικό δημόσιο τι έχει κάνει σε αυτή τη στρατηγική για να αποκλιμακώσει το χρέος; Έχει εξοφλήσει τα δάνεια προς το ΔΝΤ -όπως γνωρίζετε- και ειδικά για τα διμερή δάνεια -τα GLF που λέμε- αυτά ήταν αρχικού ύψους 52,9 δισ. έχει ήδη αποπληρώσει τα 21,3 δισ. και μένουν να αποπληρωθούν ως το 2041 σταδιακά 31,6 δισ..

Τι λέμε, λοιπόν; Από αυτά τα 31,6 δισ. να αποπληρώσουμε με πιο γρήγορο ρυθμό ως το 2031 και αυτό γίνεται με ρυθμό 5,29 δισ. τον χρόνο, από το 2025 ως το 2031. Τι αποτέλεσμα έχει αυτό; Πρώτον, αποκλιμακώνεται το χρέος ως προς το ΑΕΠ πολύ πιο γρήγορα. Ειδικά η αποπληρωμή του 5,3 δισ. σημαίνει μείωση του ύψους του χρέους της Γενικής Κυβέρνησης κατά περίπου 2,2% του ΑΕΠ. Δηλαδή, για να το πω σε πραγματικούς όρους, για το 2025 προβλέπουμε μέσω του Annual Progress Report του Μεσοπρόθεσμου, 145,7% χρέος προς ΑΕΠ. Αν δεν γίνει αυτή η αποπληρωμή θα είναι 2,2% υψηλότερο. Αυτό είναι το πρώτο.

Το δεύτερο, να πούμε πως ναι, εξοικονομούνται πόροι από τόκους. Τα 5,3 δίνουν περίπου ετήσιο όφελος 150. Να θυμίσω ότι οι τόκοι μετράνε στο συνολικό πλεόνασμα ή έλλειμμα, στο συνολικό αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης.

Επιπλέον, αυτά που αποπληρώνουμε είναι αυτά που θα ερχόντουσαν να πληρώσουμε από το 2033 ως το 2041. Γιατί, όπως ξέρετε, ποιο ήταν το μεγάλο πρόβλημα που λέγαμε για το 2032; Επειδή θα αρχίζαμε να πληρώνουμε και αυτά τα πράγματα και επιπλέον τα δάνεια, που ξεκινάμε από το 2032, αυξανόντουσαν μετά το 2032 οι χρηματοδοτικές ανάγκες του δημοσίου. Θα έπρεπε ετησίως να πληρώνει πιο πολλά για τόκους και χρεολύσια. Βγάζοντας αυτά, λοιπόν, τα 2,5 δισ. -ωστώσά λέτε- από το 2033 μέχρι το 2041 -εξοφλώντας τα πιο νωρίς- μένουν περίπου σταθερές οι χρηματοδοτικές ανάγκες και μετά το 2032, για να σταθεροποιηθεί το προφίλ εξυπηρέτησης του χρέους μέχρι το 2042.

Επιπλέον, μειώνουμε τον κίνδυνο επιτοκίου, τον κίνδυνο αναχρηματοδότησης του χρέους, βελτιώνεται το αξιόχρεο της ελληνικής οικονομίας, περνάει το μήνυμα διασφάλισης στις αγορές, στη διεθνή επενδυτική κοινότητα, στους οίκους αξιολόγησης και μειώνονται και οι ετήσιες μελλοντικές χρηματοδοτικές ανάγκες.

Ποια είναι η εναλλακτική -και κλείνω με αυτό- του να πεις ότι δεν αποπληρώνω αυτό; Είναι να τα κρατήσεις ταμειακά διαθέσιμα, γιατί με το να τα δαπανήσεις ξέρετε ότι χτυπάνε οι στόχοι

δαπανών. Έτσι δουλεύουν οι νέοι δημοσιονομικοί κανόνες. Συνεπώς ή τα κρατάς επιπλέον ταμειακά διαθέσιμα και τα αυξάνεις περαιτέρω, που ήδη τα έχουμε σταθεροποιήσει στα επίπεδα που ξέρετε και εσείς –πάνω από 36 δισ. αυτή τη στιγμή- ή τα κρατάς σε αυτό και τα αυξάνεις περαιτέρω, αλλά έχεις υψηλότερο δημόσιο χρέος, ή μειώνεις το χρέος. Δεν μπορείς να τα δαπανήσεις, γιατί χτυπάς στόχους δαπανών.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Ορίστε, κύριε Παππά, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΠΑΣ: Ξεκινώ από το τελευταίο. Είναι σαφές ότι η Κυβέρνηση έχει καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η Αναπτυξιακή Τράπεζα θα είναι ένας παρίας του τραπεζικού συστήματος και δεν θα μπορεί να συμβάλει στην εκτέλεση πολιτικών, όπως αυτές που προανέφερα, ας πούμε για τη στέγη.

Θα μπορούσε να αξιοποιηθεί, λοιπόν, επειδή επικαλείστε τον δημοσιονομικό χώρο, η Αναπτυξιακή Τράπεζα. Ευχαριστώ πάρα πολύ για τη διευκρίνιση. Θα έχουμε πάρα πολύ καλή συζήτηση να κάνουμε και να συμβάλει στην οριστικοποίησή της, όπως αυτές που υποτίθεται ότι θα εξαγγείλετε στη ΔΕΘ.

Να σας ρωτήσω κάτι; Μπορείτε να φανταστείτε έναν πελάτη τράπεζας να μπαίνει στο κατάστημα και να λέει: «Ξέρετε κάτι; Έχω ένα στεγαστικό δάνειο για το οποίο πληρώνω 600 ευρώ τον μήνα. Μπορείτε να μου την κάνετε την δόση 1.200;». Μπορείτε να το διανοηθείτε αυτό; Δεν μπορείτε να το διανοηθείτε! Ούτε καν μπορείτε να διανοηθείτε ότι θα το ζητήσει αυτό ο πελάτης της τράπεζας για να του ανέβει το credit score. Δεν είναι λογικές αυτές. Δηλαδή, λέτε, ότι θα πέσουν τα επιτόκια μας αφού αποπληρώσουμε τα 30 δισ. το 2041, κύριε Πετραλιά; Ή επικαλείστε τον λόγο χρέους προς ΑΕΠ, ο οποίος έχει πέσει λόγω του πληθωρισμού ραγδαία; Και θα βγάλουμε 30 δισ. από την ελληνική οικονομία –αφαίμαξη κανονική- για να μειωθεί το δημόσιο χρέος από τα 360 στα 330; Δεν έχετε εμπιστοσύνη στις δυνάμεις σας; Να τα κάνετε κάτι αυτά τα 5 δισ. Να παράξετε δουλειές. Κάντε κοινωνική προστασία. Κάντε τα κάτι.

Ξαφνικά σας έπιασε, και χωρίς μελέτη. Δεν μου απαντήσατε τίποτα. Δεν εξετάσατε εναλλακτικές. Ήρθατε και μου είπατε ότι υπάρχει το Δημοσιονομικό Σύμφωνο και δεν μπορείτε να το κάνετε τίποτα άλλο. Όλες οι άλλες χώρες, μέσω και των αναπτυξιακών τραπεζών, μέσω δημόσιων τραπεζών και εγγυήσεων ασκούν πολιτική. Είναι λογική αυτή; Αυτό θα κάνουμε και στο μέλλον; Παράξετε πλεονάσματα 11,5 δισ. Καλά τραβάει το καρβί; 15 δισ. φέτος; Είπατε πλεόνασμα 6,5 δισ. Άλλα τόσα και φέτος;

Κλείνω με το εξής. Η Κυβέρνηση Σαμαρά, για να είμαι ακριβώς δίκαιος, είχαμε περάσει τις διαφωνίες, είχαμε καθολική σύγκρουση για τα μέτρα πολιτικής τα οποία εφάρμοσε, ζήτησε όμως επιμήκυνση της αποπληρωμής και πέτυχε. Η κυβέρνηση Τσίπρα, επίσης. Και επειδή επικαλείστε και το προφίλ του χρέους εδώ είναι η ανακοίνωση του Eurogroup που λέει ότι και το 2032 θα ξανασυζητήσουμε πού υπάρχουν μεγάλες ανάγκες αποπληρωμής. Ούτε αυτό το αξιοποιείτε; Δηλαδή υπάρχει κεκτημένο έδαφος, το οποίο εσείς αποφασίσατε να εγκαταλείψετε και πληρώνετε τώρα 31 δισ. που σε παρούσα αξία είναι 27; Για τα 4 χαμένα δισ. ποιος θα απολογηθεί; Δεν κατάλαβα ποιος εισηγήθηκε αυτή την πολιτική. Δεν μου είπατε ότι μελετήσατε εναλλακτικές.

Μου επικαλείστε ασαφώς -με πλήρη ασάφεια- το Δημοσιονομικό Σύμφωνο. Λυπάμαι πάρα πολύ. Είναι μια τεράστια δυνατότητα για τη χώρα, την οποία από μόνοι σας αποσύρετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κ. Παππά.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΘΑΝΟΣ ΠΕΤΡΑΛΙΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Θα ενημερώσω, για να έχουμε μια εικόνα πώς ασκείται η διαχείριση, που διενεργεί και ο Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους, του χρέους και των αποπληρωμών τόκων και των δανείων. Ετησίως, λοιπόν, όπως γνωρίζετε, δανείζεται ο ΟΔΔΗΧ περίπου 8 με 10 δισ. τον χρόνο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΠΑΣ: Με τι επιτόκιο; 3%.

ΘΑΝΟΣ ΠΕΤΡΑΛΙΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Ερχόμαστε, λοιπόν, στη δυνατότητα. Το μεσο-

σταθμικό κόστος εξυπηρέτησης του δημοσίου χρέους -γιατί κάποια είναι πιο short time κ.λπ.- αυτή τη στιγμή είναι 1,73%. Το κόστος αυτών των δανείων, των πρώτων, των GLF, είναι Euribor +0,5. Είναι υψηλότερο. Πολύ υψηλότερο, σχεδόν διπλάσιο.

Οπότε τι λες; Προτιμώ να αποπληρώσω δάνεια που έχουν μεγαλύτερο τόκο και μπορώ να τα εξυπηρετήσω με πολύ μικρότερο επιτόκιο. Αυτό νομίζω όλοι το καταλαβαίνουμε. Δεν είναι κάτι δύσκολο. Θα μπορούσες να μη δανειστείς και να αποπληρώνεις τόσο. Το ίδιο αποτέλεσμα θα είχε. Δανείζεσαι και αποπληρώνεις δάνεια με υψηλότερο επιτόκιο. Δηλαδή, δεν είναι τόσο δύσκολο να το συνειδητοποιήσουμε αυτό και να καταλάβουμε γιατί γίνεται. Είναι πάρα πολύ απλό. Πιο απλό δεν υπάρχει.

Θέλω να τονίσω ότι με την πρόωγη αποπληρωμή, λοιπόν, των δανείων του πρώτου μνημονίου και σε συνέχεια της πλήρους αποπληρωμής των δανείων του ΔΝΤ αναχαιτίζεται ένας κίνδυνος ο οποίος υπήρχε. Ο κίνδυνος που υπήρχε, λοιπόν, ήταν ότι από το 2032 και μετά η χώρα εξαιτίας του αυξημένου κόστους εξυπηρέτησης -όπως αναφέρατε- να δεχθεί ισχυρές πιέσεις ως προς την αποπληρωμή του χρέους. Ο κίνδυνος, λοιπόν, με αυτήν ακριβώς τη στρατηγική πλέον αποφεύγεται και εμείς ως Κυβέρνηση μπορούμε να διαβεβαιώσουμε ότι δεν θα επαναληφθεί αυτό που δυστυχώς συνέβη κατά το παρελθόν. Να επιβαρύνουμε, δηλαδή, με την πολιτική μας την επόμενη γενιά μεταφέροντας τον λογαριασμό σε αυτήν.

Η βιωσιμότητα και οι θετικές προοπτικές του Ελληνικού Δημοσίου αποτυπώνονται πλήρως από τη συνεχή πτώση των spreads, των περιθωρίων των ελληνικών κρατικών χρεογράφων, έναντι των άλλων χωρών της Ευρωζώνης. Επίσης, αποτυπώνονται οι συνεχείς αναβαθμίσεις στο αξιόχρεο της ελληνικής οικονομίας, ειδικότερα κατά τα τελευταία δύο έτη που έχει επιτευχθεί η επενδυτική βαθμίδα.

Το όφελος από την αποκλιμάκωση δεν είναι θεωρητικό. Να τονίσω εδώ ότι όταν μειώνεις, αποπληρώνεις δηλαδή τώρα χρέος των επομένων ετών, τα 150 εκατομμύρια τα κερδίζεις από του χρόνου στο συνολικό έλλειμμα, όχι το 2033. Γιατί αυτό που ήταν να πληρώσεις το 2033 έχει τώρα τόκους -του χρόνου- 150 εκατομμύρια. Άρα, από του χρόνου κερδίζεις τα 150 εκατομμύρια. Είναι κάτι, λοιπόν, που εξασφαλίζει περισσότερους πόρους για την ελληνική οικονομία, ανάπτυξη, κ.λπ..

Όσον αφορά την Αναπτυξιακή Τράπεζα ξέρετε την πληθώρα των εργαλείων που αυτή τη στιγμή έχουμε μέσω συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων και ιδίως το «Σπίτι Μου 1», «Σπίτι μου 2» και όλα τα μέτρα που ανέφερε και ο συνάδελφος κ. Κώστηρας προ ολίγου για τη στεγαστική κρίση και όλα τα μέτρα που υιοθετούμε γι' αυτόν τον σκοπό. Θα δείτε και νεότερες παρεμβάσεις σε κάποιους μήνες, είναι δεδομένο.

Από εκεί και πέρα πρέπει, κλείνοντας, να τονίσω, επειδή το είχε αναφέρει και η κ. Κωνσταντοπούλου σε αντίστοιχη ερώτηση στον προϋπολογισμό, ότι η αποπληρωμή χρέους είναι ταμειακή συναλλαγή. Θα το πω όσες φορές θέλετε. Μπορεί πολύ απλά να μην δανειστεί ο ΟΔΔΗΧ με μικρότερο επιτόκιο και να μην αποπληρώσει και χρέος. Είναι ουδέτερη δημοσιονομικά. Αυτό πρέπει να καταλάβουμε όλοι.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΠΑΣ: Γι' αυτό σας εγκαλούμε.

ΘΑΝΟΣ ΠΕΤΡΑΛΙΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Τα οφέλη, λοιπόν, που έχει αυτό το πράγμα είναι δύο, να μειώνεις το χρέος και να γλιτώνεις και τόκους. Επομένως, εφόσον μπορείς να το κάνεις, είναι το καλύτερο πράγμα που μπορείς να κάνεις αυτή τη στιγμή για το δημόσιο χρέος. Και γι' αυτό αποκλιμακώνεται ραγδαία.

Θα πω και κάτι άλλο. Όσο αποκλιμακώνεται το δημόσιο χρέος, μειώνονται τα spreads. Και όσο μειώνονται τα spreads, μειώνονται και οι τόκοι που πληρώνεις από δω και μπρος.

Όσον αφορά τα δημοσιονομικά περιθώρια που αναφέρατε, αν δείτε τα δελτία, αυτή τη στιγμή αναφέρονται κάτι νούμερα 5-6 δις εκατομμύρια. Βλέπετε τον στόχο δαπανών και βλέπετε πού είμαστε και στο Annual Progress Report. Αυτή τη στιγμή στο δελτίο εκτέλεσης προϋπολογισμού που βγήκε σήμερα -υπάρχει σαν αποτέλεσμα- είναι 1,4 δις εκατομμύρια η διαφορά, δεν είναι 5 και 6 δις εκατομμύρια που αναφέρατε σε αυτό. Αυτό δεν περιλαμβάνει τα 1,1 δις εκατομμύρια, γιατί αυτό είναι σύγκριση δελτίου

σε σχέση με τον προϋπολογισμό. Τα 1,1 δισεκατομμύρια τα δώσαμε μετά τον προϋπολογισμό.

Άρα, τα 1,1 δισεκατομμύρια είναι επιπλέον δαπάνες που θα γίνουν ως τον Νοέμβριο, ακριβώς επειδή προβλέψαμε –είδαμε τα αποτελέσματα του 2024- ότι θα έχει καλύτερο περιθώριο. Και γι' αυτό ήρθαμε αμέσως μόλις είδαμε αυτό το περιθώριο και κάναμε τα επιπλέον μέτρα.

Επίσης, το 1,4 δισεκατομμύριο που είναι η διαφορά, περιλαμβάνουν μέσα τη νωρίτερη εφαρμογή των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, που άνοιξε νωρίτερα η πλατφόρμα και έχουν υποβάλει νωρίτερα. Όπως είδατε και τον προηγούμενο μήνα, είναι περίπου 650 εκατομμύρια αυτά που έχουν πληρωθεί νωρίτερα, ενώ θα πληρωνόντουσαν τους επόμενους μήνες. Άρα, στο έτος δεν είναι τόση η υπέρβαση, είναι η μισή. Και πάλι έχουμε τα επιπλέον 1,1 δισεκατομμύρια μέτρα.

Ακριβώς, λοιπόν, όσος χώρος δημιουργείται από τη μείωση της φοροδιαφυγής, από όλα τα μέτρα που λαμβάνουμε, εμείς τα επιστρέφουμε κατευθείαν στους πολίτες. Και αυτό θα συνεχίσουμε να κάνουμε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι Υπουργοί Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Εσωτερικών, Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Υγείας, Υποδομών και Μεταφορών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ανάπτυξης, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Δικαιοσύνης, Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, καθώς και οι Αναπληρωτές Υπουργοί Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και Υποδομών και Μεταφορών κατέθεσαν στις 13-06-2025 σχέδιο νόμου: «Πλαίσιο για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας: Διατάξεις για την πολιτική προστασία και το Πυροσβεστικό Σώμα».

Παραπέμπεται στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή.

Επίσης, έχουμε διάφορα αιτήματα συναδέλφων για χορήγηση άδειας απουσίας στο εξωτερικό.

Οι Βουλευτές κύριοι Συρίγος, Ρουσόπουλος, Τσιρώνης, Σταμάτης και Αβραμόπουλος ζητούν άδεια ολιγοήμερης απουσίας στο εξωτερικό.

Η Βουλή εγκρίνει:

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Η Βουλή ενέκρινε τις ζητηθείσες άδειες.

Προχωράμε στην τέταρτη με αριθμό 1013/2-6-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Α' Ανατολικής Αττικής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Ελληνικής Λύσης κ. Στυλιανού Φωτόπουλου προς τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, με θέμα: «Συμμετοχή στρατιωτικών νοσοκομείων στις εφημερίες του ΕΣΥ».

Παρακαλώ, κύριε Φωτόπουλε.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες Υπουργέ, στη διάρκεια της συζήτησης του νομοσχεδίου για τη ρύθμιση των υγειονομικών θεμάτων των Ενόπλων Δυνάμεων ακούσαμε και τον Υπουργό, τον κ. Δένδια, να αναφέρεται στα στρατιωτικά νοσοκομεία λέγοντας συγκεκριμένα ότι η πληρότητα των στρατιωτικών νοσοκομείων είναι χαμηλότερη ποσοστιαία σε σχέση με τα υπόλοιπα δημόσια νοσοκομεία. Και αυτό χρησιμοποιήθηκε λίγο - πολύ ως επιχείρημα υπέρ της ένταξης των στρατιωτικών νοσοκομείων στο σύστημα εφημεριών του ΕΣΥ.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Η' Αντιπρόεδρος της Βουλής, κ. **ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ**)

Θα ήθελα να ρωτήσω -έχει περάσει περίπου ένας μήνας από την ψήφιση του συγκεκριμένου νομοσχεδίου- αν επιμένετε και αν είναι πρόθεση της Κυβέρνησης η συμμετοχή των στρατιωτικών νοσοκομείων στις εφημερίες του Εθνικού Συστήματος Υγείας, αν θεωρείτε ότι αυτή η συμμετοχή των στρατιωτικών νοσοκομείων στις εφημερίες του Εθνικού Συστήματος Υγείας δεν θα απομειώσει, όπως αναφέρω και στην ερώτησή μου, στο ελάχιστο την ποιότητα παροχών υγείας προς τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, αλλά και ότι η συμμετοχή των στρατιωτικών νοσοκομείων στο σύστημα εφημεριών του Εθνικού Συστήματος Υγείας δεν θα

αναδείξει τις ήδη υπάρχουσες και, σύμφωνα με καταγγελίες, ελλείψεις που υπάρχουν στα στρατιωτικά νοσοκομεία.

Θα ήθελα μια κατ' αρχάς απάντηση σε αυτή την ερώτηση και στη δευτερολογία μου θα πούμε περισσότερα.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Φωτόπουλο.

Έχετε τον λόγο, κύριε Υπουργέ.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΑΒΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Κύριε Πρόεδρε, κατ' αρχάς, με αφορμή την ερώτηση του κυρίου συναδέλφου, θα ήθελα να ξεκαθαρίσω δύο - τρία πράγματα σχετικά με την συνεισφορά των Ενόπλων Δυνάμεων στον υγειονομικό τομέα, στο Εθνικό Σύστημα Υγείας και σε ό,τι αφορά την υγεία του ελληνικού λαού, μέρος του οποίου είναι και τα στελέχη αυτά.

Παρά τα όσα γράφονται στον Τύπο και υπονοούνται και από την ερώτηση του κυρίου συναδέλφου, το θεσμικό πλαίσιο, αγαπητέ συνάδελφε, για τη συμμετοχή των στρατιωτικών νοσοκομείων στο σύστημα υποδοχής περιστατικών του ΕΚΑΒ δεν είναι νέα υπόθεση. Όπως πιθανόν γνωρίζετε, θεσπίστηκε για πρώτη φορά το 2010, πριν από δεκαπέντε χρόνια, με συγκεκριμένη υπουργική απόφαση, η οποία δημοσιεύθηκε σε ΦΕΚ, και ήταν κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Υγείας.

Επίσης, αρκετά χρόνια μετά, με συγκεκριμένο νόμο, τον ν.4889/2022, προβλέφθηκε για περιορισμένο χρονικό διάστημα, όπως θα γνωρίζετε, η διάθεση από τα στρατιωτικά νοσοκομεία και το ΝΙΜΤΣ ορισμένων κλινών όλων των κατηγοριών για την κάλυψη των αναγκών δημόσιας υγείας, γεγονός που είναι ακόμη σε ισχύ.

Το πλέγμα αυτών των νομοθετικών και κανονιστικών προβλέψεων έχει να κάνει με μία πολύ ευρύτερη υπόθεση, που είναι η διαρκής, αναγνωρισμένη, συγκεκριμένη, σταθερή προσφορά, συνεισφορά, συμβολή των Ενόπλων Δυνάμεών μας στην υγειονομική κάλυψη του ελληνικού λαού, των Ενόπλων Δυνάμεων που, όπως προείπα, αποτελούν αναπόσπαστο και ισχυρό κομμάτι της ελληνικής κοινωνίας. Η προσφορά αυτή ανιχνεύεται ιδιαίτερα στον υγειονομικό τομέα σε ορισμένα σημεία τα οποία θα σας αναφέρω τώρα.

Το ΝΙΜΤΣ διαθέτει πενήντα κλίνες για την κάλυψη αναγκών δημόσιας υγείας. Από τις 22 Μαρτίου του 2021 ως τις 31 Ιανουαρίου του 2022 στο πλαίσιο των μέτρων κατά της πανδημίας του κορωνοϊού παραχωρήθηκαν εκατόν ογδόντα κλίνες στο 251 ΓΝΑ, το Νοσοκομείο της Αεροπορίας, με συμμετοχή στις εφημερίες του ΕΣΥ.

Με εντολή του Πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη το 2023 οι Ένοπλες Δυνάμεις συνδράμουν πλέον σε προσωπικό τα πληρώματα του ΕΚΑΒ. Ο αριθμός των υπό διάθεση πληρωμάτων ανέρχεται στα εκατό εξήντα τέσσερα στελέχη.

Επίσης, αυτή τη στιγμή διατίθενται σε πολιτικά νοσοκομεία σε όλη την Ελλάδα είκοσι δύο ειδικευμένοι γιατροί, οι οποίοι συμβάλλουν και αυτοί, καθώς και τέσσερις οπλίτες γιατροί στην Ψέριμο, στους Φούρνους και στους Λειψούς.

Όλα αυτά συνθέτουν μία σημαντική συμβολή. Και η επίκαιρη ερώτησή σας μας δίνει την ευκαιρία -δεν θα την έλεγα απόλυτα επίκαιρη, διότι είναι ένα νομοθετικό πλαίσιο δεκαπέντε ετών, αλλά διατηρεί την επικαιρότητά του και δεν μπορώ να το αρνηθώ να αναφέρουμε σχηματικά τα ζητήματα τα οποία έρχεται να καλύψει το υγειονομικό προσωπικό, ο μεγαλύτερος, όπως πιστεύω θα συμφωνήσουμε, υγειονομικός φορέας υγείας, μαζί με το ΕΣΥ, στη χώρα μας, που είναι οι Ένοπλες Δυνάμεις με τα στρατιωτικά τους νοσοκομεία.

Οι Ένοπλες Δυνάμεις λοιπόν στις ανάγκες του ελληνικού λαού είναι εκεί, συμβάλλουν, βοηθούν και ενισχύονται ακόμη περισσότερο με ένα συγκεκριμένο νομοθετικό πλαίσιο, κύριοι συνάδελφοι, το οποίο ψηφίσαμε πριν από ενάμιση μήνα, όπως είπατε, στην πρωτολογία σας.

Με ενδιαφέρον θα ακούσω τη συνέχεια.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υφυπουργό.

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, νομίζω ότι δεν θα διαφωνήσουμε και όχι μόνο εμείς οι δύο. Γενικότερα, μέσα στην Εθνική Αντιπροσωπεία δεν θα διαφωνήσει κανένας για τον κοινωνικό ρόλο των Ενόπλων Δυνάμεων. Και όποιος το κάνει αυτό, θα είναι άδικος, καθώς για ό,τι δεν μπορεί να καλύψει ο υπόλοιπος κρατικός μηχανισμός έχει εφεύρει το κράτος την εύκολη λύση, να καλεί τις Ένοπλες Δυνάμεις να προστρέξουν, όχι άδικα, δεδομένου ότι είναι ίσως το πιο οργανωμένο κομμάτι του κρατικού μας μηχανισμού.

Από εκεί και πέρα και στη διάρκεια της συζήτησης του νομοσχεδίου για την υγεία στις Ένοπλες Δυνάμεις, έχω να σας πω ότι παρά το γεγονός ότι είχε πάρα πολύ μεγάλο ενδιαφέρον από πλήθος κόσμου και στη διάρκεια της διαβούλευσης και στη διάρκεια των συζητήσεων στις επιτροπές και στη διάρκεια των συζητήσεων στην Ολομέλεια, οι αλλαγές οι οποίες έγιναν ήταν ελάχιστες και αυτό είναι κάτι το οποίο είχα καταθέσει και στη διάρκεια της συζήτησης στην Ολομέλεια, που σημαίνει ότι οι τεράστιες αντιρρήσεις οι οποίες ακούστηκαν και από εμάς αλλά κυρίως από τους φορείς οι οποίοι προσήλθαν στην επιτροπή και στην ακρόαση φορέων, δεν εισακούστηκαν από την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Εθνικής Αμύνης. Αυτά τα οποία ακούσαμε θέλω να πω ότι δεν νομίζω ότι έχουν και πολύ σχέση με την υγεία όπως αυτή παρέχεται από τις Ένοπλες Δυνάμεις. Ακούσαμε, δηλαδή, από τον κύριο Υπουργό, ουσιαστικά να αναφέρεται στα στρατιωτικά νοσοκομεία ως μονάδες οικονομικά ασύμφορες. Καλό είναι να αναφέρουμε κάποια στιγμή τα αυτονόητα, μπορεί να είναι αυτονόητα αλλά θα πρέπει να τα τονίζουμε.

Τα στρατιωτικά νοσοκομεία δεν είναι μόνο νοσοκομεία, είναι και στρατιωτικές μονάδες και έτσι θα πρέπει να τις λαμβάνουμε υπ' όψιν. Άρα, από αυτά τα οποία καταθέτουν και οι άνθρωποι οι οποίοι ζουν τις στρατιωτικές αυτές μονάδες, είναι ότι πρόκειται για μια αδικία, με δεδομένο ότι τα στρατιωτικά νοσοκομεία σε πολύ μεγάλο βαθμό έχουν δημιουργηθεί και συντηρούνται από τις εισφορές των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και όπως είπατε και εσείς, παρέχονται υπηρεσίες και σε τρίτους, σε εισαγωγικά «τρίτους». Τελευταία προσθήκη είναι οι δικαστικοί, στους οποίους παρέχουν υπηρεσίες υγείας και αυτό είναι κάτι το οποίο επιβαρύνει την κατάσταση.

Συνομιλείτε, είμαι σίγουρος, καθημερινά και λόγω της θέσης σας, με στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων. Δεν ξέρω, αν σας μεταφέρουν την εικόνα, παραδείγματος χάριν, όταν θέλουν να κλείσουν ραντεβού για εξετάσεις, πότε και πόσο διάστημα και μετά από πόσο καιρό τα στρατιωτικά νοσοκομεία είτε της Αθήνας είτε της επαρχίας εξυπηρετούν αυτούς τους ανθρώπους. Άρα, μιλάμε για μια κατάσταση η οποία δεν είναι ιδανική, για να το πω κομψά, για να το πω ευγενικά.

Αν, λοιπόν, σε αυτή υπάρχουσα κατάσταση εμείς δεν λύσουμε τα προβλήματα τα οποία υπάρχουν, δεν μπορούμε να επιβαρύνουμε τα στρατιωτικά νοσοκομεία με επιπλέον έργο, το οποίο σίγουρα θα αποδιοργανώσει και θα χειροτερέψει αυτή την κατάσταση.

Άρα, για να κλείνω και να μην καθυστερώ, έχουμε θέματα υποστελέχωσης, έχουμε θέματα υποχρηματοδότησης και έχουμε θέματα όπως είναι τα ταμειακά διαθέσιμα, τα οποία απ' ό,τι βλέπουμε και από ό,τι διαβάζουμε δεν είναι και στην καλύτερη τους κατάσταση.

Κλείνοντας θα πω το εξής: μη χειροτερεύουμε μια κατάσταση η οποία δεν είναι στα καλύτερά της.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Φωτόπουλο.

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΑΒΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Κύριε συνάδελφε, η κατάσταση δεν είναι ιδανική όταν έχουμε να κάνουμε με γεγονότα τα οποία συνθέτουν ζητήματα κάλυψης των υγειονομικών προβλημάτων της χώρας. Θέλω, όμως, να σημειώσω σε συνέχεια αυτών που είπατε και νομίζω ότι είχατε παρακολουθήσει και το νομοσχέδιο των υγειονομικών ζητημάτων του Υπουργείου γιατί είστε επιμελής Βουλευτής, ότι αυτά που είπα περί προσφοράς των Ενόπλων Δυνάμεων στην υγειονομική κά-

λυψη του ελληνικού λαού, πέραν των στελεχών, δεν είναι μονόδρομος. Συγκεκριμένα, αυτή τη στιγμή που μιλάμε στα στρατιωτικά μας νοσοκομεία κάνουν ειδικότητα και προσφέρουν παράλληλα ιατρικές υπηρεσίες δεκάδες πολίτες γιατροί, πέραν των στελεχών.

Με τον νόμο 5195 που ψηφίσαμε μαζί πριν ενάμιση μήνα, δώσαμε την επιλογή στο στρατιωτικό προσωπικό να μπορεί να κάνει χρήση των υπηρεσιών του ΕΣΥ. Αυτά είναι ζητήματα τα οποία συνθέτουν μία αμφίδρομη σχέση παροχής υγείας μεταξύ των πολιτών, αλλά και των στελεχών.

Τώρα, αναφέρατε το καυτό ζήτημα, τον πυρήνα της ερώτησής σας, σχετικά με τη γενικότερη σχέση του ΕΚΑΒ και των εφημεριών. Εξετάζεται το ζήτημα αυτό. Εξετάζουμε την τεχνική και ουσιαστική επικαιροποίηση του υφιστάμενου πλαισίου συνεργασίας, με βάση συγκεκριμένες προϋποθέσεις και άξονες:

Είναι, πρώτον, το γεγονός ότι οι υγειονομικές δομές των Ενόπλων Δυνάμεων, τα στρατιωτικά μας νοσοκομεία, δεν είναι οποιεσδήποτε νοσοκομεία. Είναι στρατιωτικές εγκαταστάσεις, που αναφέρατε και εσείς, που υπάρχουν και επιτελούν συγκεκριμένους σκοπούς, οι οποίοι είναι συνυφασμένοι με την αποστολή τους. Αυτός ο χαρακτήρας είναι αδιαμφισβήτητος, αδιαπραγμάτευτος και δεν αλλάζει.

Δεύτερον, συνυπολογίζοντας τις τρέχουσες δυνατότητες των στρατιωτικών νοσοκομείων σε προσωπικό, εγκαταστάσεις και υλικά μέσα -αναφέρατε ορισμένα-, καθώς και την ανάγκη ύπαρξης ικανού αριθμού κλινών για την εξυπηρέτηση εκτάκτων αναγκών του στρατιωτικού προσωπικού και των λοιπών δικαιούχων κάλυψης όπου με βάση τα πρωτόκολλα πρέπει να υπάρχουν για διάφορα γεγονότα απευκαίτια μεν αλλά ενδεχόμενα, δημιουργήθηκε η προτεραιοποίηση που έχει αποτυπωθεί στα σχετικά άρθρα. Έχει σαφέστατη προτεραιότητα οποιοδήποτε στέλεχος έναντι όλων των άλλων.

Και τέλος, στοχεύοντας στη διατήρηση του μεγάλου σημαντικού και ποιοτικού έργου κοινωνικής προσφοράς των Ενόπλων Δυνάμεων, είναι μία συνθήκη την οποία τη διαφυλάττουμε ως κόρη οφθαλμού για να μπορέσουμε να έχουμε συγκεκριμένα μετρήσιμα αποτελέσματα.

Θέλω να θέσω, όμως, και εγώ ένα ερώτημα. Ποια είναι η επίσημη θέση των υπολοίπων κομμάτων; Να μη συμβάλουν οι Ένοπλες Δυνάμεις στις αεροδιακομιδές σε στρατιωτικά νοσοκομεία, στην παροχή υγείας, στην ιστορική συμβολή των Ενόπλων Δυνάμεων στην πανδημία πρόσφατα; Σαφέστατα όχι. Και νομίζω ότι κατά τούτο θα υπάρξει από όλες τις πτέρυγες μια θετική γνώμη. Διαφυλάττουμε τον χαρακτήρα των στρατιωτικών μας νοσοκομείων, διαφυλάττουμε την αποστολή τους για την παροχή υγείας πρωτευόντως στα στελέχη αλλά σαφέστατα συνεχίζουμε την ιστορική παράδοση που έχουν οι Ένοπλες Δυνάμεις μας, να παρέχουν υγεία από την Ψέριμο, τη Γαύδο μέχρι το πιο απομακρυσμένο νησί, όταν και όποτε χρειαστεί και νομίζω ότι κατά τούτο η ερώτησή σας μας δίνει την ευκαιρία και να αναφερθούμε διεξοδικά στη συμβολή αυτή και να διαλευκάνουμε ορισμένες παρεξηγήσεις οι οποίες υπήρξαν.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υφυπουργό.

Θα συνεχίσουμε με την ένατη με αριθμό 1044/ 6-6-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Ιωάννη Δελή, προς τον Υπουργό Εσωτερικών με θέμα: «Ακατάλληλο νερό σε επτά οικισμούς του Δήμου Σερρών».

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Εσωτερικών κ. Βασίλειος-Πέτρος Σπανάκης.

Έχετε τον λόγο, κύριε συνάδελφε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, σε τρεις από τους επτά δήμους του Νομού Σερρών βρέθηκε ένα χημικό στοιχείο τοξικό και επικίνδυνο όπως όλοι γνωρίζουν για την ανθρώπινη υγεία στο νερό, στο δίκτυο ύδρευσης της περιοχής.

Από τις 22 λοιπόν του Μάη, εδώ και τρεις βδομάδες τουλάχιστον, η Δημόσια Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Σερρών, η ΔΕΥΑ Σερρών, έχει απαγορεύσει την πόση και τη χρήση στο μα-

γείρεμα του νερού σε επτά οικισμούς του Δήμου Σερρών. Η απαγόρευση αυτή αφορά το 3% των παροχών υδροδότησης του Δήμου Σερρών, αφορά πάνω από δύο χιλιάδες υδροδοτούμενες παροχές, στην Κοινότητα του Λευκώνα με χιλίες τριακόσιες εβδομήντα έξι παροχές, στην Κοινότητα την τοπική του Χριστού, με διακόσιες εξήντα τέσσερις παροχές -αναφέρω αυτές τις κοινότητες πρώτες γιατί σε αυτές, στον Λευκώνα και στον Χριστό, κύριε Υπουργέ, υπάρχει και έντονη αγροτική δραστηριότητα με γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις και όπως καταλαβαίνετε, η ποιότητα του νερού επηρεάζει άμεσα την ασφάλεια των τροφίμων και τη δημόσια υγεία, γι' αυτό και άλλωστε έχουν κηρυχθεί σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης οι δύο αυτές κοινότητες, στον οικισμό στο Μετόχι με εκατό παροχές, στα Μελενικιώτικα με ογδόντα πέντε παροχές, στη Χρυσοπηγή με διακόσιες εξήντα έξι παροχές. Αυτά είναι σπίτια, παροχές υδροδότησης.

Εκτός από τον Δήμο Σερρών, το πρόβλημα έχει εντοπιστεί και στον Δήμο Ηράκλειας στο Μελενικίσι και στον Δήμο της Σιντικής στην κοινότητα Χορτερού με τριακόσιες τριάντα τέσσερις παροχές.

Καταλαβαίνετε, λοιπόν, ότι το πρόβλημα είναι μεγάλο, είναι έντονο, ανησυχεί ιδιαίτερα τους κατοίκους και τους απασχολεί. Και με δεδομένο φυσικά ότι το νερό είναι ένας φυσικός πόρος στρατηγικής σημασίας για την προστασία της δημόσιας υγείας, για τα οικοσυστήματα, για το περιβάλλον, για την παραγωγή την εγχώρια, κι επειδή πρέπει για εμάς να αποτελεί -γιατί δεν αποτελεί τώρα- κοινωνικό αγαθό και όχι εμπόρευμα, σας ρωτάμε: Ποια μέτρα θα πάρει η Κυβέρνησή σας για να εντοπίσετε, να ερευνήσετε και να ορίσετε τελικά τη γεωγραφική έκταση που έχει λάβει αυτό το πρόβλημα και τα αίτια του; Ζητάμε να εκτιμηθεί ο χρόνος κατά τον οποίο το νερό για ανθρώπινη κατανάλωση ήταν ήδη επιβαρυνόμενο. Για πόσο καιρό, δηλαδή, οι άνθρωποι έπιναν αυτό το νερό χωρίς να ξέρουν τι πίνουν; Να αποκατασταθεί ασφαλώς η καταλληλότητα του νερού από δω και πέρα, με όλες τις τεχνικές λύσεις που είναι εφικτές, όπως γνωρίζουμε. Και τέλος, ζητάμε να αποκατασταθεί με κρατική ευθύνη -γι' αυτό και κάνουμε την ερώτηση στην Κυβέρνηση, στο Υπουργείο σας- και μέριμνα η υδροδότηση των προαναφερόμενων περιοχών του Νομού Σερρών με κατάλληλο, δωρεάν και επαρκές νερό για ανθρώπινη κατανάλωση και βεβαίως να εξασφαλιστεί ο περιοδικός και συστηματικός και συχνός, θα έλεγα, έλεγχος, προκειμένου να εντοπίζονται έγκαιρα τέτοιου είδους προβλήματα.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Δελή.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Κύριε συνάδελφε, γνωρίζετε πάρα πολύ καλά ότι η Κυβέρνησή μας πράττει και γρήγορα, αλλά και αποτελεσματικά. Και μάλιστα, επιτρέψτε μου να αναφερθώ στην τελευταία πρωτοβουλία του Αντιπροέδρου της Κυβερνήσεως, του κ. Κωστή Χατζηδάκη, για το σοβαρό ζήτημα της λειψυδρίας και τις πρωτοβουλίες που πήραμε προκειμένου να λύσουμε ζητήματα, διότι βρισκόμαστε μπροστά σε ένα μεγάλο θέμα το οποίο αφορά όλες τις χώρες της Ευρώπης και του κόσμου και χρειάζεται μια μεγάλη κοινωνική συμμαχία, γιατί το νερό δεν έχει χρώμα και είναι κάτι που θα παραμείνει δημόσιο αγαθό. Αυτό το λέω, διότι έχω δει κι άλλες ερωτήσεις σας που θέτετε τέτοιου είδους ζητήματα. Η πρόσβαση σε καθαρό και πόσιμο νερό αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα κάθε πολίτη είναι απόλυτη προτεραιότητα για την Κυβέρνησή μας.

Το Υπουργείο Εσωτερικών ενέκρινε τον Ιανουάριο του 2025 την ένταξη του έργου με τίτλο: «Ανάδειξη και αξιοποίηση νέας γεώτρησης στην τοπική κοινότητα Αναγέννησης και Βαμβακιάς ΔΕΥΑ Σερρών» συνολικού προϋπολογισμού 150.000 ευρώ στο Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Υπουργείου Εσωτερικών 2021 - 2025 και συγκεκριμένα στον άξονα προτεραιότητας: Παροχή πόσιμου νερού και διαχείριση υδάτων.

Επιπλέον, με απόφαση που λήφθηκε στις 31 Ιουλίου του 2024 του Υπουργού Εσωτερικών μεταφέρθηκε από το πρόγραμμα «ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ Ι» στο πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης» και υλοποιείται το έργο με τίτλο: «Εργασίες αναβάθμισης εξωτερικού υδραγωγ-

γείου και κατασκευή σταθμών τηλεέγχου - τηλεχειρισμού στις τοπικές κοινότητες του νέου διευρυμένου Δήμου Σερρών» προϋπολογισμού 202.000 ευρώ περίπου.

Επίσης, το Υπουργείο Εσωτερικών έχει εκδώσει πρόσκληση για την υποβολή αιτήσεων χρηματοδότησης με τίτλο: «Υποδομές ύδρευσης». Η ΔΕΥΑ Σερρών έχει ενταχθεί και υλοποιεί μέσω του προγράμματος αυτού το έργο με τίτλο: «Περιορισμός μη τιμολογούμενου νερού μέσω αντικατάστασης υδρομέτρων με νέο τύπο AMR, με ολοκλήρωση υποδομών ύδρευσης της πόλης των Σερρών και ενιαία διαχείριση στις τοπικές κοινότητες Σκουτάρως, Αγίας Ελένης, Κωνσταντινάτου και Πεπονιάς του Δήμου Σερρών» προϋπολογισμού 20,7 εκατομμυρίων ευρώ.

Συνεπώς, όπως καταλαβαίνετε η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη αντιμετωπίζει με απόλυτη σοβαρότητα το ζήτημα της ποιότητας του πόσιμου νερού και στην περιοχή των Σερρών. Ειδικότερα, στις αρχές του Απριλίου μετά από σχετική εγκύκλιο του Υπουργείου Υγείας αναφορικά με την υποχρέωση των εμπλεκόμενων φορέων παρακολούθησης της ποιότητας νερού ανθρώπινης κατανάλωσης προς τις νέες παραμέτρους η ΔΕΥΑ Σερρών προέβη σε ενδεδειγμένες δειγματοληψίες νερού προκειμένου να ελεγχθούν οι παράμετροι καταλληλότητας του πόσιμου νερού στην περιοχή των Σερρών. Κατόπιν, η ΔΕΥΑ Σερρών απευθύνθηκε στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, το οποίο διαθέτει εξειδικευμένο προσωπικό για την εφαρμογή της νέας οδηγίας, προκειμένου να δοθούν στη ΔΕΥΑ οι απαραίτητες οδηγίες, να αξιολογηθεί η κατάσταση και να γίνει πολυκριτηριακή και συγκριτική αξιολόγηση των υφιστάμενων μεθόδων απομάκρυνσης του ουρανίου από τις περιοχές που παρουσιάζουν υπέρβαση.

Επίσης, η διοίκηση της ΔΕΥΑ απέστειλε νέα σειρά δειγμάτων και στην Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας προς περαιτέρω έλεγχο και αναμένονται τα αποτελέσματα.

Παράλληλα, η ΔΕΥΑ Σερρών, σε συνεργασία με εξωτερικό συνεργάτη, προχώρησε στη σύνταξη προκαταρκτικής μελέτης η οποία εγκρίθηκε με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΔΕΥΑ. Στις 22 Μαΐου 2025 δόθηκε συνέντευξη Τύπου προκειμένου να ενημερωθούν όλοι οι δημότες αναφορικά με το ζήτημα, ενώ συγχρόνως ο Δήμος Σερρών σε συνεργασία με τη ΔΕΥΑ Σερρών και τους εμπλεκόμενους φορείς, προβαίνει σε ενέργειες για την άμεση αντιμετώπιση του προβλήματος και την παροχή βοήθειας στις πληττόμενες περιοχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υπουργό.

Κύριε Δελή, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Είπατε, κύριε Υπουργέ, απαντώντας στην αρχή ότι η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας δρα και γρήγορα και αποτελεσματικά. Δεν το αμφισβητούμε. Μόνο που αυτό, ξέρετε, αφορά τις μεγάλες ιδιωτικές επενδύσεις και το μεγάλο κεφάλαιο, γιατί όταν πρόκειται για τα λαϊκά προβλήματα, εκεί όχι μόνο γρήγορα και αποτελεσματικά μέτρα, αλλά κινείται κυριολεκτικά με τον αραμπά. Ας μην αρχίσουμε τώρα να απαριθμούμε τα προβλήματα στην παιδεία, στην υγεία όπου υπάρχουν βασικά προβλήματα στέγασης και αντισεισμικής θωράκισης. Άλλωστε τα έχουμε συζητήσει κι εδώ, στη Βουλή, όλα αυτά.

Δεν απαντήσατε σε αρκετές από τις ερωτήσεις που σας θέτουμε με την ερώτησή μας, για το πόσο καιρό δηλαδή εξελισσόταν όλο αυτό το πρόβλημα. Ποια είναι η γεωγραφική έκταση του προβλήματος; Από ό,τι αντιλαμβάνομαι πετάτε το μπαλάκι στη ΔΕΥΑ Σερρών, η οποία έχει κάνει βεβαίως μια σειρά από ενέργειες και σωστά, αλλά το ζήτημα δεν είναι τι κάνει η ΔΕΥΑ Σερρών. Το ζήτημα είναι τι κάνει η Ελληνική Κυβέρνηση και πόσο υποστηρίζει η Ελληνική Κυβέρνηση και χρηματοδοτεί τη γρήγορη αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος.

Στην απάντησή σας μιλήσατε για το ότι εγκρίθηκε μια νέα γεώτρηση στη Βαμβακιά. Πότε θα γίνει αυτή γεώτρηση; Μιλάτε για ένα νέο έργο αναβάθμισης του υδραγωγείου που θα ξεκινήσει και αυτό και μου παραθέσατε και το μεγαλύτερο ποσό για την αντικατάσταση των υδρομέτρων. Τι θα μετράνε ακριβώς αυτά τα υδρόμετρα; Το νερό με το ουράνιο; Γιατί αυτό είναι το πρόβλημα! Δεν είναι τα παλιά υδρόμετρα το πρόβλημα. Το θέμα είναι τι νερό κυκλοφορεί μέσα στις σωληνώσεις και αυτό πρέπει να αντιμετωπίσουμε άμεσα.

Το πρόβλημα, ξέρετε, και δεν θα διστάσω να χρησιμοποιήσω αυτή τη φράση, είναι ένα συνειδητό έγκλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και όλων των ευρωπαϊκών κυβερνήσεων βέβαια, αφού γνώριζαν. Τι γνώριζαν; Ότι ενώ υπήρχαν και υπάρχουν μελέτες που μιλάγαν για τις επιπτώσεις στα νεφρά από το ουράνιο, από το μακρινό 1998 που βγήκε η πρώτη τότε Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης κι ενώ μεσολάβησαν άλλες τρεις τροποποιήσεις αυτής της Οδηγίας, μόλις το 2020, δηλαδή είκοσι δύο χρόνια μετά το 1998, περιλήφθηκε το ουράνιο στις χημικές ουσίες με όριο τα 30 μικρογραμμάρια ανά λίτρο. Αυτό είναι το όριο. Στις περιοχές των Σερρών που βρέθηκε το ουράνιο έχει ξεπεράσει και τα 50 μικρογραμμάρια. Φτάνουμε, δηλαδή, σχεδόν στο διπλάσιο.

Και η συμπερίληψη του ουρανίου σε αυτά τα χημικά στοιχεία αυτής της επικινδυνότητας, δηλαδή στα 30 μικρογραμμάρια ανά λίτρο, δείχνει και το μεγάλο βαθμό της επικινδυνότητας αυτού του στοιχείου του χημικού. Επιπλέον, μετά το 2020 χρειάστηκαν άλλα τρία χρόνια -σας πήρε άλλα τρία χρόνια- για να μπει στη κοινή υπουργική απόφαση του 2023, το όριο του ουρανίου στα 30 μικρογραμμάρια ανά λίτρο. Είχε βγει αυτό το πόρισμα κι τρία χρόνια καθυστερήσατε να το βάλετε. Εν τω μεταξύ, αυτά τα τρία χρόνια, ποιος μπορεί να εγγυηθεί στους ανθρώπους εκεί της περιοχής ότι το νερό τους δεν είχε δεν είχε ουράνιο;

Η ουσία και το συμπέρασμα -το πολιτικό φυσικά- είναι ότι αποφεύγαν οι κυβερνήσεις όλες και όχι μόνο στην Ελλάδα, να μετρήσουν το ουράνιο γιατί έτσι θα διαταράσσονταν τα συμφέροντα των πολυεθνικών στο νερό. Αυτή είναι όλη η ουσία. Και βεβαίως, τα αποτελέσματα και τις συνέπειες τις βλέπουμε στη συγκεκριμένη περιοχή και ποιος ξέρει πού αλλού. Βέβαια, να πούμε εδώ ότι το ουράνιο είναι φυσικό, προέρχεται από τα πετρώματα και δεν υπήρχε όριο. Εντάξει, μήπκε. Ξεκίνησαν.

Σας μίλησα για τις καθυστερήσεις. Σας μίλησα για την ΔΕΥΑ των Σερρών που τις αναλύσεις τις έβγαλε αμέσως προς τα έξω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ολοκληρώστε παρακαλώ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Αλλά δεν μπορεί το μπαλάκι της ευθύνης να μεταφέρεται σε αυτές τις δημοτικές επιχειρήσεις.

Εν πάση περιπτώσει, υπάρχει τρόπος να αντιμετωπιστεί -ελπίζουμε να ακούσουμε κάτι στη δευτερολογία σας- και με φίλτρα, με μονάδες τεχνολογίας αντίστροφης ώσμωσης, όπως λέγονται. Δεν μπορούμε να καταλάβουμε πώς γίνεται να επιτρέπεται η ανθρώπινη κατανάλωση, να υπάρχει, να έρχεται δηλαδή το νερό στο σπίτι, αλλά να μη χρησιμοποιείται στο μαγείρεμα ή στη πόση του νερού και να χρησιμοποιείται σε άλλες χρήσεις. Θα θέλαμε πιο συγκεκριμένες απαντήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Δελή.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Κύριε συνάδελφε, δεν θα μπω στη λογική τη δική σας της κινδυνολογίας και ότι όλα γίνονται άσχημα και δεν κάνουμε απολύτως τίποτα. Αυτές είναι, αν θέλετε, λογικές που ανήκουν στο παρελθόν. Ξέρετε πάρα πολύ καλά ότι στις 22 Μαΐου δόθηκε συνέντευξη Τύπου για να ενημερωθούν όλοι οι δημότες αναφορικά με το ζήτημα και ο Δήμος Σερρών, σε συνεργασία με τη ΔΕΥΑ και τους εμπλεκόμενους φορείς, στις ενέργειες για την αντιμετώπιση του προβλήματος. Και θυμάστε εσείς που μας κατηγορείτε τώρα εμάς για ολιγωρία τριών ετών κ.λπ.. Στις 6 Ιουνίου, αφού έχει βρεθεί λύση, αφού υπάρχουν χρηματοδοτήσεις, αφού υπάρχουν συνεργασίες του κεντρικού κράτους με την τοπική αυτοδιοίκηση, με τα συναρμόδια Υπουργεία, έρχεστε να δημιουργήσετε έτσι ένα κλίμα κινδύνου.

Όπως ανέφερα στην πρωτολογία μου, η ΔΕΥΑ Σερρών προχώρησε -για να απαντάμε συγκεκριμένα- στη σύνταξη προκαταρκτικής μελέτης. Στη μελέτη αυτή εξετάστηκαν όλες οι τεχνικές απομάκρυνσης του ουρανίου από το πόσιμο νερό, όπως για παράδειγμα η τεχνική αντίστροφης ώσμωσης, η τεχνική ανταλλαγής ιόντων, η τεχνική προσρόφησης σε σιδηρούχα φίλτρα, η τεχνική φίλτρων ακτίνων και η τεχνική πρόσθετων υλικών. Τελικά, ως πιο ενδεδειγμένη μέθοδος κρίθηκε αυτή της αντίστροφης ώσμωσης, καθώς είναι η πιο διαδεδομένη μέθοδος που έχει εφαρμοστεί

στην Ελλάδα σε πληθώρα έργων αντίστοιχης κλίμακας, όπως για παράδειγμα σε εγκαταστάσεις αφαλάτωσης και τριτοβάθμιας επεξεργασίας. Συνεπώς, υπάρχει η σχετική τεχνογνωσία. Επίσης, η μέθοδος αυτή έχει εξαιρετική απόδοση στην απομάκρυνση του ουρανίου, αλλά ταυτόχρονα και σε πληθώρα άλλων ρύπων και βαρέων μετάλλων που τυχόν εντοπιστούν, εξασφαλίζοντας επεξεργασμένο νερό άριστης ποιότητας.

Μέσω της προκαταρκτικής μελέτης προβλέπεται η κατασκευή τριών εγκαταστάσεων αντίστροφης ώσμωσης κοντά στις πηγές Μπατανίων Σερρών, Μοραμόρ Λευκών και της γεώτρησης της Δημοτικής Κοινότητας Χριστός του Δήμου Σερρών. Ως προς τις εγκαταστάσεις των δύο πρώτων πηγών Μπαταριών και Μοραμόρ Λευκών, προτείνεται η εγκατάσταση και λειτουργία μονάδας προφίλτρασης στην περίπτωση θολότητας του νερού και δύο διδυμων μονάδων αντίστροφης ώσμωσης που θα επεξεργάζονται το 70% του νερού, ενώ μία ποσότητα που προκατεργασμένου νερού περίπου 30% θα παρακάμπτει τη συσκευή της αντίστροφης ώσμωσης, ώστε να εμπλουτίζει το τελικό προϊόν σε άλατα σκληρότητας, με αποτέλεσμα να μην απαιτείται τρίτο στάδιο επεξεργασίας.

Αναφορικά με τη γεώτρηση της Δημοτικής Κοινότητας Χριστού, προτείνεται η εγκατάσταση και λειτουργία μονάδας προφίλτρασης στην περίπτωση θολότητας νερού, μιας μονάδας αντίστροφης ώσμωσης που θα επεξεργάζεται το σύνολο του νερού και τρίτο στάδιο επεξεργασίας, ώστε το σύνολο του προϊόντος της αντίστροφης ώσμωσης θα υπόκειται σε περαιτέρω μετακατεργασία, χρήση οξέος και κλίνης ανθρακικού ασβεστίου με παράλληλη ρύθμιση του pH.

Εντός των επόμενων ημερών -και ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε- αναμένεται η ολοκλήρωση της μελέτης αυτής κόστους περίπου 30.000 ευρώ, ενώ παράλληλα η ΔΕΥΑ Σερρών βρίσκεται σε συνεργασία με το Υπουργείο Εσωτερικών και το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την εξεύρεση επιπρόσθετης χρηματοδότησης για το εν λόγω έργο προϋπολογισμού περίπου δύο εκατομμυρίων ευρώ. Οι περιοχές που παρουσιάζουν υπερβάσεις στις τιμές ουρανίου παραμένουν σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης.

Συνεπώς, η ανάγκη άμεσης επίλυσης του προβλήματος αφορά τις τρεις εγκαταστάσεις μονάδων επεξεργασίας νερού με τα εξής υποέργα ειδικότητας πολιτικού μηχανικού στις μονάδες εγκατάστασης-επεξεργασίας: μεταφορά ρεύματος στις εν λόγω μονάδες, ανακατασκευή γεώτρησης και μεταφοράς νερού από γεώτρηση Εθνικού Σταδίου Σερρών προς τη Δημοτική Κοινότητα Λευκών Σερρών. Ο χρόνος ολοκλήρωσης των παρεμβάσεων προσδιορίζεται σε τρεις περίπου μήνες από τη στιγμή της υπογραφής της σύμβασης με τον ανάδοχο του έργου, ακολουθώντας τη διαδικασία του ν.4412/2016.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε Υπουργέ, ευχαριστούμε πολύ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Ολοκληρώνω.

Η οριστική και μόνιμη λύση του προβλήματος θα υλοποιηθεί μετά την αναθεώρηση του master plan της ύδρευσης που θα επιλύει στο σύνολό του το πρόβλημα, διερευνώντας ακόμη άλλους εναλλακτικούς τρόπους ύδρευσης των περιοχών που παρουσιάζουν υπερβάσεις στις παραμετρικές τιμές ουρανίου. Παραδείγματος χάριν, εύρεση νέων καθαρών πηγών...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε Υπουργέ, έχετε φτάσει τα πέντε λεπτά.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): ...επέκταση δυναμικότητας διυλιστηρίου Σερρών, κατασκευή μεταφορικών αγωγών για υδροδότηση περιοχών που παρουσιάζουν υπέρβαση του μέσου ουρανίου, οι οποίες και θα εξειδικευθούν, ώστε να αναζητηθεί η απαιτούμενη χρηματοδότηση για τη θωράκιση του Δήμου Σερρών στο σύνολό του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υπουργό.

Θα συνεχίσουμε με την με αριθμό 1046/6-6-2025 δέκατη έκτη επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου της Βουλαιού Β1' Βόρειου Τομέα Αθηνών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Αφροδίτης Κτενά προς τον Υπουργό

Εσωτερικών με θέμα: «Να παρθούν όλα τα αναγκαία μέτρα τώρα για να εξασφαλιστεί η ασφάλεια των μαθητών και των εκπαιδευτικών στο 7^ο Δημοτικό Σχολείο Ηρακλείου».

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Εσωτερικών, ο κ. Βασίλειος - Πέτρος Σπανακής.

Κυρία συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΚΤΕΝΑ: Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ πολύ.

Κύριε Υπουργέ, όπως ξέρετε, το 7^ο Δημοτικό Σχολείο Ηρακλείου έκλεισε άρον-άρον πριν το τέλος της σχολικής χρονιάς, γιατί εκεί έχει διαμορφωθεί μια εξαιρετικά επικίνδυνη κατάσταση. Σύμφωνα με έκθεση της Πολεοδομίας, η οποία διαβιβάστηκε στον Δήμο Ηρακλείου στις 6 Μαΐου, πριν από λίγες βδομάδες δηλαδή, το κτίριο του σχολείου κρίθηκε επικίνδυνο από άποψη στατική και δομική. Σε παρένθεση έγραφε η έκθεση επί λέξει «κοινώς ετοιμόρροπο». Με έναν απλό οπτικό έλεγχο στο ίδιο το σχολείο είναι εμφανείς βαθιές ρηγματώσεις σε διάφορα επίπεδα, ενώ γίνεται αναφορά και για ένδειξη βλαβών από καθίζηση του κτιρίου. Εδώ να πούμε ότι ο πρωτοβάθμιος έλεγχος στο κτίριο αυτό έγινε τον Ιούλιο του 2022, ο δευτεροβάθμιος δύο χρόνια μετά, τον Οκτώβριο του 2024, ενδεικτικό της σοβαρότητας που δείχνει η Κυβέρνηση σας, όπως και οι προηγούμενες βέβαια, στο θέμα της ασφάλειας των σχολικών κτιρίων.

Στις 29 του Απριλίου του 2025 γίνεται αυτοψία από την Πολεοδομία κάτω από την πίεση φορέων. Και ενώ έχει ολοκληρωθεί ο δευτεροβάθμιος έλεγχος από τον Οκτώβριο και η αυτοψία από την Πολεοδομία, τα αποτελέσματά της διαβιβάστηκαν, όπως είπα, μόλις στις 6 Μαΐου και βέβαια κάτω από μεγάλη πίεση των φορέων της περιοχής, συλλόγων γονέων κ.λπ.. Μεσολαβεί στις 19 Μαΐου ο σεισμός στην Εύβοια, κάτι το οποίο οδήγησε τη δημοτική αρχή να κλείσει εσπευσμένα το σχολείο.

Ρωτάμε, λοιπόν: Πριν έχουμε πραγματικά δυσάρεστες εξελίξεις, τι μέτρα θα πάρετε, προκειμένου να γίνουν όλοι οι απαραίτητοι έλεγχοι, όλες οι απαραίτητες μελέτες, με ευθύνη του κράτους και της δημοτικής αρχής, με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, ώστε να εξασφαλιστεί ότι τα παιδιά θα έχουν το σχολείο τους με τη νέα σχολική χρονιά σε λίγους μήνες;

Τι μέτρα θα πάρετε για να εξασφαλίσετε την απαραίτητη χρηματοδότηση, ώστε να ολοκληρωθούν αυτοί οι έλεγχοι και οι μελέτες; Και μην ακούσουμε πάλι για το πρόγραμμα «Μαριέττα Γιαννάκου» που δεν φτάνει ούτε για σοβαρίσματα καλά-καλά, ούτε για τις τουαλέτες που υποφέρουν τα περισσότερα σχολεία στη χώρα.

Και βέβαια, τι μέτρα θα πάρετε, προκειμένου να ανεγερθούν καινούργια σχολεία; Υπάρχει έλλειψη σχολικής στέγης και απαιτούνται μέτρα σε αυτήν την κατεύθυνση, με κτίρια με σύγχρονες προδιαγραφές ασφαλείας και λειτουργίας, για να σταματήσουν και οι απαράδεκτες συγχωνεύσεις που στοιβάζουν τα παιδιά σε ακατάλληλους χώρους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την κ. Κτενά.

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Κυρία συνάδελφε, για εμάς η ασφάλεια των μαθητών είναι ένα ζήτημα πρώτης προτεραιότητας.

Όσον αφορά το 7^ο Δημοτικό Σχολείο Ηρακλείου θέλω να επισημάνω πρώτα απ' όλα ότι με γνώμονα την ασφάλεια των μαθητών και των δασκάλων έγινε από την περιφέρεια αναστολή της λειτουργίας του από την Παρασκευή 23 Μαΐου έως και τις 20 Ιουνίου. Η αρμόδια Υπουργός Παιδείας θα αποφασίσει αν θα παραταθεί κι άλλο η αναστολή λειτουργίας του σχολείου.

Το 7^ο Δημοτικό Σχολείο βρίσκεται στην οδό Καζαντζάκη 21 και χρονολογείται από τα τέλη της δεκαετίας του '70. Η ιδιοκτησία ανήκει στις «Κτιριακές Υποδομές Α.Ε.», δηλαδή στον πρώην ΟΣΚ. Μέσα από χρηματοδότηση του Υπουργείου Εσωτερικών ο Δήμος Ηρακλείου Αττικής προχώρησε στη διενέργεια πρωτοβάθμιου προσεισμικού ελέγχου στο 7^ο Δημοτικό Σχολείο, όπως και σε όλα τα σχολεία του δήμου.

Ειδικά για το 7^ο Δημοτικό Σχολείο διενεργήθηκε και δευτεροβάθμιος προσεισμικός έλεγχος και κρίθηκε ότι είναι απαραίτητος και τριτοβάθμιος προσεισμικός έλεγχος. Αυτό και μόνο -πρωτοβάθμιος, δευτεροβάθμιος, τριτοβάθμιος έλεγχος- δείχνουν το εν-

διαφέρον μας για την ασφάλεια των μαθητών.

Το Υπουργείο Εσωτερικών ενέκρινε ποσό 105 χιλιάδων ευρώ για τη διενέργεια τριτοβάθμιων ελέγχων σε τμήματα τριών σχολείων, μεταξύ των οποίων είναι και το 7^ο του Ηρακλείου Αττικής. Επισημαίνω ότι ο Δήμος Ηρακλείου κατά τη διάρκεια του χειμώνα προέβη σε επισκευαστικές εργασίες στο 7^ο Δημοτικό Σχολείο, προκειμένου να προχωρήσει ο τριτοβάθμιος προσεισμικός έλεγχος.

Η αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης του Δήμου Νέας Ιωνίας, την Τρίτη 29 Απριλίου του 2025 προέβη σε αυτοψία. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του από 13 Απριλίου 1929 διατάγματος περί επικίνδυνων οικοδομών και του ισχύοντα οικοδομικού κανονισμού, η ΥΔΟΜ εξέδωσε έκθεση με την οποία το κτίριο κρίθηκε επικίνδυνο από άποψη στατική και δομική. Μάλιστα να αναφέρω συγκεκριμένα ότι το έγγραφο λέει ότι «είναι επικίνδυνη από άποψη δομική και στατική, αλλά δύναται να αρθεί η επικινδυνότητα μετά από περαιτέρω έλεγχο και εκτέλεση επισκευών όπως αυτά ορίζονται στη σχετική έκθεση της υπηρεσίας μας». Θέλω να δούμε την πλήρη εικόνα γιατί μας ακούνε και δεν πρέπει αυτήν τη στιγμή να γιγαντώνουμε ένα θέμα που το παρακολουθούμε.

Για να αρθεί ο κίνδυνος πρότείνει να γίνουν συγκεκριμένες ενέργειες μεταξύ των οποίων: παρακολούθηση του φαινομένου ρηγματώσεως της οικοδομής, έλεγχος για τυχόν παραμορφώσεις και καθιζήσεις του φέροντος οργανισμού της οικοδομής, αχρηστία της αίθουσας Α1 του ισογείου και ενδεχόμενη αχρηστία και άλλων μερών της οικοδομής, εντοπισμός της αιτίας που προκάλεσε τις βλάβες στην οικοδομή, έλεγχος στατικής επάρκειας της οικοδομής, επισκευή και ενίσχυση της υφιστάμενης οικοδομής, επισκευή των βλαβών των φερόντων και μη στοιχείων της οικοδομής, καθώς και ανακατασκευή της μόνωσης στο δώμα. Αυτά λέει η έκθεση.

Τις εργασίες αυτές θα τις πραγματοποιήσει ο δήμος -είχα προσωπικά επικοινωνία με τον δήμαρχο- με την επίβλεψη μηχανικού μέσα σε προθεσμία έξι μηνών από την κοινοποίηση του εγγράφου στον δήμο.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

Επιτρέψτε μου ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Ο Δήμος Ηρακλείου όμως κατέθεσε εμπρόθεσμη ένσταση κατά της έκθεσης αυτοψίας της ΥΔΟΜ Νέας Ιωνίας και αναμένεται η εξέτασή της. Στο διάστημα αυτό ενημερώνω το Σώμα ότι έχουν πραγματοποιηθεί συναντήσεις στην Πολεοδομία παρουσία μηχανικού του δήμου, του μελετητή και της μηχανικού της ΚΤΥΠ Α.Ε. η οποία είναι και ιδιοκτήτρια του σχολικού κτιρίου όπως προανέφερα. Στη συνέχεια η ΥΔΟΜ του Δήμου Νέας Ιωνίας απέστειλε έγγραφο με το οποίο διευκρινίζεται ότι ο χαρακτηρισμός «κοινώς ετοιμόρροπη οικοδομή» είναι σαφώς διαφορετικός από «την επικινδύνως ετοιμόρροπη οικοδομή» για την οποία προβλέπεται άμεση αχρηστία και κατεδάφιση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε Υπουργέ...

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Μισό λεπτό και κλείνω. Έχει μεγάλη σημασία αυτός ο διαχωρισμός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε Υπουργέ, πρέπει να τηρείτε τον χρόνο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Δέκα δευτερόλεπτα.

Γι' αυτόν τον λόγο ο νομοθέτης δίνει διορία έξι μηνών για τη λήψη μέτρων ασφαλείας.

Τέλος, σημειώνω ότι ο Δήμος Ηρακλείου έχει αποστείλει έγγραφο στον διευθυντή του σχολείου, στον προϊστάμενο Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και στην Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού προκειμένου να εξετασθούν λύσεις για την ασφαλή λειτουργία του 7^{ου} Δημοτικού Σχολείου από το επόμενο σχολικό έτος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υφυπουργό.

Κυρία Κτενά, έχετε τον λόγο.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΚΤΕΝΑ: Κύριε Υπουργέ, μας είπατε αυτά που ήδη ξέρουμε. Επαναλάβετε τα στοιχεία που παραθέσαμε κατά την πρωτολογία και μας διαβάσατε τι γράφει η έκθεση της Πολεοδο-

μίας που κοινοποιήθηκε στον δήμο. Αυτά είναι τι έχει γίνει μέχρι τώρα και ποια είναι η κατάσταση σήμερα. Η ερώτησή μας αφορά στο τι θα κάνετε εσείς από εδώ και πέρα προκειμένου πράγματι να αρθεί η επικινδυνότητα του κτιρίου που χαίρομαι που παραδέχεστε ότι υφίσταται.

Όταν έχουν συμβεί σεισμοί και ζούμε σε μια σεισμογενή χώρα δεν μπορούμε να μιλάμε για διορίες εξαμήνου, να μιλάμε για ενστάσεις που πρέπει πρώτα να εκδικαστούν, προκειμένου να δούμε πότε θα γίνουν οι απαιτούμενες ενέργειες, σε ένα σχολείο όπου μπαίνουν μικρά παιδιά. Είναι απαράδεκτη αυτή η απάντηση από τη μεριά σας.

Μιλάτε για τριτοβάθμιους ελέγχους και ότι έχουν εξασφαλιστεί κονδύλια γι' αυτούς και σε αυτούς περιλαμβάνεται και το 7^ο Δημοτικό Σχολείο. Αυτό και μόνο δείχνει τη σοβαρότητα της κατάστασης. Όταν δεν έχουν ολοκληρωθεί ανάλογοι έλεγχοι στα σχολεία όλης της επικράτειας, όταν ο πρωτοβάθμιος έλεγχος έγινε το 2022, κύριε Υπουργέ, και ο δευτεροβάθμιος το 2024 και χρειάστηκαν μήνες μέχρι να πάρουν οι γονείς στα χέρια τους το αποτέλεσμα της έκθεσης, αυτό και μόνο δείχνει ότι όχι μόνο δεν λαμβάνετε σοβαρά υπ' όψιν την ασφάλεια των παιδιών, των γονιών και των εργαζομένων εκεί, αλλά πραγματικά αφήνετε τα πράγματα να φτάσουν στο απροχώρητο και τότε εξαγγέλλετε κάποια μέτρα - πυροτεχνήματα.

Ρωτάμε, λοιπόν, σε συνέχεια της δικής σας απάντησης:

Ποιες εργασίες συγκεκριμένα έχουν γίνει, ώστε να αρθεί ο κίνδυνος στο συγκεκριμένο σχολικό συγκρότημα;

Ποιοι έλεγχοι έχουν γίνει ώστε να εξασφαλιστεί ότι αυτοί οι εργασίες αίρουν πραγματικά τον κίνδυνο;

Κύριε Υπουργέ, δυστυχώς δεν είναι το πρώτο σχολείο με παρόμοια προβλήματα. Απλά στη συγκεκριμένη περίπτωση έχουμε μια κατεπείγουσα κατάσταση. Βρισκόμαστε στα μέσα του Ιουνίου, το σχολείο είναι ακατάλληλο, σε δύο μήνες ξεκινούν πάλι τα μαθήματα, η σχολική χρονιά.

Τι έχετε, λοιπόν, σκοπό να κάνετε και πώς θα το επιβάλετε αυτό ώστε να γίνει, να μη δούμε πάλι το γνωστό παιχνίδι με το μπαλάκι ευθυνών, με τον κατακερματισμό αρμοδιοτήτων ανάμεσα σε όλες τις εκφάνσεις του αστικού κράτους είτε αυτό λέγεται κυβέρνηση, είτε λέγεται περιφέρεια, είτε λέγεται δήμος, ώστε πραγματικά να έχουμε τα παιδιά στο σχολείο τους με ασφάλεια από τη νέα σχολική χρονιά.

Και, ξέρετε, δεν μπορεί να εξαρτάται η ασφαλής ζωή των παιδιών από το κατά πόσον το κράτος σας έτσι όπως το έχετε διαμορφώσει και όπως το αποκαλείτε -επιτελικό ή όπως αλλιώς θέλετε- μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά ή αν μια δημοτική αρχή είναι αποτελεσματική σε αυτό που κάνει. Εδώ και τώρα πρέπει να δεσμευθείτε σε συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, με συγκεκριμένους προϋπολογισμούς, να γίνουν οι απαραίτητες εργασίες με επιστημονική επίβλεψη, με κρατική ευθύνη, ώστε πραγματικά το κτίριο να είναι ασφαλές την ερχόμενη σχολική χρονιά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Κτενά.

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Κύριε Πρόεδρε ευχαριστώ για τη χρονική ανοχή, γιατί είναι ένα σοβαρό ζήτημα.

Λυπάμαι διότι προσπαθούν οι συνάδελφοι να μεταφέρουν τις αντιπαραθέσεις της αίθουσας του δημοτικού συμβουλίου μέσα στην Αίθουσα της Βουλής.

Θα απαντήσω συγκεκριμένα:

Πρώτον, τι με ρωτήσατε; Να γίνουν οι απαραίτητοι έλεγχοι. Έχουν γίνει ήδη όλοι οι απαραίτητοι έλεγχοι. Μιλάτε για συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα. Να, υπάρχει συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα για την ολοποίηση των εργασιών.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΚΤΕΝΑ: Ποιο είναι αυτό; Να το μάθουμε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Το απάντησα στην πρωτολογία μου.

Δεύτερον, λέτε να εξασφαλιστεί γενναίο κονδύλι για την ανέγερση νέων σχολείων. Σας απαντώ ότι το Υπουργείο Εσωτερικών υποστηρίζει τους δήμους, συνεργάζεται με τα αρμόδια Υπουργεία και με το Υπουργείο Παιδείας και με την ΚΤΥΠ, μάλιστα είναι ένα μεγάλο πρόγραμμα, το πρόγραμμα «Μαριέττα Γιαννάκου» για την αναβάθμιση εκατοντάδων σχολείων στη χώρα μας.

Θέλω να σας πω μόνο ότι το Υπουργείο Εσωτερικών, μέσω της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης και Εφαρμογής στο πλαίσιο χρηματοδοτικού προγράμματος, έχει εκδώσει πρόσκληση με τίτλο: «Αξιοποίηση Κτιριακού Αποθέματος των Δήμων» και ειδικότερα η ομάδα Γ' της πρόσκλησης αφορά στην ωρίμανση, ανέγερση και επέκταση σχολικών κτιρίων προσχολικής, πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ειδικών σχολείων, καθώς επίσης και δημοτικών εστιών μαθητών και σπουδαστών.

Έχει εκδώσει πρόσκληση με τίτλο: «Συντήρηση δημοτικών ανοικτών αθλητικών χώρων σχολικών μονάδων, αύλειων χώρων», καθώς και άλλης συναφούς δράσης αυτών που στόχο έχουν τη βελτίωση των υποδομών προσχολικής, πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Έχει εκδώσει και άλλη πρόσκληση για δράσεις, για υποδομές που χρήζουν αντισεισμικής προστασίας, προσεισμικό έλεγχο.

Η πρόσκληση στη χρηματοδότηση των δήμων της χώρας για έργα σχετικά με την ενέργεια πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων προσεισμικών ελέγχων, κρίσιμων υποδομών, παραδείγματος χάριν σχολείων, αθλητικών εγκαταστάσεων, λήψη μέτρων προστασίας που πρέπει να ληφθούν ανά περίπτωση.

Ο Δήμος Ηρακλείου, λοιπόν, συγκεκριμένα υπέβαλε πρόταση για ανέγερση Ειδικού Επαγγελματικού Γυμνασίου - Λυκείου του Δήμου Ηρακλείου, προϋπολογισμού 962.500 ευρώ, η οποία εντάχθηκε και υλοποιείται στο χρηματοδοτικό πρόγραμμα του Υπουργείου Εσωτερικών.

Μιλάτε εσείς για νέα κτίρια και σας απαντώ. Γιατί αμφισβητείτε την απάντησή μου; Όχι, αμφισβητείτε την απάντησή μου, ενώ σας απαντώ συγκεκριμένα.

Επίσης, ο Δήμος Ηρακλείου υπέβαλε πρόταση με τίτλο: «Δράσεις αντισεισμικής προστασίας του Δήμου Ηρακλείου, προϋπολογισμού 768.800 ευρώ, η οποία εντάχθηκε και υλοποιείται στο χρηματοδοτικό πρόγραμμα του Υπουργείου Εσωτερικών. Επίσης, υπέβαλε την πρόταση: «Συντήρηση και Επισκευή Σχολικών Κτιρίων και άλλων χώρων» στον Δήμο Ηρακλείου, προϋπολογισμού 2.421.000 ευρώ περίπου. Το Υπουργείο Εσωτερικών εξετάζει την ένταξη της τελευταίας πρότασης σε κάποιο χρηματοδοτικό πρόγραμμα.

Αυτές είναι οι διεκδικήσεις του Δήμου Ηρακλείου. Αυτή είναι η συνεργασία με το κεντρικό κράτος και είναι εδώ το κεντρικό κράτος για να υλοποιεί αιτήματα της αυτοδιοίκησης για την αναβάθμιση των σχολικών μας συγκροτημάτων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Σπανάκη.

Συνεχίζουμε με την τέταρτη με αριθμό 1040/6-6-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Ηρακλείου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, κ. Εμμανουήλ Συντυχάκη προς τον Υπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας με θέμα: «Κατεπείγοντα μέτρα και έργα για την αντισεισμική θωράκιση της Κρήτης».

Θα απαντήσει ο Υπουργός Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, κ. Ιωάννης Κεφαλογιάννης.

Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, οι ισχυρές σεισμικές δονήσεις στη θαλάσσια περιοχή της Κρήτης από τη Σητεία μέχρι την Κίσαμο, καθώς και οι μικρότερες έντασης, αλλά εξίσου ισχυροί και αλληπάλληλοι σεισμοί, έφεραν για πολλοστή φορά στο προσκήνιο το ζήτημα της αντισεισμικής θωράκισης του νησιού.

Έχουν εντοπιστεί και διαπιστωθεί προβλήματα σε πολλά δημόσια κτίρια και υποδομές, σχολεία και νοσοκομεία, χώρους συνάθροισης της νεολαίας, χώρους άθλησης, στάδια, δικαστήρια, κτίρια δημοσίων υπηρεσιών και αλλού, που σε μεγάλο ποσοστό δεν πληρούν τα σύγχρονα επιστημονικά δεδομένα περί αντισεισμικής θωράκισης και προστασίας.

Ενδεικτικά θα σας πω για τα σχολεία, το 2^ο και 5^ο Δημοτικό της Νέας Αλικαρνασσοῦ, για το σχολικό συγκρότημα 53^ο και 54^ο Δημοτικά Σχολεία Ηρακλείου, η πρώην Ακαδημία, όπου ένα κτίριο κρίθηκε ακατάλληλο, για το Πανεπιστήμιο Κρήτης, για το Αρχαι-

ολογικό Μουσείο Ηρακλείου αναφορικά με την ασφάλεια των εκθεμάτων, καθώς και για διατηρητέα κτίρια που έχουν αφεθεί στην εγκατάλειψη με σοβαρούς κινδύνους για τους κατοίκους και τους περαστικούς. Για παράδειγμα, κατέρρευσε τμήμα κτιρίου στον πολυσύχναστο πεζόδρομο της 25^{ης} Αυγούστου στο Ηράκλειο.

Είναι τρία σχολεία του Αρκαλοχωρίου με επτακόσιους μαθητές, που κάνουν μάθημα σε κοντέινερ από τον σεισμό του 2021. Μιλάμε για το διατηρητέο Δημοτικό Σχολείο Θραψανού, το 1^ο Δημοτικό και το Γυμνάσιο Αρκαλοχωρίου, το σχολικό συγκρότημα Καστελλίου Χανίων, που στεγάζει Λύκειο και ΕΠΑΛ μετά το σεισμό του '19 είναι ακατάλληλο και κατεδαφιστέο. Το ΕΠΑΛ Σητείας από το σεισμό του '21 και τον πρόσφατο σεισμό 6,1 ρίχτερ στις 22-5-25, είναι ακόμη αυτά τα παιδιά σε προκατασκευασμένες αίθουσες, ενώ χρειάζεται νέο σχολείο.

Αντίστοιχα στη δική σας εκλογική περιφέρεια στο Ρέθυμνο, στα Νησίδα μπορεί να έγιναν κάποιες εργασίες αποκατάστασης των ρωγμών και αντιστήριξης των τοιχίων στο ΕΕΚ Ρεθύμνου, όμως δεν υπάρχει γεωλογική μελέτη με αποτέλεσμα προοπτικά να υπάρξουν πολύ περισσότερα προβλήματα. Εκεί, όμως, στεγάζεται το 9^ο Δημοτικό, το Ειδικό Δημοτικό και το ΕΕΚ, ο Βρεφονηπιακός Σταθμός Μυσιρίων, το Νηπιαγωγείο Μυσιρίων.

Προβλήματα προκύπτουν και από τις πτώσεις δομικών τμημάτων από ιδιωτικές κατοικίες μπαλκόνια, ταράτσες σε πολυσύχναστους δρόμους. Στο σεισμόπληκτο Αρκαλοχώρι, που αναφέρθηκε, στις Μεσαμπελιές πριν λίγες ημέρες δίπλα στο σπίτι μου, στην Αγία Τριάδα Ηρακλείου και αλλού, καθώς οι ιδιοκτήτες με το περιορισμένο λαϊκό εισόδημα αδυνατούν να προχωρήσουν στις απαραίτητες συντηρήσεις κτιρίων.

Επίσης, διαπιστώθηκε πρόβλημα στο υποκατάστημα ΙΚΑ Ηρακλείου. Το ίδιο και σε δομές υγείας, όπως το Κέντρο Υγείας Σπηλίου Ρεθύμνου καταπονημένο, ασυντήρητο κτίριο. Σοβαρό είναι το πρόβλημα και στις σεισμόπληκτες περιοχές του '21 στο Αρκαλοχώρι, στις οποίες παραμένει ο κίνδυνος από τα σπίτια που δεν έχουν κατεδαφιστεί, καθώς όπως καταγγέλλουν οι σεισμόπληκτοι η χρηματοδότηση είναι ανεπαρκής.

Μολοντί, λοιπόν, ο λαός της Κρήτης έχει πικρή πείρα από τις καταστροφές, δεν υλοποιούνται έργα αντισεισμικής προστασίας. Ακόμα και κτίρια χωρίς στατικά προβλήματα διαπιστώνεται ότι έχουν επικίνδυνες φθορές, που συνιστούν επικινδυνότητα σε περίπτωση σεισμού, όπως για παράδειγμα απουσία δεύτερου κλιμακοστασίου και παρουσία καυστήρων σε διαδρόμους διαφυγής, ανυπαρξία κατάλληλων χώρων συγκέντρωσης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε συνάδελφε, σας παρακαλώ να ολοκληρώσετε.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Αναφέρομαι στα προβλήματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε συνάδελφε, ξέρετε τον χρόνο. Τον γνωρίζετε πολύ καλά. Τον έχετε υπερβεί ήδη. Σχεδόν διπλάσιο χρόνο έχετε.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Θα ολοκληρώσω, κύριε Πρόεδρε, όπως είθισται σε όλες αυτές τις περιπτώσεις, όπως έκαναν και οι προηγούμενοι.

Η κατάσταση, λοιπόν, αυτή που ανέλυσα προηγουμένως είναι αποτέλεσμα της πολιτικής στο πλαίσιο της οποίας τα έργα αντισεισμικής προστασίας δεν υλοποιούνται, αφού προτάσσεται από τις κυβερνήσεις η λογική κόστους - οφέλους σύμφωνα με κριτήρια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σας ρωτάμε λοιπόν, κύριε Υπουργέ, τι μέτρα θα πάρει άμεσα η Κυβέρνηση για την ολοκλήρωση άμεσα του ελέγχου όλων των δημοσίων κτιρίων, για την άμεση αποκατάσταση των ζημιών, για το γκρέμισμα των επικίνδυνων κτιρίων με ευθύνη του κράτους, χρηματοδότηση από τον κρατικό προϋπολογισμό για τον αντισεισμικό σχεδιασμό, έργα αντισεισμικής προστασίας και θωράκισης, καθώς και την ανέγερση κτιρίων όπου κρίνεται αναγκαίο, με κριτήριο πάντα την προστασία του λαού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Συντυχάκη.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ (Υπουργός Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε συνάδελφε, πριν από λίγες ημέρες είχαμε την ευκαιρία και με τον συνάδελφό σας, τον κ. Δελή να απαντήσω σε μια αντί-

στοιχη ερώτηση όσον αφορά τους προσεισμικούς ελέγχους κυρίως στα δημόσια κτίρια και μάλιστα είχα δώσει μια σειρά από συγκεκριμένα στοιχεία, πόσοι έλεγχοι έχουν γίνει, πόσες κτίρια έχουν εγγραφεί στις πλατφόρμες. Κάποια από αυτά θα τα επαναλάβω και σήμερα γιατί καλό είναι να καταγραφούν.

Νομίζω είναι περιττό να πω ότι συμφωνώ ότι το ζήτημα της αντισεισμικής θωράκισης, ιδιαίτερα των δημόσιων κτιρίων, είναι κάτι το οποίο αφορά όλους, όχι μόνο την Κυβέρνηση, αλλά συνολικά την κοινωνία. Να σας πω, λοιπόν, ότι στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας έχουν ενταχθεί έργα, ύψους 32.492.000 ευρώ, που αφορά τη διαδικασία του πρωτοβάθμιου προσεισμικού ελέγχου δημοσίων κτιρίων. Η ημερομηνία λήξης αυτών των διαδικασιών είναι 31-12-2025.

Καλό είναι, επίσης, να αναφερθεί τι σημαίνει προσεισμικός έλεγχος, γιατί πολλές φορές υπάρχει μία σύγχυση, ειδικά στους πολίτες που μας ακούνε. Ο προσεισμικός έλεγχος, κύριε συνάδελφε, είναι στην ουσία ένα πρόγραμμα προληπτικού χαρακτήρα, που γίνεται για να διαπιστωθεί η σεισμική διακινδύνευση κτιρίων που φιλοξενούν κυρίως κρίσιμες υποδομές, δηλαδή για παράδειγμα νοσοκομεία, σχολεία, δημόσιες υπηρεσίες, αλλά και κοινωνικές δομές και παράλληλα γίνεται η καταγραφή των τεχνικών τους χαρακτηριστικών και επιθεώρηση βεβαίως του κτιρίου, έτσι ώστε να εντοπίζονται ενδεχόμενες φθορές ή βλάβες από τον χρόνο ή από διάφορα γεγονότα και βεβαίως να ενημερώνεται ο κύριος του έργου, δηλαδή του κτιρίου προκειμένου να προχωρήσει στις απαραίτητες ενέργειες είτε συντήρησης είτε επισκευής. Θα το ξαναπώ ότι ο κύριος του έργου, δηλαδή εν προκειμένω στα σχολεία είναι ο δήμος, είναι εκείνος ο οποίος κατόπιν του ελέγχου θα πρέπει να προβεί και στις αντίστοιχες ενέργειες.

Μάλιστα, ξέρετε πολύ καλά ότι σε πολλές δομές σχολικές και στην Κρήτη, αλλά και στην υπόλοιπη επικράτεια έχει χρηματοδοτηθεί γενναία από τον κρατικό προϋπολογισμό, προκειμένου να προχωρήσουμε σε αυτές τις διαδικασίες. Χαρακτηριστικό παράδειγμα, Πέραμα Μυλοποτάμου το σχολικό συγκρότημα. Ανώνυμα Μυλοποτάμου και μπορώ να σας αναφέρω και πολλές άλλες περιπτώσεις στην Κρήτη που κτίρια, τα οποία έχουν πληγωθεί από το σεισμό, χρηματοδοτήθηκαν γενναία από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Συνεπώς, όταν γίνεται ο προσεισμικός έλεγχος υπάρχει μια κατηγοριοποίηση σε τρεις κατηγορίες α, β και γ, δηλαδή α είναι υψηλό και γ είναι χαμηλό.

Στην ουσία μέσα από αυτό ιεραρχείται και η διενέργεια του δευτεροβάθμιου προσεισμικού ελέγχου. Να πω εδώ ότι ένα κτίριο ακόμα και αν χαρακτηριστεί α', δηλαδή πιο υψηλό σε σχέση με τις δύο άλλες κατηγορίες, δεν σημαίνει αυτόματα ότι υπάρχει κάποιο πρόβλημα. Είναι απλώς σε σχέση με τις άλλες δύο κατηγορίες, β' και γ'.

Όλα αυτά, βεβαίως, γίνονται μέσα από τη συγκεκριμένη διαδικασία του ΟΑΣΠ. Να σας πω, επίσης, ότι η πλατφόρμα απογραφής, όσον αφορά τα δημόσια κτίρια, τέθηκε για πρώτη φορά σε εφαρμογή τον Νοέμβριο 2023 και μάλιστα, μετά από δύο παρατάσεις, πήγε μέχρι τον Μάρτιο 2024. Είχαμε στη συνέχεια, κύριε συνάδελφε, πάρα πολλά αιτήματα από φορείς να παραταθεί αυτή η διαδικασία καταγραφής της πρώτης φάσης. Γι' αυτό τον λόγο εκ νέου τέθηκε σε λειτουργία η πλατφόρμα τον Δεκέμβριο 2024 μέχρι και τον Φεβρουάριο του 2025, η β' φάση της απογραφής.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Στη συνέχεια -για να μην καταχρώμαι τον χρόνο σας- θα σας πω και συγκεκριμένα στοιχεία, πόσοι έλεγχοι έχουν γίνει στα δημόσια κτίρια, ποια έχουν βρεθεί κατηγορία α', β' ή γ' και σε ποια από αυτά υπάρχει μια επικινδυνότητα, η οποία βεβαίως θα διαπιστωθεί μέσω του δευτεροβάθμιου ελέγχου.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υπουργό.

Κύριε Συντυχάκη, έχετε τον λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Κύριε Υπουργέ, κάνετε μία γε-

νική τοποθέτηση, υποθέτω γιατί δεν μπορείτε να τοποθετηθείτε στα ειδικά ζητήματα τα οποία σας έβαλα και αφορούν την αντισεισμική θωράκιση του νησιού της Κρήτης.

Η κατάσταση είναι απαράδεκτη και επικίνδυνη. Θα σας πω μόνο ότι περίπου το 16% των σχολείων φαίνεται να είναι σε καλή κατάσταση. Αυτό το εκρηκτικό μείγμα παλαιότητας, έλλειψης συντήρησης και διαφόρων άλλων παραγόντων επιβεβαιώνεται και σε πρόσφατη έρευνα -Μάρτιο 2023 με Απρίλιο 2024- από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Κρήτη 2021 - 2027». Δεν ξέρω αν το έχετε υπόψη σας.

Όσον αφορά την παλαιότητα του κτιριακού αποθέματος, μόνο ένα μικρό ποσοστό, περίπου στο 20% με 21% των σχολικών κτιρίων στην Κρήτη είναι μεταγενέστερα του 2000. Χαρακτηριστικό της σοβαρότητας του προσεισμικού ελέγχου, των σχολείων για παράδειγμα, είναι πως το 25% από αυτά -πανελλαδικά τώρα- είναι κτισμένα πριν το 1959 και το 29% είναι πριν το 1985!

Επειδή μιλήσατε για τους δήμους, μα, παρ' όλα αυτά τα ζητήματα, οι κυβερνήσεις όχι μόνο δεν προχώρησαν σε ολοκλήρωση τον έλεγχο και στις απαραίτητες παρεμβάσεις, αλλά μετέφεραν την αρμοδιότητα στους δήμους, κάνοντας παράλληλα δραστηκές περικοπές κονδυλίων από τον προϋπολογισμό και υποστελεχώνοντας, οδηγώντας σε οριστική απαξίωση τη δημόσια σχολική στέγη και χωρίς αναγκαίες παρεμβάσεις και εκτεταμένες εργασίες για την αποκατάσταση βλαβών.

Τα 32 εκατομμύρια που λέτε από το Ταμείο Ανάκαμψης, ειλικρινά πιστεύετε ότι επαρκούν για να καλύψουν το σύνολο των προσεισμικών ελέγχων; Επαρκούν σε ένα σύνολο προβλημάτων δημοσίων κτιρίων, σχολείων, νοσοκομείων, κέντρων υγείας και πάει λέγοντας;

Κύριε Υπουργέ, σε μια χώρα στην οποία γίνεται ένας αρκετά ισχυρός σεισμός κάθε ενάμιση χρόνο -στην Κρήτη γίνεται πιο συχνά-, το να γίνει ένας μεγάλος σεισμός είναι κάτι απολύτως αναμενόμενο, ανά πάσα στιγμή. Γι' αυτό και ανησυχούμε, όπως και όλος ο λαός για το θέμα της αντισεισμικής προστασίας για όλα τα δημόσια κτίρια, ακόμα και για εργασιακούς, επαγγελματικούς χώρους, την κατοικία. Οι καταστροφικές συνέπειές του μπορούν να ελαχιστοποιηθούν. Μπορεί να μην έχουμε τη δυνατότητα να αποφύγουμε έναν σεισμό ή να τον προβλέψουμε, αλλά μπορούν οι καταστροφικές συνέπειες να ελαχιστοποιηθούν μέσα από μια πολιτική που θα βάλει σε πρώτη προτεραιότητα τη ζωή και την ασφάλεια του λαού.

Βλέπετε, όμως, όλα είναι στον προκρούστη των αναγκών του μεγάλου κεφαλαίου. Γι' αυτό βλέπουμε ότι η χρηματοδότηση τέτοιων έργων, που δεν αποφέρει κέρδη στο κεφάλαιο, δεν μπαίνουν σε προτεραιότητα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Με λίγα λόγια, ανθρώπινες ζωές, σπίτια, σχολεία, χώροι συνάθροισης νεολαίας βρίσκονται στο έλεος του εγκέλαδου. Συνολικά μέχρι σήμερα έχουν ελεγχθεί μόλις δεκαπέντε χιλιάδες κτίρια από τα ογδόντα επτά χιλιάδες δημόσια κτίρια. Έγινε η άσκηση «Μίνωας 2024» τον Απρίλιο 2024 στην Κρήτη, που προετοίμαζαν, όπως λέει, το κράτος, τους διάφορους φορείς εδώ και μήνες και αποκάλυψε τα τεράστια κενά του μηχανισμού πολιτικής προστασίας, την ίδια ώρα, μάλιστα, που το 80% των τεσσάρων εκατομμυρίων κτιρίων της χώρας έχουν κτιστεί πριν από το 1985, δηλαδή πριν τεθεί σε εφαρμογή ο σύγχρονος αντισεισμικός κανονισμός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε συνάδελφε, κλείστε.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Στο Ηράκλειο μια τέτοιου είδους άσκηση πεδίου, όπως η άσκηση «Μίνωας 2024» είχε να πραγματοποιηθεί αρκετά χρόνια, ίσως και δεκαετίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε συνάδελφε, με ακούτε;

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Και δεν περιλάμβανε περιστατικά πεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Με ακούτε, παρακαλώ;

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Θα ολοκληρώσω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ολοκληρώστε. Το κάνατε ήδη την πρώτη φορά. Ξανά τώρα;

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Θα ολοκληρώσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστώ πολύ.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Όταν κάνετε την πρώτη παρατήρηση, αφήστε κάποιον χρόνο να περάσει. Μην το κάνετε σε κλάσματα δευτερολέπτου για δεύτερη και τρίτη φορά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε συνάδελφε, μην κάνετε παρατήρηση, σας παρακαλώ.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Είναι αρκετά ενοχλητικό, ειλικρινά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Έχετε υπερβεί τον χρόνο σας δυόμισι φορές την πρώτη φορά. Σας είπα να ολοκληρώσετε. Μην κάνετε παρατηρήσεις.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Είναι αρκετά ενοχλητικό.

Για την Πολιτική Προστασία οι προϋπολογισμοί είναι σχεδόν μηδενικοί. Θα σας πω μόνο ότι για τον Δήμο Ηρακλείου είναι 0,06% και αφορά καταγραφή ζημιών μετά τον σεισμό και ενημέρωση και τίποτε άλλο. Πρόληψη μηδέν, δεν υπάρχει καθόλου πρόληψη. Ο προσεισμικός έλεγχος, όμως, δεν μπορεί να περιορίζεται, ειδικά στον πρωτοβάθμιο έλεγχο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε συνάδελφε, ολοκληρώστε παρακαλώ!

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Γι' αυτό, λοιπόν, εμείς λέμε ως ΚΚΕ ότι η επικαιρότητα και η αναγκαιότητα για να λυθούν αυτά τα ζητήματα είναι άμεση για το τώρα. Από αυτή την άποψη ζητάμε να παρθούν άμεσα μέτρα για την επίλυση όλων αυτών των προβλημάτων που σας ανέφερα στην πρωτολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Συντυχάκη.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Με ευχαριστείτε πάρα πολύ, αλλά με τσακίζετε κάθε φορά. Αυτό κάνετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε συνάδελφε, σας παρακαλώ! Έχετε υπερβεί τον χρόνο σας. Δεν τον έχει υπερβεί κανείς μέχρι τώρα. Μην κάνετε παρατηρήσεις αυτού του είδους. Όταν έχετε άδικο, έχετε άδικο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Συστηματικά το κάνετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Με κατηγορείτε ότι κάνω κάτι συστηματικά; Σοβαρά το λέτε;

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Στους Υπουργούς αντί για τρία λεπτά, δίνετε πέντε και έξι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ο κύριος Υπουργός σεβάστηκε τον χρόνο του. Εσείς δεν τον σεβαστήκατε καθόλου και την πρώτη φορά.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Το έχετε ξανακάνει και σας έχω τσεκάρει. Σας παρακαλώ πάρα πολύ!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Τώρα τι να σας πω;

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Τίποτα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Τίποτα, ακριβώς. Δεν αξίζει να σας πω τίποτα. Σας παρακαλώ.

Κύριε Υπουργέ, συγγνώμη, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ (Υπουργός Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε συνάδελφε, θα είμαι πολύ συγκεκριμένος στα ερωτήματα που θέσατε. Κατά την πρώτη φάση της απογραφής καταχωρίστηκαν στην πλατφόρμα του ΟΑΣΠ για την Κρήτη τρεις χιλιάδες εκατόν πενήντα έξι εγγραφές κτιρίων για την Περιφέρεια Κρήτης, εκ των οποίων οι χίλιες διακόσιες πενήντα δύο εγγραφές αφορούν εκπαιδευτήρια πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Από αυτές οι επιλέξιμες εγγραφές για έλεγχο ήταν χίλιες διακόσιες ενενήντα οκτώ. Έγιναν μέσα από το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος, λόγω και της αρμοδιότητας που έχει.

Ήδη, αυτή τη στιγμή, έχει ανατεθεί ο έλεγχος στο 89% των επιλέξιμων κτιρίων της Περιφέρειας Κρήτης και ειδικότερα, το 95% των επιλέξιμων κτιρίων που στεγάζουν εκπαιδευτήρια. Το 95% των κτιρίων. Σήμερα έχουν ολοκληρωθεί το 88% των ελέγχων αυτών και συγκεκριμένα το 89% των επιλέξιμων εκπαιδευτηρίων προς έλεγχο. Πραγματικά, απορώ πού βρήκατε τα στοιχεία, τα οποία περιγράψατε στην ερώτησή σας. Αυτά είναι μέσα από τα

επίσημα στοιχεία του ΟΑΣΠ και του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: ... (Δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε συνάδελφε, σας παρακαλώ, μην διακόπτετε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ (Υπουργός Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας): Να διευκρινίσω μόνο ότι ένα κτίριο μπορεί να αποτελείται από περισσότερα από ένα στατικώς ανεξάρτητα τμήματα, γι' αυτό και πολλές φορές μπορεί να φαίνεται μία εγγραφή, αλλά στην ουσία είναι δύο, γιατί γίνεται αυτός ο συγκεκριμένος έλεγχος.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Να μας τα δώσετε γραπτά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ (Υπουργός Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας): Όποτε θέλετε.

Από τα ολοκληρωμένα δελτία πρωτοβάθμιοι προσεισμικού ελέγχου στην Περιφέρεια Κρήτης, κύριε συνάδελφε, μόλις το 28% έχει χαρακτηριστεί τύπου α' και όχι το 16% που λέγατε ότι είναι στατικώς επαρκές. Επαναλαμβάνω, όταν λέμε τύπου α' δεν σημαίνει ότι είναι και επικίνδυνο, αλλά είναι α' σε σχέση με το β' και το γ'. Αντιθέτως, στο 0,7% των κτιρίων που έχουν ήδη ελεγχθεί απαιτούνται άμεσες εργασίες συντήρησης από τον κύριο του έργου, προκειμένου να εξασφαλιστεί η αντοχή αλλά και η λειτουργικότητα των κτιρίων τα οποία μελετήθηκαν.

Επίσης, να σας πω ότι όσον αφορά τη δεύτερη φάση της απογραφής, στην πλατφόρμα έχουν προστεθεί άλλες πεντακόσιες ογδόντα τέσσερις εγγραφές κτιρίων για την Περιφέρεια Κρήτης. Να σας πω για άλλη μία φορά ότι προφανώς ο πρωτοβάθμιος προσεισμικός έλεγχος δεν αναιρεί τις ευθύνες του κυρίου του έργου, που είναι στην ουσία να προβαίνει σε όλες τις εργασίες συντήρησης και αποκατάστασης. Μάλιστα, θα το πω για άλλη μία φορά, όσον αφορά τα δημόσια σχολικά κτίρια η ευθύνη της συντήρησης είναι στους δήμους.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Επειδή αναφερθήκατε και στον κωδικό «Μίνωας» για την άσκηση του 2024, να σας πω ότι, πράγματι, ενημερώθηκαν όλες οι τοπικές κοινωνίες. Υπήρξε μια πολύ μεγάλη άσκηση -το είπατε και εσείς- πρώτη φορά μετά από πολλές δεκαετίες. Στην ουσία οι τοπικές κοινωνίες ενημερώθηκαν για όλους τους κινδύνους και μάλιστα, αυτό συνέβαλε σε πολύ μεγάλο βαθμό ευαισθητοποίησης.

Μάλιστα, στον πρόσφατο σεισμό, ο οποίος έλαβε χώρα, κύριε συνάδελφε, τον Μάιο στο Ηράκλειο όλοι οι συναρμόδιοι φορείς, οι δευτεροβάθμιοι, οι πρωτοβάθμιοι, είπαν ότι λόγω και της εκπαίδευσης από τον «Μίνωα» είχαμε πολύ καλή συμπεριφορά των μαθητών, των δασκάλων.

Και είχα την ευκαιρία να επισκεφτώ και τα σχολεία στη Νέα Αλικαρνασσό, αλλά και τα κτήρια στην κεντρική οδό στο Ηράκλειο. Όλοι είπαν ότι η άσκηση «Μίνωας» συνέβαλε πάρα πολύ σε αυτό το φαινόμενο.

Κλείνοντας, λέω ότι ο ΟΑΣΠ ήδη σε συνεργασία με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης προχωρά στην επικαιροποίηση του χάρτη ζωνών σεισμικής επικινδυνότητας της χώρας, ο οποίος είναι απαραίτητος και στα τρία στάδια του προσεισμικού ελέγχου.

Και τέλος, επειδή, κύριε συνάδελφε, τις επόμενες μέρες θα συζητηθεί ένα νομοσχέδιο για την πολιτική προστασία, μεταξύ των οποίων υπάρχει και μια διάταξη όπου μεταξύ των κτηρίων που θα είναι μέσα στον προσεισμικό έλεγχο βάζουμε και τις αθλητικές εγκαταστάσεις, καλώ και το Κομμουνιστικό Κόμμα να υπερψηφίσει τη διάταξη και να μην πάει στην προσφιλή του τακτική περί «παρών». Θα το δείτε. Νομίζω ότι είναι κάτι το οποίο τουλάχιστον σε αυτό μπορεί να εκπέμψει ένα μήνυμα ενότητας μέσα στο Ελληνικό Κοινοβούλιο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υπουργό.

Θα συνεχίσουμε με τη συζήτηση της πρώτης με αριθμό 3738/26-2-2025 ερώτησης του κύκλου των αναφορών και ερωτήσεων του Βουλευτή Ροδόπης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής κ. Ιλχάν Αχμέτ προς την Υπουργό

Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, με θέμα: «Καταλληλότητα τίτλου σπουδών προκειμένου για την άσκηση επαγγελματικών δραστηριοτήτων - δυνατότητα ενεργοποίησης δικαιωμάτων π.δ.112/12».

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, ο κ. Κωνσταντίνος Βλάσης.

Έχετε τον λόγο, κύριε συνάδελφε.

ΙΛΧΑΝ ΑΧΜΕΤ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, βρισκόμαστε σήμερα εδώ πέρα για ένα θέμα που αφορά πάρα πολλούς νέους οι οποίοι έχουν τελειώσει το λύκειο στο προηγούμενο καθεστώς του ΕΠΑΛ, έχουν αποκτήσει μια ειδικότητα, την ειδικότητα των ψυκτικών εγκαταστάσεων και κλιματισμού.

Όπως όλοι ξέρουμε, μετά καταργήθηκε, βέβαια, το ΕΠΑΛ. Ιδρύθηκε ένα άλλο τμήμα και σήμερα, σε μια εποχή που ο τουρισμός αυξάνεται και έχουμε ανάγκη από τεχνίτες στην Ελλάδα να μπουν στην αγορά, να δουλέψουν, να προσφέρουν στην εθνική οικονομία και να βοηθήσουν, έχουμε ίσως περισσότερο, αν θέλετε, από την αμφισβησία και ερμηνεία του υφιστάμενου νομικού πλαισίου από τους δημοσίους υπαλλήλους και τη δυστοκία τους να αντιμετωπίσουμε διάφορα προβλήματα.

Βέβαια, για αυτό το θέμα είχαμε καταθέσει και ερώτηση και πιστεύαμε ότι με τη γραπτή ερώτηση θα είχαμε λάβει απάντηση και ότι θα είχε λυθεί το πρόβλημα. Όμως, δυστυχώς, δεν πήραμε απάντηση και επειδή αφορά πάρα πολύ κόσμο, το φέρνουμε εδώ.

Με λίγα λόγια τι είναι. Θέλουμε την αναγνώριση της ισοτιμίας και ως προς αυτό, έχουμε να καταθέσουμε και στα Πρακτικά της Βουλής και την αλληλογραφία μετά από σχετικό ερώτημα που υπέβαλε ο ενδιαφερόμενος προς τον ΕΟΠΠΕΠ, με το οποίο είπε ότι μπορεί βάσει της υφιστάμενης νομοθεσίας να γίνει αυτή η αντιστοίχιση του πτυχίου.

Σήμερα, δεν θα σας παραθέσω όλη τη νομική διαδικασία, τα άρθρα, τους νόμους και το προεδρικό διάταγμα έτσι όπως του δίνεται αυτή η δυνατότητα τελικά να γίνει αυτή η ισοτιμία για την αναγνώριση της ειδικότητας του τεχνίτη υδραυλικού. Σας ρωτώ συγκεκριμένα: Παρέχεται η δυνατότητα στους κατόχους του πτυχίου ΕΠΑΛ ειδικότητας ψυκτικών εγκαταστάσεων και κλιματισμού του ν.3475/2006 το δικαίωμα ενεργοποίησης επαγγελματικής δραστηριότητας του τεχνίτη υδραυλικού, του οποίου ο μη υφιστάμενος πλέον τίτλος ΤΕΕ ανήκει στο Παράρτημα Α του π.δ.112/12 και με βάση την περίπτωση ΙΙ της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του π.δ.112/12; Αυτό είναι το πρώτο ερώτημα, αν δηλαδή παρέχεται αυτή η δυνατότητα βάσει αυτής της νομοθεσίας. Ποια είναι η δική σας άποψη, ούτως ώστε να την ακούσουν οι δημόσιοι υπάλληλοι και να ενεργήσουν ανάλογα;

Δεύτερον, είναι στις προθέσεις σας -πιθανώς να έχετε άλλη άποψη- η έκδοση μιας διευκρινιστικής εγκυκλίου που θα διευκολύνει τη διοίκηση στη χορήγηση βεβαιώσεων αναγγελίας του επαγγέλματος του τεχνίτη υδραυλικού και ειδικότερα, σε ό,τι αφορά τους κατόχους του πτυχίου ΕΠΑΛ ειδικότητας ψυκτικών εγκαταστάσεων και κλιματισμού του ν.3475/2006, ώστε να αποφεύγεται η έκδοση αποφάσεων απαγόρευσης της άσκησης τους από τον ενδιαφερόμενο;

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Αχμέτ.

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΛΑΣΗΣ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Κύριε συνάδελφε, σας ευχαριστώ που μου δίνετε την ευκαιρία μέσω αυτής της ερώτησής σας να τοποθετηθώ τόσο για το θέμα της ειδικότητας ψυκτικών εγκαταστάσεων και κλιματισμού του ν. 3475/2006, που χορηγείται από τα ΕΠΑΛ, όσο και για κάποια από τα διαδικαστικά θέματα που αφορούν στη χορήγηση βεβαιώσεων αναγγελίας του επαγγέλματος του τεχνίτη υδραυλικού.

Ξεκινώντας την πρωτολογία μου, θα αναφερθώ στο π.δ. 112/2012 (Α 197), με το οποίο καθορίζονται οι ειδικότητες και οι βαθμίδες επαγγελματικών προσόντων για την επαγγελματική δραστηριότητα της κατασκευής, συντήρησης και επισκευής υδραυλικών εγκαταστάσεων, καθώς και οι προϋποθέσεις για την άσκηση της δραστηριότητας αυτής.

Στην περίπτωση I της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του π.δ.112/2012 (Α 197) ορίζονται οι απαιτούμενοι τίτλοι σπουδών για τη χορήγηση της άδειας άσκησης επαγγέλματος. Στην περίπτωση II του ίδιου άρθρου αναφέρεται πως στην ανωτέρω περίπτωση I συμπεριλαμβάνονται και οι σχολές με ισότιμο τίτλο και αντίστοιχη ειδικότητα, οι οποίες αναφέρονται στο Παράρτημα Α. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων περιλαμβάνονται και οι κάτοχοι πτυχίου ΤΕΕ Β' κύκλου ειδικότητας ψυκτικών εγκαταστάσεων και κλιματισμού.

Επίσης, με την παράγραφο 1 του άρθρου 1 της Φ12/29247/Δ4/2016 (Β 513) υπουργικής απόφασης χορηγούνται επαγγελματικά δικαιώματα στους κατόχους τίτλου ΕΠΑΛ του ν.3475/2006, ειδικότητας ψυκτικών εγκαταστάσεων και Κλιματισμού του τομέα μηχανολογίας αντίστοιχα με τα επαγγελματικά δικαιώματα των κατόχων τίτλου ΤΕΕ Β' κύκλου σπουδών ειδικότητας ψυκτικών εγκαταστάσεων και κλιματισμού του τομέα μηχανολογίας.

Συνεπώς, με βάση τα προαναφερθέντα, κύριε συνάδελφε, οι απόφοιτοι του ΕΠΑΛ του ν.3475/2006, ειδικότητας ψυκτικών εγκαταστάσεων και κλιματισμού μπορούν να κάνουν έναρξη της επαγγελματικής δραστηριότητας και ο τεχνίτη υδραυλικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υφυπουργό.

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΙΛΧΑΝ ΑΧΜΕΤ: Χαίρομαι, κύριε Υπουργέ, που ακούω σήμερα από εσάς το αυτονόητο που λέει και ο νόμος, ότι τελικά, το πρόβλημα λύνεται με αυτή τη δήλωσή σας.

Όμως, θα ήθελα αυτή η δήλωσή σας σήμερα, η οποία βέβαια καταγράφεται στα Πρακτικά της Βουλής, να αποτελέσει -αν θέλετε- και αφορμή, καθοδήγηση και στη δημόσια διοίκηση, η οποία θα εκτελέσει και θα εφαρμόσει τον νόμο.

Αν, όμως, παρατηρήσουμε, κύριε Υπουργέ, γιατί παρόμοια φαινόμενα είχαμε και σε άλλες υποθέσεις άλλων επαγγελματικών «δικαιωμάτων», πάλι -σε εισαγωγικά η λέξη- μια αρνησιδικία από τη διοίκηση, να ξέρετε ότι θα χτυπήσουμε πάλι την πόρτα του Υπουργείου σας.

Και εγώ θα ήθελα, αν και ήσασταν σαφής στη διατύπωσή σας, μια πιο σαφή διατύπωση στη δευτερολογία σας, όπως την κρίνετε εσείς, προκειμένου αυτό το θέμα να λυθεί και δεκάδες παιδιά που περιμένουν να γίνει αυτή η αναγνώριση, να μπουν στην αγορά εργασίας, να δουλέψουν και να προσφέρουν, να τύχουν κανονικά αυτής της νόμιμης μεταχείρισης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Ιλχάν Αχμέτ.

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΛΑΣΗΣ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Κύριε συνάδελφε, όπως το είπατε και όπως ανέφερα και εγώ στην πρωτολογία μου, νομίζω ότι καθίσταται σαφές ότι το βασικό θέμα της ερώτησης έχει διευθετηθεί βάσει των κειμένων διατάξεων και δεδομένου ότι με τη Φ12/29247/Δ4/2016 (Β 513) απόφαση του Υπουργού Παιδείας, χορηγούνται επαγγελματικά δικαιώματα στους κατόχους τίτλου ΕΠΑΛ του ν.3475/2006 ειδικότητας ψυκτικών εγκαταστάσεων και κλιματισμού του τομέα μηχανολογίας αντίστοιχα με τα επαγγελματικά δικαιώματα των κατόχων τίτλου ΤΕΕ Β' κύκλου σπουδών ειδικότητας ψυκτικών εγκαταστάσεων και κλιματισμού του τομέα μηχανολογίας, οι απόφοιτοι του ΕΠΑΛ του ν.3475/2006 ειδικότητας ψυκτικών εγκαταστάσεων και κλιματισμού εκ του νόμου μπορούν να κάνουν έναρξη της επαγγελματικής δραστηριότητας του τεχνίτη υδραυλικού.

Συνεπώς, δεν προκύπτει ζήτημα ερμηνείας. Στο κάτω-κάτω, τοποθετούμαι ξεκάθαρα. Και αξίζει απλώς για να κλείσω, να σημειωθεί ότι η διαδικασία χορήγησης βεβαίωσης αναγγελίας τεχνικών επαγγελμάτων μπορεί πλέον να διεκπεραιωθεί και ηλεκτρονικά. Ενδεικτικά, σας αναφέρω και σας παραπέμπω και στην ιστοσελίδα της Περιφέρειας Αττικής, όπου στα προαπαιτούμενα δικαιολογητικά γίνεται λεπτομερής αναφορά στους δικαιούχους.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υφυπουργό.

Θα συνεχίσουμε με την έβδομη με αριθμό 1035/5-6-2025 επί-

καιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου της Βουλευτού Αιτωλοακαρνανίας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής κ. Χριστίνας Σταρακά προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών με θέμα: «Ανάκληση ένταξης του οδικού άξονα Λαμία - Καρπενήσι - Αγρίνιο - Αστακός από το Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, καθυστερήσεις στη μελέτη του τμήματος Αγρίνιο - Άγιος Βλάσης και στη σύνδεση Αγρινίου με Ιόνια Οδό».

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών κ. Νικόλαος Ταχιάος.

Ορίστε, κυρία συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΣΤΑΡΑΚΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, επανέρχομαι σε ένα ζήτημα κρίσιμης σημασίας για την Αιτωλοακαρνανία, αλλά και τη δυτική Στερεά, τον οδικό άξονα Πλατυγιάλι - Αγρίνιο - Καρπενήσι - Λαμία. Πέρυσι, όταν σας έθεσα το ίδιο θέμα μου απαντήσατε με ειλικρίνεια ίσως, αλλά με αμηχανία, ότι για να έρθετε να μου απαντήσετε είχατε ανοίξει το Google maps για να δείτε πού πέφτει αυτός ο δρόμος Αγρίνιο - Καρπενήσι.

Κύριε Υφυπουργέ, εάν χρειαζόμαστε μία εφαρμογή για να εντοπίσουμε κρίσιμες υποδομές, τότε μάλλον δεν μιλάμε για αναπτυξιακή στρατηγική, αλλά μιλάμε για τουριστική περιήγηση. Παρ' όλα αυτά, όμως θέλω τώρα να είμαι συγκεκριμένη ως προς τα τμήματα του έργου που θα αναφερθώ.

Για το τμήμα του προαναφερόμενου άξονα, λοιπόν, Αγρίνιο-Άγιος Βλάσης η μελέτη που ανατέθηκε το 2008 παραμένει ακόμη ανεκτέλεστη. Μετά από δεκαεπτά ολόκληρα χρόνια και με αλληπάλληλες παρατάσεις φτάσαμε σε νέα προθεσμία για τις 12 Ιουνίου του 2025, σε δώδεκα ημέρες, δηλαδή.

Επί του συγκεκριμένου, εμείς θέλουμε τρία βασικά πράγματα: Την τήρηση της προθεσμίας της συγκεκριμένης μελέτης, την παράδοση της οριστικής μελέτης -τέλος Ιουνίου, δηλαδή- και άμεση ένταξη σε χρηματοδοτικό εργαλείο, ώστε να ξεκινήσει επιτέλους η κατασκευή. Αλλά έχουμε και μία πολύ κακή εξέλιξη επιπρόσθετα, κύριε Υφυπουργέ. Στις 16 Μαΐου του 2025 πληροφορηθήκαμε ότι η Κυβέρνηση ανακάλεσε την ένταξη των μελετών του άξονα Λαμία - Καρπενήσι - Αγρίνιο - Αστακός από το Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης λόγω μη υπογραφής συμβάσεων του 2022. Το αποτέλεσμα είναι ότι το έργο «πάγωσε», ειδικά στα τμήματα Καρπενήσι - Άγιος Βλάσης, αλλά και στη σύνδεση Αγρινίου με Ιόνια Οδό.

Κύριε Υφυπουργέ, πρόκειται για ένα έργο ενταγμένο στο Διευρωπαϊκό Δίκτυο Μεταφορών από το 1995. Συνδέει τη δυτική με την ανατολική Στερεά, ενώνει δύο πελάγη, διασταυρώνεται με τρεις μεγάλους άξονες. Και, όμως, αυτό το έργο είναι «παγωμένο», αβέβαιο και εγκαταλειμμένο. Για τη σύνδεση δε Αγρινίου με Ιόνια Οδό υπήρχε προμελέτη που εγκαταλείφθηκε, με διαρκώς το χρονοδιάγραμμα να μεταβάλλεται. Μάρτιος του 2026 η μελέτη, Μάιος του 2026 ο τεχνικός σύμβουλος και πάει λέγοντας.

Σας καλώ, λοιπόν, σήμερα να απαντήσετε ξεκάθαρα τόσο για το τμήμα Αγρίνιο-Άγιος Βλάσης όσο και για τη σύνδεση της Ιόνιας Οδού με το Αγρίνιο. Θα ολοκληρωθεί η μελέτη Αγρίνιο - Άγιος Βλάσης στα τέλη Ιουνίου, χωρίς νέα παράταση; Πότε ξεκινάει η κατασκευή και με ποια χρηματοδότηση; Ποιος έχει την ευθύνη για την ανάκληση των μελετών από το Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης και εάν έχει κινηθεί η διαδικασία επανένταξης και από ποιον φορέα.

Τέλος, μπορείτε να δεσμευθείτε σήμερα σε συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα για τις μελέτες και τις δημοπρατήσεις ανά τμήμα, για να έχουμε μια εικόνα πότε θα ολοκληρωθεί ο άξονας;

Κλείνοντας, σε ό,τι αφορά τη σύνδεση Αγρινίου με Ιόνια Οδό, τι χρηματοδοτικά εργαλεία θα αξιοποιηθούν και πότε ξεκινά το έργο;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε την κ. Σταρακά.

Κάνετε πολλές ερωτήσεις. Δύο επιτρέπονται.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΧΙΑΟΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Πραγματικά πολλές ερωτήσεις, κύριε Πρόεδρε. Θα προσπαθήσω να απαντήσω όσο είναι δυνατόν. Δεν συνηθίζω να διαβάζω, αλλά θα διαβάσω, για να μην πείτε ότι δεν απάντησα σε κάτι.

Σε ό,τι αφορά στην ανάκληση ένταξης του οδικού άξονα Λαμία-Καρπενήσι-Αγρίνιο-Αστακός από το Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, υπάρχουν μελέτες συμβασιολογημένες σε άλλα ενάρθια έργα, οι οποίες υλοποιούνται σύμφωνα με τα παρακάτω:

Σε ό,τι αφορά στο οδικό τμήμα Λαμία-Καρπενήσι οι μελέτες των υποτιμημάτων Σταυρός - Καστρί και πέρας της παράκαμψης της Μακρακώμης - ανατολικό μέτωπο σήραγγας Τυμφρηστού, όπου εκπονούνται διά των συμβάσεων, εκπόνηση γεωτεχνικών ερευνών στο πλαίσιο της μελέτης του έργου «Οδική Σύνδεση πέρατος Παράκαμψης της Μακρακώμης - Ανατολικού Μετώπου Σήραγγας Τυμφρηστού».

Εκτελεστική σύμβαση της συμφωνίας - πλαίσιο για το έργο με τίτλο: «Παροχή υπηρεσιών τεχνικού συμβούλου για την ωρίμανση και υποστήριξη της δημοπράτησης του έργου, οδική σύνδεση πέρατος παράκαμψης της Μακρακώμης - Ανατολικού Μετώπου Σήραγγας Τυμφρηστού».

Εκτελεστική σύμβαση της συμφωνίας - πλαίσιο για το έργο με τίτλο: «Παροχή υπηρεσιών συμβούλου για την υποβοήθηση της Δ13 στην ωρίμανση και υποστήριξη της δημοπράτησης των έργων αναβάθμισης του οδικού δικτύου της Περιφερειακής Ενότητας Φθιώτιδας. Αναβάθμιση του οδικού άξονα Λαμία-Καρπενήσι τμήμα Σταυρός - Καστρί και βελτίωση της επαρχιακής οδού Λαμίας - Παύλιανης στο τμήμα Κουμαρίτσι - Παύλιανη».

Σε ό,τι αφορά στο τμήμα Αγρίνιο - Άγιος Βλάσης οι μελέτες των πρώτων επτά χιλιομέτρων από το Αγρίνιο προς το Καρπενήσι έχουν ολοκληρωθεί. Το έργο έχει δημοπρατηθεί και τελεί υπό κατασκευή υπό την επίβλεψη της ΕΥΔΕ ΚΣΣΥ -άρα δεν υπάρχει θέμα εκεί να μην τελειώσει-, με χρονοδιάγραμμα 30 Ιουνίου. Για την ολοκλήρωση των μελετών του υπόλοιπου οδικού τμήματος, μήκους περίπου είκοσι ένα χιλιομέτρων, έχει εκπονηθεί και τελεί υπό έγκριση οριστική μελέτη οδοποιίας. Θα ακολουθήσει η εκπόνηση μελετών σήμανσης, ασφάλισης, ηλεκτροφωτισμού ισόπεδων κόμβων και κτηματολογίου. Για να καταστεί το έργο αυτό ώριμο για δημοπράτηση, σύμφωνα με το άρθρο 50 του ν.4412/ 2018, όπως ισχύει, θα απαιτηθούν επιπλέον υδραυλικές μελέτες ρεμάτων, προμελέτες τεχνικών έργων και σύνταξη τευχών δημοπράτησης.

Στο πλαίσιο της εκπόνησης των μελετών της σύνδεσης Αγρινίου με την Ιόνια Οδό έχει υπογραφεί σύμβαση στο πλαίσιο της οποίας εκπονήθηκε η οριστική γεωτεχνική μελέτη, η οποία αποκάλυψε ότι η χάραξη του έργου περνά από μία ελώδη περιοχή, μήκους περίπου ενός χιλιομέτρου. Για τον λόγο αυτό γίνεται παραλλαγή αυτής της χάραξης, ώστε να λυθεί το θέμα αυτό στο επηρεαζόμενο τμήμα, με μια παράκαμψη. Οι μελέτες αυτές είναι υπό εκπόνηση και πρόκειται να παραδοθούν στον χρόνο που προβλέπεται.

Με την ωρίμανση του έργου για δημοπράτηση και την οριστικοποίηση του κόστους θα αναζητηθεί το κατάλληλο πρόγραμμα χρηματοδότησης.

Σε ό,τι αφορά στο τμήμα Αστακός-Ιόνια Οδός και ειδικότερα στα υποτιμήματα Αστακός - Πλατυγιάλι και νέα γέφυρα Αχελώου μετά των προσβάσεων, οι μελέτες υλοποιούνται μέσω υφιστάμενης σύμβασης υπηρεσίας και θα απαιτηθεί η σύνταξη σχετικού πίνακα, προκειμένου να συμπεριλάβει το πρόσθετο μελετητικό αντικείμενο που απαιτείται για να εξασφαλιστεί η ωριμότητα δημοπράτησης.

Όπως καταλαβαίνετε, λοιπόν, υπάρχουν μελέτες οι οποίες «τρέχουν». Υπάρχουν, επίσης, έργα τα οποία γίνονται και ολοκληρώνονται στο συγκεκριμένο τμήμα, διότι, όπως θα εξηγήσω και στη δευτερομιλία μου, είναι ένα έργο το οποίο δεν μπορεί να τελειώσει από τη μία μέρα στην άλλη και εν πάση περιπτώσει χρειάζεται πάρα πολλές μελέτες για να αποδειχθεί και η βιωσιμότητά του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε τον κύριο Υφυπουργό.

Ορίστε, κυρία Σταρακά, έχετε τον λόγο.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΣΤΑΡΑΚΑ: Κύριε Υφυπουργέ, κατ' αρχάς δεν απαιτήσατε στα συγκεκριμένα τμήματα του προαναφερόμενου οδικού άξονα που σας ρώτησα. Ακούσαμε για προχωρημένες μελέτες και ότι δεν γίνονται από τη μία μέρα στην άλλη. Δεν νομίζω ότι τα δεκαεπτά χρόνια είναι από τη μία μέρα στην άλλη. Παρ' όλα αυτά θέλω να σας πω, πριν προχωρήσω και γίνω συ-

γκεκριμένη, ότι το πρόβλημα δεν είναι τεχνικό, είναι βαθύτατα πολιτικό. Δεν προχωρά επειδή δεν αποτελεί προτεραιότητα για εσάς, κύριε Υφυπουργέ. Το αποδεικνύει η αδράνεια των δεκαεπτά ετών, η ανάκληση της ένταξης στο Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, καθώς και οι διαρκείς παρατάσεις και η απουσία χρονοδιαγράμματος. Σας θυμίζω ότι το 2019 και το 2023 ο Πρωθυπουργός δεσμεύτηκε δημόσια στην πλατεία Δημοκρατίας στο Αγρίνιο για τη σύνδεση της πόλης με την Ιόνια Οδό, καθώς και για το Αγρίνιο - Καρπενήσι και ακόμα περιμένουμε.

Όταν σας ρώτησα μου απαντήσατε πριν δύο χρόνια ότι μη-κατε στο Google maps για να δείτε πού είναι αυτός ο δρόμος. Αυτό δείχνει όλο -και αυτό που σας προανέφερα- το επίπεδο ενασχόλησης του Υπουργείου σας με τον συγκεκριμένο άξονα. Ο τότε Υπουργός -και επειδή μου αναφέρατε πολλά τμήματα που αφορούν εκτός από την Αιτωλοακαρνανία, Λαμία - Καρπενήσι ή Αντίρριο - Λαμία-, ο κ. Σταϊκούρας, όταν τον επισκέφθηκα στο γραφείο του μου είπε ότι «αυτά τα έργα που μου λέτε, κυρία Σταρακά, δεν αναμένεται να προχωρήσουν πριν το 2027, λόγω έλλειψης χρημάτων». Τώρα, λοιπόν, έχουμε 2025. Η σύνδεση της Ιόνιας Οδού έχει παραταθεί έως το 2026. Καμία πρόοδος, καμία διασφάλιση, καμία έναρξη.

Για να μην σας αδικώ, υπήρξε κάποια πρόοδος, όπως είπατε και εσείς, στη σύνδεση της Λαμίας με το Καρπενήσι και της Λαμίας με το Αντίρριο στα τμήματα που προαναφέρατε, που δρομολογήθηκαν από τον κ. Σταϊκούρα.

Σας ερωτώ, κύριε Υφυπουργέ, τελικά με ποια κριτήρια προκρίνονται τα έργα υποδομών στη χώρα; Με την εκλογική περιφέρεια του εκάστοτε Υπουργού; Επειδή δεν έχουμε Υπουργό Υποδομών από την Αιτωλοακαρνανία, εμείς θεωρούμαστε πολίτες δεύτερης κατηγορίας;

Κύριε Υφυπουργέ, τη στιγμή που η Κυβέρνησή σας διαχειρίζεται από το 2020 πρωτοφανείς ευρωπαϊκούς πόρους, τόσο από το Ταμείο Ανάκαμψης, όσο και από το ΕΣΠΑ, το έργο αυτό θα έπρεπε να έχει ολοκληρωθεί, αν όχι να έχει δρομολογηθεί, με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα.

Εμείς σήμερα δεν ζητάμε εξαγγελίες. Ζητάμε δεσμεύσεις. Ζητάμε πράξεις. Ο οδικός άξονας αυτός είναι ζήτημα ασφάλειας, ανάπτυξης και ισότιμης μεταχείρισης. Και η Αιτωλοακαρνανία δεν αντέχει άλλη υποβάθμιση.

Σας λέω ξεκάθαρα ότι δεν θα σας αφήσω να το ξεχάσετε αυτό το έργο. Από την πρώτη μέρα που εκλέχτηκα το διεκδικώ. Θα πάω και στον νέο Υπουργό και θα συνεχίσω μέχρι το έργο αυτό να υλοποιηθεί. Γιατί αυτό το έργο δεν αφορά μόνο την Αιτωλοακαρνανία, κύριε Υφυπουργέ. Δεν είναι ένας δρόμος για να πάμε πιο γρήγορα στο χωριό μας. Είναι ένα έργο ανάπτυξης της κυκλικής οικονομίας για όλη τη χώρα. Και πρέπει επιτέλους, κύριε Υφυπουργέ, ο εμπαιγμός να σταματήσει και ο τόπος μας να πάρει ανάσα, γιατί η Αιτωλοακαρνανία και θα το διεκδικήσει και θα το πάρει αυτό που της αξίζει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την κ. Σταρακά.

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΧΙΑΟΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Κυρία Βουλευτή, κατ' αρχάς, για να ξεκαθαρίσω ένα θέμα, ποτέ δεν σας είπα ότι δεν ξέρω πού είναι το Αγρίνιο ή το Καρπενήσι ή ο δρόμος που ενώνει τις δύο πόλεις. Ένα συγκεκριμένο τοπωνύμιο, το οποίο δεν θυμάμαι αυτή τη στιγμή, χρειάστηκε να ψάξω και δεν θυμάμαι αν ήταν γι' αυτή την ερώτηση. Πιθανόν να ήταν γι' αυτή την ερώτηση.

Επιτρέψτε μου να πω το εξής. Είναι ένας δρόμος ο οποίος θα γίνει; Ναι, είναι ένας δρόμος ο οποίος θα γίνει. Πρέπει να προτεραιοποιήσουμε τους δρόμους; Φυσικά, οφείλουμε να προτεραιοποιήσουμε τους δρόμους οι οποίοι κατασκευάζονται ανά την Ελλάδα.

Υπάρχουν δρόμοι οι οποίοι είναι απολύτως αναγκαίοι. Υπάρχουν δρόμοι οι οποίοι προκύπτουν από μελέτες σκοπιμότητας, βιωσιμότητας και από μελέτες κόστους - οφέλους, οι οποίοι σαφώς προτεραιοποιούνται έναντι άλλων οδών. Αυτό συμβαίνει σε όλους τους δρόμους και στον συγκεκριμένο δρόμο. Πηγαίνεις αρθρωτά.

Έχουμε το τμήμα του δρόμου που λέγεται Λαμία - Καρπενήσι. Προφανώς το Λαμία - Καρπενήσι είναι ένα έργο το οποίο προηγείται. Προηγείται, διότι είναι και το πρώτο τμήμα αυτού του δρόμου, έχει πάρα πολύ μεγάλη σημασία να προτεραιοποιηθεί και είναι ένα έργο το οποίο, αν δεν απατώμαι, έχει έναν προϋπολογισμό της τάξεως των 250 εκατομμυρίων.

Εάν νομίζετε ότι κάθε στιγμή μπορούμε για ένα έργο όπως ο άξονας τον οποίο περιγράφετε να βγάλουμε από τα δημόσια ταμεία ή δεν ξέρω από ποιο χρηματοδοτικό πρόγραμμα 500 εκατομμύρια ή ένα δισεκατομμύριο για να πάμε να κατασκευάσουμε τον δρόμο, πλανάστε. Δεν είναι δυνατόν να γίνει αυτό. Είναι προφανές ότι τα έργα θέλουν να ακολουθήσουν μια συγκεκριμένη λογική, μια συγκεκριμένη τάξη ανάπτυξης και αυτό συμβαίνει με κάθε έργο.

Πολύ σωστά σας είπε ο κ. Σταϊκούρας ότι το ζήτημα είναι η χρηματοδότηση. Το πρόβλημα δεν είναι η έλλειψη πολιτικής βούλησης. Η πολιτική βούληση δεν φτάνει έργα. Η πολιτική βούληση είναι κάτι το οποίο ακούγεται πολύ εύκολα μέσα στη Βουλή, ακούγεται πολύ πιο εύκολα έξω από τη Βουλή, αλλά δεν αρκεί για να φτιάξει έργα. Χρειάζονται χρηματοδοτήσεις. Οι χρηματοδοτήσεις χρειάζονται μελέτες. Αλλά, και πάλι οι χρηματοδοτήσεις δεν είναι άπειρες, δεν είναι ανεξάντλητες, πρέπει να υπακούουν στις προτεραιότητες εκείνες οι οποίες υποβάλλονται από τις ανάγκες οι οποίες τεκμηριώνονται. Αυτό συμβαίνει με όλους τους δρόμους. Αυτό συμβαίνει και στην προκειμένη περίπτωση.

Σαφώς υπάρχει πολιτική βούληση να προχωρήσει η συγκεκριμένη οδός. Το γεγονός ότι έχει συμπεριληφθεί κάποια εποχή στα πανευρωπαϊκά δίκτυα δεν σημαίνει από μόνο του ότι είναι κάτι το οποίο χρηματοδοτείται αυτομάτως. Δεν έρχεται η Ευρωπαϊκή Ένωση να πει ότι έχετε χαρακτηρίσει τον τάδε δρόμο ως ευρωπαϊκό δίκτυο, ελάτε να σας το χρηματοδοτήσω. Για να μπορέσεις να κινητοποιήσεις τα εργαλεία, πρέπει να κλείνεις προτεραιότητες τις οποίες έχεις και να πηγαίνεις στις αμέσως επόμενες και εφόσον τις έχεις ωριμάσει.

Με αυτή τη λογική προχωράμε και στο συγκεκριμένο έργο. Αυτό που σας λέω, όμως, δεν αφορά τη σύνδεση του Αγρινίου με την Ιονία Οδό, η οποία συνεχίζει να παραμένει μία προτεραιότητα και γι' αυτόν τον λόγο στόχος μας είναι να επισπεύσουμε και την μελέτη, ώστε να βρούμε μία λύση σε συνδυασμό με την Ιονία Οδό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον Υφυπουργό.

Θα συζητηθεί η δέκατη με αριθμό 1014/2-6-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Έβρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Ελληνικής Λύσης κ. Παράσχου Παπαδάκη προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών με θέμα: «Κλείσιμο επιχείρησης στον οικισμό Προβατώνα του Έβρου λόγω του έργου "Κάθετος άξονας Εγνατίας Οδού Αρδανίου - Ορμενίου: εργασίες ολοκλήρωσης παράκαμψης Προβατώνα"».

Έχετε τον λόγο, κύριε συνάδελφε, για την πρωτολογία σας.

ΠΑΡΑΣΧΟΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, ο λόγος για το έργο «Κάθετος άξονας Αρδανίου - Ορμενίου». Ορμενίο, πληροφοριακά, μία γέννηση ανά δεκαοχτώ θανάτους πάνω στο τρίγωνο. Και μιλάμε για την παράκαμψη του Προβατώνα. Μάλιστα. Κύριος του έργου είναι η Εγνατία Οδός και γι' αυτό απευθύνεται η ερώτηση στο Υπουργείο σας. Διότι, είναι εποπτευόμενος φορέας σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 του π.δ. 123/2017.

Η παράκαμψη αυτή έχει μελετηθεί και έχει προβλεφθεί από το 2022. Υπεγράφη και σε ένα πεντάστερο ξενοδοχείο στην Αλεξανδρούπολη με χρονοδιάγραμμα να τελειώσει σε δεκαέξι μήνες, άρα αρχές του 2024. Φτάσαμε καλοκαίρι του 2025, ακόμα δεν έχει γίνει. Στην Ελλάδα είμαστε, τα γνωρίζουμε αυτά, κανένα χρονοδιάγραμμα δεν τηρείται ως προς τα έργα. Υπάρχουν κάποιες επιχειρήσεις - περνούσε ο δρόμος μέσα από τον οικισμό του Προβατώνα -, κάποιοι άνθρωποι εκεί κρατούσαν κάποια μικρά μαγαζάκια και ζούσαν τις οικογενειές τους. Υπάρχει συγκεκριμένα και ένα πρατήριο υγρού καυσίμου, του κ. Μελά. Στις μελέτες -έχω μιλήσει με μηχανικούς της Εγνατίας Οδού- είναι μία επιχείρηση

φάντασμα. Δεν προβλέπεται σε καμία μελέτη, δεν υπάρχει είσοδος-έξοδος. Τώρα που μιλάμε αυτή τη στιγμή, εδώ και έναν μήνα, έχουν μπει επισημάνσεις που πάλι είσοδος-έξοδος δεν προβλέπεται. Άρα γι' αυτόν τον άνθρωπο ούτε απαλλοτριώνεται η περιουσία του, να πούμε ότι θα πάρει μια αποζημίωση, απλώς δεν προβλέπεται στη μελέτη και κλείνει το κατάστημα. Δηλαδή, πάει η Κυβέρνησή σας να κάνει ένα έργο στον Νομό Έβρου και παραβιάσατε δύο θεμελιώδη άρθρα του Συντάγματος και το δικαίωμα της ιδιοκτησίας και το δικαίωμα της εργασίας.

Ερωτάσθε, λοιπόν ως Υπουργός αν προβλέπεται κι αν μπορεί άλλον να γίνει η τροποποίηση της μελέτης -να είμαστε ρεαλιστές, δεν είπαμε να τροποποιήσετε όλη τη μελέτη για να περνάνε τα αυτοκίνητα μέσα από τον Προβατώνα, κάτι το οποίο θα ήταν θεμιτό- να μην μπουν τα χαλύβδινα στηθαία, όπως προβλέπεται από την τεχνική περιγραφή του έργου και από τη μελέτη, έτσι ώστε να μην κλείσει το συγκεκριμένο κατάστημα, πρατήριο υγρών καυσίμων, που σήμερα -το λέω και κλείνω-, ένα μήνα δεν λειτουργεί, γιατί έχουν μπει οι σημάνσεις και στις μελέτες δεν προβλέπεται να λειτουργεί αυτό το κατάστημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Παπαδάκη.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΧΙΑΟΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Βουλευτά, το είπατε και μόνος σας, το Ορμενίο έχει μια γέννηση, δεν θυμάμαι την αναλογία. Αυτό σημαίνει ότι το Ορμενίο έχει πάρα πολύ μεγάλη ανάγκη να βελτιώσουμε και να ενισχύσουμε τις μεταφορές προς αυτό. Άρα έχει μεγάλη ανάγκη από έναν δρόμο.

Ερχόμαστε, λοιπόν, τώρα και συζητάμε για έναν δρόμο, ο οποίος δεν ξεκίνησε το 2022, όπως είπατε. Ξεκίνησε πολύ νωρίτερα. Υπήρχε μια προηγούμενη εργολαβία της ΑΕΓΕΚ, η οποία εγκαταλείφθηκε και η χάραξη η συγκεκριμένη ήταν γνωστή σε όλους. Ήταν γνωστή διότι είχαν κατασκευαστεί τα χωματαυρικά σε ένα μεγάλο μέρος, είχαν γίνει εκσκαφές εν πάση περιπτώσει. Και αν μπιέτε τώρα σε παλιές εκδόσεις του Google Earth, θα δείτε ότι αυτή η χάραξη ήταν επί εδάφους εμφανέστατη.

Κατά συνέπεια, μιλάμε για κάτι το οποίο δεν ήταν άγνωστο. Μιλάμε για την παράκαμψη ενός χωριού, του Προβατώνα και μάλιστα στο βόρειο τμήμα αυτού για ένα βενζινάδικο το οποίο συνεχίζει να λειτουργεί. Αυτή τη στιγμή οι κυκλοφοριακές ρυθμίσεις είναι προσωρινές, δεν έχουν γίνει οριστικές. Μιλάμε για παρακάμψεις χωριού, λοιπόν. Στην παράκαμψη του χωριού τι φροντίζεις; Να υπάρχει ένας κόμβος, για να εξυπηρετείται το χωριό. Ο υπόλοιπος δρόμος κατ' ανάγκη για λόγους ασφαλείας του κόσμου και για λόγους ασφαλείας και της κίνησης, της κυκλοφορίας επί της οδού είναι κλειστός αυτοκινητόδρομος, κλειστός δρόμος. Δεν είναι ανοιχτός. Άρα κάπου θα μπουν μπάρες. Πού θα μπουν μπάρες; Μπάρες θα μπουν στη στροφή, ακριβώς όπως καταβαίνει από βορρά προς νότο ο δρόμος, πριν φτάσει μέσα στο χωριό. Αλλιώς δεν έχει νόημα, δεν λέγεται περιφέρει- ακός του χωριού, δεν αποτελεί παράκαμψη του χωριού. Ακριβώς εκεί είναι το βενζινάδικο. Βενζινάδικο πάνω σε αυτόν τον δρόμο δεν είναι δυνατό να λειτουργήσει. Αυτό το οποίο θα κλείσει με το στηθαίο θα είναι η είσοδος στο χωριό, η υφιστάμενη. Όλη η φασαρία γίνεται για να κλείσει η υφιστάμενη είσοδος στο χωριό. Δεν γίνεται να μην κλείσει. Λοιπόν, αν θέλει κάποιος να κινηθεί προς το συγκεκριμένο βενζινάδικο, θα πρέπει να μπει από τον κόμβο που κατασκευάζεται παρακάτω, να κινηθεί μέσα στο χωριό και να πάει στο βενζινάδικο.

Ξέρετε, οι δρόμοι δεν σχεδιάζονται για να εξυπηρετηθεί μία επιχείρηση. Θυμάμαι χαρακτηριστικά το παράδειγμα του «90» στην εθνική οδό, στο ΠΑΘΕ, που το κρατούσε με το «έτσι θέλω» ανοιχτό ο κ. Σπίρτζης. Το κρατούσε ανοιχτό με το «έτσι θέλω» μία, δυο, τρεις και ήλθαν και το έκλεισαν από το Συμβούλιο της Επικρατείας. Αυτό το οποίο προέχει είναι η ασφάλεια, είναι οι μετακινήσεις, είναι το δημόσιο συμφέρον. Όχι κάτι που κάποιος θεωρεί ότι αφορά μόνο αυτόν τον έναν. Αν θεωρεί ότι θίγεται και ότι δικαιούται αποζημιώσεως, μπορεί ο επηρεαζόμενος να πάει στα δικαστήρια και να διεκδικήσει αποζημίωση. Αλλά αυτό το οποίο προέχει είναι ο δρόμος. Ο δρόμος έχει σχεδιαστεί, δεν

ήταν άγνωστος, είναι ένας δρόμος που έρχεται για να προστατέψει τους κατοίκους του χωριού από τα αυτοκίνητα, τα οποία περνούν μέσα από τον Προβατώνα για να πάνε στο Ορμενίο. Δεν είναι δυνατόν αυτό το πράγμα να σταματήσει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υπουργό.

Κύριε Παπαδάκη, έχετε τον λόγο.

ΠΑΡΑΣΧΟΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ: Αυτό που προέχει δεν είναι ο δρόμος. Γιατί αν δεν υπάρχουν άνθρωποι να κάνουν διελεύσεις από τον δρόμο, τι να τον κάνουν τον δρόμο και οποιονδήποτε δρόμο; Το θέμα είναι οι άνθρωποι. Το θέμα είναι οι τοπικές επιχειρήσεις, κύριε Υπουργέ. Το θέμα είναι ότι ο Έβρος ματώνει, μαραζώνει και η συγκεκριμένη περιοχή, ο Προβατώνας, που ανήκει στο Δήμο Σουφλίου έχει γνωρίσει την μεγαλύτερη μείωση πληθυσμού 22%-23%. Αυτό είναι που προέχει, όχι ο δρόμος. Να τον κάνουν τι τον δρόμο; Ποιος θα κινείται στον δρόμο αυτό; Ο παππούς εβδομήντα, ογδόντα χρονών; Αυτό προέχει, γεγονός το οποίο δεν στηρίζεται από την Κυβέρνηση.

Τώρα μας λέτε ότι η επιχείρηση λειτουργεί. Λάθος κάνετε. Η επιχείρηση δεν λειτουργεί. Έχουν μπει σημάτσες μπροστά στο βενζινάδικο και έχουν κλείσει και την είσοδο και την έξοδο. Μη μας λέτε πράγματα τα οποία συναντάμε κάθε μέρα. Προχθές ήμουν εκεί στην επιχείρηση. Δεν υπάρχει είσοδος-έξοδος. Έχουν μπει σημάτσες, πινακίδες. Και εκεί θα μπουν τα χαλύβδινα στηθαία.

Πολύ ορθά είπατε ότι ήταν ενήμερος ο Δήμος Σουφλίου και κοιμόντουσαν, δεν έκαναν τίποτα. Ήταν ενήμεροι, έχετε δίκιο σε αυτό. Πανηγυρικά έγινε και η υπογραφή της σύμβασης και είχαν ενημερωθεί όλοι και δεν έκαναν τίποτα για να αλλάξει αυτή η μελέτη και να προστατευθούν αυτές οι επιχειρήσεις. Και φτάσαμε στο σημείο μηδέν στο 90+ και ερχόμαστε εδώ για να δούμε αν μπορούμε να τροποποιήσουμε τη μελέτη, έστω να σώσουμε μία, δυο, τρεις επιχειρήσεις οι οποίες ματώνουν. Και λέτε θα μπουν τα χαλύβδινα στηθαία, κατά μήκος εκεί που είναι η σήμανση. Άρα από πού θα μπαίνει ποιος και πού; Δεν μπορεί να πει κανένας. Η οριστική μελέτη, το οριστικό πρόγραμμα είναι ένα κλείσει το βενζινάδικο. Δεν θα υπάρχει είσοδος-έξοδος. Χαλύβδινα στηθαία τα οποία καταλαβαίνουμε ότι κάνουν και 700 χιλιάδες ευρώ. Έτσι αναφέρεται στη μελέτη. Αλλά τώρα θα δούμε τι; Ο Έβρος είναι εκτός από όλα τα προγράμματα. Πυρόπληκτος Έβρος, η συγκεκριμένη περιοχή έχει πάρει μια προκαταβολή. Όλες οι άλλες περιοχές, όπως η Θεσσαλία έχουν πάρει είκοσι, τριάντα προκαταβολές. Ο Έβρος έχει πάρει μόνο μια. Και να ήταν μόνο αυτό; Στον αναπτυξιακό νόμο παίρνει το μικρότερο ποσό. Η Σαμοθράκη δικαιούται να έχει μειωμένο ΦΠΑ, όλα τα άλλα νησιά ευρωπαϊκή Οδηγία έχουν μειωμένο ΦΠΑ και η Σαμοθράκη εκτός. Ο Έβρος σε όλα τα προγράμματα είναι εκτός. Πέρασαν δεκατέσσερις Υπουργοί, έντεκα συνεδριάσεις επιτροπής ανασυγκρότησης, έντεκα συνεδριάσεις. Πάνε εκεί και λένε τα ίδια και ίδια. Δεκαεννέα εξαγγελθέντα μέτρα. Αποτέλεσμα; Μηδέν. Τίποτα δεν έχει γίνει για τον Έβρο. Και αυτό το οποίο ζητάμε -γι' αυτό το φέρνουμε το θέμα εδώ- είναι να σώσουμε ό,τι σώζεται. Εγώ είπα πριν ότι είμαι ρεαλιστής. Δεν μπορούμε να αλλάξουμε όλη τη μελέτη. Γνωστά ήταν όλα αυτά, ναι. Η περιφέρεια τότε δεν έκανε τίποτα, ο Δήμος Σουφλίου δεν έκανε τίποτα και τώρα το παίζουν ότι δεν γνωρίζουν. Και είναι και το θέμα πως η επιβράδυνση στην παρέμβαση του ΕΚΑΒ, των υπηρεσιών πολιτικής προστασίας - πυρόπληκτη περιοχή -, όλα αυτά θα έπρεπε να έχουν μεριμνηθεί, θα έπρεπε να έχουν προβλεφθεί.

Αλλά όπως και να έχει, πείτε στον κ. Μελά που περιμένει να ζήσει την οικογένειά του από αυτό το βενζινάδικο που το έχει χρόνια, αν θα κλείσει η επιχείρηση ή δεν θα κλείσει η επιχείρησή του, αν προβλέπεται να μπουν τα χαλύβδινα στηθαία και δεν θα υπάρχει είσοδος-έξοδος. Αυτό πείτε σήμερα δημόσια σε αυτόν τον άνθρωπο και όλους τους άλλους που έχουν κάποιες μικροκαφετέριες εκεί και από αυτά τα μαγαζάκια βιοπορίζονται οι άνθρωποι.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Μιλάμε για τον Έβρο που εμείς θέλουμε να κάνουμε, λέτε,

δρόμους, υποδομές, αλλά δεν έχουμε κόσμο να απολαμβάνουν αυτές οι υποδομές, κύριε Υπουργέ. Αυτό περιμένει από το στόμα σας ο συγκεκριμένος άνθρωπος και όχι μόνο αυτός, όλη η οικογένειά του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε συνάδελφε, παρακαλώ.

ΠΑΡΑΣΧΟΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ: Κλείνω, κύριε Πρόεδρε. Ευχαριστώ πολύ.

Γιατί αν σήμερα δεσμευτείτε και πείτε ότι έστω υπάρχει είσοδος - έξοδος από την παράκαμψη, δηλαδή δεν θα μπουν εκεί τα χαλύβδινα στηθαία στο βενζινάδικο, έστω μέσα από το χωριό για να μπορούν να μπαίνουν μέσα, κάτι είναι κι αυτό. Αλλά περιμένω από το στόμα σας να ακούσω γιατί η μελέτη λέει άλλα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Παπαδάκη.

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΧΙΑΟΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Κατ' αρχάς, δεν είναι δυνατόν ένας Υπουργός να αλλάξει μια μελέτη μέσα στη Βουλή. Φαντάζομαι το καταλαβαίνετε αυτό. Οι μελέτες δεν αλλάζουν στη Βουλή ούτε αλλάζουμε πολιτική βούληση, η οποία αναφέρθηκε προηγουμένως. Οι μελέτες έχουν μια συγκεκριμένη σκοπιμότητα και πολύ συγκεκριμένες προδιαγραφές.

Η είσοδος-έξοδος πρατηρίου δεν είναι βγάζω τέσσερα μέτρα από το στηθαίο για να μπαίνει ένα αυτοκίνητο και να βγαίνει παρακάτω. Ξέρετε τι μου ζητάτε εσείς; Εσείς ζητάτε το εξής. Να κάνουμε μια παράκαμψη του δρόμου, αλλά να αφήσουμε να μπαίνουν στην παλιά εθνική οδό και να συνεχίζουν ευθεία, δηλαδή να περνάνε μέσα από το χωριό, διότι δεν υπάρχει άλλος τρόπος να πηγαίνει κανείς στο βενζινάδικο. Και μάλιστα λέτε και το εξής, ότι όχι μόνο το βενζινάδικο, αλλά και οι καφετέριες θα μαραζώσουν.

Μα, η παράκαμψη έγινε ακριβώς για να μην περνάνε μέσα από τον Προβατώνα. Εάν η λογική είναι να περνάνε μέσα από τον Προβατώνα για να πηγαίνουν στις καφετέριες ή αν κάποιος διψάσει, να πάει στην καφετέρια να πάρει μια πορτοκαλάδα, λυπάμαι αλλά δεν μπορώ να το υποστηρίξω αυτό το πράγμα.

Δεν μπορώ να το υποστηρίξω διότι αυτό το οποίο σχεδιάστηκε είναι η παράκαμψη ενός χωριού, είναι ένας δρόμος ο οποίος έχει πολύ συγκεκριμένα χαρακτηριστικά, υπακούει σε πολύ συγκεκριμένες προδιαγραφές και οποιαδήποτε σύνδεση γίνεται πάνω σε αυτόν τον δρόμο πρέπει κι αυτή να ακολουθεί συγκεκριμένες προδιαγραφές. Δεν γίνεται διαφορετικά. Έτσι γίνονται όλοι οι δρόμοι όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και παντού. Αυτό το ήξεραν όλοι εξ αρχής.

Εάν η λογική σας είναι, για να πάει μπροστά ο Έβρος, να μη γίνει ο δρόμος, αυτό, εντάξει, να το καταλάβω, αλλά πείτε το ευθέως, μην το λέτε εμμέσως. Και μην έρθετε στη Βουλή την άλλη φορά και πείτε «ξέρετε, δεν έχουμε δρόμους στον Έβρο». Διαλέξτε.

Πρέπει να προχωρήσουν τα έργα με κάποιον τρόπο, έργα τα οποία έχουν αποφασιστεί, έργα τα οποία έχουν συμφωνηθεί με την τοπική αυτοδιοίκηση, έχουν συμφωνηθεί με την περιφερειακή αυτοδιοίκηση, είναι έργα που τα ζητάει η περιοχή, είναι έργα που τα θέλει η περιοχή.

Στο κάτω-κάτω της γραφής, ξέρετε, το να μην περνούν τα βαριά αυτοκίνητα, το να μην περνούν οι νταλίκες, να μην περνάνε οι τουρίστες οι οποίοι θα έρχονται από τη Βουλγαρία μέσα από τα χωριά είναι και θέμα ασφαλείας. Μεγάλο ζήτημα αυτό. Όλοι θέλουμε να προστατεύσουμε τα παιδιά μας που θα παίζουν στον δρόμο από το να περάσει ένα φορτηγό και να τα χτυπήσει. Όλοι θέλουμε να προστατεύσουμε τους κατοίκους που θέλουν να περπατήσουν πολλές φορές σε δρόμους που δεν έχουν καν πεζοδρόμια στα χωριά και γι' αυτό κάνουμε τις παρακάμψεις. Αλίμονο, για το όνομα του Θεού, δηλαδή αν λέγαμε ξαφνικά όχι στον δρόμο, γιατί έχουμε μια καφετέρια, γιατί αυτό είπατε.

Λοιπόν, επιτρέψτε μου να πω ότι στην περίπτωση σας έχουμε έναν ιδιόρρυθμο λαϊκισμό. Ο λαϊκισμός συνήθως από κάτω αναζητά μεγάλα κοινά.

ΠΑΡΑΣΧΟΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ:... (Δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε συνάδελφε, μη διακόπτετε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΧΙΑΟΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Εδώ επιτρέψτε μου να πω ότι ο λαϊκισμός έχει τα χαρακτηριστικά ρουσφετιού. Λοιπόν, δεν μπορώ να σας παρακολουθήσω. Ξέρω το πολιτικό περιβάλλον στο οποίο κινείστε ως κόμμα. Δεν μπορώ να σας παρακολουθήσω. Αλλά πλέον η συγκεκριμένη ερώτηση υπερβαίνει τα όρια όχι μόνο του μέτρου του λαϊκισμού, αν έχει κάποιο μέτρο ο λαϊκισμός, αλλά και της λογικής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υφυπουργό.

Θα συνεχίσουμε με την τρίτη με αριθμό 1043/6-6-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Ηρακλείου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Εμμανουήλ Συντυχάκη προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με θέμα: «Να μη χάσουν το δικαίωμα οικοδόμησης μικροϊδιοκτησίες κάτω των δύο στρεμμάτων σε οικισμούς με πληθυσμό κάτω των 2.000 κατοίκων».

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Νικόλαος Ταγαράς.

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Κύριε Υφυπουργέ, με το προεδρικό διάταγμα για την οριοθέτηση των οικισμών προ του 1923 και κάτω των 2.000 κατοίκων, χιλιάδες μέχρι πρότινος άρτιες και οικοδομήσιμες ιδιοκτησίες θα βγουν εκτός ορίων, χάνοντας την οικοδομησιμότητά τους και συνεπώς μεγάλο μέρος της αξίας τους. Κυρίως πρόκειται για ορεινούς και παραλιακούς οικισμούς που στηρίζονται στην μικροϊδιοκτησία, τα οποία από άρτια και οικοδομήσιμα από το 1983 μέχρι τώρα, έγιναν μη άρτια οικοδομήσιμα, δηλαδή η μόνη επιτρεπόμενη χρήση είναι η φύτευση με την αξία των ιδιοκτησιών να καταποντίζεται.

Η συγκεκριμένη κίνηση δεν είναι τεχνικού χαρακτήρα, όπως εμφανίζεται, έχει βαθύτατα πολιτικό πρόσημο, καθώς να προκαλέσει σοβαρές κοινωνικές συνέπειες που ακόμα δεν τις έχουν αντιληφθεί οι περισσότεροι στα περιουσιακά δικαιώματα των πολιτών.

Η απαξίωση της μικρής ιδιοκτησίας τόσο στην εκτός σχεδίου δόμηση ευρύτερα όσο και στα περίξια όρια των οικισμών που θα δημιουργηθούν με τον επανακαθορισμό τους έρχεται να εξυπηρετήσει τη γενικότερη πολιτική γης, η οποία μέσα από τα τοπικά πολεοδομικά και ειδικά πολεοδομικά σχέδια, η προθεσμία των οποίων είναι από το Ταμείο Ανάκαμψης μέχρι τέλος του 2025 για την ολοκλήρωσή τους, υπακούει στις γενικότερες επιδιώξεις του σημερινού επενδυτικού κεφαλαίου, αφού για επενδύσεις στην ύπαιθρο η μικρή και κατακερματισμένη λαϊκή ιδιοκτησία αποτελεί εμπόδιο, προκειμένου να συγκεντρωθούν οι απαιτούμενες εκτάσεις.

Αντικειμενικά, οδηγεί σε εξαγορά μεγάλων εκτάσεων σε ευτελή αξία από οικονομικά συμφέροντα και χρυσοφόρες μπιζνες ακριβών πωλήσεων μετά από ιδιωτική πολεοδόμηση. Επιτυγχάνεται, συνεπώς, η συγκέντρωση γης από το κεφάλαιο, κυρίως κτηματομεσιτικό και τουριστικό μεγάλο κεφάλαιο, για μεγάλες επενδύσεις, με δεδομένο ότι το υπάρχον πολεοδομικό καθεστώς δεν εμποδίζει την έκδοση οικοδομικών αδειών με τις ισχύουσες μέχρι τώρα πολεοδομικές διατάξεις και αρτιότητες, όπως για παράδειγμα την ιδιωτική πολεοδόμηση. Οι δε μικροϊδιοκτήτες θα προσπαθήσουν να ξεπουλήσουν ή να αξιοποιήσουν όσο το δυνατό την περιουσία τους, στην οποία ενδεχομένως προσέβλεπαν για κάποιο εισόδημα πέραν της αξιοποίησης για ιδιοκατοίκηση.

Επομένως, στο γεγονός της μη άμεσης εφαρμογής του προεδρικού διατάγματος που επικαλείται η Κυβέρνηση δεν αναιρεί το αποτέλεσμα αυτό καθαυτό της απαξίωσης της μικρής ιδιοκτησίας για τις περιοχές αυτές.

Οι παραπάνω εξελίξεις επιβεβαιώνουν για άλλη μια φορά ότι οι χρήσεις γης, ο πολεοδομικός και χωροταξικός σχεδιασμός που εφαρμόζουν διαχρονικά όλες οι κυβερνήσεις έχει κριτήριο τους σχεδιασμούς και την κερδοφορία του κεφαλαίου.

Η δική σας Κυβέρνηση, λοιπόν, συνεχίζει, κατά την άποψή μας, το έργο των προηγούμενων κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ και του ΣΥΡΙΖΑ, καθώς και πολιτικών δυνάμεων οι οποίες στήριξαν είτε συμ-

μετείχαν σε αυτές και νομοθέτησαν, εγκατέλειψαν την ύπαιθρο χωρίς πολεοδομικό σχεδιασμό, ενώ γνώριζαν τις επιπτώσεις των νομοθεσιών αυτών, όπως η ακυρωτική απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας από το 2005.

Σας ρωτάμε λοιπόν, κύριε Υπουργέ, πώς θα αντιμετωπίσετε αυτήν την αδικία σε βάρος των μικρών ιδιοκτησιών και οικισμών που, κατά την άποψή μας, θα πρέπει να αντιμετωπιστεί με κοινωνικά κριτήρια, λαμβάνοντας υπ' όψιν τις σημερινές οικιστικές συνθήκες και, τέλος, ποια μέτρα θα πάρει η Κυβέρνηση για την εδώ και τώρα νομοθετική κάλυψη όλων των ειδών που θα εκδίδουν οικοδομικές άδειες στους οικισμούς μέχρι την ολοκλήρωση των τοπικών πολεοδομικών σχεδίων και την οριοθέτηση των οικισμών προ του 1923 και κάτω των 2.000 κατοίκων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Συντυχάκη.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΓΑΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε συνάδελφε, χαίρομαι για την ερώτησή σας. Είναι ένα θέμα πράγματι πολύ σημαντικό. Πολλές ερωτήσεις έχουν υπάρξει από συναδέλφους από πολλές πτέρυγες της Βουλής, διότι πράγματι είναι ένα πολύ κρίσιμο θέμα που αφορά στην περιφέρεια, αφορά στα χωριά μας, αφορά στους οικισμούς κάτω από 2.000 κατοίκους που αναφέρεστε.

Κατ' αρχάς να δώσω τη μεγάλη εικόνα μέσα στην οποία εμπεριέχεται και το θέμα το οποίο θίξατε σήμερα που αφορά την οριοθέτηση των οικισμών κάτω από 2.000 κατοίκους.

Γίνεται μια προσπάθεια και αυτό είναι αποτέλεσμα ότι υπάρχουν τα χρήματα τα οποία είναι πολλά.

Υπάρχει η διάθεση και η θέληση και απομένει να κερδίσουμε το στοίχημα όλοι μαζί. Μετά από εκατό και πλέον χρόνια, από το 1923, αυτή η χωροταξική και πολεοδομική εκκρεμότητα που αναφερθήκατε και εσείς, που δεν έχει υπάρξει μέχρι τώρα, δίνεται η ευκαιρία, εφόσον θέλουμε -και θα είναι κρίμα να χάσουμε το στοίχημα αυτό- επιτέλους να βάλουμε μια τάξη στα πράγματα, στην οργάνωση του χώρου και στην εκτός σχεδίου περιοχή τι επιτρέπεται, τι απαγορεύεται, τι κανόνες πρέπει να υπάρχουν και προδιαγραφές για να μην παρεμβαίνουν άλλες παράμετροι και αποφάσεις, που όταν δεν υπάρχουν κανόνες, μπορεί να έχουν και παρενέργειες. Τις έχουμε ζήσει πολλές φορές στο παρελθόν.

Μέσα, λοιπόν, από τον σχεδιασμό, από τα τοπικά και ειδικά πολεοδομικά σχέδια που αναφερθήκατε πριν πράγματι, πέραν των άλλων, περιλαμβάνεται και η επαναοριοθέτηση των οικισμών των ορίων κάτω από δύο χιλιάδες κατοίκους. Γιατί συμβαίνει αυτό; Διότι το Συμβούλιο Επικρατείας ήρθε και ακύρωσε όρια που αναρμοδίως οι νομάρχες από τη διάταξη του διατάγματος του 1985 είχαν οριοθετήσει οικισμούς.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

Λίγο χρόνο παρακαλώ να μου δώσετε, κύριε Πρόεδρε. Βέβαια, δεν έχει λήξει ο χρόνος ακόμη, αλλά θα ζητήσω λόγω της σοβαρότητας του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Τα έχουμε ακούσει πολλές φορές, κύριε Υφυπουργέ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΓΑΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Αλήθεια είναι, αλλά κάθε φορά προσπαθώ όσο μπορώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Συγγνώμη για τη διακοπή.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΓΑΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Το σέβομαι απόλυτα.

Έλεγα, λοιπόν, ότι η υποχρέωσή μας μέσα από τον σχεδιασμό που εξελίσσεται με τα τοπικά και ειδικά πολεοδομικά σχέδια που θα εγκριθούν στο τέλος το καθένα με προεδρικό διάταγμα, για να μην υπάρχουν προβλήματα στην πορεία και αστοχίες και παρενέργειες, για να μη γυρνάμε πίσω δηλαδή, και να αισθάνεται όποιος θέλει να επενδύσει εκεί που θέλει ασφάλεια ότι αυτό που θέλει μπορεί χωρίς να χρειάζονται άλλες ενέργειες και κινήσεις που ενίοτε δημιουργούν και προβλήματα.

Στη βάση αυτή, λοιπόν, και για να μην αποφύγουμε τον κίνδυνο

του να ακυρωθούν όρια οικισμών, όπως συνέβη στο Πήλιο και στο Ρέθυμνο, όπου εκατόν πενήντα οικισμοί μόνο σε αυτές τις δύο περιοχές ακυρώθηκαν και δεν εκδίδονται άδειες, ήρθαμε προσαρμοσμένοι στην απόφαση του Συμβουλίου Επικρατείας και αφού υποβάλαμε το σχέδιο προεδρικού διατάγματος, στο οποίο κατ' αρχάς η θέση μας ήταν ότι πρέπει να επαναοριοθετηθούν στα όρια που υφίστανται και σήμερα με ζωνοποίηση όμως, που δεν υπάρχει σήμερα, στην πρότασή μας, με ζώνη Α', Β', Β1' και Γ', και λέω ξανά μέχρι τα όρια τα σημερινά, όπως ορίστηκαν από τους νομάρχες.

Η ζώνη η λεγόμενη Γ' στα άκρα των οικισμών ακυρώθηκε ως δυνατότητα να οριοθετηθεί από το Συμβούλιο της Επικρατείας. Άρα έπρεπε να προσαρμολογήσουμε προς την απόφαση αυτή και γι' αυτό το προεδρικό διάταγμα που εξεδόθη ήρθε για τις υπόλοιπες ζώνες και περιοχές -θα επανέλθω στη ζώνη Γ'- να βάλει κανόνες και με προεδρικό διάταγμα, το οποίο εγκρίθηκε, βάσει του οποίου τα όρια αρτιότητας και οικοδομησιμότητας των οικοπέδων που θα είναι αύριο μέσα στον οικισμό ανεξάρτητα σε ποια ζώνη, όπως χτίζουν μέχρι σήμερα θα χτίζουν και μετά. Δεν θα αλλάξει κάτι. Και μέχρι να υπάρξει το προεδρικό διάταγμα, επειδή αναφερόμαστε στις υπηρεσίες δόμησης, οφείλουν οι υπηρεσίες δόμησης και αναφέρεται στο προεδρικό διάταγμα να εφαρμόσουν ό,τι εφαρμόζουν μέχρι σήμερα. Τελεία. Χωρίς εξηγήσεις αναφέρεται ρητά και κατηγορηματικά στο προεδρικό διάταγμα.

Τώρα σε ό,τι αφορά στη ζώνη Γ', θέλω να σας πω και το λέω από την πρωτολογία μου ότι σύντομα, πλησιάζει η ώρα, με ρύθμιση αναγνωρίζοντας τις ιδιαιτερότητες και πολύ περισσότερο για λόγους προστασίας, αλλά για να προστατεύσουμε και να στηρίξουμε την επαρχία, τα χωριά μας που ερημώνουν να βρούμε διέξοδο.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ολοκληρώστε, κύριε Υφυπουργέ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΓΑΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ολοκληρώνω με αυτή τη φράση, κύριε Πρόεδρε.

Θα δώσουμε διέξοδο στο πρόβλημα που υπάρχει -και σωστά αναφερθήκατε και εσείς και εκκρεμεί- για τη λεγόμενη ζώνη Γ' στις άκρες των ορίων των οικισμών που υφίστανται σήμερα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υφυπουργό.

Έχετε τον λόγο, κύριε συνάδελφε, για τη δευτερολογία σας.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Κύριε Υφυπουργέ, παρακολουθούμε τις εξελίξεις στα όσα είπατε. Βέβαια, η αλήθεια είναι ότι έχει θορυβήσει και πάρα πολλούς κατοίκους της υπαίθρου στην Κρήτη και σε όλη την Ελλάδα, βέβαια, οι οποίοι αγωνιούν, διαμαρτύρονται γι' αυτή την εξέλιξη, διότι αισθάνονται ότι με αυτόν τον τρόπο απαξιώνεται η γη τους, την οποία την απέκτησαν με πάρα πολύ κόπο, με πάρα πολλές δυσκολίες και τώρα τους αναγκάζει είτε να την ξεπουλήσουν είτε να την εγκαταλείψουν. Πρόκειται για μικρές εκτάσεις και πολλοί, μάλιστα, είναι σε δυναμικές ηλικίες και έχουν στο μυαλό τους να φύγουν από τα αστικά κέντρα να πάνε στα χωριά να οικοδομήσουν, να φτιάξουν ένα σπίτι και να μείνουν εκεί. Όλο αυτό ανατρέπεται.

Βέβαια, στο νέο προεδρικό διάταγμα δεν υπάρχει προσδιορισμός για τη ζώνη Γ'. Όπως είπατε εσείς, λέτε ότι θα έρθει μια ρύθμιση που θα δώσει διέξοδο στο αδιέξοδο.

Βέβαια, στο προηγούμενο προσχέδιο περιελάμβανε τις περιοχές του οικισμού μετά τη Β1' ζώνη, τμήμα που έχει δημιουργηθεί από το 1923 έως το 1983 με το καθορισμένο όριο του οικισμού που έχει προκύψει με αποφάσεις, όπως είπατε και εσείς, νομαρχών και Υπουργών. Αυτή η ζώνη αφαιρέθηκε στην απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, μολονότι πολλές από αυτές τις περιοχές έχουν δομηθεί.

Γι' αυτή τη συνθήκη δεν θα υπάρξουν συνέπειες. Όσοι, όμως, δεν έχουν δομήσει και πλήρως και πληρώνουν φόρους, ΕΝΦΙΑ, οι περισσότεροι τους γίνονται αγροτεμάχια και αδόμητες. Δηλαδή, χιλιάδες ακίνητα χάνουν το δικαίωμα αυτό της οικοδόμησης. Δεν θα βγει σχετική άδεια, ενώ αν κάποιος που την έχει εξασφαλίσει και αρχίζει να χτίζει μπορεί να έρθει αντιμέτωπος με καταγγελίες

ή να γίνει έκθετος.

Είναι ολοφάνερο ότι αυτή η εξέλιξη -και αυτός είναι ο φόβος μας- θα οδηγήσει σε μεγαλύτερη συγκέντρωση γης από το κεφάλαιο, θα δράξουν τις ευκαιρίες για μεγάλες επενδύσεις και επιβάρυνση μικρομεσαίων ιδιοκτητών. Άλλωστε, η συγκέντρωση της γης σε λίγα χέρια επιταχύνεται το τελευταίο διάστημα και με μια σειρά από άλλους νόμους, όπως είναι οι δασικοί χάρτες, όπως είναι το χωροταξικό σχέδιο για τον τουρισμό, ενώ με το παρόν προεδρικό διάταγμα εντείνεται, αφού μπαίνουν περισσότερα εμπόδια, όπως είπαμε, σε αυτή τη δόμηση.

Ένα δεύτερο ζήτημα είναι ότι ο καθορισμός των ορίων θα γίνει μέσα από τον πολεοδομικό σχεδιασμό, όπως είπατε και εσείς, στα τοπικά πολεοδομικά σχέδια, στα ειδικά πολεοδομικά σχέδια και στις αυτοτελείς μελέτες οριοθέτησης οικισμών των εγκεκριμένων ΓΠΣ, των ΣΧΟΟΑΠ με ξεχωριστά προεδρικά διατάγματα για το καθένα.

Ναι, αλλά ποιος μου εγγυάται εμένα ότι ο καθορισμός αυτός δεν θα γίνει με κανόνες προστασίας της μικρής ιδιοκτησίας των λαϊκών στρωμάτων, όπως σας είπα; Γιατί στην πράξη έχει αποδωθεί το εντελώς αντίθετο. Δεν είναι η πρώτη φορά τα τελευταία χρόνια που η Κυβέρνηση μέσα από πολεοδομικές νομοθεσίες προβαίνει σε ρυθμίσεις που απαξιώνουν τη μικρή ιδιοκτησία με αφετηρία κυρωτικές αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Κατά τον ίδιο τρόπο, απαξιώθηκαν οι παρεκκλίσεις οικοπέδων στην εκτός σχεδίου δόμηση με τον ν.4759/2020 εκτός σχεδίου. Κατά συνέπεια, θεωρούμε ότι θα προκύψουν σοβαρά ζητήματα. Γι' αυτό πρέπει να το δείτε με περίσσιο θάρρος, έτσι ώστε να δώσετε αποτελεσματική λύση στο όλο πρόβλημα.

Εμείς, βέβαια, έχουμε και μια διαφορετική αντίληψη στην οργάνωση του χώρου, όπως γνωρίζετε. Δηλαδή, την οργάνωση της υπαίθρου γενικότερα και την εκτός σχεδίου περιοχής τη βλέπουμε στο πλαίσιο της ικανοποίησης του συνόλου των κοινωνικών αναγκών και με σεβασμό στο περιβάλλον και αυτό μπορεί να συμβεί μόνο σε συνθήκες εργατικής λαϊκής εξουσίας που μπορεί να διασφαλιστεί με κεντρικό σχεδιασμό, επιστημονικό και χωροταξικό.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε συνάδελφε.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Δηλαδή, θέλω να πω ότι όσο το κέρδος αποτελεί κριτήριο χωροθέτησης, χρήσεων και αξιοποίησης των πλουτοπαραγωγικών πηγών, δεν μπορούν να ικανοποιηθούν οι λαϊκές ανάγκες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο συνάδελφο.

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΓΑΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Κύριε συνάδελφε, όπως είπα και από την αρχή, σέβομαι τον προβληματισμό σας και θέλω να σας πω ότι και εμείς θέλουμε από την πλευρά μας να στηρίξουμε τις περιοχές αυτές στην περιφέρειά μας, διότι γνωρίζουμε την αστυφιλία που ξεκίνησε ειδικά μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, που όλοι μαζευτήκαμε στα μεγάλα κέντρα και εγκαταλείψαμε τα χωριά μας. Από χωριό κατάγομαι και εγώ.

Γνωρίζω, λοιπόν, τις ιδιαιτερότητες, σέβομαι τις ανάγκες. Και αυτές τις ανάγκες θέλουμε όχι απλά να στηρίξουμε, αλλά να βοηθήσουμε και να δοθούν στο τέλος και κίνητρα να ξαναδούν το χωριό και την περιφέρεια όλος ο κόσμος. Οι ανάγκες είναι πολλές και ο λογαριασμός πολλές φορές δεν βγαίνει. Όλοι στην Αθήνα δεν μπορούμε να ζήσουμε. Άρα η αγωνία και ο προβληματισμός να ξέρετε ότι είναι κοινός και θέλουμε και εμείς να στηρίξουμε την επαρχία και τα χωριά μας.

Αναφερθήκατε επίσης στα τοπικά και ειδικά πολεοδομικά σχέδια για την οριοθέτηση των οικισμών διά μέσου αυτού του σχεδιασμού, συν τις μεμονωμένες αυτοτελείς μελέτες, που είναι μόνο για χαρακτηρισμό και οριοθέτηση οικισμών. Διακόσια πενήντα επτά προεδρικά διατάγματα θα αφορούν στο τέλος του σχεδιασμού τις οριοθετήσεις των οικισμών κάτω από δύο χιλιά-

δες κατοίκους. Το λέω για να έχετε μια εικόνα. Και μόνο που ακούμε το νούμερο και το ότι είναι με προεδρικό διάταγμα αντιλαμβάνεστε πόση δουλειά υπάρχει μπροστά μας με όλες τις ιδιαιτερότητες. Τις αντιλαμβανόμαστε, αλλά δεν είναι η ώρα να τις πούμε. Γι' αυτό και χρειάζεται στήριξη από όλους μας.

Δεν είναι κομματικό, αυτό το οποίο συζητάμε. Είναι εθνικό. Και πρέπει να σχεδιάσουμε σωστά για να βάλουμε κανόνες τι και πού επιτρέπεται και με ποιο τρόπο. Γιατί το χύμα το ζήσαμε και τις παρενέργειες τις ζούμε ακόμη και σήμερα. Δεν μπορεί να συνεχιστεί αυτό άλλο. Και οι τοπικές κοινωνίες μέσα από τη διαβούλευση για κάθε τοπικό και ειδικό πολεοδομικό σχέδιο ή οριοθέτηση μεμονωμένα ενός οικισμού, είναι αυτές που γνωρίζουν καλύτερα από τον καθένα τον τόπο τους να προτείνουν. Και γι' αυτό η ευθύνη μέσα από τη διαβούλευση και τη συμβολή και τη δική σας και των συναδέλφων εδώ, αλλά και της κοινωνίας και των φορέων κατά τόπον, είναι πολύ σημαντική. Και θέλω να σας παρακαλέσω να ασχοληθείτε και να καταθέσετε τις προτάσεις σας.

Διότι εμείς δεν μπορούμε να γνωρίζουμε από το κέντρο. Εδώ θα φτάσουν όλα και θα εγκριθούν από το Συμβούλιο Επικρατείας και με προεδρικό διάταγμα. Αλλά από αυτό που θα φτάσει σε εμάς είναι χρήσιμο και κρίσιμο να είναι απόσταγμα και απόφαση της τοπικής κοινωνίας με παρατηρήσεις και σχεδιασμούς που ανταποκρίνονται στα ειδικότερα τοπικά χαρακτηριστικά κάθε περιοχής. Αυτό, λοιπόν, είναι το στοιχείο, που πρέπει να κερδίσουμε όλοι μαζί.

Και αντί να σκοτωνόμαστε και να ακούμε από την μία πλευρά κάποιους που θέλουν να τα κάνουν όλα και από την άλλη κάποιους άλλοι που θέλουν να τα απαγορεύσουν όλα, αυτά είναι άκρες και ακρότητες, αλλά είναι και απόρροια όμως της έλλειψης κανόνων και σχεδιασμού.

Γι' αυτό -ξαναλέω και το έχω πει πολλές φορές - είναι κρίσιμο ως εθνικό στοιχείο και ζητώ και παρακαλώ τη στήριξη και τη βοήθεια απ' όλους σας, όλες οι προτάσεις να ακουστούν για να καταλήξουμε στην καλύτερη δυνατή μελέτη. Σίγουρα θα υπάρξουν αλλαγές, αλλά άλλο να έχεις μία βάση με κανόνες και να έχεις τον χρόνο μπροστά να κάνεις διορθώσεις -και θα υπάρξουν, θα χρειαστούν- και άλλο να μην έχεις τίποτα και να μην ξέρεις από πού να κρυφτείς με όλα αυτά που ξεφυτρώνουν εκατό και πλέον χρόνια στην πατρίδα μας.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υφυπουργό.

Είπατε πριν για διακόσια τριάντα επτά διαφορετικά προεδρικά διατάγματα;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΓΑΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Διακόσια πενήντα επτά διαφορετικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Υπουργέ.

Θα συνεχίσουμε με την όγδοη με αριθμό 1027/5-6-2025 επίκαιρη ερώτηση δευτέρου κύκλου της Δ' Αντιπροέδρου της Βουλής και Βουλευτού Άρτας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Όλγας Γεροβασίλη προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με θέμα: «Αντί για Open Mall, στην Άρτα μόνο "Open Holes"».

Έχετε τον λόγο, κυρία συνάδελφε, για την πρωτολογία σας.

ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, αυτές τις μέρες στην ιδιαίτερη πατρίδα μου, στην Άρτα, η κοινωνία βρίσκεται σε βαθύ πένθος, εξαιτίας του θανάτου των δύο παιδιών στον ποταμό Άραχθο. Αυτή δε την ώρα που συζητάμε, γίνεται η τελετή αποχαιρέτισμού του ενός παιδιού, του δεκαπεντάχρονου Σπύρου. Θέλω κι από αυτό το Βήμα να ευχηθώ δύναμη στις οικογένειες, στις δύο οικογένειες, στους φίλους των παιδιών, στους συμμαθητές, στους δασκάλους τους και στις τοπικές κοινωνίες. Και, βέβαια, δεν θα παραλείψω να πω ότι οι τραγικοί γονείς βρήκαν τη δύναμη, τη γενναιότητα, μέσα σε αυτές τις συνθήκες, να κάνουν δωρεά των οργάνων των παιδιών, για να δώσουν ένα δώρο ζωής στους συνανθρώπους.

Και έρχομαι στο ερώτημα, κύριε Υπουργέ. Αφορά το έργο Open Mall στην Άρτα. Το έργο αυτό αφορά στην ανάπλαση του

κεντρικού πυρήνα της πόλης της Άρτας και περιλαμβάνει εκτεταμένες εργασίες σε ολόκληρο το κέντρο. Χρηματοδοτείται με 9 εκατομμύρια ευρώ περίπου από το Ταμείο Ανάκαμψης και 330.000 ευρώ από τον Δήμο Αρταίων.

Ενώ, λοιπόν, το έργο εξελισσόταν σχεδόν κανονικά, θα έλεγε κάποιος, τον Δεκέμβριο του 2020 υποβλήθηκε μία ανώνυμη καταγγελία στην Αρχή Διαφάνειας. Και, βεβαίως, από εκεί και μετά, αντί να ελεγχθεί αυτή η καταγγελία, να ακολουθηθεί μια προβλεπόμενη διαδικασία, το Υπουργείο σας αποφάσισε, χωρίς να υπάρχει πόρισμα ελέγχου της καταγγελίας, να επιβάλει ξαφνικό θάνατο στο έργο, σταματώντας, διακόπτοντας τη χρηματοδότηση. Το έργο τινάχτηκε στον αέρα, αλλά βεβαίως τινάχτηκε και η πόλη στον αέρα, κύριε Υπουργέ.

Έγινε καταγγελία τον Δεκέμβριο και ο εργολάβος δεν πληρώθηκε ούτε για έργο το οποίο είχε εκτελέσει. Δεν πληρώθηκε και τον Δεκέμβριο και τον Φεβρουάριο. Και, βεβαίως, τον Μάρτιο του 2025 προέβη σε δήλωση διακοπής εργασιών. Από τότε η πόλη είναι ένα ατελείωτο εργοτάξιο. Είναι βομβαρδισμένο τοπίο πραγματικά. Υλικά, μηχανήματα παρατημένα, πολίτες δεν μπορούν να περπατήσουν, τα καταστήματα δεν μπορούν να λειτουργήσουν. Έχω φέρει πάλι το θέμα στη Βουλή με γραπτή ερώτηση.

Αλλά μία είναι η ερώτηση, που έχω να σας κάνω σήμερα. Με ποια διαδικασία σταμάτησε η χρηματοδότηση του έργου; Με ποια νομοθεσία έγινε αυτό, με ποια τυπική διαδικασία; Με μία ανώνυμη καταγγελία θα μπορεί ο καθένας να σταματάει τα έργα που γίνονται στη χώρα μας πριν αυτή ελεγχθεί;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την κ. Γεροβασίλη.

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΓΑΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Πρόεδρε και αγαπητή συνάδελφε, κατ' αρχάς να εκφράσω και εγώ τα θερμά συλλυπητήριά μου για το τραγικό γεγονός που συνέβη στην περιοχή σας, που παρακολούθησαμε όλη η Ελλάδα και εύχομαι να μην ξαναζήσουμε τέτοια γεγονότα με μικρά παιδιά. Θα σταματήσω εδώ, γιατί είναι τόσο ιδιαίτερο το θέμα. Απλά -όπως είπα- να εκφράσω κι εγώ τη θλίψη και τα θερμά συλλυπητήρια στις οικογένειες.

Σε ό,τι αφορά το θέμα το οποίο θίξατε, πράγματι μετά τον Δεκέμβριο του 2024 έγινε καταγγελία για το έργο το οποίο εξελίσσεται στην πλατεία και αυτό δημιούργησε προβλήματα διακοπής του έργου. Ξέρετε η όλη φιλοσοφία αλλά και οι διαχειριστικές αρχές και οι υποχρεώσεις απέναντι στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, πέραν των άλλων προβλέπουν αν υφίσταται κάποια καταγγελία που αφορά στην εκτέλεση του έργου, στην πορεία ολοκλήρωσης του έργου, τότε πρέπει να κινούνται κάποιες διαδικασίες, που να ελέγχουν αν τα καταγγελλόμενα είναι αληθή ή ψευδή. Αυτό έπρεπε να τηρηθεί και στη δική μας περίπτωση.

Πιστεύω ότι αυτό που θα σας αναφέρω θα είναι καλό νέο ως κατάληξη σε σχέση με το πρόβλημα. Και αναφέρομαι στο κεντρικό και στην ουσία. Θα διαβάσουμε και μετά και λίγο την ανάλυση. Σύμφωνα με αυτά που προβλέπονται από τη Διαχειριστική Αρχή αλλά και το πρόγραμμα από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, έγινε αυτοψία από την ελεγκτική εταιρεία. Ολοκληρώθηκε το πόρισμα. Δεν υφίστανται παρατηρήσεις επί των καταγγελλομένων. Άρα έκλεισε αυτός ο κύκλος και η εκκρεμότητα για την οποία υπάρχουν και καθυστερήσεις. Και από δω και μπρος μένει να ολοκληρωθεί το έργο και να πληρωθούν οι λογαριασμοί.

Ξέρετε ότι από τους δέκα λογαριασμούς που έχουν υποβληθεί μέχρι σήμερα, οι οκτώ έχουν πληρωθεί. Ο ένατος είναι αυτός που έχει περίπου 319.000. Αν θυμάμαι καλά, αυτός είναι ο λογαριασμός.

Μέσα στο ποσό του προϋπολογισμού, το οποίο είναι 8.970.000, αυτά πληρώνει το Ταμείο Ανάκαμψης, και άλλες 330.000 είναι από πόρους του δήμου. Συνολικά ο προϋπολογισμός του έργου είναι 9.300.000.

Η εμπλοκή, η οποία υπήρξε κυρίαρχη λόγω της καθυστέρησης και του ελέγχου για τα καταγγελλόμενα, δημιούργησε και ένα θέμα στο ποιος θα πληρώσει και αν θα πληρώσει, αν θα πληρώσει

μετά. Αυτό το οποίο χρειάζεται να εξελιχθεί, και το λέω σήμερα, είναι εφόσον ο δήμος έχει μέσα στην υποχρέωση τη δική του συμβολή τις 330.000, μπορεί να πληρώσει τον ένατο λογαριασμό. Ο δέκατος λογαριασμός, που είναι 440.000 και λίγο παραπάνω, αυτός αξιολογείται αυτήν τη στιγμή, όπως προβλέπεται από το θεσμικό πλαίσιο πληρωμών στη συγκεκριμένη περίπτωση από το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας και αμέσως μόλις έρθει σε εμάς θα πληρωθεί ο δέκατος λογαριασμός κανονικά, για να προχωρήσει το έργο και να εξελιχθεί. Άρα δεν υφίσταται κανένα πρόβλημα στο να εξελιχθεί το έργο.

Θα μιλήσουμε και με τον δήμαρχο, επειδή αυτά είναι πολύ νωπά, αυτά που αναφέρθηκαν πριν. Μάλιστα, επειδή ήταν και η επερωτήσή σας, ζήτησα λίγο πιεστικά να έχω και ουσιαστική απάντηση. Να μην έρθω εδώ και παραπέμψω σε επόμενη ή μεθεπόμενη ερώτηση ή επερωτήσή σας. Θα συνεργαστούμε, λοιπόν, και μαζί και με τον δήμαρχο -έχω λάβει τις επιστολές, γνωρίζω τις ανησυχίες- για να προχωρήσει το έργο. Εμείς από την πλευρά μας, αυτό το οποίο οφείλουμε, δηλαδή να πληρώσουμε τον λογαριασμό, θα το κάνουμε. Απλώς πρέπει να περάσει από την ελεγκτική διαδικασία που προβλέπεται, για να είμαστε και τυπικά ασφαλείς απέναντι σε οποιονδήποτε μελλοντικό έλεγχο, όχι μόνο για το συγκεκριμένο έργο, αλλά και για οποιοδήποτε έργο που αφορά στο Ταμείο Ανάκαμψης.

Αυτά, ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, και θα επανέλθω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υφυπουργό.

Τα θερμά συλλυπητήρια και του Προεδρείου, κυρία Γεροβασίλη, στους οικείους των παιδιών. Ήταν πράγματι κάτι τραγικό. Έχετε τον λόγο.

ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κύριε Υπουργέ, προφανώς και πρέπει να ελεγχθεί η καταγγελία. Αυτό δεν μπορούμε να το αμφισβητήσουμε σε καμία των περιπτώσεων.

Να σας διορθώσω μόνο λέγοντας ότι το έργο δεν αφορά στην πλατεία. Το έργο αφορά όλο το κέντρο της πόλης, τον κεντρικό μεγάλο πεζόδρομο, όλους τους κάθετους δρόμους, επίσης πεζοδρομημένοι από παλιότερα, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τη λειτουργία της πόλης. Πραγματικά δεν μπορεί να περπατήσει κάποιος με ασφάλεια, δεν μπορούν να λειτουργήσουν τα καταστήματα. Η τοπική οικονομία έχει τιναχτεί στον αέρα.

Αυτή η καταγγελία έγινε τα Χριστούγεννα, τον Δεκέμβριο. Βεβαίως, το χρέος των 800.000 ανάγκασε και τον εργολάβο να κάνει διακοπή εργασιών. Όμως έχω να σας πω μερικές ημερομηνίες. Δηλαδή, το εξάμηνο δεν δικαιολογείται, όπως αντιλαμβάνεστε. Γίνεται μία ανώνυμη καταγγελία και σταματάει η χρηματοδότηση. Το ερώτημα είναι με ποια διαδικασία σταμάτησε. Δεν υπάρχει διαδικασία η οποία να επιβάλλει τη διακοπή μόνο με την κατάθεση μιας καταγγελίας. Επ' αυτού έχω, και θα καταθέσω και στα Πρακτικά, από το Τεχνικό Επιμελητήριο της Ηπείρου την απόφαση της διοικούσας επιτροπής για την εξέλξη του έργου, στην οποία ακριβώς το Τεχνικό Επιμελητήριο ισχυρίζεται ακριβώς το ίδιο και το ερώτημα ήταν αυτό, δηλαδή με ποια διαδικασία σταμάτησε. Γιατί ξέρετε, αν πάμε έτσι σε όλα τα έργα που είναι στο Ταμείο Ανάκαμψης, αντιλαμβάνεστε τι θα γίνει στη χώρα. Η ανησυχία είναι μεγάλη.

Σχετικά με τους χρόνους: στις 16 Απριλίου του 2025 ενημέρωσε το Υπουργείο, δηλαδή από τα Χριστούγεννα φτάσαμε Απρίλιο, τον δήμο ότι ακόμα δεν είχε αναθέσει σε ελεγκτές να κάνουν έλεγχο της καταγγελίας, αλλά ότι προτίθεται να το κάνει, αυτό τον Απρίλιο. Πραγματογνώμονας από το Τεχνικό Επιμελητήριο ορίστηκε τέλη Απριλίου του 2025. Βεβαίως, είναι καθησυχαστική η απάντησή σας για το τι μέλλει γενέσθαι περαιτέρω και ελπίζω να τρέξει ταχύτητα παρακάτω και γρήγορα ο εργολάβος να επανέλθει. Διότι και μέσα στο καλοκαίρι αντιλαμβάνεστε -επαρχιακή πόλη είναι- όλο το κέντρο βρίσκεται σε αυτήν την κατάσταση. Πραγματικά είναι αγανακτισμένοι οι πολίτες.

Επομένως, με την ελπίδα ότι αυτά θα τρέξουν γρήγορα πια και όχι να κάνουμε άλλους έξι μήνες μέχρι να λυθεί το θέμα διαδικασίας, να πληρωθεί ο εργολάβος, σας ευχαριστώ για την απάντησή σας και σας ευχαριστώ και για την ιδιαίτερη προσοχή που δώσατε στο θέμα.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής και Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Όλγα Γεροβασίλη καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την κ. Γεροβασίλη.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΓΑΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία συνάδελφε, πράγματι το έργο δεν αφορά μία πλατεία, είναι ο κεντρικός πυρήνας της πόλης της Άρτας. Θέλω να δώσω και εγώ μια ανάλυση στις παρατηρήσεις που σωστά κάνετε.

Ήταν η πρώτη καταγγελία που έχει υπάρξει για έλεγχο έργου του Ταμείου Ανάκαμψης και είναι αλήθεια ότι έτυχε σε εσάς. Πιλοτικά εμείς από την πλευρά μας έπρεπε να επιλέξουμε μια ελεγκτική εταιρεία που θα πρέπει όχι μόνο για αυτήν την καταγγελία, για το συγκεκριμένο έργο, αλλά και για όποιο άλλο υπάρξει -είσατε η πρώτη στην καταγγελία που υπήρξε- να βρούμε την εταιρεία αυτή.

ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Θα πάσουμε λαχείο, κύριε Πρόεδρε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΓΑΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Εύχομαι να είστε και τελευταίοι, να μην ακολουθήσουν, γιατί αυτά δημιουργούν προβλήματα. Μακάρι να είναι το τελευταίο.

Έλεγα, λοιπόν, ότι η διαδικασία του να επιλεγεί και η ελεγκτική εταιρεία, η οποία θα παίξει τον ρόλο του ελέγχου σε όποια καταγγελία, αλήθεια είναι ότι ήθελε και αυτή τον χρόνο της, ήταν η πρώτη φορά που γίνεται. Η εταιρεία αυτή είναι η «Ελληνική Ελεγκτική Α.Ε.» που προέκυψε.

Είπατε πριν ότι ο κόσμος είναι αγανακτισμένος. Θέλω να σας πω ότι μέσα στις παρατηρήσεις της εκθέσεως αυτοψίας για τον έλεγχο της καταγγελίας αναφέρεται και αυτή η λέξη, γιατί αναφέρουν και την τλαιπωρία, και την όχληση, και τα προβλήματα, και την ασφάλεια, και την κίνηση, και τον θόρυβο. Έχουν μπει και σε τέτοιες παρατηρήσεις μέσα, αφού αναφερθούν κατ' αρχάς στα καταγελλόμενα. Αναφέρουν όμως και το τι διαπίστωσαν εκεί ως προβλήματα περαιτέρω και όσο καθυστερεί και είναι μια πληγή ανοιχτή αυτά τα θέματα είναι πολύ σημαντικά και να κλείσουμε πληγές μη συμβούν άλλα πράγματα. Άρα με αυτήν την έννοια υπήρξε η ανάγκη να βρούμε την ελεγκτική εταιρεία, που ξαναλέω, ήταν θετικό το αποτέλεσμα ότι δεν υφίσταται πρόβλημα ως προς τα καταγελλόμενα.

Πρέπει, όμως, γρήγορα αυτό να το ολοκληρώσουμε. Γι' αυτό και χρειάζεται η συνεργασία μεταξύ μας. Ο καθένας από την υποχρέωση που έχει να ανταποκριθεί. Και εμείς είμαστε εδώ να ανταποκριθούμε και στο ερώτημα του δημάρχου που αναφέρεται αν υπάρχει δέσμευση ότι θα πληρωθεί ο δέκατος λογαριασμός, παράδειγμα, αν ο δήμος πληρώσει τον ένατο, που είναι μέσα στο πλαίσιο της υποχρέωσης με τις 330.000, ναι, είναι για έλεγχο, όπως είπα και στην πρωτολογία μου, στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας. Εφόσον έρθει μετά την αξιολόγηση, εμείς θα πληρώσουμε τον δέκατο τον λογαριασμό και να συνεργαστούμε και με τον δήμαρχο από δω και μπρος για οτιδήποτε υπάρχει. Επειδή οι χρόνοι, όπως γνωρίζετε και εσείς, είναι ανελαστικοί και δεν είναι εύκολο να ολοκληρωθούν εργασίες σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα, γι' αυτό να συνεργαστούμε μεταξύ μας.

Είμαστε εδώ για να ολοκληρωθεί το έργο και να αποδοθεί στην Άρτα ως κάτι το οποίο θα αλλάξει τουλάχιστον τον κεντρικό πυρήνα της. Την ίδια χαρά που θα αισθανθείτε και εσείς τουλάχιστον θα αισθανθώ και εγώ.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υφυπουργό.

Θα συνεχίσουμε με τη δέκατη πέμπτη με αριθμό 1029/5-6-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Αιτωλοακαρνανίας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Μιλτιάδη Ζαμπάρα προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με θέμα: «Παραμένει το πρόβλημα της ύδρευσης στην Κέρκυρα».

Έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ (ΜΙΛΤΟΣ) ΖΑΜΠΑΡΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, μία νέα τουριστική σεζόν έχει ξεκινήσει στην Κέρκυρα, αλλά το πρόβλημα της ύδρευσης παραμένει το ίδιο οξύ. Τίποτα δεν έχει προχωρήσει σε σχέση με την οριστική λύση ούτε σε σχέση με την προσωρινή ούτε σε σχέση με το μεγάλο πρόβλημα των διαρροών, όπου χάνεται, σύμφωνα με επίσημα στοιχεία της ΔΕΥΑ Κέρκυρας, τουλάχιστον το 40% του παρεχόμενου νερού προς τους πολίτες.

Το 2018 να θυμίσω η Κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ είχε δρομολογήσει το έργο σε τρεις φάσεις, 49, 105, και 46 εκατομμύρια ευρώ αντίστοιχα. Είχε δρομολογήσει την ένταξη του πρώτου υποέργου για το 2018 και των άλλων δύο για την προγραμματική περίοδο 2021-2025. Οι μελέτες δε για το πρώτο υποέργο ήταν έτοιμες ήδη από το 2018, όπως και η χρηματοδότηση των πρώτων 49 εκατομμυρίων με εγγραφή στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, που περιελάμβανε τις μονάδες αποσκλήρυνσης στη Χρυσή, αντλιοστάσιο στη δεξαμενή στον ποταμό, αντικατάσταση μεγάλου μέρους των δικτύων που υπήρχαν οι διαρροές, που αφορούσε την πόλη της Κέρκυρας και το νότιο τμήμα του νησιού.

Από αυτά, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, από το 2020 και μετά έχουν δημοπρατηθεί μόνο τα 29 εκατομμύρια ευρώ. Είναι ενταγμένα στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων τα υπόλοιπα 49 εκατομμύρια ευρώ, αλλά ακόμα δεν έχουν δει τίποτα οι πολίτες της Κέρκυρας.

Για το δε υπόλοιπο έργο, το μεγάλο μέρος, που προκηρύχθηκε ως έργο ΣΔΙΤ, 181 εκατομμύρια ευρώ συνολικά, που αφορά εγκαταστάσεις αποσκλήρυνσης, δίκτυα μήκους διακοσίων είκοσι χιλιομέτρων, τα φράγματα Μελισσουδίου και Καλαμιώτισσας, είναι επίσης ενταγμένο στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων το 2025, αλλά και σε σχέση με αυτά δεν υπάρχει καμία απολύτως εξέλιξη.

Στις επαναλαμβανόμενες ερωτήσεις μας, κύριε Υπουργέ, απαντάτε συνεχώς με το ίδιο μοτίβο, με τον ίδιο τρόπο και το πρόβλημα προφανώς για τους πολίτες της Κέρκυρας και για την κοινωνία της Κέρκυρας παραμένει και πολλές φορές οι κάτοικοι καλούνται να βρουν μόνοι τους λύση στο πρόβλημα αυτό.

Για την Κέρκυρα, λοιπόν -και κλείνω, κύριε Πρόεδρε- δεν υπάρχουν λεφτά και ως είναι εγγεγραμμένα επί της ουσίας στον προϋπολογισμό από το 2018.

Και ρωτώ ευθέως ποιο είναι το σχέδιο της κυβέρνησης για την ύδρευση του νησιού. Προβλέπεται η μεταφορά νερού από τη Θεσπρωτία;

Δεύτερο υποερώτημα: Σκοπεύετε να παραχθεί έργο ουσιαστικό για το νησί της Κέρκυρας που να θέτει επί της ουσίας, να βάζει στο επίκεντρο το ζήτημα της ύδρευσης εκτός από τις άνευ περιεχομένου ανακοινώσεις σας τα τελευταία πεντέμισι χρόνια; Και με βάση ποια χρηματοδοτικά εργαλεία θα αντιμετωπίσετε τις ανάγκες του νησιού σε νερό για τη φετινή χρονιά, για την τρέχουσα χρονιά; Είμαστε ήδη στην αρχή, αλλά πάμε προς τα μέσα της τουριστικής περιόδου.

Κύριε Υπουργέ, είναι προφανές ότι οι πολίτες της Κέρκυρας ζητούν συγκεκριμένες απαντήσεις και με βάση την επίκαιρη ερώτηση που σας θέτω, λοιπόν, θα ήθελα να απαντήσετε πολύ συγκεκριμένα σε σχέση με το ζήτημα αυτό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Ζαμπάρα.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΓΑΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε συνάδελφε, πριν είπα ότι μπορούσα να απαντήσω στην αγαπητή Πρόεδρο για το θέμα που έθεσε. Εδώ θέλω να σας πω ότι για το θέμα για το οποίο υπάρχει επίκαιρη ερώτηση σήμερα δεν έχουμε την αρμοδιότητα στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Νομίζω ότι θα το γνωρίζετε και εσείς ότι δεν έχουμε την αρμοδιότητα πλέον για να δοθεί απάντηση στον προβληματισμό σας, τον οποίο σέβομαι απόλυτα. Γνωρίζω το πρόβλημα, αλλά δεν έχω την αρμοδιότητα να μπορώ να απαντήσω και το λέω εξαρχής. Θα τεκμηριώσω, όμως και στην πορεία έχω μαζέψει

ό,τι στοιχεία μπορώ για να σας πληροφορήσω, αλλά δεν είμαι σε θέση να σας δώσω την τελική απάντηση. Αυτή μπορεί να τη δώσει το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών και η αρμόδια Διεύθυνση Αντιπλημμυρικών και Εγγειοβελτιωτικών Έργων, η Δ19. Αυτή είναι η αρμόδια Υπηρεσία η οποία χειρίζεται το θέμα. Έχω έρθει σε επικοινωνία μαζί τους, αλλά ξαναλέω ότι δεν μπορώ εγώ να απαντήσω εκ μέρους τους.

Για τα δύο έργα τα οποία έχουν προκηρυχθεί -αναφερθήκατε και εσείς, κάνατε μια ιστορική αναδρομή για το πώς ξεκίνησε- θα σας διαβάσω και εγώ την εξέλιξη της διαδικασίας και για τα 189 εκατομμύρια περίπου που αφορούν στο μεγάλο έργο το οποίο είναι με σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Λέω για αυτό το οποίο έχει εξελιχθεί, 181.226.000 ευρώ είναι ο προϋπολογισμός του.

Αυτό το έργο περιλαμβάνει μία σειρά έργων, κατασκευή και λειτουργία και συντήρηση των φραγμάτων Μελισσουδίου, εκτροπής Κυπριανάδων και Καλαμιώτισσας με έργα προσαγωγής νερού από τα φράγματα στην κεφαλή των έργων διανομής και τα λοιπά συνοδά έργα, κατασκευή, λειτουργία, συντήρηση εγκαταστάσεων καθαρισμού νερού Μελισσουδίου, Καλαμιώτισσας, στη «Χρυσή» η εγκατάσταση αποσκλήρυνσης νερού, η κατασκευή εξωτερικών δικτύων συνολικού μήκους διακοσίων είκοσι χιλιομέτρων και η κατασκευή δεξαμενών και άλλα που περιλαμβάνει η πρώτη εργολαβία.

Το έργο έχει ενταχθεί στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων μεταβατικά και λέω μεταβατικά γιατί αυτή τη στιγμή αναζητείται χρηματοδότηση για να εξελιχθεί περαιτέρω ο διαγωνισμός. Συγκεκριμένα, υποβλήθηκαν στην πρώτη φάση εκδήλωσης ενδιαφέροντος τρεις φάκελοι από την Ένωση ΓΕΚ-ΤΕΡΝΑ, από τον ΑΚΤΩΡΑ, τώρα και από την Ένωση «Μυτιληναίος-ΙΝΤΡΑΚΑΤ-Μεσόγειος». Οι φάκελοι ελέγχθηκαν στις 21-4-2023, επελέγησαν και οι τρεις υποψήφιοι και προχώρησαν στην επόμενη φάση του διαγωνισμού. Οι τρεις υποψήφιοι υπέβαλαν στις 26-9-2023 τους προβλεπόμενους φακέλους συμμετοχής σε διάλογο και αυτοί έγιναν και οι τρεις αποδεκτοί.

Προκειμένου, όμως να προχωρήσει ο δημόσιος διάλογος, για να φτάσουμε στον τελικό μειοδότη χρειάζεται κατ' ελάχιστο 60 εκατομμύρια ευρώ, για να μπορέσει να εξασφαλιστεί η χρηματοδότηση του έργου και να ξεκινήσει και να ολοκληρωθεί η διαγωνιστική διαδικασία -δεν θα ξαναγυρίσει πίσω- αλλά και να προχωρήσει το έργο.

Θέλω να σας πω ότι αυτή τη στιγμή η πληροφόρηση που έχω -και μέχρι εκεί μπορώ να μιλήσω γιατί δεν έχω όλες τις λεπτομέρειες- είναι ότι αναζητείται γρήγορα χρηματοδότηση που θα καλύψει το ποσό στο οποίο αναφέρθηκε και θα επιτρέψει την ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας και την έναρξη του έργου.

Σε ό,τι αφορά το δεύτερο υποέργο, το οποίο είναι μικρότερο, αναφερθήκατε και εσείς, θα μιλήσω στη δευτερολογία μου για να μην πάρω άλλο χρόνο, κύριε Πρόεδρε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υφυπουργό.

Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ**)

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ (ΜΙΛΤΟΣ) ΖΑΜΠΑΡΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, τον Απρίλη του 2025 καταθέσαμε μία ακόμη ερώτηση σχετική -έγγραφε ερώτηση- που αφορούσε την κατάσταση για τη λειψυδρία στην Κέρκυρα. Θα επανέλθουμε με νέα επίκαιρη ερώτηση προς το Υπουργείο Υποδομών, για να έχουμε πλήρη απάντηση, αν και το ζήτημα του νερού ως σπάνιου πόρου πλέον, ειδικά για ένα νησί όπως η Κέρκυρα που έχει ζήτημα λειψυδρίας, είναι και στο δικό σας χαρτοφυλάκιο.

Άρα, εγώ θα ήθελα και από εσάς ως αρμόδιο ή ως συναρμόδιο Υπουργείο και από το Υπουργείο Υποδομών να έχω μία συνολική, ολιστική προσέγγιση, απάντηση για το ζήτημα του νερού, της ύδρευσης του νησιού της Κέρκυρας, γιατί είναι πολύ σημαντικό. Και ξαναλέω ότι είναι ένα νησί που πρακτικά υποδέχεται τέσσερα

εκατομμύρια πολίτες-τουρίστες τον χρόνο. Μιλάμε για μία πολύ μεγάλη τουριστική προσέλευση.

Ο δήμαρχος δε -και το γνωρίζετε, είμαι σίγουρος γι' αυτό- της νότιας Κέρκυρας παραιτήθηκε πριν από λίγο καιρό, καταγγέλλοντας δημόσια ότι ο Υπουργός Περιβάλλοντος δεν δεχόταν να συναντηθεί μαζί του. Για να βρει λύση επί της ουσίας στο πρόβλημα αυτό, κατήγγειλε επίσης ότι δεν είχε καμία απολύτως στήριξη και καμία απολύτως συνεργασία στην όλη προσπάθεια και στις οχλήσεις που έκανε ο άνθρωπος για συνεργασία στο Υπουργείο και προφανώς δεν βρήκε άκρη σε σχέση με το ζήτημα αυτό.

Κατήγγειλε επίσης ο δήμαρχος της νότιας Κέρκυρας ότι ενώ υπάρχουν χρηματοδοτήσεις -αυτό που σας είπα εγώ προηγουμένως- καμία εκταμίευση δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί λόγω έλλειψης διαχειριστικής επάρκειας τόσο από τους δήμους όσο και από τους ΔΕΥΑ και έρχεται και η Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων και λέει ότι απαιτείται νομοθετική ρύθμιση προκειμένου να μπορούν οι φορείς της αυτοδιοίκησης να αποκτήσουν τη δυνατότητα πρόσβασης στους απαραίτητους πόρους.

Προφανώς, δηλαδή, κύριε Υπουργέ, υπάρχουν μία σειρά από βήματα που θα πρέπει να γίνουν με μία συνέχεια και μία συνέπεια, για να μπορέσουν να χρηματοδοτηθούν αυτά τα έργα και να υλοποιηθούν σε τελική ανάλυση, γιατί αυτό είναι το κρίσιμο για τους πολίτες του νησιού, να χρηματοδοτηθούν αυτά τα έργα.

Επιπλέον -και κλείνει, κύριε Πρόεδρε- η Κυβέρνηση στον αντίποδα αυτής της λογικής που σας περιγράψω τόση ώρα επεξεργάζεται πρότυπη πρόταση με την εταιρεία ΓΕΚ-ΤΕΡΝΑ για την κατάσταση του δικτύου και μεταφορά νερού από τη Θεσπρωτία στο πλαίσιο του ανενεργού μέχρι στιγμής και αμφιλεγόμενου ν.4903/2022 που αφορά έργα υποδομής, απευθείας, λοιπόν, ανάθεση, σε σχέση με την επιλογή της τελικής λύσης και διαχείρισης του νερού.

Άρα, έχουμε από τη μία μεγάλη αδιαφορία -έτσι αισθάνονται οι πολίτες της Κέρκυρας- και απαξίωση της τοπικής αυτοδιοίκησης και από την άλλη έχουμε, ή φαίνεται να έχουμε ανάθεση και πάλι στους ιδιώτες.

Το αποτέλεσμα, όμως, κύριε Υπουργέ, παραμένει το ίδιο: Καμία λύση επί της ουσίας για τα προβλήματα ύδρευσης της Κέρκυρας και προφανώς καμία λύση συνολικά με τα ζητήματα αυτά. Κατά τα άλλα, κύριε Υπουργέ, συνεχώς πανηγυρίζουμε ως χώρα για τον τουρισμό, αλλά δεν μπορούμε να καταφέρουμε ούτε τα βασικά, όπως είναι το ζήτημα διαχείρισης των υδάτων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΓΑΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε συνάδελφε, όπως είπα μακάρι να μπορούσα να απανηλώσω στα ερωτήματά σας, για αυτό είπα ότι τα θέματα τα χειρίζεται το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών με την αντίστοιχη διεύθυνση που ασχολείται με τα έργα.

Θέλω να σας πω ότι γνωρίζω πως υπάρχει κίνηση για την εξεύρεση χρηματοδότησης. Η ανάγκη είναι άμεση και σέβομαι απόλυτα αυτό το οποίο είπατε. Η κλιματική αλλαγή έχει δημιουργήσει πολλά προβλήματα και στη νησιωτική Ελλάδα, θα έλεγα, ακόμη μεγαλύτερα. Γνωρίζω ότι είναι σε εξέλιξη η εξεύρεση λύσης για να καλυφθούν ανάγκες ειδικά στα νησιά, με οποιοδήποτε χρηματοδοτικό εργαλείο και για να αντιμετωπιστούν οι επείγουσες ανάγκες. Αυτό, όμως, δεν έχει ολοκληρωθεί τούτη τη στιγμή που σας λέω. Θα ξέρετε περισσότερα και θα ξέρουν πρώτοι από το Υπουργείο Υποδομών που ασχολούνται με το θέμα, μετά και από τη σημερινή συζήτηση που είχα μαζί τους. Όμως, ξαναλέω ότι δεν μπορώ να σας πω περισσότερα, γιατί δεν είναι στο αντικείμενό μας και στο αντικείμενό μου.

Ενημερωτικά μόνο να σας πω -και για να κλείσω- αυτά τα οποία εξελίσσονται και εύχομαι να βρεθεί και χρηματοδοτικό εργαλείο, να τελειώσουν οι διαγωνισμοί, να ξεκινήσουν οι εργασίες για να λυθεί το πρόβλημα και μόνιμα, αλλά και άμεσα. Διότι μέχρι να κατασκευαστεί το έργο θέλει και κάποιο χρόνο. Άρα, πρέπει και μεταβατικά να βρεθούν διέξοδοι κάλυψης των αναγκών του νησιού. Είναι ένα νησί με τεράστιο πληθυσμό, με τεράστιο τουρισμό.

Έχουμε μπει ήδη στην τουριστική περίοδο και οι ανάγκες είναι άμεσα απαιτητές.

Θέλω να σας πω το δεύτερο έργο που αναφέρθηκε πριν και που είναι σε εξέλιξη. Είναι πριν την κατακύρωση του διαγωνισμού. Εδώ αναφέρεται η επισημάνση «είναι σταματημένη η εξέλιξη της διαγωνιστικής διαδικασίας στην κατακύρωση του διαγωνισμού», με την πρόβλεψη να εξευρεθεί το χρηματοδοτικό εργαλείο και να ολοκληρωθεί η διαγωνιστική διαδικασία για να ξεκινήσει το έργο.

Το τι περιλαμβάνει το έργο αυτό αφορά στη Χρυσήίδα, γιατί είναι έργο ύδρευσης από τη Χρυσήίδα και με υδραγωγεία και με αντλιοστάσια και με εξοπλισμούς και με υδρογεωτρήσεις και λοιπά. Ο προϋπολογισμός του έργου είναι περίπου 29.100.000 ευρώ με τον ΦΠΑ.

Είπαμε ότι βρίσκεται στη διαδικασία της φάσης κατακύρωσης του έργου και εξετάζεται η χρηματοδότησή του, αμέσως μετά -εφόσον εξευρεθεί χρηματοδότηση- θα πάει για προσυμβατικό έλεγχο στο Ελεγκτικό Συνέδριο και θα υπογραφεί η σύμβαση.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε, αν έχω την ανοχή σας.

Επίσης, επειδή αναφερθήκατε στο θέμα της Θεσπρωτίας, από αυτά που μπορώ να γνωρίζω για τα νερά από τα σχέδια διαχείρισης λεκανών απορροής για τη μεταφορά νερού -όπως ξέρετε έχουμε και μεγαλύτερα θέματα -περιβόλη η εκτροπή του Αχελώου, πάνω από σαράντα χρόνια- και πρέπει πέραν των άλλων να προβλέπεται και μέσα από τα σχέδια διαχείρισης λεκανών απορροής ποταμών.

Από αυτά που μπορώ να γνωρίζω αυτή τη στιγμή είναι ότι σήμερα ως έχει ο σχεδιασμός αυτός, δεν προβλέπει κάτι από πλευράς μεταφοράς. Αν είναι να συμβεί, θα πρέπει να υπάρξει και έλεγχος ή μελέτη κατά πόσο μπορεί να υπάρξει η δυνατότητα αυτή στην οποία αναφέρεστε. Δεν μπορώ, όμως, να σας δώσω περισσότερες πληροφορίες. Απλώς δίνω μια πρώτη απάντηση στον προβληματισμό και στο ερώτημά σας.

Κατά τα λοιπά, θέλω να σας πω ότι έχουν γίνει και από το πρόγραμμα 1420 και επί ΣΥΡΙΖΑ ξεκινώντας και στην πορεία στο πρόγραμμα 2127, περίπου δύομισι εκατομμύρια από το πρώτο πρόγραμμα -σας λέω για να κερδίσουμε χρόνο- και επτά εκατομμύρια από το πρόγραμμα 2127, όπως για παράδειγμα αντικατάσταση αγωγού Νησακίου, αναφέρεται στην περιοχή εκεί των Ιονίων Νήσων κ.λπ..

Επειδή αναφερθήκατε και στην εμπλοκή ή στην αρμοδιότητα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Παρακαλώ, κλείστε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΓΑΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Μισό λεπτό, αγαπητέ Πρόεδρε και ολοκληρώνω. Δεν θα κλείσει το πεντάλεπτο. Θα το προλάβω.

Έλεγα ότι σε ό,τι αφορά το πρόγραμμα το επιχειρησιακό του Υπουργείου Περιβάλλοντος για τέτοια έργα, είναι σημαντικό τα 321 εκατομμύρια, αλλά οι πόροι έχουν εξειδικευτεί και για αυτό ζητούνται και νέα χρηματοδοτικά εργαλεία για να καλύψουν και ανάγκες της νησιωτικής Ελλάδας. Διότι δεν είναι μόνο το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Είναι και το Υπουργείο Εσωτερικών, είναι και άλλοι πόροι και το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Όλα αυτά θα εξεταστούν.

Αυτό το οποίο απλώς μπορώ να μεταφέρω από αυτό που διέγνωσα από τις πληροφορίες που πήρα, είναι ότι είναι ένα θέμα που απασχολεί εντονότατα και πιεστικά το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, να βρεθεί διέξοδο και εύχομαι γρήγορα για να λυθεί το πρόβλημα.

Ευχαριστώ για την ανοχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Θα συζητήσουμε τώρα τη δεύτερη με αριθμό 1018/4-6-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Χίου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής κ. Σταύρου Μιχαηλίδη προς την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, με θέμα: «Εργατικές κατοικίες στα Καμπόχωρα της Χίου».

Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, τον περασμένο Γενάρη βρεθήκαμε πάλι εμείς οι δυο εδώ, με το ίδιο θέμα, τις εργατικές κατοικίες στα Καμπόχωρα της Χίου. Έθεσα υπ' όψιν σας το σοβαρό και επί είκοσι επτά έτη ανεπίλυτο ζήτημα του οικισμού εργατικών κατοικιών στη Δημοτική Ενότητα Καμπόχωρων, θέση Μετόχι, του Δήμου Χίου, το οποίο έχει εξαντλήσει ψυχολογικά τους δικαιούχους των ανεγερθέντων ακινήτων.

Όπως γνωρίζετε, ο οικισμός αποτελούμενος από εξήντα εργατικές κατοικίες, ανεγέρθη το 2007 σε οικόπεδο το οποίο παραχωρήθηκε από την Ιερά Νέα Μονή της Χίου στον Οργανισμό Εργατικής Κατοικίας, εν συνεχεία ΟΑΕΔ και τώρα ΔΥΠΑ, το έτος 1997. Τελούσε υπό τον όρο της εντός τριετίας επισκευής και αποκατάστασης από τον ΟΕΚ των δύο διατηρητέων κτιρίων που βρίσκονται εκεί και παραμένουν, ως συμφωνήθηκε, στην ιδιοκτησία της Ιεράς Νέας Μονής. Ο όρος αυτός ουδέποτε πληρώθηκε, μη συμμορφούμενου του ΟΕΚ στις σχετικές δεσμεύσεις και τα εν λόγω κτίρια δεν έχουν έως σήμερα επισκευαστεί.

Αντίστοιχα, μη συμμορφούμενος παραμένει έως σήμερα ο ΟΕΚ -νυν ΔΥΠΑ, όπως είπα- έναντι των δικαιούχων των εργατικών κατοικιών, οι οποίοι δεν έχουν λάβει ακόμα, δέκα οκτώ ολόκληρα χρόνια από την παραχώρηση της χρήσης των ακινήτων σε αυτούς, το 2007 -επαναλαμβάνω- τους οριστικούς τίτλους κυριότητας. Αιτία, κατά τη ΔΥΠΑ, είναι μια αναντιστοιχία μεταξύ των πραγματικών ορίων του οικισμού και των καταχωρηθέντων ορίων στο Εθνικό Κτηματολόγιο. Επί δέκα οκτώ έτη δεν μπορεί η ΔΥΠΑ να διορθώσει αυτή την αναντιστοιχία. Είναι για κλάματα ή για γέλια;

Στη συζήτηση της επίκαιρης ερώτησής μου τον περασμένο Γενάρη με εσάς, είχατε αναγνωρίσει την ευθύνη της Κυβέρνησης για τις αδικαιολόγητες καθυστερήσεις και δεσμευθήκατε ρητά ότι εντός του περασμένου Μαρτίου -μη λέτε όχι, είναι στα Πρακτικά- η ΔΥΠΑ θα προβεί στην ανάθεση ειδικής τεχνικής μελέτης για την αποκατάσταση των προαναφερθέντων διατηρητέων κτιρίων, με άμεση επόμενη ενέργεια τη δημοπράτηση του έργου.

Κατόπιν των παραπάνω, σας ρωτώ σε ποιες ενέργειες έχει προβεί η ΔΥΠΑ από τη συζήτηση της ως άνω επίκαιρης ερώτησής τον Γενάρη για την εκκίνηση της επί είκοσι πέντε χρόνια υπερήμερης αποκατάστασης και επισκευής των κτιρίων του Ιερού Ναού Αγίου Πολυκάρπου και του Διοικητηρίου. Ποιο το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης των εν λόγω υποχρεώσεών της;

Και δεύτερον σε ποιες ενέργειες έχει προβεί η ΔΥΠΑ από τη συζήτηση της παραπάνω επίκαιρης ερώτησής μου τον Γενάρη του 2025 για τη διόρθωση της αναντιστοιχίας που παρουσιάζεται μεταξύ των υλοποιηθέντων ορίων του οικισμού και των καταχωρηθέντων στο Εθνικό Κτηματολόγιο ορίων του γεωτεμαχίου. Ποιο το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης της σύστασης των οριζόντιων ιδιοκτησιών και έκδοσης και μεταγραφής των οριστικών παραχωρητηρίων στους δικαιούχους;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ελάτε, κύριε Υπουργέ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητέ συνάδελφε, πράγματι είχαμε τη δυνατότητα να συζητήσουμε για το ζήτημα αυτό που είναι χρονίζον, σωστά το λέτε. Είπατε ότι επί είκοσι επτά και πλέον χρόνια το ζήτημα αυτό πράγματι έχει κάποιες γραφειοκρατικές διαδικασίες και όχι μόνο μέχρι να ολοκληρωθεί. Πράγματι στην προηγούμενη συζήτηση που κάναμε σας είχα πει, είχα χρησιμοποιήσει την έκφραση, «θα προσπαθήσουμε άμεσα να δώσουμε λύση». Δεν είχα αναφερθεί σε μήνα.

Δεν έχει σημασία όμως αυτό γιατί νομίζω θα σας καλύψω με την απάντησή μου. Το ζήτημα έχει ήδη προχωρήσει σε ένα θέμα που όπως είπατε πολύ σωστά και εσείς χρονίζει πάνω από είκοσι επτά χρόνια.

Θα σας διαβάσω κατ' αρχήν την απάντηση της ΔΥΠΑ για το ζήτημα αυτό για να έχετε πλήρη εικόνα όλης της διαδικασίας. «Η τήρηση των συμβατικών υποχρεώσεων που απορρέουν από το σχετικό συμβόλαιο δωρεάς εν ζωή του γεωτεμαχίου επί του οποίου ανεγέρθηκε ο οικισμός Χίος 4 βαρύνει τη ΔΥΠΑ ως καθολικού διαδόχου του καταργηθέντος ΟΕΕΚ, εμπίπτει δε στην αρ-

μοδιότητα της διεύθυνσης τεχνικών υπηρεσιών η οποία βρίσκεται σε διαδικασία σύνταξης του διαγωνισμού για την ανάθεση ειδικής μελέτης που απαιτείται να εκπονηθεί για την εκτέλεση του έργου επισκευής του διώροφου πέτρινου κτίσματος του διοικητηρίου καθώς κατόπιν αυτοψιών που διενεργήθηκαν στο ακίνητο για τη συλλογή στοιχείων, ο ιερός ναός Αγίου Πολυκάρπου έχει ήδη επισκευαστεί. Υπολογίζεται ότι η εν λόγω ανάθεση θα ολοκληρωθεί στις αρχές του 2026».

Επεξηγώ τη διαδικασία η οποία έχει ως εξής. Η ΔΥΠΑ -γι' αυτό είχα μιλήσει για άμεσες ενέργειες- έχει ήδη εκκινήσει την απαιτούμενη τεχνική διαδικασία που περιλαμβάνει τα εξής στάδια. Το λέω αυτό βεβαίως όχι μόνο προς εσάς αλλά και στους δικαιούχους που μας ακούν ως προς την τελική ολοκλήρωση αυτής της εκκρεμότητας πολλών-πολλών ετών. Περιλαμβάνει διενέργεια αυτοψιών προκειμένου να συνταχθούν τα τεύχη του διαγωνισμού για να πραγματοποιηθεί. Δεύτερον, η ανάθεση της ειδικής μελέτης που απαιτείται για την αποκατάσταση του διώροφου πέτρινου κτίσματος του διοικητηρίου. Αφού συνταχθούν τα τεύχη δημοπράτησης του έργου να προχωρήσει η διαδικασία εκτέλεσης του έργου που περιλαμβάνει την αποκατάσταση του διώροφου πέτρινου κτίσματος του διοικητηρίου μετά των αυλείων χώρων του κατόπιν αυτοψιών που διενεργήθηκαν στο ακίνητο για τη συλλογή στοιχείων διαπιστώθηκε ότι ο ιερός ναός Αγίου Πολυκάρπου έχει ήδη επισκευαστεί.

Κλείνει, λοιπόν, η ΔΥΠΑ λέγοντας ότι η εν λόγω ανάθεση αναμένεται να ολοκληρωθεί στις αρχές του 2026 προφανώς βάζοντας μέσα όλες τις δικαιοδοτικές διαδικασίες που μπορεί να υπάρξουν, προσφυγές κ.λπ.. Ήδη από την προηγούμενη φορά, λοιπόν, που σας ενημέρωσα, είχαμε ενημερώσει την Εθνική Αντιπροσωπεία με απορμή την ερώτησή σας αλλά βεβαίως και το ενδιαφέρον και άλλων συναδέλφων σας. Το γνωρίζω πάρα πολύ καλά. Σας το είχα πει. Ο Νότης Μηταράκης έχει ασχοληθεί κι αυτός με το ζήτημα αυτό για το θέμα της ΔΥΠΑ που όπως γνωρίζετε είναι επιφορτισμένη μ' ένα μεγάλο τεχνικό πρόγραμμα. Αυτό οφείλω να το πω. Αναβάθμιση του κτιριακού αποθέματος, των επαγγελματικών σχολείων μαθητείας και των ιδιοκτητών ΚΠΑ2 συνολικής δαπάνης πολλών εκατομμυρίων ευρώ από το Ταμείο Ανάκαμψης -περίπου 200 εκατομμύρια όπως ξέρετε- καθώς και των βρεφονηπιακών σταθμών με συγχρηματοδότηση μέσω ΕΣΠΑ συνολικής δαπάνης 9 εκατομμυρίων. Οπότε εσείς κρατάτε ότι ήδη έχει ξεκινήσει η διαδικασία όπως σας την εξήγησα. Θα επανέλθω στη δευτερολογία. Θα σας ακούσω και για όλα τα στάδια τελικής διευθέτησης ώστε να αποδοθεί αυτό το οποίο είναι ζητούμενο και ποθούμενο για εσάς, για μας, για το Υπουργείο Εργασίας και την ΔΥΠΑ αλλά κυρίως για τους δικαιούχους: να αποδοθούν οι οριστικοί τίτλοι στους δικαιούχους.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ελάτε, κύριε συνάδελφε.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ: Κύριε Υπουργέ, δεν θα ακολουθήσω τη συνηθισμένη διαδικασία να διαβάζω την δευτερολογία υποθέτοντας τι θα πείτε, διότι τα πράγματα μιλούν μόνα τους. Έχουν περάσει δύο και πλέον δεκαετίες και οι άνθρωποι αυτοί που δικαιούνται να πάρουν τις ιδιοκτησίες φεύγουν από τη ζωή και δεν μπορούν να δώσουν στα παιδιά τους τα σπίτια τους. Για αυτά τα οποία μας είπατε και δεν γνωρίζαμε είχατε υποχρέωση ως Κυβέρνηση, ως ΔΥΠΑ, ως Υπουργείο να ενημερώσετε και εμάς τους Βουλευτές του τόπου, εμένα προσωπικά που θέτω το θέμα και εγώ ακολούθως να ενημερώσω τους ανθρώπους που 25 χρόνια δεν μπορούν να πάρουν το σπίτι, το οποίο καταλαβαίνετε πως έχουν πάρει. Γιατί δεν προχωράτε παράλληλα στις διαδικασίες, την οριοθέτηση και τη διόρθωση των σφαλμάτων για να πάρουν και οι άνθρωποι αυτοί επιτέλους το σπίτι τους; Δεν μιλάμε για ένα χωράφι ή ένα ποδήλατο. Μιλάμε για ένα όνειρο ζωής που είναι το σπίτι τους. Ποιες δικαιολογίες χωρούν δηλαδή; Πάλι νέα χρονοδιαγράμματα; Θα γίνει το ένα, θα κατατεθεί το άλλο και τελειωμό δεν έχει. Είναι πραγματικά εικόνα κυβέρνησης αυτή; Μην το παίρνετε προσωπικά. Έξι χρόνια κυβερνάτε. Είκοσι επτά χρόνια περιμένουν οι άνθρωποι τα σπίτια τους. Ένα κτηματολόγιο, να μπουν οι συντεταγμένες να οριοθετηθεί.

Λέτε ότι αποκαταστάθηκε η μια από τις δυο εκκρεμότητες.

Ποιος, δηλαδή, έφτιαξε τον Άγιο Πολύκαρπο; Η πολιτεία; Προφανώς η Μητρόπολη ή οι κάτοικοι εκεί. Σας παρακαλώ πολύ δεν χωρούν άλλες αστοχίες. Δεν θα πω τη λέξη άλλα ψέματα. Πρέπει αυτοί οι άνθρωποι να τακτοποιηθούν πολύ σύντομα. Πείτε μας στη δευτερολογία σας συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα. Γιατί πάλι εδώ θα είμαστε και εσείς και εγώ. Αλλά οι άνθρωποι που μας ακούν, όπως είπατε, περιμένουν μία λύση. Δεν έχουν περιθώρια. Έχουν μεγαλώσει. Φεύγουν από αυτό τον κόσμο. Πώς αλλιώς πρέπει να σας το πούμε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Ελάτε, κύριε Υπουργέ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Κύριε συνάδελφε, νομίζω ότι την ίδια αγωνία που έχετε και εσείς έχουμε όλοι και η Κυβέρνηση. Να δοθεί λύση πράγματι σε ένα θέμα για το οποίο όπως είπα και πριν πλέον της εικοσαετίας, είκοσι επτά χρόνια, προσπαθεί να υπάρξει λύση.

Παρότι τα γνωρίζετε θα ξαναπούμε πάλι τα στάδια και θα εξηγήσω για ποιον λόγο δεν μπορεί να γίνει η παράλληλη αυτή διαδικασία που είπατε. Θα τα πω, λοιπόν, για άλλη μια φορά. Αναφερθήκατε στο δεύτερο ερώτημά σας για την αναντιστοιχία που παρουσιάζεται μεταξύ των υλοποιηθέντων ορίων του οικισμού και των καταχωρηθέντων ορίων του επίμαχου γεωτεμαχίου στο Εθνικό Κτηματολόγιο. Όπως σας είχα πει, κύριε συνάδελφε και την προηγούμενη φορά, το ζήτημα αφορά την αποκατάσταση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος, διόρθωση, συμπλήρωση του σχετικού συμβολαίου της δωρεάν παραχώρησης του γεωτεμαχίου και δεύτερο με τις περαιτέρω ενέργειες γεωμετρικές μεταβολές στο Κτηματολόγιο, όπως γνωρίζετε πάρα πολύ καλά, για τη διόρθωση των ορίων. Στις ενέργειες αυτές αποκατάστασης του ιδιοκτησιακού καθεστώτος θα προβεί η ΔΥΠΑ σε δεύτερο στάδιο αφότου δηλαδή θα έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία που σας προανέφερα για την ανάθεση και σύνταξη ειδικής μελέτης.

Για ποιον λόγο γίνεται αυτό, κύριε συνάδελφε; Θα το πω για ακόμα μια φορά. Το γνωρίζετε. Πλήθος τα έγγραφα της ΔΥΠΑ. Η αποκατάσταση του κτιρίου του διοικητηρίου αποτελεί συμβατική υποχρέωση που απορρέει από το σχετικό συμβόλαιο δωρεάς του γεωτεμαχίου επί του οποίου ανεγέρθηκε ο οικισμός Χίος 4 που βαρύνει την ΔΥΠΑ η τήρηση της οποίας αποτελεί προαπαιτούμενο προκειμένου να δρομολογηθεί η αποκατάσταση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος. Σε επόμενο στάδιο, τρίτο, αφού θα έχει ολοκληρωθεί και η διαδικασία της αποκατάστασης του ιδιοκτησιακού καθεστώτος να υλοποιηθεί η κατάρτιση της σύστασης οριζόντιων ιδιοκτησιών και έκδοσης οριστικών τίτλων προς τους δικαιούχους.

Αυτά τα βήματα των ενεργειών που σας είπα και σας τα έχω ήδη περιγράψει, τα είχα επισημάνει προφανώς και στην προηγούμενη συζήτηση με τη χρονική σειρά που απαιτείται να υλοποιηθούν για να βρεθεί οριστική λύση. Προχωράμε λοιπόν σε αυτό το χρονικό διάγραμμα που σας έδωσε η ΔΥΠΑ. Αφού έγιναν οι αυτοψίες προχωράμε στην ανάθεση μελέτης. Μετέπειτα θα ακολουθήσουν τα στάδια και προφανώς πάμε σε μια τελική διευθέτηση. Οφείλω να επαναλάβω ότι έχει πάρει πάνω από είκοσι πέντε χρόνια –είκοσι επτά είπατε– για να δοθεί λύση. Γι' αυτό δρομολογείται. Και δρομολογείται με τη διαδικασία που σας είπα. Ξεκάθαρη διαδικασία και έχει εκκινήσει. Την τελευταία φορά που συζητήσαμε σας είπα ότι θα εκκινήσει άμεσα. Και αυτό έγινε. Και προχωράμε στην υλοποίησή του.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Θα συζητήσουμε τώρα την τρίτη με αριθμό 1015/2-6-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Κορινθίας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Γεώργιου Ψυχολογίου προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα: «Απαράδεκτη και αδικαιολόγητη η μη ένταξη στο Μέτρο 23 των καλλιεργειών της ελιάς και της κορινθιακής σταφίδας. Να γίνει άμεσα κατάθεση συμπληρωματικού φακέλου για να αποκατασταθεί η μεγάλη αδικία απέναντί τους».

Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Αφορά και

εσάς αυτό, την περιοχή σας. Οπότε να την παρακολουθήσετε προσεκτικά.

Κύριε Υπουργέ, στις 27 Μαΐου με δελτίο Τύπου του Υπουργείου σας αναφέρονται οι καλλιεργειές που εντάσσονται στο περιφημο Μέτρο 23 για την έκτακτη προσωρινή στήριξη ρευστότητας στους αγρότες οι οποίοι υπέστησαν ζημιά εξαιτίας της μείωσης της παραγωγής και συνακόλουθα του εισοδήματός τους από τις φυσικές καταστροφές και την κλιματική κρίση. Στο αίτημα που υποβλήθηκε από την Ελληνική Κυβέρνηση για το Μέτρο 23 και το οποίο ανέρχεται στα 178 εκατομμύρια ευρώ, δεν περιλαμβάνονται η ελιά και η κορινθιακή σταφίδα, δύο καλλιεργειές που υπέστησαν πολύ σοβαρές ζημιές από την κλιματική κρίση και τα ακραία καιρικά φαινόμενα τα τελευταία χρόνια. Με πολλαπλές ερωτήσεις και παρεμβάσεις που κάναμε στη Βουλή έχουμε αναδείξει τη σοβαρότητα και την έκταση του θέματος αλλά και την αναγκαιότητα στήριξης των παραγωγών αυτών των δύο εθνικών προϊόντων που πραγματικά –και το γνωρίζετε– έχουν υποστεί πολύ μεγάλη ζημιά όπως κατ' επέκταση η επιβίωση και η αξιοπρέπεια των ιδίων των παραγωγών και των οικογενειών τους.

Τα παραπάνω επιβεβαιώνονται και από τα στοιχεία που υπάρχουν σε όλη την Ελλάδα και έφτασαν στον Υπουργείο από τις υπηρεσίες, τους αγροτικούς συλλόγους, τους συνεταιρισμούς και τους παραγωγούς. Με βάση, λοιπόν, την πολύ κρίσιμη κατάσταση την οποία αντιμετωπίζουν οι Έλληνες παραγωγοί με το κόστος παραγωγής, με την πολύ μεγάλη διαφορά από το χωράφι στο ράφι και την αισχροκέρδεια, με ζήτημα που έχουν να κάνουν με τις ελληνοποιήσεις και με όλα τα υπόλοιπα, θεωρούμε ότι είναι πάρα πολύ σημαντικό να πάρουμε απαντήσεις, κύριε Υπουργέ, σε αυτά τα οποία βάζουμε στην επίκαιρη ερώτησή μας.

Με βάση ποια δεδομένα αποφασίσατε να μην ενταχθεί στο Μέτρο η καλλιέργεια της ελιάς και της κορινθιακής σταφίδας και γιατί δεν λάβατε υπ' όψιν τα διαθέσιμα στοιχεία των υπηρεσιών που ανέφερα, αλλά και στις πολλαπλές ερωτήσεις και τον κοινοβουλευτικό έλεγχο που σας είχαμε κάνει το προηγούμενο διάστημα.

Η στήριξη των παραγωγών –και στην Κορινθία και σε άλλες περιοχές που αφορά αυτή η ερώτηση– είναι καθοριστική. Θα προχωρήσετε στην κατάθεση συμπληρωματικού φακέλου για τις καλλιεργειές αυτές, ώστε να αποκαταστήσετε αυτήν την αδικία και να στηρίξετε στην πράξη αυτά τα δύο –όπως επισήμανα– εθνικής σημασίας προϊόντα;

Και τελευταίο: Θα διερευνήσετε την αξιοποίηση άλλων χρηματοδοτικών εργαλείων, όπως ζητούν και οι φορείς, προκειμένου να στηριχτούν αυτές οι καλλιεργειές και αυτοί οι παραγωγοί που είναι κρίσιμοι για τις τοπικές κοινωνίες;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε συνάδελφε, είναι σημαντικό ξεκινώντας να ξεκαθαρίσουμε τι είναι το Μέτρο 23. Είναι ένα μέτρο έκτακτο για την ενίσχυση καλλιεργειών που ζημιώθηκαν από φαινόμενα που οφείλονται στην κλιματική κρίση μέσα στο 2024. Το κάθε κράτος-μέλος υποβάλλει πρόταση που πρέπει να εγκριθεί από την ευρωπαϊκή επιτροπή. Για να εγκριθεί, πρέπει να πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται από τον κανονισμό. Δηλαδή, πρώτον, τα καταστροφικά αίτια να έχουν συμβεί, να έχουν λάβει χώρα μετά την 1^η Ιανουαρίου του 2024. Να αποδεικνύονται με στοιχεία τόσο τα αίτια όσο και οι μειώσεις της παραγωγής. Τρίτον, ο προϋπολογισμός του Μέρους να μην ξεπερνά το 10% της συνεισφοράς του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης για τα έτη 2021-2022 και να προκύπτει από πόρους μέτρων που παρούσαν υπό εκτέλεση. Αυτό πρακτικά σημαίνει και μεταφράζεται –το 10% για την Ελλάδα– 142,8 εκατομμύρια ευρώ μέγιστος ενωσιακός προϋπολογισμός.

Με βάση, λοιπόν, τα παραπάνω αποφασίσαμε ως χώρα, πρώτον, να κατευθύνουμε τους πόρους του Μέρους σε εκμεταλλεύσεις που επλήγησαν από σημαντικά φαινόμενα το 2024, δηλαδή συνδυασμένο φαινόμενο καύσωνα – ξηρασίας, συνδυασμένο φαινόμενο καύσωνα, έντονων και άκαιρων βροχοπτώσεων και χαλάζι

στο προανθικό στάδιο σε μόνιμες καλλιέργειες στην Πιερία.

Δεύτερον, να αξιοποιηθούν τα επίσημα μη αμφισβητούμενα στοιχεία των εκθέσεων των επιτροπών –επιτροπών ΚΟΕ- αλλά και των αιτήσεων που μας έχουν στείλει οι περιφερειακές ενότητες πριν την απόφαση για το Μέτρο.

Τρίτον, εφόσον οι πόροι του Μέρους είναι περιορισμένοι, είναι συγκεκριμένοι, να γίνει αναγκαστικά μια αξιολόγηση και μια ιεράρχηση. Άλλωστε, όλοι αναγνωρίζουμε ότι οι ζημιές του 2024 από την κλιματική κρίση δεν είναι μόνο 142 εκατομμύρια. Μακάρι να ήταν. Θα ήμασταν όλοι -και εσείς και εμείς- σε πολύ καλύτερη θέση.

Τέταρτον, να αυξήσουμε το παραπάνω ποσό από 142,8 με εθνική συμμετοχή ώστε να ανέλθει στα 178 εκατομμύρια ευρώ, προφανώς, για να καλυφτεί μεγαλύτερος αριθμός παραγωγών.

Πράγματι, κάποιες καλλιέργειες από την Ελλάδα, αν και ζημιώθηκαν από τα φαινόμενα του 2024, δεν συμπεριλαμβάνονται στην πρόταση που κατατέθηκε από τη χώρα μας στην επιτροπή για έγκριση, μεταξύ αυτών όπως σωστά λέτε της ελιάς και της κορινθιακής σταφίδας. Γιατί; Γιατί, επαναλαμβάνω, υπήρχε συγκεκριμένος περιορισμός και δεν μπορούσαν όλες οι καλλιέργειες να στηριχθούν μέσω αυτού του μέτρου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία των υπηρεσιών, μειωμένη παραγωγή παρατηρήθηκε κυρίως -σε ποσοστό εννιά- στα οινοποιήσιμα σταφύλια στην Κορινθία, Ηλεία και Αχαΐα. Και όπως ξέρετε πάρα πολύ καλά, τα οινοποιήσιμα σταφύλια ενισχύονται στο πλαίσιο του Μέρους 23.

Τα υπόλοιπα, θα σας τα αναφέρω στη δευτερολογία μου.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, άκουσα με προσοχή την απάντησή σας. Θα ήθελα να μεταφέρω -και να καταθέσω στα Πρακτικά- τις επιστολές, με την αγωνία και τη δυσарέσκεια που έχουν εκφράσει μέσα από τα συλλογικά τους όργανα οι παραγωγοί τόσο για το θέμα της ελιάς και του λαδιού όσο και για το θέμα της μαύρης κορινθιακής σταφίδας.

Και αυτό δείχνει ότι στη στάθμιση, που λέγατε πριν, μάλλον κάτι δεν πήγε καλά, διότι θα έπρεπε σίγουρα τέτοιου είδους προϊόντα να είναι προτεραιότητα και να γίνει κάθε τι δυνατό, προκειμένου είτε με την εθνική χρηματοδότηση είτε μέσα από την επιλογή του να είναι μέσα, να περιλαμβάνονται στο Μέτρο 23.

Η Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Κορινθίας διαμαρτύρεται και λέει ότι με λύπη διαπίστωσε ότι δεν εντάχθηκαν και τα πυρηνόκαρπα της Κορινθίας, που εντάχθηκαν σε άλλους νομούς, αλλά και η καλλιέργεια της ελιάς που εδώ και περίπου τρία χρόνια αντιμετωπίζει σοβαρότατα προβλήματα λόγω των καιρικών συνθηκών. Απολύτως ακριβές και έχουμε κάνει και δεκάδες ερωτήσεις γι' αυτό συνάδελφε από όλη την Ελλάδα. «Ζητάμε», λέει, «διορθωτικές κινήσεις».

Τα δε επιμελητήρια Αχαΐας, Κορινθίας και Μεσσηνίας, ως εκφραστές των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και των μικρομεσαίων παραγωγών των περιοχών αυτών, στέλνουν μία επιστολή για τον αποκλεισμό της κορινθιακής σταφίδας από το Μέτρο 23, αιτείται να ενταχθεί και να ενισχυθεί ο παραγωγικός ιστός και οι αγρότες μας και περιλαμβάνει σε αυτό και την καλλιέργεια της ελιάς, η οποία υπέστη τεράστια ζημιά τα προηγούμενα χρόνια. Ζητάει την άμεση αναθεώρηση της λίστας του Μέρους 23 και την ένταξη της κορινθιακής σταφίδας και των ελιών στους επιλέξιμους κλάδους, αλλά και την ενεργοποίηση κάθε δυνατού χρηματοδοτικού εργαλείου για την ουσιαστική στήριξη αυτών που έχουν πληγεί. Επίσης, ζητάει την ενημέρωση για το σκεπτικό με το οποίο αποκλείστηκαν αυτές οι κατηγορίες προϊόντων από το Μέτρο 23.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Ψυχογιός καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες επιστολές, οι οποίες βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Κύριε Υπουργέ, αυτό το οποίο, επίσης, έβαλα στην επίκαιρη ερώτηση είναι ένα ζήτημα με την συνδεδεμένη ενίσχυση. Και καταλαβαίνουμε πολύ καλά ότι, όταν στη συνδεδεμένη ενίσχυση για τη μαύρη κορινθιακή σταφίδα το Υπουργείο παραδέχεται ότι

υπάρχει μείωση παραγωγής για να πάρει τη συνδεδεμένη ο παραγωγός, αλλά μετά δεν τον εντάσσει στο Μέτρο 23, τότε κάτι δεν πάει καλά. Διότι, στα κιλά τα οποία ζήτησε το Υπουργείο για να πάρει ο παραγωγός συνδεδεμένη ενίσχυση, αποδέχθηκε ότι υπάρχει μείωση της παραγωγής για να μπορέσει να τη δικαιούται. Άρα, πώς από τη μία υπάρχει μείωση που αποδέχεται το κράτος και από την άλλη, δεν υπάρχει ένταξη μέσα στο Μέτρο 23 γι' αυτό το προϊόν;

Επομένως, αυτό είναι κάτι το οποίο είναι αδικαιολόγητο. Γι' αυτό γράφουμε απαράδεκτη και αδικαιολόγητη η μη ένταξη. Και ζητάμε, εκτός των άλλων, να δούμε: Τι θα κάνετε με άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία, ενδεχομένως, ή αν μπορείτε, όπως σας είπα πριν, να βάλουμε συμπληρωματικό φάκελο για το Μέτρο 23 σε σχέση με τα προϊόντα αυτά. Τι χρηματοδοτικά εργαλεία μπορούμε να αξιοποιήσουμε και να εξαντλήσουμε, για να στηρίξουμε αυτούς τους παραγωγούς, τις τοπικές οικονομίες και κοινωνίες που έχουν μεγάλο πλήγμα τα τελευταία χρόνια και πολλοί αγρότες -και μάλιστα νέοι αγρότες- εγκαταλείπουν τα χωράφια τους αυτή τη στιγμή. Δεν είναι θέμα μόνο οικονομικής επιβίωσης και εισοδήματος, αλλά και θέμα εγκατάλειψης της παραγωγής και μάλιστα υψηλής παραγωγικότητας γης. Και να μας πείτε τι θα κάνετε για να λύσετε ζητήματα, όπως ανέφερα, με το πληροφοριακό σύστημα, τα οποία υπήρξαν στην αρχή γι' αυτούς που πήραν τη συνδεδεμένη, τελικά, με τα μειωμένα κιλά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Τον λόγο έχει ο Υφυπουργός κ. Σταμενίτης.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Αγαπητέ συνάδελφε, ήμουν πάρα πολύ ξεκάθαρος και προφανώς, αναγνωρίζουμε ότι υπάρχουν προβλήματα και σε άλλες καλλιέργειες. Απλά, αν κάνετε το άθροισμα της ζημιάς στην ελιά ή στην κορινθιακή σταφίδα, θέλω να μας πείτε, αν φτάνουν τα 142 εκατομμύρια ευρώ.

Επομένως, αυτά είναι τα χρήματα που είχαμε. Ενεργοποιήσαμε για πρώτη φορά το μέτρο αυτό και έτσι, λοιπόν, δίνουμε όχι 142 εκατομμύρια, αλλά 178 εκατομμύρια σε παραγωγούς, οι οποίοι είχαν υποστεί ζημιές σε όλη την Ελλάδα. Και προφανώς, αναγνωρίζουμε ότι δεν είναι οι μοναδικές καλλιέργειες που έχουν ζημιές. Αυτό πρέπει να το αναγνωρίσετε.

Και επίσης, σας θυμίζω ότι τα προηγούμενα χρόνια ενεργοποιήσαμε δύο αντίστοιχα έκτακτα μέτρα του ΠΑΑ, το Μέτρο 21 και το Μέτρο 22. Το πρώτο για την ελιά με 125 εκατομμύρια και το δεύτερο, για την κτηνοτροφία με 95 εκατομμύρια ευρώ. Και τότε έγινε μια επιλογή, για να ενισχυθούν οι κλάδοι που είχαν επηρεαστεί περισσότερο από τις συνέπειες της πανδημίας και του ρωσο-ουκρανικού πολέμου. Και τότε δεν ήταν οι μοναδικοί κλάδοι που είχαν επηρεαστεί. Οι υπόλοιποι είχαν στηριχθεί με άλλα εργαλεία.

Ομοίως και τώρα για τις καλλιέργειες που δεν προτάθηκαν για την ενίσχυση στο πλαίσιο του Μέρους 23, θα εξαντληθεί κάθε θεσμική και δημοσιονομική δυνατότητα για να στηριχθούν με άλλα εργαλεία, εφόσον υπάρχει τεκμηριωμένη ανάγκη και εφόσον υπάρχουν και τα χρήματα και το επιτρέπει το ενωσιακό και εθνικό πλαίσιο.

Άλλωστε, δεν είναι τυχαίο ότι τη σταφίδα, όπως είπατε και μόνοι σας, τη διατηρήσαμε στο καθεστώς των συνδεδεμένων ενισχύσεων της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου '23- 27.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ: Την οποία ενέταξε ο ΣΥΡΙΖΑ.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Καλά. Ακούστε. Εμείς τη διατηρήσαμε και αυτό πρέπει να το αναγνωρίσετε. Και αν με αφήσετε να ολοκληρώσω, θα σας πω και το εξής: Όταν κάποιες άλλες, τις οποίες προτείναμε για το ίδιο καθεστώς, αναγκαστήκαμε τελικά να τις αφαιρέσουμε κατά τη διαπραγμάτευση του εθνικού στρατηγικού σχεδίου.

Αυτό και μόνο δείχνει πόσο σημαντικό εθνικό προϊόν -και έτσι είναι- θεωρούμε τη σταφίδα. Και όπως πολύ σωστά το είπατε και εσείς, για το 2024 έχει λάβει ήδη μια έμμεση στήριξη με την υποστηρικτική απόφαση για μείωση της ελάχιστης απαιτούμενης ποσότητας για τη λήψη συνδεδεμένης ενίσχυσης.

Δηλαδή, πήραμε μια απόφαση, μειώσαμε τα απαιτούμενα κιλά

από 150 στα 105 κι έτσι οι παραγωγοί πήραν τη συνδεδεμένη ενίσχυση. Αυτό είναι έμμεση ενίσχυση. Η δε καταβολή της ενίσχυσης, σύμφωνα με τα στοιχεία και τη διαβεβαίωση του ΟΠΕΚΕΠΕ, ολοκληρώθηκε στις 30-5-2025 με συνολικό ποσό τα 2.253.520 ευρώ για τέσσερις χιλιάδες σαράντα έναν δικαιούχους, στους οποίους πιστώθηκαν κανονικά τα χρήματα.

Τώρα να σας πω ότι δεν είναι δυνατή η προσθήκη νέων καλλιεργειών αυτή τη στιγμή στο Μέτρο 23. Έχει υποβληθεί επίσημα η πρόταση της Ελλάδος στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, βρίσκεται στο τελικό στάδιο της επίσημης διαπραγμάτευσης και αναμένεται η τελική έγκριση. Στο στάδιο της επίσημης διαπραγμάτευσης με τις υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δεν μπορούν να γίνουν αλλαγές του Μέρους στο τεχνικό δελτίο.

Άλλωστε, ο χρονικός ορίζοντας υλοποίησης του Μέρους 23 είναι πολύ στενός. Οι εγκρίσεις των δικαιούχων πρέπει να γίνουν το αργότερο στις 30 Ιουνίου του 2025. Ασφαλώς γνωρίζετε, έχετε και στην περιοχή σας παραγωγούς, έχει εκδοθεί ήδη πρόσκληση και έχει ξεκινήσει η υποβολή αιτήσεων η οποία λήγει αύριο. Επαναλαμβάνω, η επιλογή μας ήταν να καλυφθούν όσο το δυνατόν περισσότεροι παραγωγοί για τα όσο δυνατόν περισσότερα προϊόντα σε όλες τις περιοχές της Ελλάδας.

Το Μέτρο 23 δεν είναι το μόνο εργαλείο που έχουμε στη φαρέτρα μας για να πετύχουμε αυτό. Για κάθε καλλιέργεια για την οποία τεκμηριώνεται η ανάγκη στήριξης, προφανώς θα διερευνηθούν εθνικοί ή ενωσιακοί πόροι. Εφόσον δηλαδή βρεθούν χρήματα, θα το κάνουμε, όπως το κάναμε πάντοτε τα τελευταία έξι χρόνια.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Συνεχίζουμε με την πέμπτη με αριθμό 1012/2-6-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Σερρών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Ελληνικής Λύσης κ. Κωνσταντίνου Μπούμπα προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα: «Προβλήματα που ανακύπτουν από το Πρόγραμμα Δάσωσης Γεωργικών Γαιών του ν.1257/99».

Έχετε τον λόγο, κύριε συνάδελφε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΜΠΑΣ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, είναι ένα πρόγραμμα το οποίο ξεκίνησε πριν από χρόνια, αλλά εδώ ήμασταν που το συζητούσαμε κάτω από τη σκιά των σκανδάλων του ΟΠΕΚΕΠΕ. Διότι υπάρχει μία απόφαση του ΟΠΕΚΕΠΕ που δεν χρηματοδοτεί, δεν επιδοτεί, δεν δίνει δηλαδή κάποια κίνητρα σε αυτούς τους ανθρώπους σε ό,τι αφορά τις δασώσεις και κυρίως με δάση της ακακίας, αυτά τα πλατύφυλλα τα οποία συνεισφέρουν και συνδράμουν πάρα πολύ στο περιβάλλον και στην κλιματική αλλαγή.

Το κόστος το οποίο καλούνται τώρα να πληρώσουν οι άνθρωποι οι οποίοι προχώρησαν σε αυτές τις δασώσεις και την εκρίζωση που πρέπει να γίνει για να φύγουν αυτές οι ρίζες είναι πάρα πολύ επίπονο. Είναι πάρα πολύ επίπονο διότι παραμένουν στο έδαφος και είναι πάρα πολύ κοστοβόρα. Οι άνθρωποι ζητούν να έχουν κάποια οικονομικά εχέγγυα, κάποια κίνητρα, προκειμένου να κρατηθούν αυτά τα χωράφια με τις δασώσεις που είναι εικοσαετίας για να μπορέσουν οι άνθρωποι να ανταπεξέλθουν οικονομικά, αλλά συνάμα να συνδράμουν σε αυτό που λέμε περιβάλλον. Και σε αυτό παίζουν πάρα πολύ μεγάλο ρόλο, ως γνωστόν, τα δάση και δη τα πλατύφυλλα όπως είναι κυρίως η ακακία.

Είναι οξύμωρο πραγματικά στον πρωτογενή τομέα, με απόφαση και του ΟΠΕΚΕΠΕ, να επιδοτείται η αγρανάπαυση και όχι οι δασώσεις, δηλαδή, να επιδοτούμε την ερημοποίηση, αν θέλετε, της καλλιεργήσιμης γης και να μην δίνουμε σε αυτούς τους ανθρώπους τη δυνατότητα να μπορέσουν να συνεχίσουν αυτές τις δασώσεις και να έχουν κάποιο οικονομικό όφελος, αλλά παράλληλα όπως είπα να συνεισφέρουν πάρα πολύ οικολογικά σε αυτή την αλυσίδα για αειφόρο ανάπτυξη σε ό,τι αφορά το περιβάλλον.

Δείτε, λοιπόν, αν μπορούμε να βοηθήσουμε αυτούς τους ανθρώπους να συνεχιστεί το πρόγραμμα με τις δασώσεις το οποίο ξεκίνησαν πρώτα από μόνοι τους οι άνθρωποι αυτοί, επιβαρύνθηκαν οικονομικά και μετά αυτό το πρόγραμμα είχε μια χρημα-

τοδότηση. Τώρα είναι σε μια αβεβαιότητα που πρέπει και να βγάλουν τους κορμούς, αλλά όπως είπαμε είναι πάρα πολύ κοστοβόρο, κυρίως με τις ακακίες διότι από ένα μικρό κλαρί μπορεί να φυτρώσει ξανά το δένδρο.

Επαναλαμβάνω, όμως, είναι τραγελαφικό ειλικρινά, ακούγεται δηλαδή οξύμωρο, όπως είπαμε να χρηματοδοτείται την αγρανάπαυση και όχι τις δασώσεις, πολλών δε μάλλον σε μία χώρα που χρειαζόμαστε τα δάση, χρειαζόμαστε τις δασώσεις για να μπορέσουμε να έχουμε και το κατάλληλο περιβάλλον σε ό,τι αφορά τις φυσικές καταστροφές που συνδράμουν πάρα πολύ τα δάση και στο θέμα της πυρκαγιάς, αλλά και στο οξύμωρο, αλλά και στο θέμα των βροχοπτώσεων. Δείτε το διότι αυτοί οι καλλιεργητές με τις δασώσεις γης είναι πραγματικά σε μια οικονομική απόγνωση και μια αβεβαιότητα για το μέλλον.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε συνάδελφε, κατ' αρχάς δύο λόγια για το πρόγραμμα της Δάσωσης Γεωργικών Γαιών, γιατί υπήρξε ένα πρόγραμμα σημαντικό τόσο για τους παραγωγούς όσο και για το περιβάλλον, άρα και για όλους εμάς τους υπόλοιπους. Αρχικά ήταν το Μέτρο 221 της περιόδου 2007-2013 και έπειτα ως Μέτρο 8.1 της περιόδου 2014-2022. Είναι ένα πολυετές πρόγραμμα σε χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βασική δέσμευση των δικαιούχων είναι η φύτευση της γεωργικής τους γης με διάφορα δασικά είδη, η συντήρηση και η διατήρηση της δασικής φυτείας από δεκατρία μέχρι είκοσι έτη ανάλογα με το δασικό είδος και τον κανονισμό στον οποίο εντάχθηκαν. Τα δασικά αυτά είδη μπορεί να είναι ακακίες, όπως αναφέρετε στην ερώτησή σας, αλλά όχι αποκλειστικά. Μπορεί να είναι καρποφόρα όπως καστανιές, καρυδιές, μηλιές, αχλάδια και κερασιές, μασιχόδεντρα.

Η δε ενίσχυση των παραγωγών περιλαμβάνει την κάλυψη δαπανών δάσωσης, την κάλυψη των δαπανών συντήρησης των εκτάσεων που δασώθηκαν ετησίως και την αντιστάθμιση της απώλειας εισοδήματος των επενδυτών, δηλαδή την απώλεια εισοδήματος που προήλθε από την αλλαγή χρήσης της ενταγμένης στο πρόγραμμα έκτασης, ετησίως, για όλη τη διάρκεια της παραμονής του δικαιούχου στο πρόγραμμα αυτό.

Το γεγονός ότι το πρόγραμμα έτυχε μεγάλης αποδοχής και συμμετείχε αντίστοιχα μεγάλος αριθμός παραγωγών καταδεικνύει ότι ήταν καλά προσαρμοσμένο στις εδαφολογικές συνθήκες, στις ανάγκες των εκτάσεων τους, άρα και ωφέλιμο γι' αυτές, καθώς και ικανοποιητικά ανταποδοτικό σε όρους οικονομικούς για τους παραγωγούς. Γι' αυτό και εκδόθηκαν προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος και στις δύο προηγούμενες προγραμματικές περιόδους.

Γι' αυτό και προβλέψαμε, και απαντώ στο ένα από τα ερωτήματά σας, αντίστοιχη παρέμβαση στο Στρατηγικό Σχέδιο της περιόδου 2023-2027. Η ενεργοποίησή του προφανώς είναι στα επόμενα σχέδιά μας. Θα εξαρτηθεί βέβαια από την αξιολόγηση των αναγκών, αλλά και τις ανάγκες κατεύθυνσης των πόρων τη δεδομένη στιγμή. Αυτό που είναι βέβαιο είναι ότι θα το υλοποιήσει το πρόγραμμα το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης.

Γνωρίζετε ασφαλώς ότι υπήρξαν και για διάφορους λόγους κάποια χρόνια καθυστερήσεις στις πληρωμές κάποιων ετών εφαρμογής λόγω ελλειπών μηχανογραφικής υποστήριξης, πρόβλημα που κι εμείς αντιμετωπίσαμε και καταφέραμε να το ξεπεράσουμε και πλέον οι πληρωμές έχουν αποκατασταθεί πλήρως. Μάλιστα, μέσα στο καλοκαίρι θα καταβληθεί κανονικά και η ενίσχυση του έτους 2024 συνολικού ύψους 3 εκατομμυρίων ευρώ.

Άρα, λοιπόν, στο πρώτο ερώτημά σας σας απάντησα ότι προβλέπεται, υπάρχει αντίστοιχη παρέμβαση στο Στρατηγικό Σχέδιο της ΚΑΠ 2023 και 2027 και η ενεργοποίησή της είναι προφανώς στα επόμενα σχέδιά μας. Τα υπόλοιπα στη δευτερολογία μου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ελάτε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΜΠΑΣ: Άρα, λοιπόν, σε αυτούς τους

ανθρώπους, όπως είπατε, να δοθούν πρώτον χρήματα, αλλά να μην έχουμε ξέρετε κι αυτή την καθυστέρηση. Γιατί οι άνθρωποι αυτοί με βάση τις ευρωπαϊκές οδηγίες πρέπει να πληρωθούν μέχρι την τελευταία μέρα του Ιουνίου. Αν δεν πληρωθούν, γιατί αυτό έχει επαναληφθεί σε παρελθόντα έτη, τότε είμαστε αναγκασμένοι να τους πληρώσουμε εμείς από τον κρατικό προϋπολογισμό. Κι αυτό ξέρετε τι σημαίνει. Θα βγουν χρήματα από τον κρατικό προϋπολογισμό και θα χάσουμε αυτές τις επιδοτήσεις. Άρα, η καταληκτική ημερομηνία, για να μην υπερκεράσουμε την ημερομηνία, είναι 30 Ιουνίου. Αυτό πρέπει να γίνει για να είμαστε μέσα στα χρονικά πλαίσια για να μην επιβαρυνθούμε εμείς από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Με βάση τους δύο κανονισμούς και αυτός ο κανονισμός που λήγει όπως είπαμε το 2027, οι μισοί περίπου έχουν βγάλει αυτά τα δέντρα. Άρα, μπορούμε να προλάβουμε τους υπόλοιπους μισούς για να κρατήσουμε τις δασώσεις που είναι αδήριτη ανάγκη για το περιβάλλον και να μην ερημοποιηθούν τα χωράφια. Διότι για να πάνε σε αγρανάπωση αυτά, υπάρχει απόφαση του ΟΠΕΚΕΠΕ που λέει «εγώ δεν δίνω χρήματα για τις δασώσεις παρά μόνο για αγρανάπωση», θα πρέπει να περάσει ένα πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα, θα έχουν φτάσει σε μια οικονομική δυσπραγία οι αγρότες και δεν μπορεί να καθαριστεί το χωράφι εύκολα, κυρίως από δέντρα ακακίας. Διότι η ακακία έχει μια ιδιαιτερότητα ως δένδρο. Πέρα από το ότι είναι πλατύφυλλο, εκκρίνεται πάρα πολύ δύσκολα. Για να βγουν οι ρίζες μιας ακακίας λένε οι επαϊόντες, οι γεωπόννοι, είναι πάρα πολύ δύσκολο. Αυτό καταθέτουν οι δενδροκαλλιεργητές και παράλληλα, από ένα κλαρί, όπως είπαμε, μπορεί να ξαναβγει ένα δέντρο.

Πρώτον, πρέπει να προλάβετε την καταληκτική ημερομηνία 30 Ιουνίου. Δεύτερον, η αγρανάπωση δεν είναι η πανάκεια απέναντι στον πρωτογενή τομέα. Πρέπει να βοηθήσουμε αυτούς τους ανθρώπους, να συνεχίσουν να έχουν αυτά τα δένδρα και δη τις ακακίες αν θέλουμε πραγματικά να έχουμε ένα όμορφο φυσικό περιβάλλον, το οποίο θα συνδράμει σε αυτό που λέγεται κλιματική αλλαγή στη χώρα, αφού όλοι κοπτόμεθα για την πράσινη και την αειφόρο ανάπτυξη, για τη βιώσιμη αειφόρο ανάπτυξη και την κλιματική αλλαγή. Άρα λοιπόν είναι χρήσιμο να υπάρχουν τα δάση.

Και μάλιστα, πολλοί μελετητές και λόγω των μεγάλων πυρκαγιών που έχουμε, λένε ότι τα πλατύφυλλα, όπως είναι η ακακία και κάποια άλλα δέντρα, είναι πολύ καλύτερα από τα κωνοφόρα για πάρα πολλούς λόγους. Άρα, λοιπόν, αυτούς τους ανθρώπους πρέπει να τους βοηθήσουμε. Πρέπει το πρόγραμμα να συνεχιστεί πάση θυσία, για να μπορέσουν οι άνθρωποι να κρατήσουν, όπως είπαμε, τα δέντρα τα οποία έχουν φυτέψει εδώ και εικοσαετία, γιατί κλείνει το πρόγραμμα το 2027 με τους δύο κανονισμούς. Με βάση τα στοιχεία τα οποία έχω μπροστά μου, κύριε Υπουργέ, από πολλά δασαρχεία εν Ελλάδι, παραμένει τουλάχιστον το 50% με τα δέντρα της ακακίας, δηλαδή μπορούμε να το προλάβουμε. Αυτό σας λέω. Δεν τα έχουν «χαλάσει», να το πω έτσι απλά, στην καθομιλουμένη, οι αγρότες όλοι. Το 50% συνεχίζει και έχει αυτές τις εκτάσεις, τα χωράφια του με δέντρα κυρίως ακακίας. Άρα, λοιπόν, ούτε την ημερομηνία να υπερκεράσουμε, 30 Ιουνίου, για να μη χρειαστεί μετά να τα πληρώσουμε «από την τσέπη μας», να το πω απλά, από τον κρατικό προϋπολογισμό. Γιατί αυτό είχε συμβεί τα προηγούμενα χρόνια, αυτή η κωλυσιεργία. Και σε αυτό βέβαια έρχεται και πάλι στην επιφάνεια το θέμα του ΟΠΕΚΕΠΕ, γιατί δεν διεκπεραιώνει στην ώρα του κάποιες δηλώσεις ΟΣΔΕ για τα κέντρα υποδοχής και χρειάζεται μετά να δοθούν προκαταβολές. Αλλά είναι μια άλλη παράμετρος. Πολλές φορές έχουμε συναντηθεί εδώ, στα εδράνα του Κοινοβουλίου, για το θέμα του ΟΠΕΚΕΠΕ, εδώ και χρόνια και δυστυχώς, αυτά που λέγαμε για τις ατασθαλίες, τη διαφθορά, τους πλασματικούς χάρτες επαληθεύονται. Και βεβαίως, δημιουργούνται και άλλα ερωτηματικά. Θα έχουμε την ευκαιρία να συζητήσουμε στο μέλλον για τον τρόπο που λειτουργεί και το θέμα δανειοδότησης του κράτους μέσω του ΕΛΕΓΕΠ για να δοθούν αυτές οι προκαταβολές, με βάση τις δηλώσεις ΟΣΔΕ.

Στο προκείμενο, λοιπόν, βοηθήστε τους δασοκαλλιεργητές.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεάς Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητέ συνάδελφε, να διευκρινίσω μόνο ότι 30 Ιουνίου πράγματι είναι η τελευταία ημερομηνία πληρωμής, χωρίς να επιβαρυνθεί ο κρατικός προϋπολογισμός.

Η επόμενη ημερομηνία είναι 15 Οκτωβρίου, αλλά εκεί η επιβάρυνση δεν είναι στο 100%, είναι στο 25% της εθνικής ενωσιακής ενίσχυσης. Δηλαδή αν ήταν 80 ευρώ η ενίσχυση και 20 ευρώ η εθνική συμμετοχή, τότε ο κρατικός προϋπολογισμός συμμετέχει με άλλα 20 ευρώ. Δεν είναι στο 100%. Δηλαδή αν πληρωθεί κάτι 1^η Ιουλίου δεν πληρώνει τα 80 ευρώ ο κρατικός προϋπολογισμός αλλά τα 20 ευρώ. Σωστά, όμως, πρέπει να ολοκληρωθούν οι πληρωμές 30 Ιουνίου.

Να βάλουμε κάποια πράγματα σε μια σειρά για τις ακακίες και θα κάνω μια πλήρη ανάλυση γι' αυτό. Πράγματι, έχουν αρχίσει και λήγουν οι δεσμεύσεις του προγράμματος για πολλούς παραγωγούς και για κάποιους θα λήξουν σύντομα. Κάθε παραγωγός όταν ολοκληρώνεται η περίοδος των δεσμεύσεων, απαλλάσσεται με υποχρεώσεων του και παύει φυσικά να λαμβάνει και την αντίστοιχη ενίσχυση.

Σύμφωνα με τον ισχύοντα κανονισμό δεν προβλέπεται παράταση των δεσμεύσεων των δικαιούχων. Άρα, ο κάθε παραγωγός επιλέγει το τι θα κάνει χωρίς να έχει ενίσχυση. Οι φυτείες που εγκαταστάθηκαν στο πλαίσιο του συγκεκριμένου προγράμματος δάσωσης, ενεργοποιούν δικαιώματα και μπορούν να λάβουν τη βασική ενίσχυση εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του επιλέξιμου εκταρίου και πάντοτε σύμφωνα με τα οριζόμενα στους Κανονισμούς 1307/2013 και 2115/2021. Όλες οι φυτείες πλην των ακακιών πληρούν την προϋπόθεση αν ο παραγωγός θέλει με τις συγκεκριμένες εκτάσεις να ενεργοποιήσει υφιστάμενα δικαιώματα ή να αιτηθεί νέα από το εθνικό απόθεμα.

Άρα, κατανοούμε ότι η εκρίζωση έχει κάποιο κόστος και άλλωστε πάντοτε αναζητούμε κίνητρα αξιοποίησης της αγροτικής γης από τους παραγωγούς προς όφελος των ίδιων, της τοπικής ή της εθνικής οικονομίας και του περιβάλλοντος. Γνωρίζετε, όμως, ότι λειτουργούμε εντός συγκεκριμένων δημοσιονομικών, θεσμικών, εθνικών και ευρωπαϊκών ορίων. Ως προς το κόστος εκρίζωσης δεν προβλέπεται στο πρόγραμμα το ποσό ούτε προβλέπεται η παράταση. Και σήμερα δεν υπάρχει καμία πρόβλεψη. Όμως, εμείς θα διερευνήσουμε την ύπαρξη πιθανού χρηματοδοτικού εργαλείου για πράγματι ένα αντικειμενικό ζήτημα, να δούμε αν μπορούμε να το αντιμετωπίσουμε, όπως κάναμε πάντοτε σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση μας ζητήθηκε από τους παραγωγούς.

Όσον αφορά τη χορήγηση δικαιωμάτων από το εθνικό απόθεμα, θα εξαντλήσουμε κάθε δυνατότητα μέσα από διάλογο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ώστε να διερευνήσουμε αν υπάρχει λύση, αυτό το αίτημα των συγκεκριμένων παραγωγών ως προς τη χορήγηση νέων δικαιωμάτων, πέραν της προβλεπόμενης διαδικασίας να γίνει πάντοτε πράξη.

Άρα, λοιπόν, έχουμε και το αίτημα για το κόστος εκρίζωσης που σήμερα δεν έχουμε τη δυνατότητα να το χρηματοδοτήσουμε από ευρωπαϊκούς πόρους και προφανώς, υπάρχει και το ζήτημα της χορήγησης δικαιωμάτων.

Άρα, λοιπόν, αυτά είναι τα δύο συγκεκριμένα ζητήματα τα οποία και θα διερευνήσουμε. Σας είπα και επανέλαβα και στην πρωτολογία μου ότι το πρόγραμμα προβλέπεται και στο στρατηγικό σχέδιο της ΚΑΠ 2327 και θα ενεργοποιηθεί προφανώς σε κάποιο χρονικό διάστημα εντός του 2025, αρχές του 2026. Άρα, λοιπόν, όλα αξιολογούνται, όπως και αυτά τα τρία ζητήματα που έχετε θέσει και όπου είναι εφικτό τα ικανοποιούμε. Με τον ίδιο τρόπο λειτουργούμε παντού. Όποτε τίθεται ένα ζήτημα από τους παραγωγούς, είμαστε εδώ, το εξετάζουμε και ψάχνουμε να βρούμε απαντήσεις σύμφωνα με αυτά που μας ορίζει η εθνική νομοθεσία και η ευρωπαϊκή.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Θα συζητηθεί η έκτη με αριθμό 1042/6-6-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου της Βουλευτού Α' Ανατολικής Αττικής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Πλεύσης Ελευθερίας κ. Ελένης Καραγεωργοπούλου προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα: «Η διαφθορά στον Οργανισμό Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ) ως γνώρισμα της κυβερνητικής πολιτικής που ενθαρρύνει, συγκαλύπτει και υποθάλπει τα εγκλήματα των ισχυρών».

Παρακαλώ, κυρία συνάδελφε.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, σύμφωνα με δημοσιεύματα στο σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ εμπλέκεται ιδιωτική εταιρεία που σήμερα παραμένει τεχνική σύμβουλος του Οργανισμού αν και έχει διαπιστωθεί ότι συνδέεται άμεσα με το αδίκημα της διασπάθισης δημοσίου χρήματος, όταν απέδιδε το έτος 2022 σε φερόμενους δικαιούχους επιδοτήσεων, πληρωμές έτους 2021 κατά λάθος. Η ίδια αυτή εταιρεία που συνεχίζει το έτος 2024 να επιτελεί ενεργό ρόλο τεχνικού συμβούλου στον ΟΠΕΚΕΠΕ, εν είδει συμμετοχής της σε κοινοπραξία ως μέλος μιας έτερης κοινοπραξίας, ανέλαβε την πλήρη ψηφιοποίηση διαδικασίας για τη μεταβίβαση ακινήτων αντί αδρού ποσού στις 6 Ιουνίου του 2024, αποκτώντας πλήρη πρόσβαση στη βάση δεδομένων του ελληνικού κτηματολογίου. Μάλιστα, η ίδια εταιρεία από τις 23 Σεπτεμβρίου του 2024 ανέλαβε και δεύτερο πακέτο έργου που αφορά στην επέκταση του ψηφιακού φακέλου, στις ψηφιακές δικαιοπραξίες.

Παρά το γεγονός της διεθνούς έκθεσης της χώρας μας με τα ευρήματα της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας να αναδύουν τεράστια διαπλοκή και διαφθορά και σκανδαλώδη διαχείριση των επιδοτήσεων, με αποκλειστική κυβερνητική ευθύνη, ο Πρωθυπουργός αναφέρεται σε ανάγκη εξυγίανσης του Οργανισμού, με τη μέθοδο της κατάργησής του, που προμηνύει συσκότιση και αδιαφάνεια στην αναγκαία λογοδοσία. Ο νέος φορέας στον οποίο αναγγέλθηκε ότι ο ΟΠΕΚΕΠΕ θα περιέλθει προσεχώς, είναι η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων που μεριμνά για τις εισπράξεις φόρων και με μέσα αναγκαστικής εκτέλεσης και δεσμεύσεις τραπεζικών λογαριασμών των οφειλετών φορολογουμένων.

Ερωτάσθε, πώς εξηγείτε το γεγονός ότι στο αίτημα της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας να αποκτήσει πρόσβαση σε δεδομένα της κτηματογράφησης, κατά τη διενέργεια του ελέγχου και για την πληρότητα αυτού, αρνηθήκατε περιορίζοντας τον σχετικό έλεγχο στη διασύνδεση των βοσκοτόπων μόνο με το Ε9 των δηλούντων ψευδώς, ιδιοκτησίας που δεν ανήκαν σε αυτούς, με σκοπό τον προσπορισμό παράνομου περιουσιακού οφέλους, ενώ στην ιδιωτική εταιρεία που βρέθηκε ότι υπέπεσε στο λάθος της έγκρισης επιδοτήσεων σε χιλιάδες μη δικαιούχους εμπιστευθήκατε με τη συμμετοχή της στην Κοινοπραξία που ανέλαβε το σχετικό έργο τον ψηφιακό φάκελο μεταβίβασης ακινήτου και μάλιστα δύο φορές.

Εγγυάστε ότι η ΑΑΔΕ δεν θα άρει το ακατάσχετο των επιδοτήσεων των αγροτών-κτηνοτρόφων που πραγματικά δικαιούνται την οικονομική αυτή ενίσχυση, γεγονός που θα απομειώσει σε μεγάλο βαθμό την αναγκαία ωφέλεια με άμεσο αντίκτυπο στην οικονομία όλων;

Έχετε γνώση ότι ο κόσμος των αγροτών και κτηνοτρόφων εξαρτά τη συνέχιση της παραγωγικής δραστηριότητας από τις εν λόγω επιδοτήσεις και οποιοσδήποτε συμψηφισμός των ποσών αυτών με χρέη του προς τον ΕΦΚΑ, αλλά και προς το δημόσιο θα οδηγήσει νομοτελειακά σε ξαφνικό θάνατο;

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία συνάδελφε, θα επαναλάβω ότι στον ΟΠΕΚΕΠΕ έχουν συσσωρευτεί χρονίζοντα πολύ προ του 2019 δομικά προβλήματα, όπως η ελλιπής τεχνική υποδομή και η αριθμητική ανεπάρκεια του ανθρωπίνου δυναμικού, η έλλειψη ολοκληρωμένου κτηματολογίου και δασικών χαρτών και η ανυπαρξία διαχειριστικών

σχεδίων βόσκησης, τα οποία με τόλμη αποφασίσαμε να τα αντιμετωπίσουμε όταν ήρθαμε στην εξουσία, γι' αυτό και μας ψήφισε ο ελληνικός λαός.

Δεν τα κρύψαμε κάτω από το χαλί, όπως έκαναν οι προηγούμενες κυβερνήσεις. Αναγνωρίσαμε ότι όλες οι ενέργειες που κάναμε δεν είχαν το αποτέλεσμα το οποίο θα θέλαμε και έτσι, λοιπόν, πήραμε την απόφαση να προχωρήσουμε στη μετάβαση όλου του συστήματος στην ΑΑΔΕ, έναν οργανισμό που έχει την πλήρη εμπιστοσύνη του ελληνικού λαού.

Τώρα σχετικά με τα ερωτήματα που έχετε θέσει, θα διευκρινίσω δύο πράγματα. Πρώτον, θα απαντήσω μόνο για θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης. Η σύμβαση για το έργο του ψηφιακού φακέλου μεταβίβασης δεν είναι αρμοδιότητα του Υπουργείου μας. Επομένως, για ό,τι θέλετε να μάθετε θα πρέπει να απευθυνθείτε στο συγκεκριμένο αρμόδιο Υπουργείο που είναι το Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Δεύτερον, ενώ εσείς βασίζετε την ερώτησή σας σε δημοσιεύματα, εγώ στην απάντησή μου θα αναφερθώ μόνο στα γεγονότα και αυτά είναι τα παρακάτω.

Ο ΟΠΕΚΕΠΕ είναι ένας οργανισμός πιστοποιημένος σύμφωνα με αυστηρές προδιαγραφές που έχουν θεσπιστεί και ελεγχθεί από την επιτροπή. Διαχειρίζεται κάθε χρόνο 3 δισεκατομμύρια πληρωμές που πραγματοποιούνται κατόπιν χιλιάδων ελέγχων ετήσιων επιτόπιων, διοικητικών και διασταυρωτικών.

Εφόσον υπάρχουν ευρήματα από τους ελέγχους αυτούς, προβλέπονται διοικητικές και οικονομικές κυρώσεις και διορθωτικά μέτρα. Την ορθότητα των πληρωμών, των ελέγχων και της εφαρμογής των κυρώσεων των μέτρων ελέγχουν τακτικά αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά όργανα. Όλες οι πληρωμές του ΟΠΕΚΕΠΕ έχουν εγκριθεί μετά από τους ελέγχους αυτούς, γιατί εξασφαλίσαμε, ενάντια στις προβλέψεις της Αντιπολίτευσης, έγκυρες και έγκαιρες πληρωμές, παρά τα δομικά και τεχνικά προβλήματα που αντιμετώπισε ή αντιμετώπιζε ο οργανισμός.

Η πληρωμή του 2022 στην οποία αναφέραστε εγκρίθηκε από την επιτροπή. Τι ακριβώς έγινε τότε; Την περίοδο που έλαβε χώρα η επεξεργασία και η πραγματοποίηση της πληρωμής από τον ΟΠΕΚΕΠΕ αντιμετώπιζε σημαντικό πρόβλημα υποστήριξης των πληροφοριακών συστημάτων, εξαιτίας δομικής αντιπαράθεσης των εταιρειών που διεκδικούσαν το έργο της υποστήριξης του, γεγονός που οδήγησε σε καθυστερημένη ολοκλήρωση σχετικών διαδικασιών, άρα και στην ελλιπή τεχνική υποστήριξη του οργανισμού.

Συνέπεια αυτού, όπως διαπιστώθηκε εκ των υστέρων, υπήρξε ένα οριζόντιο λάθος στον υπολογισμό των ποσών πληρωμής των παραγωγών, καθώς ελήφθησαν λάθος δεδομένα. Απορούσε 197.034 δικαιούχους και το συνολικό ποσό υπολογίστηκε σε 52.382.946 ευρώ.

Ενδεικτικά να αναφέρω ότι 35 εκατομμύρια από αυτά είναι ποσά μικρότερα των 1.000 και όπως είπα και παραπάνω, όταν προκύπτουν ευρήματα κατά τους διενεργούμενους ελέγχους, προβλέπονται διοικητικές και οικονομικές κυρώσεις και διορθωτικά μέτρα. Ένα από αυτά είναι η διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, κατά την οποία οποιαδήποτε στιγμή μετά την πληρωμή του παραγωγού διαπιστωθεί ότι έχει λάβει ενισχύσεις που για οποιονδήποτε λόγο δεν δικαιούται, καλείται να τις επιστρέψει, διασφαλίζοντας έτσι τους εθνικούς και ευρωπαϊκούς πόρους.

Αυτό, λοιπόν, έγινε και σε αυτήν την περίπτωση. Ο οργανισμός προέβη στις προβλεπόμενες ενέργειες ανάκτησης των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, προκειμένου να αποκατασταθεί η ορθότητα και η δικαιοσύνη της πληρωμής.

Μετά από ενημέρωση των παραγωγών, η ανάκτηση ξεκίνησε 4-10-2024 και αποφασίστηκε να γίνει τμηματικά για μεγαλύτερα των 1.000 ευρώ ποσά. Ενημερώθηκε σχετικά η επιτροπή και ως τώρα έχουν ανακτηθεί 41.734.435 ευρώ από 168.900 παραγωγούς.

Τα υπόλοιπα στη δευτερολογία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κυρία συνάδελφε, ελάτε.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ: Κύριε Υφυπουργέ, δεν απαντήσατε στο πρώτο ερώτημα. Το ερώτημα είναι πρώτον, πώς εξη-

γείτε ότι αρνείστε στην Ευρωπαϊά Εισαγγελέα την πρόσβαση στα στοιχεία του Κτηματολογίου, ενώ σε συγκεκριμένη εταιρεία, η οποία ήταν γνωστό ότι είχε γνώση στοιχείων της κτηματογράφησης, επιτρέπετε ακόμα να είναι τεχνική σύμβουλος του ΟΠΕΚΕΠΕ, ενώ είναι ελεγχόμενη και ερευνάται.

Δεύτερον, ο οργανισμός δεν διαθέτει πληροφοριακό σύστημα δικό του από τη δημιουργία του. Εσείς κυβερνάτε έξι χρόνια. Σε αυτά τα έξι χρόνια που είναι ομολογημένο και από τον διορισμένο από τον κ. Τσιάρα Πρόεδρο του ΟΠΕΚΕΠΕ, τον κ. Σαλάτα, ότι τα έτη 2022 και 2023 γίνονταν πάρα πολλές παρανομίες, είναι λογικό αφενός, να μην έχει ολοκληρωθεί το πληροφοριακό σύστημα και να απαιτείται η συνδρομή τεχνικών συμβούλων και μάλιστα, για την «αναβάθμιση» -σε εισαγωγικά- ενός συστήματος που λειτουργούσε με πανομοιότυπο τρόπο; Αφετέρου, υπήρχε ένα ζήτημα τεχνικών λύσεων που εφαρμόζονταν στις δηλώσεις βοσκοτόπων από το 2017 και ήταν ενήμερος ο Υπουργός ότι αυτό ήταν μια προσωρινή λύση.

Έξι χρόνια είστε Κυβέρνηση και ο κ. Τσιάρας που σε τηλεοπτική του συνέντευξη δηλώνει ανερυθρίαστα ότι δεσμεύεται ότι στους επόμενους δεκαοκτώ μήνες θα έχουν ολοκληρωθεί τα σχέδια, ενώ έξι χρόνια δεν καταφέρατε να τα ολοκληρώσετε και αρκείστε σε προσωρινές λύσεις;

Και φέτος πώς θα γίνουν αυτού του είδους οι δηλώσεις καλλιέργειας; Ξανά τεχνικές λύσεις για τις δηλώσεις βοσκοτόπων; Και αν ο κ. Σαλάτας είχε ενημερώσει τον κ. Τσιάρα, γιατί δεν κατέφυγε στη Δικαιοσύνη ο κ. Τσιάρας για τα γεγονότα που καταγγέλλει από τώρα και δηλώνει ότι τα είχε καταγγείλει από τότε ότι συνέβαιναν έκτροπα και παρανομίες από το 2022;

Και πώς γίνεται η σημερινά ελεγχόμενη τεχνική σύμβουλος να είναι σε γνώση της Κυβέρνησης; ότι από τότε υπάρχουν καταγγελίες για τη διαχείριση αυτών των επιδοτήσεων και ενισχύσεων που είναι κρίσιμο στοιχείο για τη χώρα μας και αυτή η ίδια η εταιρεία θα συμμετέχει σε διαγωνισμούς και είναι γνωστό στην Κυβέρνηση ότι έχει γνώση των εγγράφων στο κτηματολόγιο και τις βάσεις δεδομένων; Μιλάμε για αξία δεδομένων εκατομμυρίων.

Στην Ευρωπαϊά Εισαγγελέα που ελέγχει και έχει την ευθύνη της διεκπεραίωσης όλης αυτής της πολιτικής και ποινικής ευθύνης αρνείστε την πρόσβαση στα στοιχεία. Σε αυτήν την εταιρεία που ήταν ελεγχόμενη και το γνώριζε η Κυβέρνηση ότι είχε συμμετοχή σε όλο αυτό επιτρέπετε την πρόσβαση με ανάθεση νέων έργων από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και την Κοινωνία της Πληροφορίας. Μιλάμε για διασπάθιση δημοσίου χρήματος.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Δεύτερον, σε ό,τι αφορά τη ΑΑΔΕ, μας είπατε ότι είναι η καλύτερη ανεξάρτητη αρχή. Από ποιον είναι καλή και πρότυπη και βραβευμένη; Από τους 65.000 εθελοντές που μπήκαν στον τομέα της αξιολόγησης ψηφιακά και δήλωσαν ότι η ανεξάρτητη αρχή του κ. Πισιλή θα κάνει όλα καλά; Πώς τα κάνει όλα καλά και σήμερα ακόμα οι πλατφόρμες δυσλειτουργούν και πέφτει το σύστημα όλη μέρα και όχι μόνο σήμερα, αλλά και άλλες μέρες;

Δεύτερον, για να μπορεί η ανεξάρτητη αρχή να εξυγιάνει, όπως λέτε, και να γίνει μετάπτωση του ΟΠΕΚΕΠΕ σε αυτήν, θα πρέπει να το προβλέπει ο ιδρυτικός νόμος που δεν το προβλέπει, άρα θα πρέπει να τροποποιηθεί. Και εκεί υπάρχει εμπόδιο και πρόσκρουση.

Τρίτον, θα πρέπει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να το εγκρίνει, γιατί θα πρέπει να πιστοποιήσει την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων ως κατάλληλη για να μπορεί να μπαίνει στη διαδικασία της διαχείρισης των αγροτικών επιδοτήσεων.

Ο κ. Χατζηδάκης, ο κ. Μητσοτάκης και ο κ. Τσιάρας...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Κυρία συνάδελφε!

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ: ...επικαλέστηκαν συνεννόηση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία διακριτικά όμως απάντησε πως δεν υπάρχει τέτοιου είδους συνεννόηση.

Πώς γίνεται, λοιπόν, σε αυτήν την περίπτωση που δεν φαίνεται ότι υπάρχουν οι προϋποθέσεις, η ΑΑΔΕ, εξαγγέλλοντας ότι το επόμενο εξάμηνο θα μπει σε μια τέτοια διαδικασία μετάπτωσης...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ευχαρι-

τούμε, κυρία συνάδελφε.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ: ...θα μπορέσει να υπεισέλθει στη θέση αυτού του βαρυσήμαντου οργανισμού, ο οποίος είναι αρμόδιος για...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Κυρία συνάδελφε, έχετε φτάσει στα πέντε λεπτά.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ: ...τους αγρότες όχι μόνο όλης της χώρας αλλά ειδικά για πληττόμενες περιοχές...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Κυρία συνάδελφε, έχετε φτάσει στα πέντε λεπτά.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ: ...έχουν δημιουργήσει οφειλές προς ΔΟΥ, προς ΕΦΚΑ και θα πρέπει να παραμείνει το νομικό πλαίσιο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ευχαριστούμε.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ: ...του ακατάσχετου, για το οποίο δεν απαντήσατε επίσης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Σας παρακαλώ. Ο χρόνος είναι συγκεκριμένος.

Ελάτε, κύριε Υπουργέ.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι η πρώτη φορά. Το θέμα είναι πολυσύνθετο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Κοιτάξτε, αυτό είναι συνήθως το επιχείρημα όλων, αλλά ελπίζω ότι με τον Νέο Κανονισμό να κάνουμε όπως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και να κλείνει...

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, είμαι εδώ από τις 18.30' και περιμένω τη σειρά μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Καλά, αυτή είναι η δουλειά σας.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ: Δεν διαμαρτύρομαι γι' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Αυτή είναι η δουλειά σας.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ: (δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Κυρία Καραγεωργοπούλου, είστε μόλις θυμωμένη με τον χρόνο. Πάντα κάποιος σας κόβει τον χρόνο. Σας λέω ότι δεν σας κόβει κανένας τον χρόνο. Πρέπει να υπάρξει μια τήρηση του χρόνου από όλους. Άρα, σας λέω ότι ελπίζω ότι με τον Νέο Κανονισμό να πάμε όπως γίνεται και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στον χρόνο να κλείνει το μικρόφωνο και έτσι να είναι όλοι ευχαριστημένοι, να μην υπάρχει κανένα πρόβλημα.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Είπα και στην πρωτολογία μου, κυρία συνάδελφε, ότι εμείς κάναμε σημαντικά βήματα για να τροποποιήσουμε τη λειτουργία του ΟΠΕΚΕΠΕ. Δεν μείναμε, όμως, ικανοποιημένοι και πήραμε τη μεγάλη απόφαση γιατί υπήρχαν δομικά προβλήματα στον ΟΠΕΚΕΠΕ, όπως η έλλειψη προσωπικού, το γεγονός ότι δεν υπήρχε πληροφοριακό σύστημα και το γεγονός ότι δεν είχαμε Κτηματολόγιο και δασικούς χάρτες.

Όσον αφορά τα βοσκοτόπια, έχει απαντηθεί πάρα πολλές φορές ότι αυτήν την αρμοδιότητα την είχαν οι περιφέρειες να υλοποιήσουν τα διαχειριστικά σχέδια βόσκησης. Εμείς, όμως, αντιληφθήκαμε ότι αυτό δεν μπορεί να υλοποιηθεί και πήραμε την ευθύνη πάνω μας και σε λίγες μέρες βγαίνει η πρόσκληση για τη μελέτη των διαχειριστικών σχεδίων και κάνουμε αυτή την παρέμβαση για να μπορέσουμε πράγματι να διορθώσουμε διάφορα ζητήματα, ώστε να εξασφαλίσουμε ότι οι επιδοτήσεις και οι ενισχύσεις θα πηγαίνουν στους έντιμους παραγωγούς.

Για το θέμα της πληρωμής του 2022, επανέρχομαι και ολοκληρώνω με αυτό. Αν κάτι μπορούμε να συμπεράνουμε από αυτά που σας είπα στην πρωτολογία μου, είναι ότι ανά πάσα στιγμή γίνονται έλεγχοι ακόμα και όταν έχει ολοκληρωθεί μια πληρωμή και όταν αυτοί οι έλεγχοι έχουν αποτέλεσμα. Αυτό πρέπει να το καταλάβετε. Και όποτε υπάρχει εύρημα, εφαρμόζονται πλήρως τα προβλεπόμενα της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας διασφαλίζοντας τη Δικαιοσύνη και την ετοιμότητα.

Δεν συμφωνείτε με αυτή τη διαδικασία; Θέλετε, δηλαδή, να αφήναμε τα 51 εκατομμύρια σε αυτούς που δεν τα δικαιούνται;

Τώρα όσον αφορά τον έλεγχο που διενεργήθηκε 19-5-2025

στον ΟΠΕΚΕΠΕ από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελέα σε μια διαδικασία που διήρκησε αρκετές ώρες, τα στελέχη του οργανισμού παρέδωσαν στους ελεγκτές του κλιμακίου το σύνολο των στοιχείων που ζητήθηκαν και των οποίων η τήρησή τους είναι αρμοδιότητα του οργανισμού. Οι ψηφιακοί φάκελοι μεταβίβασης ακινήτων είναι δεδομένα για τα οποία ο οργανισμός δεν έχει αρμοδιότητα τήρησής τους. Άρα, δεν μπορούσε να τα παρέχει στο κλιμάκιο. Εμπίπτουν στην αρμοδιότητα άλλου Υπουργείου.

Για να απαντήσω τώρα στο ερώτημα για την ΑΑΔΕ, έχει προβλεφθεί για τους λόγους που εξήγησα και στην πρωτολογία μου και στην αρχή της δευτερολογίας μου να λειτουργήσει ως μια τέταρτη διεύθυνση της ΑΑΔΕ, συνεχίζοντας το έργο των οποίων οι έλεγχοι και οι πληρωμές ανεξάρτητα από τη φύση του έργου που έχουν οι υπόλοιπες διευθύνσεις της ΑΑΔΕ. Σκοπός αυτής της κίνησης είναι η βελτίωση της ποιότητας των εργασιών ελέγχου και πληρωμών του οργανισμού, άρα και η μέγιστη διασφάλιση των χρημάτων των πραγματικών δικαιούχων.

Επομένως, το νομικό πλαίσιο που διέπει τις κοινωνικές, τις κοινοτικές ενισχύσεις ή επιδοτήσεις με το οποίο ορίζει τα σχετικά με το ακατάσχετο και το ασυμψήφιστο αυτών, δεν υπάρχει κανένας λόγος να αλλάξει. Παραμένει το ίδιο και ισχύει ό,τι ίσχυε. Εξάλλου εμείς ήμασταν που με τον ν.5104/2024, ο οποίος τροποποιεί τον ν.4314/2014 σε κάποια σημεία που έρχονταν περισσότερο αποσαφήνισης, ώστε να μην αφήνεται κανένα περιθώριο καταστρατήγησης του ακατάσχετου και του ασυμψήφιστου, όπως είχε παρατηρηθεί σε ορισμένες περιπτώσεις.

Εν κατακλείδι, όλες μας οι κινήσεις στοχεύουν σε ένα καλύτερο αποτέλεσμα, γιατί καθήκον μας και στόχος μας είναι η διασφάλιση των πόρων και η συνέχιση της αξιοκρατικής και δίκαιης καταβολής των ενισχύσεων στους αγρότες. Δεν θα κινδυνεύσει ούτε 1 ευρώ επιδοτήσεων των παραγωγών που το δικαιούνται.

Άλλωστε, αυτή η Κυβέρνηση, αυτός ο Πρωθυπουργός ήταν που κατάφερε με τη διαπραγμάτευση του 2019 η χώρα μας να έχει 19,3 δισεκατομμύρια ευρώ. Ίσως είναι η μοναδική χώρα που διέτηρε το ίδιο ποσό με την προηγούμενη περίοδο για χρήματα τα οποία δίνονται ως βασικές ενισχύσεις στους παραγωγούς για να συνεχίσουν να καλλιεργούν, για να αντιμετωπίσουν τον ανταγωνισμό τρίτων χωρών και χρήματα τα οποία διαθέτουμε για να γίνουν σημαντικά έργα υποδομών για να αντιμετωπίσουμε τα φαινόμενα της κλιματικής αλλαγής.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε, κύριε Υφυπουργέ.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Οι πληρωμές -και κλείνω, κύριε Πρόεδρε- θα συνεχιστούν να γίνονται έγκαιρα και έγκυρα και έτσι ούτε 1 ευρώ να μη χαθεί από τους παραγωγούς.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ολοκληρώνουμε με την όγδοη με αριθμό 1041/6-6-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου της Βουλευτού Α' Ανατολικής Αττικής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Πλεύσης Ελευθερίας κ. Ελένης Καραγεωργοπούλου προς τον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης με θέμα: «Κίνδυνος ασφάλειας της βάσης δεδομένων του Ελληνικού Κτηματολογίου - Παιδείες προσωπικού του τμήματος Πληροφορικής του Φορέα».

Παρακαλώ, κυρία συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ.

Κύριε Υφυπουργέ, ο Πρωθυπουργός, ο κ. Μητσοτάκης, το τελευταίο δεκάημερο του Μαΐου αναφερόμενος στο Ελληνικό Κτηματολόγιο δήλωσε ότι η παραγωγικότητά του κατέγραψε θεαματική άνοδο. Απέκρυψε, βεβαίως, ότι από το 2022 εκκρεμούν ακαταχώριστες πράξεις σε όλη την επικράτεια της χώρας σε όλα τα μεταβατικά γραφεία του Κτηματολογίου. Η δήλωσή του αυτή συνοδεύτηκε από το παράδειγμα μάλιστα του Υποθηκοφυλακείου Αθηνών και τη διαχείριση των εκκρεμοτήτων στις καταχωρίσεις συμβολαίων με ταχύτερους ρυθμούς. Απέκρυψε ότι έχει δοθεί υπερτοπική αρμοδιότητα σε κτηματολογικά γραφεία της υπόλοιπης χώρας, ώστε να επικουρούν το έργο ενός Υποθηκοφυλακείου πρώην Αθηνών, το οποίο δεν παρέδωσε εκκρεμότη-

τες, αλλά τις εκκρεμότητες τις δημιουργήσατε εσείς, η δική σας Κυβέρνηση, με τη μετάπτωσή του στον φορέα.

Λίγες μέρες αργότερα ο Σύλλογος Εργαζομένων του Ελληνικού Κτηματολογίου, ΣΕΚΤ, κατήγγειλε διά επιστολής του στον Πρωθυπουργό ότι ελλοχεύει σοβαρός κίνδυνος αποσταθεροποίησης ή και πλήρους απώλειας του συστήματος πληροφορικής του Κτηματολογίου με συνακόλουθες επιπτώσεις στην προσωπική ή και οριστική αναστολή συναλλαγών επί ακινήτων. Αυτό συμβαίνει διότι το κύριο και το εφεδρικό κέντρο δεδομένων είναι επικίνδυνα απαρχαιωμένο και σημαντικά συστήματα του εξοπλισμού δεν υποστηρίζονται τεχνολογικά λόγω απόσυρσής τους από τους κατασκευαστές.

Ένα άλλο ζήτημα που αποκαλύπτεται στην ίδια επιστολή είναι ότι παρατηρείται η εμφάνιση στο Κτηματολόγιο ιδιωτικών εταιρειών που ζητούν από υπαλλήλους δικαίωμα πρόσβασης στα δεδομένα του Κτηματολογίου χωρίς να διαθέτουν νομικές συμβάσεις και χωρίς να νομιμοποιούνται.

Πώς εξηγείτε ότι οι ιδιώτες που δεν συνδέονται με καμία σχέση με τον φορέα, αλλά επικαλούμενοι ότι εργάζονται σε εταιρείες οι οποίες θα συνάψουν στο μέλλον κάποια σύμβαση με το Ελληνικό Κτηματολόγιο ως ανάδοχοι, απαιτούν από υπαλλήλους να διευκολύνουν την πρόσβασή τους στα δεδομένα, ως επί το πλείστον μέσω διεπαφών ή και άμεσα;

Για ποιον λόγο παραιτήθηκαν προσφάτως από τη θέση του διευθυντής πληροφορικής του οργανισμού και ακόμα κάποιοι εργαζόμενοι στο ίδιο τμήμα;

Σχετίζονται οι παραιτήσεις εργαζομένων με πιέσεις που αφορούν σε παραβιάσεις του GDPR και με την ευθύνη που τους αποδίδεται για την εικόνα δυσλειτουργίας του συστήματος πληροφορικής;

Υπάρχει σχεδιασμός για εξασφάλιση πόρων προς αναβάθμιση των απαρχαιωμένων και ήδη υπέρμετρα επιβαρυνμένων συστημάτων της βάσης δεδομένων του Ελληνικού Κτηματολογίου τόσο του κυρίου όσο και του εφεδρικού;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ελάτε, κύριε Υπουργέ.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΚΡΟΣ (Υφυπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης): Κυρία Καραγεωργοπούλου, με την πρωτοβουλία σας και τη συγκεκριμένη επίκαιρη ερώτηση καλούμαστε να συζητήσουμε ένα θέμα περίπλοκο και κρίσιμο για τη λειτουργία του φορέα του Ελληνικού Κτηματολογίου.

Θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι σήμερα όλα τα συστήματα πληροφορικής στο Κτηματολόγιο λειτουργούν καλύτερα σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια, γιατί την τελευταία χρόνια έχει γίνει προμήθεια servers, έχει ενισχυθεί, αν θέλετε, η κουλτούρα και οι πολιτικές ασφάλειας, ενισχύσαμε το cyber security και το τελευταίο διάστημα γίνεται μια προετοιμασία για ασφαλή μετάβαση στο G-Cloud, στο κυβερνητικό νέφος, που αποτελεί υποχρέωση του οργανισμού από το 2018 και όλοι συμφωνούν ότι είναι η μοναδική οδός, η μοναδική λύση για το μέλλον.

Σε ό,τι αφορά τα ερωτήματά σας, ένα-ένα, όχι, ουδείς ιδιώτης που δεν έχει νομική ή συμβατική σχέση έχει πρόσβαση σε στοιχεία που σχετίζονται με τον GDPR. Άλλωστε, τα λειτουργικά συστήματα της πληροφορικής του Κτηματολογίου ελέγχονται από την υπηρεσία της πληροφορικής μας, που έχει τον απόλυτο έλεγχο και δίνει και τους βαθμούς προσβασιμότητας. Βεβαίως, υπάρχουν ενεργές συμβάσεις με ιδιωτικές επιχειρήσεις, οι οποίες συνεργάζονται με την πληροφορική μας και υλοποιούν έργα πληροφορικής.

Σε ό,τι αφορά τώρα τις παραιτήσεις στελεχών, με κάποια από τα στελέχη μας συζητήσα και προσωπικά, κυρία Καραγεωργοπούλου. Είναι γνωστό ότι η αγορά στον τομέα της Πληροφορικής πληρώνει καλύτερα, δίνει μεγαλύτερους μισθούς και αυτό μου εκμυστηρεύθηκαν εμένα ορισμένα από τα στελέχη που παραιτούνται.

Σε ό,τι αφορά τον κ. διευθυντή της Πληροφορικής, γνωστοποίησε ότι πρόκειται να παραιτηθεί από τη θέση ευθύνης και όχι από τον φορέα. Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι στο δημόσιο -το γνωρίζετε και εσείς- πάντα υπάρχει μια συζήτηση περί ευθύνης. Και όταν βρισκόμαστε μπροστά σε πολυσύνθετα τεχνικά προβλή-

ματα που απαιτούν άμεσο εκσυγχρονισμό και μετάπτωση -όπως σας προείπα- στο G-Cloud, είναι φυσικό επόμενο να υπάρχουν αντιπαραθέσεις.

Εμένα εκείνο που με ικανοποιεί απολύτως τους τρεις μήνες που είμαι στο Υπουργείο και έχω την αρμοδιότητα, είναι ότι υπάρχει μια σύμπτωση απόψεων ότι πρέπει να πάμε στο κυβερνητικό νέφος για την ασφαλή λειτουργία των πληροφοριακών συστημάτων του Κτηματολογίου. Αυτό είναι ένα πρώτο βήμα. Υπήρχαν μέχρι τώρα διχογνωμίες για το πώς θα κατορθώσουμε με ασφάλεια αυτήν τη μετάπτωση που θα μας φέρει ασφάλεια και κυβερνοασφάλεια και στο μέλλον. Έχουμε βρει και αυτή τη λύση.

Και θα μου επιτρέψετε, εφόσον απάντησα στο πρώτο αναλυτικό σας ερώτημα, στη δευτερολογία μου να απαντήσω στο δεύτερο ερώτημα για το τι συνέβαινε και τι έχουμε σχεδιάσει να κάνουμε γι' αυτό που πράγματι ζητάτε να γίνει, δηλαδή τι έχουμε προγραμματίσει για την ασφαλή λειτουργία των πληροφοριακών συστημάτων του Ελληνικού Κτηματολογίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ορίστε, κυρία συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ: Κύριε Υφυπουργέ, στη νέα σας θέση ομολογώ ότι δεν οφείλετε να απολογηθείτε για τα πεπραγμένα του προηγούμενου ομολόγου σας του κ. Κυρανάκη. Ήταν εκείνος, όμως, ο οποίος επέλεξε να διορίσει πρόεδρο του Κτηματολογίου τον διευθυντή του γραφείου του. Και λίγο καιρό μετά μετακλήχτηκε στη θέση του Υπουργείου βρέθηκε αποσπασμένο άτομο άμεσης συγγένειας με τον πρόεδρο του Κτηματολογίου.

Υπάλληλοι του Κτηματολογίου καταγγέλλουν ότι υφίστανται μία είδους πίεση εσωτερικά και στον τομέα της πληροφορικής, η οποία αφορά στη δυσλειτουργία του Ελληνικού Κτηματολογίου και στην ευθύνη που έχουν επιωμιστεί για την ορθή αντιμετώπιση προβλημάτων, όπου δεν μπορούν να εγγυηθούν ότι δεν θα εκτινάξουν όλο το σύστημα λειτουργίας λόγω ακριβώς των απαρχαιωμένων αυτών συστημάτων. Σε ένα Κτηματολόγιο που κινεί με απευθείας αναθέσεις τεράστια χρηματικά ποσά, πώς είναι δυνατόν τα συστήματα να παραμένουν απαρχαιωμένα, υπάλληλοι να παραιτούνται, ο σύλλογος εργαζομένων να καταγγέλλει αντιθεσμικές συμπεριφορές του προέδρου του Κτηματολογίου σε σχέση με υπαλλήλους άλλου συλλόγου, τους οποίους ευνοεί και στους οποίους έχει αποδώσει προνόμια;

Επίσης, υπάρχουν πολύ έντονες φήμες και -όλοι γνωρίζουμε- πώς μπορεί να συμβαίνει να λειτουργεί ένα επιτελικό γραφείο στο οποίο διαχέονται προτιμήσεις υποθέσεων και φακέλων, που για κάποιο λόγο προοδεύουν, ενώ ζητείται η καταχώρηση τους πολύ αργότερα από άλλες και άλλες να εκκρεμούν και να λιμνάζουν από το 2022; Και το παράδειγμα φυσικά της Ζακύνθου, και όχι μόνο, αλλά και όλης της Χαλκιδικής είναι ζωηρότατα προβλήματα που απαιτούν λύσεις. Γιατί τίποτα δεν δουλεύει, όπως λέτε. Και στον ψηφιακό φάκελο ακινήτου υπάρχουν πάρα πολλά ζητήματα. Αλλά υπάρχουν και δυσλειτουργίες εσωτερικά, οι οποίες συγκαλύπτονται με έναν τρόπο και δύσκολα θα βγουν προς τα έξω, γιατί ακριβώς αφορά ευαίσθητη λειτουργία με προσωπικό, το οποίο εργάζεται, το οποίο δεν μπορεί να εκτεθεί δημοσίως.

Αλλά από εμάς τους Βουλευτές στον κοινοβουλευτικό έλεγχο απαιτεί να δοθούν απαντήσεις στο γιατί συμβαίνει οι επιλογές της Κυβέρνησης να βρίσκονται σε μία ανεξάρτητη, ευαίσθητη αρχή, νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, που κινεί εκατομμύρια σε επίπεδο αξίας δεδομένων του Ελληνικού Κτηματολογίου. Και μάλιστα σε όλες αυτές τις απευθείας αναθέσεις εμπλέκονται ιδιωτικές εταιρείες και το έχουν καταγγείλει και με την επιστολή τους στον Πρωθυπουργό, που δεν την αρνείστε.

Και σας είδα και σε μία τηλεοπτική συνέντευξη στο KONTRA - αν θυμάμαι καλά- που απαντήσατε ότι αυτά συμβαίνουν. Δεν συμβαίνουν οπωσδήποτε, κύριε Υφυπουργέ. Δεν συμβαίνει οπωσδήποτε να παραιτούνται υπάλληλοι εν είδει διαμαρτυρίας και να εμφανίζεστε και να δηλώνετε ενώπιον όλων ότι αυτό ήταν αποτέλεσμα αγοράς και ζήτησης.

Γιατί οι παραιτήσεις ήταν ηχηρές και συνοδεύτηκαν από μια όχι τυχαία επιστολή στον Πρωθυπουργό. Είναι κόλαφος η επιστολή των υπαλλήλων και δηλώνουν, όσα δηλώνουν, και σε σχέση με τα συστήματα της πληροφορικής που δεν λειτουργούν

και κινδυνεύει όλο το σύστημα της κτηματογράφησης να τιναχθεί στον αέρα μαζί με τις συναλλαγές, αλλά και σε σχέση με τις πιέσεις που δέχονται, το μπούλινγκ που δέχονται, από τους επιτετραμμένους του Κτηματολογίου, τους οποίους φυσικά και δεν είστε σε θέση να γνωρίζετε, όπως ούτε και εγώ. Όμως οι ίδιοι έχουν αυτό το βίωμα, το πολύ σκληρό.

Και εδώ είχαμε δείγματα της συμπεριφοράς του Υφυπουργού σε συνεδριάσεις επιτροπών που τους κατήγγειλε για παράνομη απεργία, τους εκδίωξε ουσιαστικά από το Κοινοβούλιο και έδειξε την προτίμησή του στον σύλλογο του οποίου ακυρώθηκε η τροποποίηση του καταστατικού του. Και παρ' όλα αυτά συνεχίζουν και έχουν την εύνοια, γιατί απ' ότι φαίνεται υπάρχει κάποιος ειδικός λόγος που η Κυβέρνηση τους επιλέγει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε, κυρία συνάδελφε.

Τον λόγο έχει ο κύριος Υπουργός.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ (Υφυπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης): Κυρία Καραγεωργοπούλου, θέσατε πολλά ζητήματα πέραν του περιεχομένου της ερώτησής σας. Δέχομαι όμως την πρόκληση.

Κατ' αρχάς να μη συγχέουμε τις όποιες παρατηρήσεις στην Πληροφορική με μια γενική επιστολή των εργαζομένων, που, ως οφείλουν, θέτουν τα προβλήματα στην πολιτική ηγεσία της χώρας.

Εγώ θέλω να σας πω ότι η από 6-6-2025 επιστολή καταλήγει ως εξής: «Τέλος επιβεβαιώνουμε τη στενή συνεργασία με τον κύριο Υφυπουργό για όλα τα εργασιακά θέματα και στο πλαίσιο αυτό αναμένουμε τη συνέχισή της». Το σωματείο εργαζομένων το λέει αυτό, κυρία Καραγεωργοπούλου. Από την πρώτη στιγμή ασχολήθηκα με αυτά τα ζητήματα.

Ο κύριος πρόεδρος του Κτηματολογίου δεν είχε καμία εργασιακή σχέση με τον πρώην Υφυπουργό, τον προκάτοχό μου, όσο εκείνος ήταν Βουλευτής. Ως είχε δικαίωμα, τον προσέλαβε ως διευθυντή του γραφείου του και μετά προτάθηκε η θέση του προέδρου του Κτηματολογίου, όπου ο κάθε Υπουργός προτείνει αυτόν που θεωρεί ικανότερο.

Από εκεί και πέρα επανέρχομαι στο περιεχόμενο της ερώτησής σας και λέω το εξής: Μας λέτε, τι έχουμε κάνει. Από την πρώτη στιγμή, λοιπόν, βλέποντας το πρόβλημα, πράγματι το data center του Κτηματολογίου είναι απαρχαιωμένο από το 2007. Αλλά σας είπα προηγουμένως ότι από το 2018 υπήρχε η νομική υποχρέωση για τη μετάπτωση στο κυβερνητικό νέφος. Τι κάναμε εμείς; Απευθυνθήκαμε σε πολλά πανεπιστημιακά ιδρύματα της χώρας. Τελικώς καταλήξαμε στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Και την προηγούμενη εβδομάδα συνάψαμε προγραμματική σύμβαση ώστε να είναι το πανεπιστήμιο, το Τμήμα Πληροφορικής, τεχνικός σύμβουλος για τη μετάπτωση στο κυβερνητικό νέφος με τη βοήθεια της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων. Είναι κάτι που δέχτηκαν τα στελέχη της Πληροφορικής μας. Δεν το κάναμε ως εντολή, κυρία Καραγεωργοπούλου. Έναν μήνα έχω φέρει σε επαφή τους ανθρώπους του πανεπιστημίου με τα στελέχη της Πληροφορικής. Είδαμε ότι έχουν συναντίληψη γι' αυτό που πρέπει να γίνει. Ελήφθη η απόφαση την προηγούμενη εβδομάδα και έτσι θα προχωρήσουμε. Έχω τη διαβεβαίωση και από την Πληροφορική μας και από το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων ότι τους επόμενους τρεις μήνες θα έχει γίνει η μετάπτωση στο κυβερνητικό νέφος, να τελειώνουμε μια και καλή με αυτά τα προβλήματα που ταλαιπωρούν τον φορέα, που λέγεται Ελληνικό Κτηματολόγιο.

Δεν θεωρώ ποτέ ότι το Ελληνικό Κτηματολόγιο και ιδιαίτερα το κομμάτι της Πληροφορικής, που είναι ακόμα πιο περίπλοκο και πιο ευαίσθητο, μπορεί να αποτελέσει πεδίο πολιτικής ή συνδικαλιστικής αντιπαράθεσης. Θεωρώ ότι όλοι θέλουμε το καλό του φορέα, γιατί το Ελληνικό Κτηματολόγιο ανήκει πράγματι σε όλους τους Έλληνες. Εγώ έτσι το αντιλαμβάνομαι.

Είς ό,τι αφορά την παραγωγικότητα, στην οποία αναφερθήκατε νωρίτερα, -επειδή το γνωρίζετε και από το επιστημονικό σας αντικείμενο- να πω ότι η παραγωγικότητα είναι αριθμοί και φαίνεται. Είχαμε 24.000 μηνιαία έκδοση πιστοποιητικών το 2024 και έχουμε τους μήνες Απρίλιο, Μάιο και τον Ιούνιο, όπως δείχνουν τα στοιχεία, 61.500 πιστοποιητικά το μήνα, που σημαίνει ότι η αύξηση της παραγωγικότητας είναι δεδομένη.

Και οι πολίτες ακούνε και για τη ψηφιοποίηση και για τη ψηφιακή μετάβαση. Και όλα όσα είπατε στην ερώτησή σας για την ασφαλή λειτουργία των πληροφοριακών συστημάτων, τα ακούνε.

Αλλά στο τέλος της ημέρας, κυρία Καραγεωργοπούλου, εγώ έχω αντιληφθεί ότι ενδιαφέρονται πόσο γρήγορα και με πόση διαφάνεια θα πάρουν το πιστοποιητικό τους. Και σε αυτό το ζήτημα θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι τον τελευταίο καιρό γίνονται αλματώδη βήματα και ελπίζω ότι στο τέλος του χρόνου θα είμαστε σε μια πολύ καλή κατάσταση, εφόσον έχουν προχωρήσει και όλα τα έργα στα οποία προαναφέρθηκα.

Βρίσκομαι σε συνεχή και διαρκή διάλογο και συζήτηση με τους εργαζόμενους και όλα τα στελέχη του Κτηματολογίου. Νομίζω ότι τα όσα συμφωνήσαμε τελικά μετά από έναν αναλυτικό διάλογο τον τελευταίο καιρό, τα όσα συμφωνήσαμε την προηγούμενη εβδομάδα, θα οδηγήσουν το Ελληνικό Κτηματολόγιο στη νέα εποχή.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Δεν θα συζητηθούν κατόπιν συνεννόησης: Η δέκατη όγδοη με αριθμό 1032/5-6-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου της Βουλευτού Κοζάνης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Καλλιόπης Βέττα προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με θέμα: «Προτίθεται η Κυβέρνηση να αναθεωρήσει το χρονοδιάγραμμα απόσυρσης των λιγνιτικών μονάδων, ειδικά της Πτολεμαΐδας V, όπως επισημαίνει το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος, η διεθνής πραγματικότητα και η ενεργειακή ανεξαρτησία της χώρας;».

Η τρίτη με αριθμό 3736/26-2-2025 ερώτηση εκ του κύκλου των αναφορών - ερωτήσεων του Ανεξάρτητου Βουλευτή Δράμας κ. Δημήτριου Κυριαζίδη προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με θέμα: «Κατασκευή Φράγματος, Ταμιευτήρα και Υδροηλεκτρικού Σταθμού στην θέση Τέμενος επί του Ποταμού Νέστου στην Π.Ε. Δράμας».

Η δέκατη τέταρτη με αριθμό 1045/6-6-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου της Βουλευτού Β1' Βόρειου Τομέα Αθηνών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Αφροδίτης Κτενά προς την Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, με θέμα: «Για τις αλλαγές στο Πρόγραμμα Σπουδών της Ιατρικής Σχολής του πανεπιστημίου Ιωαννίνων».

Η έβδομη με αριθμό 1022/5-6-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Α' Ανατολικής Αττικής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νίκης κ. Τάσου Οικονομόπουλου προς τον Υπουργό Εξωτερικών, με θέμα: «Συμμετοχή της Τουρκίας στα ευρωπαϊκά εξοπλιστικά προγράμματα. Πώς προστατεύονται τα ελληνικά συμφέροντα;».

Η τέταρτη με αριθμό 4563/08-4-2025 ερώτηση εκ του κύκλου των αναφορών-ερωτήσεων του Ανεξάρτητου Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης κ. Μιχαήλ Χουρδάκη προς τον Υπουργό Εξωτερικών, με θέμα: «Στασιμότητα στην πραγματοποίηση ερευνών από ιταλικό πλοίο στον βυθό της θαλάσσιας περιοχής μεταξύ Κρήτης και Κύπρου για τις ανάγκες της ηλεκτρικής διασύνδεσης».

Δεν θα συζητηθούν λόγω κωλύματος: Η δέκατη τρίτη με αριθμό 1028/5-6-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Ηρακλείου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Χαράλαμπου (Χάρη) Μαμουλάκη προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, με θέμα: «Θολός ορίζοντας για το αεροδρόμιο Καστελλίου. Εκτός χρονοδιαγράμματος η υλοποίησή του».

Η δέκατη έβδομη με αριθμό 1030/5-6-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Ηρακλείου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Χαράλαμπου (Χάρη) Μαμουλάκη προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, με θέμα: «Ανατροπή στην ενίσχυση του φορέα απόκτησης και επαναμίσθωσης ακινήτων. Οι Τράπεζες "άδειασαν" την Κυβέρνηση».

Η πρώτη με αριθμό 1011/2-6-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Έβρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας κ. Αναστάσιου (Τάσου) Δημοσχάκη προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με θέμα: «Επιτακτική η αναθεώρηση του ποσοστού ενίσχυσης για την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης & τον Έβρο, στο πλαίσιο

της παρέμβασης Π3-73-2.3 του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027!».

Η δεύτερη με αριθμό 4176/26-3-2025 ερώτηση εκ του κύκλου των αναφορών - ερωτήσεων του Βουλευτή Α' Αθηνών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Αριστεράς κ. Αθανάσιου Ηλιόπουλου προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με θέμα: «Η ανάθεση διαχείρισης των δασών σε υβριδικά συνεργατικά σχήματα στην πράξη σημαίνει ξεπούλημα δημόσιων πόρων σε ιδιωτικά συμφέροντα».

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επικαίρων ερωτήσεων και ερωτάται το Σώμα εάν δέχεται να λύσουμε τη συνεδρίαση.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Με τη συνάντηση του Σώματος και ώρα 20.26' λύεται η συνεδρίαση για την προσεχή Τετάρτη 18 Ιουνίου 2025 και ώρα 9.00', με αντικείμενο εργασιών: κοινοβουλευτικός έλεγχος, Ειδική Ημερήσια Διάταξη: Συζήτηση και λήψη απόφασης για τη σύσταση Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής προς διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης, σύμφωνα με το άρθρο 86 παρ. 3 του Συντάγματος, τα άρθρα 153 επ. του Κανονισμού της Βουλής και το άρθρο 5 του ν. 3126/2003 περί της «Ποινικής Ευθύνης των Υπουργών», όπως ισχύουν, επί των υπ' αριθμ. πρωτ. 3288/19-05-2025, 3418/27-05-2025 και 3703/05-06-2025 προτάσεων που κατέθεσαν, αντίστοιχα:

Α) ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ» κ. Νικόλαος Ανδρουλάκης και τριάντα δύο (32) Βουλευτές της Κοινοβουλευτικής Ομάδας σχετικά με «την εθνική τραγωδία των Τεμπών», για την ενδεχόμενη τέλεση του αδικήματος «Επικίνδυνες παρεμβάσεις στη συγκοινωνία μέσω σταθερής τροχιάς, πλοίων και αεροσκαφών (291ΠΚ)», κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην πρόταση «κατά των πρώην Υπουργών Μεταφορών και Υποδομών Κωνσταντίνου Αχ. Καραμανλή και Χρήστου Σπίρτζη, καθώς και κατά των πρώην Υφυπουργών Μιχαήλ Παπαδόπουλου, Ιωάννη Κεφαλογιάννη, Γεωργίου Καραγιάννη, Μαρίας Χρυσοβελώνη, Νικόλαου Μαυραγάνη και Αθανάσιου Μωραΐτη».

Β) Τριάντα (30) Βουλευτές της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ» σχετικά με «το τραγικό δυστύχημα, που έλαβε χώρα στις 28/02/2023 στην περιοχή Ευαγγελισμού Τεμπών Λάρισας» για την ενδεχόμενη τέλεση του αδικήματος «της παράβασης καθήκοντος (259 ΠΚ) και ειδικότερα της κατά το χρονικό διάστημα από τον Σεπτέμβριο 2021 έως και τις 28.2.2023, κατά παράβαση του άρθρου 40 παρ.3 του νόμου 4974/2022 και προς τον σκοπό πρόκλησης οικονομικής βλάβης στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος ΑΕ», εκ προθέσεως παράλειψής του,

α. να καθορίσει ένα επαρκές πλαίσιο χρηματοδότησης για τον τομέα των σιδηροδρόμων,

β. να μεριμνήσει για τη διασφάλιση διάθεσης προς τον ΟΣΕ των δημόσιων πόρων που ήταν απαραίτητοι για τη συντήρηση, επισκευή, επέκταση και ανακαίνιση του σιδηροδρομικού δικτύου και την ορθή κατάρτιση του προϋπολογισμού με βάση ένα πολυετές Στρατηγικό Πρόγραμμα Σιδηροδρομικών Επενδύσεων που χρηματοδοτείται από το συγχρηματοδοτούμενο ή το εθνικό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων ή από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας χάριν και της στελέχωσης της εταιρείας ΟΣΕ ΑΕ με το αναγκαίο για την εύρυθμη λειτουργία του προσωπικό», κατά την άσκηση των καθηκόντων του και σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην πρόταση, «από τον κ. Κωνσταντίνου Καραμανλή του Αχιλλέως, πρώην Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών» και

Γ) Ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ - ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ» κ. Κυριάκος Βελόπουλος και δέκα (10) Βουλευτές της Κοινοβουλευτικής Ομάδας, ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ "ΝΙΚΗ"» κ. Δημήτριος Νατσιός και οκτώ (8) Βουλευτές της Κοινοβουλευτικής Ομάδας, η Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΠΛΕΥΣΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ – ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ» κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου και πέντε (5) Βουλευτές της Κοινοβουλευτικής Ομάδας, καθώς και έξι (6) Ανεξάρτητοι

Βουλευτές σχετικά με την «πλήρη διερεύνηση όλων των πτυχών του Εγκλήματος των Τεμπών» για την ενδεχόμενη τέλεση των αδικημάτων «α) της ανθρωποκτονίας κατά συρροή με ενδεχόμενο δόλο (299 και 27 παρ.1β' ΠΚ), β) της βαριάς και της επικίνδυνης σωματικής βλάβης κατά συρροή με ενδεχόμενο δόλο (309 και 310 παρ.2 ΠΚ), γ) της κακουργηματικής έκθεσης κατά συρροή με αποτέλεσμα τον θάνατο και της έκθεσης κατά συρροή με αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη (306 παρ.2 ΠΚ) και της έκθεσης με αποτέλεσμα την επικίνδυνη σωματική βλάβη κατά συρροή, δ) της κακουργηματικής πράξης των επικίνδυνων παρεμβάσεων στη συγκοινωνία μέσω σταθερής τροχιάς με αποτέλεσμα τον θάνατο μεγάλου αριθμού προσώπων (διατάραξη της ασφάλειας των συγκοινωνιών) (291 παρ. 1 περ. δ' ΠΚ), ε) της κακουργηματικής απιστίας σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου (390 παρ. 2 ΠΚ), στ) της παράβασης καθήκοντος (259 ΠΚ), ζ) της παρσιώπησης εγκλημάτων (232 ΠΚ), η) της υπόθαλψης- παρεμπόδισης της δικαιοσύνης (231 ΠΚ), θ) της απάτης σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τον Κανονισμό 1939/2017 του Συμβουλίου, της 12^{ης} Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (««Ευρωπαϊκή Εισαγγελία»»)

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

και τον νόμο Ν.4689/2020, ι) της εσχάτης προδοσίας (134ΠΚ)», κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην πρόταση «κατά: 1) του Κυριάκου Μητσοτάκη του Κωνσταντίνου, Πρωθυπουργού, 2) του Κωνσταντίνου Καραμανλή του Αχιλλέα, πρώην Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών και νυν Βουλευτή, 3) του Ιωάννη Κεφαλογιάννη, πρώην Υφυπουργού Μεταφορών και Υποδομών και νυν Υπουργού Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, 4) του Γεωργίου Καραγιάννη, πρώην Υφυπουργού Υποδομών και Μεταφορών, 5) του Μιχάλη Παπαδόπουλου, πρώην Υφυπουργού Υποδομών και Μεταφορών, 6) του Γεώργιου Γεραπετρίτη, πρώην Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών και νυν Υπουργού Εξωτερικών, 7) του Ιωάννη Τσακίρη, πρώην Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, 8) της Ζωής Ράπτη, πρώην Υφυπουργού Υγείας και πρώην Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, 9) του Αθανάσιου Πλεύρη, πρώην Υπουργού Υγείας και νυν Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου της Νέας Δημοκρατίας, 10) του Νικολάου Παπαθανάση, πρώην Αναπληρωτή Υπουργού Ανάπτυξης και νυν Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και 11) του Χρήστου Σπίρτζη, πρώην Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών».

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ